

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

FACULTATEA DE GEOGRAFIE

Str. Clinicilor nr. 5-7

Cluj-Napoca, 400006

Tel: 0264-596116

Fax: 0264-597988

geogr@ubbcluj.ro

<https://geografie.ubbcluj.ro>

PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN SIBIU

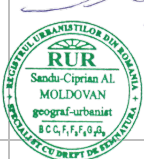

ETAPA I – ANALIZA ȘI PROGNOZA EVOLUȚIEI DEZVOLTĂRII TERITORIALE A JUDEȚULUI SIBIU

VOLUMUL I.2. STUDII DE FUNDAMENTARE CU CARACTER ANALITIC ȘI PROSPECTIV

Livrabil I.2.2.4. STUDIU PRIVIND POTENȚIALUL TURISTIC ȘI BALNEAR

TABEL DE RESPONSABILITĂȚI

LIVRABIL 1.2.2.4 – STUDIU PRIVIND POTENȚIALUL TURISTIC ȘI BALNEAR

DENUMIRE PROIECT	Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Sibiu	
ETAPA și FAZA PROIECT	ETAPA 1 –Analiza și prognoza evoluției dezvoltării teritoriale a județului Sibiu	
ACHIZITOR	CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU Str.General Magheru Nr. 14, Municipiul Sibiu, Jud. Sibiu	
RESPONSABIL PROIECT DIN PARTEA ACHIZITORULUI	Arh. Argentina Lapoși-Oana Arhitect Șef al Județului Sibiu	
COORDONATOR PROIECT COMPLEX	NUME	SEMNĂTURĂ
	Acad. prof. univ. dr. geogr.-urb. Benedek Jozsef Expert RUR, simbol B Șef lucr. dr. geogr.- urb. Moldovan Sandu-Ciprian Expert RUR, simbol B, C, C1	
ELABORATOR LIVRABIL	NUME	SEMNĂTURĂ
	Prof. univ. dr. geogr.-urb. Dezsi Ștefan Expert RUR, simbol F3, F5	
RESPONSABIL GIS	NUME	SEMNĂTURĂ
	Conf. univ. dr. geogr.-urb. Man Titus-Cristian Expert RUR, simbol G9 Dr. Bîrsănuț Elena-Manuela	
DATA	Iunie 2023	

CUPRINS

1. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT	7
2. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE.....	11
2.1 Locul și rolul turismului în cadrul economiei județului Sibiu	11
2.2 Analiza potențialului de atractivitate a ofertei turistice a unităților administrativ-teritoriale din județul Sibiu (evaluarea potențialului de atractivitate a resurselor naturale și antropice, a infrastructurii cu specific turistic și a infrastructurii tehnice în vederea obținerii potențialului de dezvoltare turistică) 12	
2.2.1. Repere teoretice și conceptuale generale.....	13
2.2.2. Metodologia privind evaluarea potențialului turistic din unitățile administrativ-teritoriale de bază (UAT) ale județului Sibiu	14
2.3 Baza tehnico-materială pentru turism din județul Sibiu în intervalul 2014-2022.....	45
2.3.1 Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare.....	46
2.3.2 Evoluția numărului structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și a locurilor de cazare în perioada 2014-2022	47
2.3.3 Capacitatea de cazare	55
2.3.4 Mărimea medie a infrastructurii de cazare	63
2.3.5 Unitățile de alimentație publică	65
2.3.6 Unități/facilități de agrement-divertisment turistic.....	69
2.4 Circulația turistică la nivelul județului Sibiu în intervalul 2014-2021.....	71
2.4.1 Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare	72
2.4.2 Înoptări în structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare (nopti-cazare realizate).....	79
2.4.3 Durata medie a sejurului	85
2.5. Tipuri și forme de turism practicate și practicabile la nivelul UAT-urilor din județul Sibiu.....	87
2.6. Circuite turistice	114
2.7 Mijloace de publicitate și promovare a resurselor turistice	117
3. EVIDENȚIEREA DISFUNȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE	121
4. PROPUNERI DE DIMINUARE / ELIMINARE A DISFUNȚIONALITĂȚILOR	126
5. PROGNOZE, SCENARIII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE.....	142
SURSE BIBLIOGRAFICE	164
ANEXE	166
Anexa B.1 Evaluare monumente istorice de interes național.....	166
Anexa B2-B5. Evaluare patrimoniu cultural (muzee și colecții publice, artă și tradiție populară, instituții de spectacole și concerte, manifestări culturale anuale/repetabile).....	211
Anexa C1. Evaluare structuri de primire cu funcțiuni de cazare turistică	218
Anexa 1. Distribuția spațială a structurilor de primire cu funcțiuni de alimentație publică din județul Sibiu, pe tipuri, categorii de confort și număr de locuri.....	243

Tabel 2.1 PUNCTAJE ACORDATE RESURSELOR NATURALE	17
Tabel 2.2 PUNCTAJE ACORDATE FIECĂRUI ELEMENT NATURAL.....	17
Tabel 2.3 PUNCTAJE ACORDATE RESURSELOR ANTROPICE	20
Tabel 2.4 PUNCTAJE ACORDATE INFRASTRUCTURII SPECIFIC TURISTICE	21
Tabel 2.5 PUNCTAJE ACORDATE ÎN FUNCȚIE DE NUMĂRUL DE LOCURI ÎN SĂLI	22
Tabel 2.6 PUNCTAJE ACORDATE INFRASTRUCTURII TEHNICE.....	24
Tabel 2.7 EVALUAREA INFRASTRUCTURII TEHNICE.....	24
Tabel 2.8 EVALUAREA SERVICIILOR DE COMUNICAȚII	25
Tabel 2.9 PUNCTAJE ACORDATE UAT-URILOR PENTRU CADRUL NATURAL.....	26
Tabel 2.10 EVALUAREA FACTORILOR NATURALI TERAPEUTICI.....	28
Tabel 2.11 EVALUAREA ARIILOR PROTEJATE.....	28
Tabel 2.12 EVALUAREA MONUMENTELOR ISTORICE DE INTERES NAȚIONAL ȘI EVALUAREA PATRIMONIULUI CULTURAL LA NIVEL DE UAT.....	31
Tabel 2.13 EVALUAREA STRUCTURILOR DE PRIMIRE CU FUNCȚIUNI DE CAZARE TURISTICĂ LA NIVEL DE UAT	35
Tabel 2.14 EVALUAREA INFRASTRUCTURII/INSTALAȚII DE TRATAMENT.....	38
Tabel 2.15 EVALUAREA INFRASTRUCTURII PENTRU CONFERINȚE LA NIVEL DE UAT.....	39
Tabel 2.16 EVALUAREA PĂRȚIILOR DE SCHI ȘI A INSTALAȚIILOR DE TRANSPORT PE CABLU LA NIVEL DE UAT	39
Tabel 2.17 EVALUAREA INFRASTRUCTURII/INSTALAȚIILOR ȘI DOTĂRILOR DE AGREMENT-DIVERTISMENT LA NIVEL DE UAT	39
Tabel 2.18 EVALUAREA ACCESIBILITĂȚII LA INFRASTRUCTURA MAJORĂ DE TRANSPORT LA NIVEL DE UAT	41
Tabel 2.19 EVALUAREA POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE TURISTICĂ LA NIVEL DE UAT	43
Tabel 2.20 DIMENSIUNEA STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE (A) ȘI A CAPACITĂȚII DE PRIMIRE EXISTENTE (B) LA NIVELUL ROMÂNIEI, REGIUNII DE DEZVOLTARE CENTRU ȘI A JUDEȚULUI SIBIU ÎN INTERVALUL 2014-2022	49
Tabel 2.21 DIMENSIUNEA INFRASTRUCTURII DE CAZARE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU (NUMĂR STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE) LA NIVELUL ANULUI 2022	50
Tabel 2.22 EVOLUȚIA NUMĂRULUI STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE TURISTICĂ PE TIPURI DE STRUCTURI LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2022	51
Tabel 2.23 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE TURISTICĂ DIN JUD. SIBIU, PE TIPURI DE STRUCTURI ÎN INTERVALUL 2014-2022.....	55
Tabel 2.24 EVOLUȚIA CAPACITĂȚII DE CAZARE (NUMĂRULUI LOCURILOR DE CAZARE) LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2022	58
Tabel 2.25 CAPACITATEA DE CAZARE (NUMĂR LOCURI ÎN UNITĂȚI DE CAZARE) LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU LA NIVELUL ANULUI 2022.....	59
Tabel 2.26 EVOLUȚIA CAPACITĂȚII DE CAZARE (NUMĂRULUI LOCURILOR DE CAZARE) DIN JUDEȚUL SIBIU PE TIPURI DE STRUCTURI ÎN PERIOADA 2014-2022	62
Tabel 2.27 MĂRIMEA MEDIE A INFRASTRUCTURII DE CAZARE LA NIVELUL UAT-URILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2022	63
Tabel 2.28 NUMĂRUL ȘI PONDEREA STRUCTURILOR DE PRIMIRE CU FUNCȚIUNI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ CLASIFICATE DIN JUDEȚUL SIBIU (2023).....	66
Tabel 2.29 DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A NUMĂRULUI DE LOCURI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE CU FUNCȚIUNI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ CLASIFICATE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU (2023).....	67
Tabel 2.30 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ LA NIVEL DE UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	73

Tabel 2.31 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI TURISTICE ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE TIPURI DE TURIȘTI, ÎN PERIOADA 2014-2021	79
Tabel 2.32 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE ÎNNOPTĂRI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ LA NIVEL DE UAT-URI DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	81
Tabel 2.33 TIPURI ȘI FORME DE TURISM PRACTICATE ȘI PRACTICABILE LA NIVELUL UAT-URILOR DIN JUDEȚUL SIBIU	102
Tabel 5.34 ATINGEREA VALORILOR-ȚINTĂ LA NIVELUL PRINCIPALILOR INDICATORI AI ACTIVITĂȚII DE TURISM PE BAZA CELOR 3 SCENARII	149

Fig. 2.1 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL COMPONENTELOR ATRACTIVE ALE CADRULUI NATURAL.....	25
Fig. 2.2 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ARIILOR NATURALE PROTEJATE ȘI A FACTORILOR NATURALI TERAPEUTICI.....	26
Fig. 2.3 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL CUMULAT AL RESURSELOR TURISTICE	30
Fig. 2.4 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A RESURSELOR ATRACTIVE ANTROPICE LA NIVEL UAT	30
Fig. 2.5 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL RESURSELOR ATRACTIVE ANTROPICE	31
Fig. 2.6 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL TOTAL AL RESURSELOR ATRACTIVE TURISTICE (NATURALE ȘI ANTROPICE)	34
Fig. 2.7 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL ACORDAT PENTRU CAPACITATEA DE CAZARE ÎN FUNCȚIUNE ȘI DISTRIBUȚIA TIPURILOR DE STRUCTURI SPECIFIC TURISTICE INFRASTRUCTURA DE TRATAMENT, PENTRU CONFERINȚE ȘI MANIFESTĂRI EXPOZIȚIONALE, PĂRTII DE SCHI ȘI INSTALAȚII DE TRANSPORT PE CABLU, INFRASTRUCTURA DE AGREMENT)	35
Fig. 2.8 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL ACORDAT PENTRU INFRASTRUCTURA TEHNICĂ (ACCESIBILITATEA LA REȚEAUA DE TRANSPORT, INFRASTRUCTURA EDILITARĂ ȘI DE COMUNICAȚII).....	40
Fig. 2.9 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL TOTAL (CUMULATE) AL POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE TURISTICĂ.....	42
Fig. 2.10 DISTRIBUȚIA ZONELOR CU RESURSE TURISTICE ȘI RELAȚIA CU INFRASTRUCTURA SPECIFIC TURISTICĂ ȘI TEHNICĂ.....	43
Fig. 2.11 DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A NUMĂRULUI DE STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE DIN JUDEȚUL SIBIU LA NIVELUL UAT, ÎN ANUL 2022.....	51
Fig. 2.12 EVOLUȚIA NUMĂRULUI STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2022.....	53
Fig. 2.13 DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A LOCURILOR DE CAZARE NUMĂRULUI DIN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU LA NIVELUL UAT-URILOR, ÎN ANUL 2022	60
Fig. 2.14 EVOLUȚIA CAPACITĂȚII DE CAZARE (NUMĂR DE LOCURI) ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN INTERVALUL 2014-2022.....	61
Fig. 2.15 MĂRIMEA MEDIE A STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU, ÎN ANUL 2022	64
Fig. 2.16 DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A NUMĂRULUI DE LOCURI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE CU FUNCȚIUNI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ CLASIFICATE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU (2023).....	69
Fig. 2.17 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI ALE TURIȘTILOR ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE DIN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE MEDII DE REZIDENȚĂ, ÎN PERIOADA 2014-2021 .	75
Fig. 2.18 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI TURISTICE ALE TURIȘTILOR ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	76
Fig. 2.19. DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A NUMĂRULUI DE SOSIRI ALE TURIȘTILOR ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE LA NIVEL DE UAT DIN JUDEȚUL SIBIU, ÎN ANUL 2021.....	77
Fig. 2.20 PONDEREA SOSIRILOR TURISTICE ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ ÎN JUDEȚUL SIBIU, PE TIPURI DE STRUCTURI, ÎN ANUL 2021	78
Fig. 2.21. EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI TURISTICE ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE TIPURI DE TURIȘTI (ROMĂNI ȘI STRĂINI) ÎN PERIOADA 2014-2021	79
Fig. 2.22 EVOLUTIA NUMĂRULUI DE ÎNNOPTARI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE TIPURI DE REZIDENȚĂ, ÎN PERIOADA 2014-2021	80
Fig. 2.23 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE ÎNNOPTĂRI TURISTICE ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	83

Fig. 2.24 PONDEREA ÎNNOPTĂRILOR ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU PE TIPURI DE STRUCTURI, ÎN ANUL 2021	84
Fig. 2.25 EVOLUȚIA DURATEI MEDII A SEJURULUI ÎN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE MEDII DE REZIDENȚĂ, ÎN PERIOADA 2014-2021	86
Fig. 2.26 DURATA MEDIE A SEJURULUI ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	87

1. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean este o documentație cu caracter director care definește principalele opțiuni menite să asigure orientarea și prioritizarea eficientă a eforturilor de planificare, implementare și gestionare eficientă și funcțională a teritoriului de referință de către Consiliul Județean și toate entitățile implicate în procesele de management public la nivel județean, ținând cont în egală măsură de nevoile și așteptările administrației publice din județ, de cele ale mediului de afaceri, persoanelor implicate în dezvoltarea sectorului turistic și, deopotrivă, ale societății civile.

Scopul major al acestei documentații este oferirea unui cadru strategic global și coerent pentru sprijinirea politicilor publice, orientarea comunității pe termen lung către competitivitate și valoare adăugată grație transpunerii spațiale a strategiilor / programelor / planurilor de dezvoltare elaborate de către autoritățile județene în teritoriul administrativ din jurisdicția acestuia.

Etapă I a acestui demers complex vizează analiza și prognoza evoluției dezvoltării teritoriale a județului Sibiu, context în care Studiului de Fundamentare nr. 1.2.2.4 – „Studiu privind potențialul turistic și balnear” îi revine un rol vital pentru sprijinirea politicilor publice și demersurile de planificare strategică ale sectorului turistic din județului Sibiu, urmând a se constitui ca instrument util pentru actorii de la nivel local până la cel central (fie ei instituționali, privați sau non-guvernamentali) pentru planificarea și corelarea intervențiilor necesare pentru a asigura dezvoltarea durabilă a județului Sibiu.

Pe acest fond, în procesul de concepere și elaborare a prezentei documentații s-a urmărit în permanență respectarea unor criteriilor-cheie de calitate utilizate în evaluarea documentelor strategice la nivel european, precum relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență, coerență, pragmatism și sustenabilitate.

Pentru atingerea dezideratelor menționate, prezentul studiu de fundamentare a vizat o serie de obiective principale: analiza evoluției activităților turistice, a structurii activităților turistice, a distribuției teritoriale a atracțiilor turistice și serviciilor turistice, a categoriilor de turiști/vizitatori înregistrați, a tipurilor și formelor de turism, a circuitelor turistice și a mijloacelor și efectelor marketingului turistic.

Acestea au fost dublate de un set de obiective specifice:

- identificarea și validarea, într-un cadru participativ larg, a celor mai importante nevoi și probleme/disfuncționalități de dezvoltare a sectorului turistic cu care se confruntă autoritățile județene, comunitățile locale și antreprenorii din domeniu, în vederea generării de noi resurse pentru investiții din domeniu și a reducerii decalajului de dezvoltare a sectorului turistic dintre zonele județului și față de alte zone de interes turistic din țară;

- evaluarea gradului de implementare a strategiei județene și a strategiilor locale de dezvoltare turistică aferente perioadei anterioare de programare definite în diferitele documente care au vizat și/sau integrat și domeniul turismului (Masterplanul pentru domeniul turismului în județul Sibiu - 2010, Strategia de

dezvoltare a județului Sibiu pentru perioada 2010 – 2013 și direcțiile de dezvoltare ale județului pentru perioada 2014 – 2020 și identificarea intervențiilor cuprinse în acestea care ar putea fi realizate în perioada 2021-2030; PATJ Sibiu - 2014-2020), Strategia de dezvoltare a județului Sibiu pentru perioada 2012-2020) și asigurarea coerenței externe cu documente de la diferite niveluri teritoriale și corelarea priorităților de dezvoltare turistică de la nivelul județului cu cele deja stabilite la nivel european, național, regional, dar și local, cuprinse în diferite documente (ex. Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Nord-Vest 2014-2020, Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Sibiu 2021-2030, diferite master plan-uri, strategii, planuri de acțiune, studii sectoriale, documentații de amenajare a teritoriului și urbanism, strategiile de dezvoltare locală ale diferitelor unități administrativ-teritoriale din județ;

- identificarea disfuncționalităților și a priorităților de intervenție menite, respectiv a principalelor măsuri de diminuare a acestora și conceperea unor scenarii de dezvoltare menite a asigura dezvoltarea eficientă, funcțională și durabilă a turismului din județul Sibiu în perioada de programare vizată de prezentul studiu;

- definirea și validarea unei viziuni și a unor ținte realiste de dezvoltare turistică a locațiilor și a zonelor de interes turistic ale județului pentru orizontul de timp vizat de prezentul studiu, asupra cărora să existe un consens și o asumare din partea tuturor actorilor relevanți de la nivel local;

- identificarea intervențiilor concrete, majore, care trebuie implementate pentru atingerea viziunii și țăintelor de dezvoltare turistică ale județului și ale zonelor de interes turistic din cadrul acestuia, în contextul valorificării superioare a resurselor atractive existente;

- transmiterea unui mesaj public coerent către locuitori, turiști și investitori de asumare de către toți actorii relevanți de la nivelul județului cu privire la asumarea unor obiective de dezvoltare turistică pentru perioada vizată de prezentul studiu;

- elaborarea unui document județean de planificare strategică, care să traseze liniile directoare pentru elaborarea unor strategii și planuri de acțiune la nivel subjudețean/zonal până la nivel de UAT.

Abordarea metodologică utilizată pentru realizarea studiului de fundamentare a implicat un proces deschis de documentare de analiză și de interpretare a informațiilor și a apelat la un set de principii, metode și mijloace menite a eficientiza activitățile specifice derulate, fiind utilizate surse de informații primare (provenind din surse autorizate, precum Institutul Național de Statistică/ Baza de date TEMPO Online; Ministerul Antreprenoriatului și Turismului; Comisia Națională de Prognoză etc.) și secundare (vezi lista de referințe bibliografice utilizate).

Pentru a beneficia de o abordare participativă asumată a planificării teritoriale strategice, unul dintre aspectele esențiale avute în vedere la procesul de elaborare a documentației a fost implicarea continuă, activă și semnificativă a tuturor actorilor relevanți de la nivel local și județean (cetățeni, experți sectoriali și diferite părți interesate, în special a celor responsabile de domeniile de interes vizate de studiu - de la

instituții publice, instituții deconcentrate, entități locale din subordinea acestora, companii și investitori privați, ONG-uri, mass-media), fiind solicitate date și informații de la diferite instituții publice de la nivel județean și local).

În acest sens, înainte de elaborarea versiunii inițiale s-a apelat la consultări cu cetățenii (s-au aplicat chestionare în rândul populației pe un eșantion de 1034 persoane din toate cele 64 UAT din județul Sibiu) și reprezentanți ai autorităților publice locale, care au centralizat și integrat opiniile acestora, s-au organizat mai multe întâlniri cu echipa Consiliului Județean, s-au organizat grupuri de lucru sectoriale deschise publicului larg (la care au participat stakeholderi relevanți care activează în domeniul turismului județean, dezbaterile fiind orientate cu precădere spre identificarea avantajelor și problemelor actuale, până la formularea și prioritizarea principalelor oportunități de dezvoltare-amenajare sectoriale și punctuale, pentru a asigura susținerea necesară în vederea implementării ulterioare și adresării în comun a unor probleme de importanță majoră pentru comunitate).

Toate acestea au fost "acompaniate" un set de metode, mijloace și instrumente de lucru, precum: prelucrarea surselor primare (bazelor de date) în Excel; analiza de conținut și prelucrarea (unde a fost cazul) a datelor și informațiilor provenite din sursele secundare; analiza de serii temporale pentru perioada 2014-2021/2022, prelucrarea și transpunerea grafică și/sau cartografică a datelor (grafice, diagrame, cartodiagrame, planșe, hărți); analize de cauzalitate; analize de disparități la nivel de UAT etc.

Studiul de fundamentare este structurat în 5 capitole/secțiuni majore:

- Secvența introductivă trece în revistă scopul documentului strategic, obiectivele și reperetele majore vizate în procesul de elaborare a documentației (capitolul 1).

- Capitolul 2 – cel mai vast și complex al studiului - este dedicat inventarierii exhaustive și analizei critice a întregii game de resurse atractive care alcătuiesc oferta turistică primară (elemente cu valențe atractive ale cadrului natural și cele de proveniență antropică) și secundară/derivată (elementele infrastructurii cu specific turistic și ale infrastructurii tehnice) a județului Sibiu și estimarea valorii atractive a acestora la nivelul UAT (aplicând o metodologie complexă), care a permis obținerea informațiilor indispensabile pentru identificarea disfuncționalităților și creionarea priorităților de intervenție menite a asigura planificarea strategică, amenajarea și dezvoltarea eficientă și durabilă a turismului sibian pe toate palierele.

Resursele turistice aparținând cadrului natural și antropic, dublate de oferta bazei materiale turistice facilitează valorificarea efectivă a acestora, reprezintă componentele esențiale ale fenomenului turistic, varietatea, complexitatea și complementaritatea acestora constituind fundamentul care susține diversitatea de tipuri și forme de turism practicate și practicabile în județul Sibiu și la nivelul zonelor de interes turistic și a fiecărei UAT în parte. Inventarierea, analiza și estimarea valorii atractive a acestora este completată de examinarea circulației turistice (urmărindu-se evoluția a trei indicatori specifici pentru

perioada 2014-2021: sosirile, respectiv înnoptările efectuate de turiști în structurile de primire turistică din județul Sibiu și durata medie a sejurului, aspecte care evidențiază amploarea fenomenului turistic derulat la nivelul ansamblului județean și al fiecărei UAT în parte) și de o prezentare a principalelor circuite turistice (tematice și mixte, rutiere, pietonale, cicloturistice) conturate la nivel județean în vederea punerii în valoare a patrimoniului natural și cultural, respectiv a mijloacelor de publicitate și promovare a ofertei turistice a județului Sibiu.

- Capitolul 3 – cuprinde o prezentare a principalelor disfuncționalități identificate la nivelul sectorului turistic din județul Sibiu și a priorităților de intervenție (măsuri și acțiuni) menite a le atenua și/sau elimina, pe de o parte, respectiv a permite obținerea unor rezultate competitive care să contribuie la valorificarea într-o manieră competitivă și funcțională a resurselor turistice, asigurând concomitent transferul beneficiilor aferente spre comunitate.

- Capitolul 4 – este dedicat prognozelor și scenariilor alternative de dezvoltare pe care evoluția fenomenului turistic le-ar putea consemna în contextul unor input-uri diferite ca amploare, diversitate și intensitate.

Astfel, cercetările din domeniul turismului pot deveni un instrument de mare utilitate pentru sectorul public și/sau privat întrucât furnizează informații valoroase despre stadiul dezvoltării turismului la un moment dat, permite efectuarea unor comparații și constituie un punct de plecare în elaborarea strategiilor planificare, dezvoltare și de promovare ale unei destinații.

Cercetările întreprinse în domeniul turismului vizând potențialul natural și antropic, cererea turistică, tendințele, oportunitățile și amenințările oferă o imagine clară decidenților și actorilor implicați în această sferă de activitate. Din această rațiune, pe întreg parcursul cercetării realizate s-a avut în vedere obținerea unor rezultate competitive, capabile să contribuie la dezvoltarea cunoașterii fenomenului turistic din județul Sibiu, asigurând concomitent transferul acestora spre comunitate. Grație metodologiei uzitate și abordării interdisciplinare, studiul aduce în discuție elemente de actualitate și deține un grad ridicat de importanță, în contextul în care teritoriul județean investigat reclamă conturarea unei imagini de destinație turistică, o promovare adecvată și mai ales asigurarea unor servicii de calitate, care să răspundă necesităților și exigențelor unei cereri turistice în continuă diversificare și rafinare și să se plieze, deopotrivă, pe tendințele și evoluțiile specifice manifestate pe piața turistică actuală.

2. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE

2.1 Locul și rolul turismului în cadrul economiei județului Sibiu

Turismului ca activitate social-economică, îi revine un loc deosebit de important, datorită rolului pe care el îl poate juca în dezvoltarea economiei județului Sibiu, a ocupării forței de muncă, a asigurării unor condiții optime de recreere, refacere fizico-psihică și culturalizare a locuitorilor acestuia, dar și a unei cereri alohtone, inclusiv din alte țări mai mult sau mai puțin apropiate.

Poziționarea turismului ca una din ramurile economice cu largi perspective de dezvoltare în județul Sibiu este susținută de prezența unui potențial de atractivitate natural și antropic deosebit, impus de numărul și varietatea obiectivelor sau manifestărilor cu funcție atractivă existente. Ele sunt repartizate pe întreg teritoriul unității administrative studiate, cu unele concentrări, totuși, determinate de factorii genetici ai resurselor respective (regiunea montană din sudul județului, îndeosebi zona Transfăgărașan-Bâlea Lac, Mărginimea Sibiului, siturile UNESCO, orașele istorice, stațiunile Păltiniș, Ocna Sibiului, Bazna, Colinele Transilvaniei etc.)

Această ofertă atractivă complexă, complementară și diversificată a reușit să se impună, alături de alte zone turistice consacrate la nivelul țării (precum: litoralul românesc al Mării Negre, Delta Dunării, Valea Prahovei, Culoarul Rucăr-Bran și Zona Brașov-Poiana Brașov, Maramureș, Bucovina etc.), ca o destinație turistică aparte, a cărei atractivitate, vizibilitate și popularitate face ca ansamblul județean și diferitele zone, areale și locații cu potențial ridicat de atractivitate din cadrul acestuia să ofere motivații în măsură să determine fluxuri turistice convergente din ce în ce mai consistente numeric atât pentru turiștii români, cât și pentru cei străini (interesul pentru municipiul Sibiu crescând considerabil după notorietatea ridicată datorată statutului de Capitală Europeană a Culturii deținut în anul 2007, de popularitatea astfel obținută beneficiind, gradual și progresiv, însă în varii maniere și ponderi, și alte destinații de interes turistic de pe teritoriul județului). Toate acestea, coroborate cu existența unor amenajări turistice adaptate tipologic, dimensional și funcțional și a unor servicii de calitate care le completează și facilitează valorificarea resurselor care le-au generat și care se pliază din ce în ce mai mult pe așteptările și necesitățile unei cereri tot mai rafinate și mai exigente și, nu în ultimul rând, cu o promovare turistică activă și susținută pe toate canalele tradiționale și moderne, se constituie în premise favorabile care stau la baza elaborării direcțiilor strategice, priorităților de intervenție măsurilor concrete, de ansamblu sau punctuale, menite a susține eficient dezvoltarea turismului din județul Sibiu.

În pofida importanței sectorului turistic în cadrul economiei județului Sibiu și a unei evoluții ascendente a activităților de profil în perioada prepandemică (relevat de creșterea constantă a sosirilor turistice de la 355698 turiști în anul 2014, la 575545 turiști în anul 2019, și implicit a încasărilor și profitului realizat la nivelul județului, anul 2020, pe fondul situației generale induse de pandemia COVID-19, consemnând un

recul generalizat la nivelul cererii turistice, pentru ca în a doua parte a anului 2021 creșterea sosirilor turistice să fie reluată treptat fără a atinge însă valorile consemnate anterior crizei sanitare, motiv pentru considerăm relevante raportarea la reperele valorice anterioare pandemiei care se vor atinge, după o serie de estimări, abia în anul 2023), volumul cifrei de afaceri din acest domeniu a deținut numai 3% din cifra de afaceri totală. Totodată, sectorul turistic deținea doar 8% din numărul total de firme care activează la nivelul ansamblului județean și o pondere de 6% din numărul total de salariați și al profitului obținut din activitățile turistice raportate la numărul total de salariați și valoarea totală a profitului consemnat la nivel județean. Raportarea la nivelul sectorului terțiar (care presupune eliminarea din ecuație a sectorului primar și a celui secundar, cu ponderi semnificative la nivelul județului) conduce la creșterea cu o valoare de 10 % a ponderii firmelor din turism raportate totalul de firmelor active din sectorul terțiar. Totodată, cifrei de afaceri în revine o pondere de 7% (respectiv o diferență de 3 procente față de totalul consemnat la nivel județean), în timp de în ponderea salariaților din turism raportată la totalul de salariați din sectorul terțiar atinge o cotă de 12%, iar marja aferentă profitului obținut din activitățile de profil raportată la valoarea profitului obținut din activitățile integrate sectorului terțiar se situează la o valoare de 10%. Pe acest fond, analiza realizată se rialiază liniilor-directoare care ar trebui să definească evoluția sectorului turistic județean pentru perioada 2021-2030 (subliniate în cadrul "Strategiei de dezvoltare economico-socială a județului Sibiu pentru intervalul 2021-2030", pag. 107) conform căroră "turismul va reprezenta în continuare un punct esențial în dezvoltarea viitoare a județului, fiind necesare investiții pentru dezvoltarea unei platforme digitale de prezentare a ofertei turistice (bază de date GIS, cartografierea traseelor, obiectivelor turistice și a habitatelor naturale), dar și în infrastructura de drumeții (construcția de cabane, refugii montane și amenajarea traseelor) sau pentru dezvoltarea domeniului schiabil (lărgirea ariei de schi, îmbunătățirea infrastructurii). Mai mult, prin specificul județului, direcțiile viitoare ar trebui să favorizeze eco-turismul și agroturismul (inclusiv prin sprijinirea locuitorilor în dezvoltarea de microferme/ferme bio, dar și a bazei acestora de cazare și oferire a mesei) și dezvoltarea de piste de biciclete (pistă verde) între localitățile din microregiuni și chiar amenajarea de trasee turistice pentru cicliști".

2.2 Analiza potențialului de atractivitate a ofertei turistice a unităților administrativ-teritoriale din județul Sibiu (evaluarea potențialului de atractivitate a resurselor naturale și antropice, a infrastructurii cu specific turistic și a infrastructurii tehnice în vederea obținerii potențialului de dezvoltare turistică)

2.2.1. Repere teoretice și conceptuale generale

Potențialul turistic al unui teritoriu (grupând componentele atractive naturale și antropice), este sinonim ofertei sale turistice primare sau potențiale, iar împreună cu infrastructura generală și cea cu specific turistic (care grupează echipamentul de producție a serviciilor turistice, respectiv structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare, unitățile alimentație și cele de agrement-divertisment), dublate de calitatea, varietatea și condițiile de comercializare a produsului turistic și forța de muncă din domeniu formează *oferta turistică reală (efectivă) sau patrimoniul turistic*.

Potențialul turistic reprezintă „materia primă” a fenomenului turistic, a cărui prezență și caracteristici calitative și/sau cantitative se constituie în premise esențiale în organizarea și amenajarea spațiului turistic, în afirmarea sau, dimpotrivă, inexistența unor tipuri și forme de turism și, nu în ultimul rând, în polarizarea fluxurilor turistice în măsură să consume produsul turistic rezultat din prezența și amenajarea turistică a elementelor de atractivitate.

Resursele turistice joacă un rol diferit în motivarea cererii turistice spre o anumită destinație în funcție de calitatea, structura și complexitatea lor, oricare dintre componentele resurselor turistice naturale sau antropice, singure sau în asociere, fiind în măsură să genereze dezvoltarea uneia sau mai multor forme de turism (desigur, pe fondul existenței resurselor financiare reclamate de echiparea turistică necesară asigurării condițiilor optime de afirmare a acestora).

Pe acest fond, analiza noastră vizează o abordare selectivă, pe tipuri de obiective (parcurend în succesiune logică pașii impuși de un asemenea demers: identificarea, inventarierea și reliefaarea particularităților resurselor atractive strict individualizate), aceasta permițând realizarea unei estimări/aprecieri mai facile și mai apropiate de realitate a atractivității resurselor cu valențe turistice și realizarea unei ierarhizări valorice a acestora prin compararea aceluiași elemente concrete sau însușiri.

Acest demers permite cuantificarea potențialului turistic pe categorii de resurse și asamblarea lor – prin însumarea valorii atractive a tuturor elementelor de interes recreativ, curativ sau culturalizant inventariate – într-un tot unitar sinonim ofertei atractive relevate de indicele global al atractivității turistice propriu fiecărei UAT care a făcut obiectul prezentei analize.

Cunoașterea detaliată și ierarhizarea valorică resurselor atractive permite decelarea facilă a tipului sau tipurilor de turism pentru care aceasta relevă cele mai numeroase facilități și posibilități, precum și creionarea formelor și activităților turistice practicate sau a căror afirmare este posibilă în cadrul fiecărei UAT în parte. Astfel, decelarea atractivității turistice aferente fiecărui UAT are menirea de a oferi factorilor decizionali informația necesară luării deciziilor oportune nu numai în ceea ce privește prioritățile amenajării, ci și a diversificării ofertei turistice, prin includerea în exploatare a cât mai multor atracții cât mai variate. Totodată, favorizează delimitarea locațiilor și arealelor pretabile și rentabile care pot și trebuie să facă obiectul viitoarelor demersuri de amenajare turistică, respectiv etapizarea punerii lor în valoare și,

implicit, concentrarea eforturilor de investiții în locațiile și/sau arealele cu potențial mai ridicat și a căror includere în circuitele turistice poate fi realizabilă în urma transpunerii în practică a acțiunilor de amenajare turistică creionate cu ajutorul și prin raportare la rezultatele demersului întreprins. Astfel, se creează premisele ca viitoarele inițiative de amenajare să nu devină cazuri izolate, inițiative strict localizate, ci elemente ale unei matrici teritoriale sistemice, cu un rol bine definit și funcții corect precizate.

2.2.2. Metodologia privind evaluarea potențialului turistic din unitățile administrativ-teritoriale de bază (UAT) ale județului Sibiu

În pofida formulării în timp de către diverși cercetători a mai multor metode de bonitare și estimare (apreciere) a valorii atractive a resurselor turistice aferent unor teritorii de extensiuni variabile ca extindere și complexitate a resurselor atractive grupate în cadrul acestora, metodologia demersului nostru are ca repere majore cadrul conceptual oficial agreat de către autoritățile superioare de profil în cadrul Planului de Amenajare a Teritoriului Național (validat prin articolul 9 din cadrul Legii nr. 190/25 mai 2009 prin care s-a legiferat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2810.2008 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național, secțiunea a VIII-a – ZONE TURISTICE și publicată în M.O. al României, Partea I, nr. 781 din 21 noiembrie 2008), care a vizat componentele turistice grupate la nivelul UAT-urilor fiecărui județ din România.

Opțiunea pentru utilizarea acestei metodologii este motivată, pe de o parte, de faptul că aceasta este asumată și aplicată efectiv, și, deci, verificată și validată de către forurile de specialitate din ministerul de profil, iar pe de altă parte, de posibilitatea comparării rezultatelor obținute în urma actualizării situației existente la nivelul anului 2022 cu cea relevată de demersul anterior (la care am făcut referire mai sus), astfel încât propunerile din strategia de dezvoltare să fie concepute și elaborate în consonanță cu rezultatele diagnozei turistice efectuate și în urma comparării și ierarhizării valorilor punctajelor parțiale și generale obținute de unitățile administrativ-teritoriale din județul Sibiu în momentul de față.

Reperetele metodologice majore ale demersului utilizat sunt redate mai jos, însoțite de o explicațiile necesare pentru ajustările/adaptările la care am recurs (motivate de lipsa unor date fiabile recente sau impuse de anumite evoluții ale unor indicatori), astfel încât perceperea corectă a logicii "mecanismului" utilizat să fie cât mai facilă.

Evaluarea potențialului turistic al unităților administrativ-teritoriale de bază din județul Sibiu a păstrat elementele stabilite în metodologia de referință menționată, modelul de clasificare a componentelor potențialului turistic și de infrastructură respectând succesiunea abordării categoriilor majore, subcategoriilor și elementelor implicate în conturarea ofertei turistice a României, a fiecărui județ și UAT în parte, astfel:

- potențialul turistic natural;

- patrimoniul cultural;
- infrastructura generală;
- infrastructura specific turistică;
- calitatea mediului.

A. Resurse turistice naturale

A1. Cadrul natural grupând 6 componente:

- relief;
- geomorfologie;
- vegetație;
- faună;
- hidrografie;
- peisaj.

A2. Factori naturali terapeutici cuprinzând următoarele componente:

- ape minerale terapeutice;
- lacuri terapeutice;
- nămoluri terapeutice (sapropelice, minerale, de turbă etc.);
- emanații naturale de gaze terapeutice (mofete, solfatare);
- ansamblul elementelor fizico-chimice ale litoralului marin;
- ansamblul elementelor climatice ale litoralului marin;
- factorii sanogeni ai principalelor tipuri de bioclimă ai României, inclusiv de la nivelul peșterilor și salinelor (bioclimat tonic–stimulent, bioclimat sedativ– indiferent sau de cruțare, bioclimat excitant-solicitant etc.) etc.

A3. Arie protejate cuprinzând următoarele componente:

- rezervații ale biosferei;
- parcuri naționale;
- parcuri naturale;
- alte rezervații și monumente ale naturii.

B. Resurse turistice antropice

B1. Monumente istorice, cu următoarele categorii (cf. Legii 422/2001, cu modificările și adăugirile ulterioare): *monument, ansambluri, situri* de tipul:

- arheologie;
- arhitectură;
- monumente de for public;

- monumente memoriale-funerare.

B2. Muzeu și colecții publice cu următoarele categorii:

- muzeu monumente memoriale-funerare;
- colecții publice.

B3. Artă și tradiție populară grupând:

- manifestări tradiționale: serbări, festivaluri, târguri, șezători, obiceiuri și ritualuri tradiționale, sărbători etc.
- meșteșuguri populare tradiționale:
  - obiecte pe suport textil: țesături, covoare, costume populare, cusături;
  - pictură pe sticlă și pe lemn, gravură;
  - ateliere de prelucrarea lemnului, metalelor, pietrei, pielăriei.

B4. Instituții de spectacole și concerte

B5. Manifestări culturale anuale/repetabile

C. Infrastructură specific turistică

C1. Structuri de primire cu funcțiuni de cazare turistică;

C2. Instalații de tratament;

C3. Săli de conferință, centre expoziționale etc.;

C4. Pârții de schi și instalații de transport pe cablu;

C5. Alte instalații și dotări de agrement – divertisment.

D. Infrastructură tehnică

D1. Accesibilitatea la infrastructura majoră de transport;

D2. Infrastructură edilitară;

D3. Infrastructură de telecomunicații.

În vederea evaluării și ierarhizării unităților-administrativ teritoriale s-a utilizat, luând în considerare întreaga gamă de elemente componente ale ofertei turistice generale, metoda arborilor de analiză pe criterii de bază și subcriterii, atribuirea nivelurilor de apreciere făcându-se prin ponderarea unei valori maxime de **100 de puncte**, fiecărei componente alocându-i-se un punctaj variabil în funcție de ponderea lor participativă în alcătuirea ofertei turistice globale.

A. Resurse turistice naturale

Resurselor turistice naturale li s-au acordat un maxim **25 puncte** repartizate la nivelul următoarelor

categorii, astfel:

Tabel 2.1 PUNCTAJE ACORDATE RESURSELOR NATURALE

CATEGORIE	PUNCTAJ MAXIM
A1. Cadrul natural	10
A2. Factori naturali terapeutici	10
A3. Arii naturale protejate	5
TOTAL	25

Având la bază criteriile de mai sus, **cadrului natural (categoria A1)** aferent fiecărei unități administrativ-teritoriale de bază din cadrul județului Sibiu i s-a alocat un punctaj diferențiat, cuprins între 1 și 10 (valoarea 1 fiind cea minimă, iar 10 maximă, acordată celor cu potențial turistic natural excepțional).

Tabel 2.2 PUNCTAJE ACORDATE FIECĂRUI ELEMENT NATURAL

Poziția pe trepte de relief	
câmpie	1
dealuri și podișuri	2
Subcarpați	3
munți	4
litoral și Delta Dunării	4
Elemente geomorfologice de interes/attractive	
prezența unor chei, abrupturi, relief carstic, vecinătatea unor unități impunătoare etc.	1
Vegetație	
pădure peste 30% din suprafață	1
pădure sub 30% din suprafață	0,5
Fauna	
interes cinegetic mare	1
interes cinegetic mediu	0,5
Hidrografie	
prezența unor lacuri, amenajări piscicole, izvoare minerale, cascade	1
Peisaj	
interes ridicat	2
interes mediu	1

Al doilea criteriu în evaluarea resurselor turistice naturale conform prezentei metodologii (**Factori naturali terapeutici – categoria A2**) a vizat următoarele repere:

- Categoriile de localități cu factori terapeutici naturali:
  - Stațiuni de interes național – în această categorie intră stațiunile cu maximum de factori naturali terapeutici tradițional valorificați, dotări pentru tratament, cazare și agrement.
  - Stațiuni de interes local - sunt stațiunile cu minimum de factori naturali terapeutici, dotări pentru

satisfacerea cerințelor de cazare și/sau tratament pentru un număr relativ redus de turiști/pacienți, proveniți de obicei din zone apropiate **(în această categorie înscriindu-se toate stațiunile turistice existente pe raza județului Sibiu).**

- Localități cu potențial de factori naturali terapeutici - sunt localități cu anumiți factori naturali terapeutici - de obicei ape minerale, fără dotări de tratament speciale.

- După factorii terapeutici naturali existenți:

- Bioclimat

- relaxant, sedativ, indiferent, de deal;
- tonic-stimulent, de munte;
- excitant, de litoral;
- excitant, de câmpie.

- Ape minerale

- oligominerale, carbogazoase, clorurate, sodice;
- sulfatate, sulfuroase, feruginoase, iodurate;
- lac sărat cu proprietăți terapeutice.

- Nămol terapeutic:

- sapropelic;
- de turbă;
- mineral.

- Alt factor terapeutic natural:

- mofeta (solfatar);
- salina;
- sare extrasă;
- apa mării.

- După indicațiile terapeutice pentru diverse tipuri de afecțiuni, în funcție de tipul de factori terapeutici naturali existenți.

În cazul categoriilor de localități cu factori terapeutici naturali nu s-a făcut distincție în punctaj între stațiunile balneoclimatice și cele climatice, deosebirea reieșind de la sine din enumerarea factorilor (stațiunile climatice neavând de obicei ape minerale, nămol etc.).

Criteriul privind durata este clar și ține de multitudinea factorilor terapeutici valorificați și de posibilitățile de tratament existente. În cadrul acestui criteriu sunt cuprinși, practic, toți factorii naturali terapeutici.

În cazul apelor minerale s-a avut în vedere compoziția minerală și recomandările terapeutice pe diferite tipuri de afecțiuni.

Pentru fiecare dintre factorii terapeutici eventual valorificați într-o stațiune s-a acordat un punctaj egal, nediscriminatoriu.

Conform criteriilor menționate a fost calculat un punctaj pentru fiecare stațiune. Punctajul maxim revine astfel stațiunilor de interes național, care posedă maxim de factori terapeutici naturali, indicații terapeutice și locuri de cazare.

Stațiunile au fost grupate conform punctajului obținut în trei categorii ce determină de fapt și importanța stațiunii:

1. Stațiuni de interes național intrate în circuit internațional - 10 puncte
2. Stațiuni de interes național general - 6 puncte
- 3. Stațiuni de interes local – 3 puncte (această categorie grupează toate cele 5 stațiuni turistice din județul Sibiu)**
4. Localități cu factori naturali terapeutici – 1 punct

Ierarhizarea stațiunilor conform criteriilor enunțate este legată strict de aspectul balneoclimatic, folosindu-se un punctaj cumulativ.

Cel de al treilea criteriu pentru analiza și evaluarea resurselor turistice naturale vizează **Ariile naturale protejate (categoria A3)**, căruia i s-a alocat un punctaj cuprins între 1-5 puncte, valoarea 5 reprezentând punctajul maxim (acesta fiind acordat unităților administrativ-teritoriale al căror teritoriu integrează parcuri naționale, rezervații ale biosferei, parcuri naturale sau rezervații cu valoare deosebită).

Evaluarea și punctajele acordate s-a făcut pe baza următoarelor criterii:

- gradul de reprezentativitate al ariei naturale protejate: 1p
- suprafața totală protejată (ca pondere din suprafața UAT): 1 p
- gradul de conservare și starea actuală a rezervației: 1 p
- valoarea peisagistică a ariei naturale protejate: 1p
- posibilitatea practicării unei forme de turism: 1 p

Pornind de la punctajul acordat fiecărei rezervații, în final s-a acordat un punctaj general fiecărei unități administrative-teritoriale care include o arie naturală protejată.

În cazul în care o unitate administrativ-teritorială grupează două sau mai multe arii naturale protejate, punctajul final acordat acesteia este cel mai mare punctaj acordat uneia dintre rezervații.

B. Resurse turistice antropice

Evaluarea resurselor antropice ale unităților administrativ-teritoriale de bază are la bază un punctaj de maxim 25 puncte repartizate diferențiat pe categorii, astfel:

TABEL 2.3 PUNCTAJE ACORDATE RESURSELOR ANTROPICE

CATEGORIE	PUNCTAJ MAXIM
B1. Monumente istorice de interes național	8
<i>I - arheologie</i>	
<i>II - arhitectură</i>	
<i>III- monumente de for public</i>	
<i>IV - memoriale</i>	
B2. Muzee si colecții publice	9
B3. Artă si tradiție populară	8 (sau 4 - vezi mai jos)
<i>I. Festivaluri și manifestări tradiționale, târguri, obiceiuri, sărbători etc.</i>	
<i>II. Meșteșuguri populare</i>	
B4. Instituții de spectacole și concerte	8 (sau 4 - vezi mai jos)
<i>- Teatru, operă, filarmonică, orchestre, formațiuni și ansambluri artistice</i>	
B5. Manifestări culturale repetabile <i>- Festivaluri, evenimente etc.</i>	0 sau 4
TOTAL	25

În prima categorie (B1) integrată resurselor turistice antropice au fost supuse evaluării monumentele istorice ce se clasează conform legislației în grupa A - monumentele istorice de interes național (cf. Legii 422/2001 cu modificările și adăugirile ulterioare, inclusiv lista anexă la Ordinul Ministrului Culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare din 24.12.2015, ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 113 bis, 15.02.2016), valoarea maximă alocată acestei categorii fiind alocat de 8 puncte.

Unităților administrativ-teritoriale de bază ce dețin monumente UNESCO, metodologia le-a rezervat punctajul maxim, respectiv 25 puncte.

Punctajele din cadrul categoriei muzee și colecții publice (B2), care pot atinge, de asemenea, o valoare maximă de 9 puncte, au fost acordate prin ponderarea mai multor indicatori (numărul unor astfel de instituții existente pe teritoriul administrativ, notorietatea, valoarea și diversitatea obiectelor/exponatelor și numărul mediu de vizitatori atrași).

Categoria „Manifestări culturale repetabile” include evenimente sau instituții de la punctele B2) sau B3) sau B4), motiv pentru care i s-au alocat 0 puncte. De exemplu, instituțiilor de teatru, care prin natura lor organizează „manifestări culturale repetabile” li s-a acordat punctajul 8 la instituția de teatru și 0 la „activități repetabile”. Unde nu a fost cazul (manifestări repetabile care să nu intre în vreuna din categoriile B2), B3) sau B4), atunci la B5) s-a acordat punctaj de la 0 la 8. De exemplu, dacă există un festival de teatru anual, s-au acordat 4 puncte pentru existența instituției de spectacol și 4 pentru festival. Aceste combinații au avut ca scop obținerea unui punctaj maxim de 8 puncte pentru cele trei categorii cumulate, respectiv B3, B4, B5. De aceea, există astfel posibilitatea acordării unui punctaj de maxim de 4 puncte pentru categoria B3 sau B4. În realitate, fiecare grupă are câte 8, dar ponderate, astfel încât punctajul maxim posibil pe fiecare unitate administrativ-teritorială de bază să nu depășească valoarea 25.

În aceeași manieră a fost acordat punctajul pentru fiecare subcategorie B3I și B3II, astfel încât însumate acestea să obțină maxim 8 puncte.

C. Infrastructura specific turistică

Etapă a doua a evaluării a constat în evaluarea infrastructurii specific turistice și tehnice, indispensabile derulării eficiente și de calitate a activităților turistice.

Evaluarea *infrastructurii specific turistice* din cadrul unităților administrativ-teritoriale de bază a pornit de la acordarea unui punctaj maxim de 20 puncte, distribuit pe categoriile următoare:

Table 2.4 PUNCTAJE ACORDATE INFRASTRUCTURII SPECIFIC TURISTICE

CATEGORIE	PUNCTAJ MAXIM
C1. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare	8
C2. Instalații de tratament	7
C3. Săli de conferință, centre expoziționale	7
C4. Pârții de schi, instalații de transport pe cablu	2
C5. Alte Instalații, dotări și facilități de agrement-divertisment	1
TOTAL	25

În cadrul grilei de evaluare a infrastructurii specific turistice, structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare omologate li s-a atribuit un punctaj maxim de 8 puncte.

Datorită complexității și relevanței mai ridicate pentru scopul analizei noastre a indicatorilor urmăriți (gradul de confort, numărul de camere al structurilor de primire, dar și a luării în evidență a întregii tipologii a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare, inclusiv cele temporare/sezoniere) și actualizării cu o ciclicitate lunară a informațiilor statistice centralizate, demersul nostru a utilizat datele statistice oficiale ale ministerului care integrează și gestionează domeniul turistic (Ministerul Antreprenoriatului și Turismului - <https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>, data de referință a informațiilor statistice utilizate fiind 29.12.2022).

Setul de date statistice gestionate de INSSE și disponibile prin aplicația TEMPO ONLINE (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>) a fost prelucrat separat la nivelul tuturor categoriilor relevante de indicatori disponibili, care oferă posibilitatea urmăririi evoluției indicatorilor specifici componentei de cazare în profil temporal, mai exact intervalul 2014-2022.

În funcție de distribuția numărului de camere pe tipuri de structuri de primire turistică, au fost atribuite următoarele punctaje:

- hoteluri (inclusiv hostel și hotel-apartament): 4 puncte
- pensiuni turistice (inclusiv pensiune agroturistică, pensiune turistică urbană, pensiune turistică rurală) și vile turistice: 2,5 puncte
- alte tipuri de structuri de primire cu funcțiuni de cazare (cu excepția hotelurilor, pensiunilor turistice și a

vilelor turistice): cabană turistică, motel, popas turistic, sat de vacanță, camping turistic, spații tip camping, bungalouri, spații și parcele de campare, apartamente și camere de închiriat, nave fluviale și pontoane plutitoare: 1,5 puncte

- Acordarea punctajelor la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale a fost realizată însumând punctajul acordat fiecăreia dintre cele grupe de structuri de cazare individualizate mai sus cu valoarea ponderală aferentă locurilor de cazare care revine fiecărei tip de structură de cazare din totalul locurilor de cazare existente la nivelul mediului urban din România.
- Aceste punctaje au fost corectate în plus sau în minus (cu valori cuprinse între 0,1 și 1 punct) în funcție de distribuția numărului de locuri, respectiv a numărului de camere pe categorii de confort ale structurii (-lor) de primire, dar și a diversității tipologice a structurilor de primire, a numărului de categorii de structuri de cazare autorizate existente în UAT-ul în cauză.
- În situația în care există o diversitate a distribuției numărului de locuri de cazare și camerelor de categorii superioare de confort, o pondere mai ridicată a structurilor de cazare de tip hotel în totalul ofertei de cazare a centrului urban, dar și o diversitate tipologică mai ridicată a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare de care dispune UAT-ul în cauză, punctajele au fost rotunjite în plus, în caz contrar acestea au fost rotunjite în minus, distribuirea punctajelor realizându-se în mod proporțional.

Pentru *instalațiile de tratament* (C2) s-a alocat un punctaj maxim de 5 puncte. Criteriile care au stat la baza procesului de evaluare a acestor instalații au urmărit numărul și diversitatea instalațiilor de tratament, respectiv a procedurilor pe care le realizează acestea.

Prezența facilităților pentru wellness/SPA au constituit un avantaj pentru UAT evaluată, primind un punctaj suplimentar, dar fără a depăși cele 6 puncte maxim posibile.

Pentru infrastructura turistică reprezentată de *săli de conferință și centre expoziționale* (C3) au fost acordate 6 puncte, plecând de la premisa că turismul de evenimente, pe de o parte, dar și cel de afaceri și congrese, pe de altă parte, sunt aducătoare de venituri mai ridicate comparativ cu alte tipuri sau forme de turism.

Criteriile care au stat la baza procesului de evaluare a infrastructurii pentru conferințe, reuniuni, manifestări expoziționale au fost următoarele:

- numărul spațiilor individuale pentru reuniuni (săli);
- capacitatea totală a acestor spații exprimată în număr de locuri;
- UAT cu cea mai mare capacitate pentru organizarea de reuniuni.

Tabel 2.5 PUNCTAJE ACORDATE ÎN FUNCȚIE DE NUMĂRUL DE LOCURI ÎN SĂLI

Nr. locuri în săli	Punctaj
Peste 10.000 locuri	7,00
8000 – 9999 locuri	6,00
5000 – 7999 locuri	4,00

4000 – 4999 locuri	3,75
3500 – 3999 locuri	3,50
3000 – 3499 locuri	3,25
2500 – 2999 locuri	3,00
2000 – 2499 locuri	2,75
1500 – 1999 locuri	2,50
1000 – 1499 locuri	2,25
800 – 999 locuri	2,00
650 – 799 locuri	1,75
500 – 649 locuri	1,50
250 – 499 locuri	1,25
100 – 249 locuri	1,00
50 – 99 locuri	0,5
sub 50 locuri	0,25

Punctajul maxim acordat *pârtilor de schi omologate* a fost de 1 punct, din care 0,5 puncte pentru posesia *instalațiilor de transport pe cablu*.

Criteriile care au stat la baza procesului de evaluare a pârtilor de schi și a instalațiilor de transport pe cablu (C4) au fost: numărul și lungimea pârtilor de schi; numărul, diversitatea, lungimea și capacitatea optimă de primire a instalațiilor de transport pe cablu transport.

În categoria *instalații și facilități de agrement-divertisment și sportive* (C5) au fost incluse acele instalații și facilități/dotări ce motivează deplasarea turiștilor, respectiv: parcuri de distracții/aventură, parcuri acvatice, facilități și instalații de agrement nautic, parcuri de distracții, herghelii, centre echitație, teren golf, terenuri de sport, grădină zoologică, grădină botanică etc. Criteriile care au stat la baza procesului de evaluare a instalațiilor de agrement au fost numărul și diversitatea instalațiilor de agrement-divertisment și sportive.

Punctajul maxim oferit UAT din punct de vedere al instalațiilor și facilităților de agrement-divertisment ce se regăsesc pe raza unității respective este de 1 punct.

D. Infrastructura tehnică

Evaluarea infrastructurii tehnice a vizat nivelul de echipare tehnică a unităților teritorial-administrative, acestei componente alocându-i-se un **punctaj maxim 25 puncte**.

Pentru evaluarea **accesibilității la infrastructura majoră de transport (D1)** s-a avut în vedere prezența pe teritoriul acestora a unor căi/noduri majore de transport de călători, condiție esențială pentru ca un teritoriu să poată fi inclus în activitatea turistică.

Din cele 25 de puncte prin care s-a evaluat importanța echipării tehnice a unei localități pentru desfășurarea unei activități turistice, 16 au fost direcționate către criteriul accesibilității. Cei patru indicatori care au fost luați în considerare pentru a evalua accesul direct al unităților administrativ-teritoriale la rețeaua majoră de transport au fost ponderați în funcție de importanța acestora într-o rețea internațională de transport, precum și de intermodalitate în transportul de călători.

Tabel 2.6 PUNCTAJE ACORDATE INFRASTRUCTURII TEHNICE

INFRASTRUCTURA TEHNICĂ: 30 puncte				
	Denumire	Punctaj		Evaluare
Criteriu	Accesul direct la infrastructura majoră de transport	16		
Indicatori	Port	1	Da Nu	1 0
	Aeroport național/internațional	5	Da Nu	1 0
	Acces la drum european (E) / autostradă (A)/CF	5	Da Nu	1 0
	Acces la drum național/cale ferată (DN/CF)	5	Acces la DN și CF	1
			Acces la DN sau CF	0,5
	Fără acces la rețeaua majoră		0	

Punctajul s-a obținut după înmulțirea punctelor de evaluare (între 0 și 1) pe fiecare indicator cu punctajul de ponderare pe indicatori din cele 16 puncte ale criteriului, astfel:

- din cele 16 de puncte prin care s-a evaluat importanța accesibilității la infrastructura majoră de transport a unei UAT pentru desfășurarea unei activități turistice, 5 au fost direcționate către criteriul accesibilității la un aeroport național/internațional;
- pentru accesul la drum european sau autostradă și cale ferată s-au acordat 5 puncte din totalul de 16, dar acestea nu sunt acordate decât dacă localitatea are acces la ambele modalități de transport;
- dacă unitatea administrativ-teritorială de bază are acces doar la drum național sau cale ferată atunci acesta va primi doar jumătate din punctaj (adică $0,5 \times 5 = 2,5$).

Pentru *infrastructura edilitară* (D2) s-au acordat 7 puncte. Dintre acestea alimentarea cu apă în sistem centralizat și canalizarea apelor uzate au fost notate cu 4, iar alimentarea cu gaze naturale (în sistem centralizat) cu 3 puncte cunoscut fiind faptul că lipsa acestora poate fi mai ușor compensată (sisteme proprii de încălzire, inclusiv energie verde/regenerabilă).

După datele disponibile, rețeaua de alimentare cu energie electrică acoperă toate unitățile administrativ teritoriale și de aceea acest indicator nu a fost luat în considerare, deși la nivel de localitate aceasta poate fi uneori deficitară, situație ce nu poate fi evaluată din cauza lipsei datelor.

Tabel 2.7 EVALUAREA INFRASTRUCTURII TEHNICE

INFRASTRUCTURA TEHNICĂ: 30 puncte				
	Denumire	Punctaj		Evaluare
Criteriu	Furnizarea de servicii publice de gospodărire comunală - <i>Infrastructura edilitară</i>	7		
Indicatori	Alimentare cu apă, canalizarea apelor uzate și pluviale	4	Apă și canalizare Fără sistem de alimentare cu apă	1 0,5 0
	Alimentarea cu gaze naturale	3	Da Nu	1 0

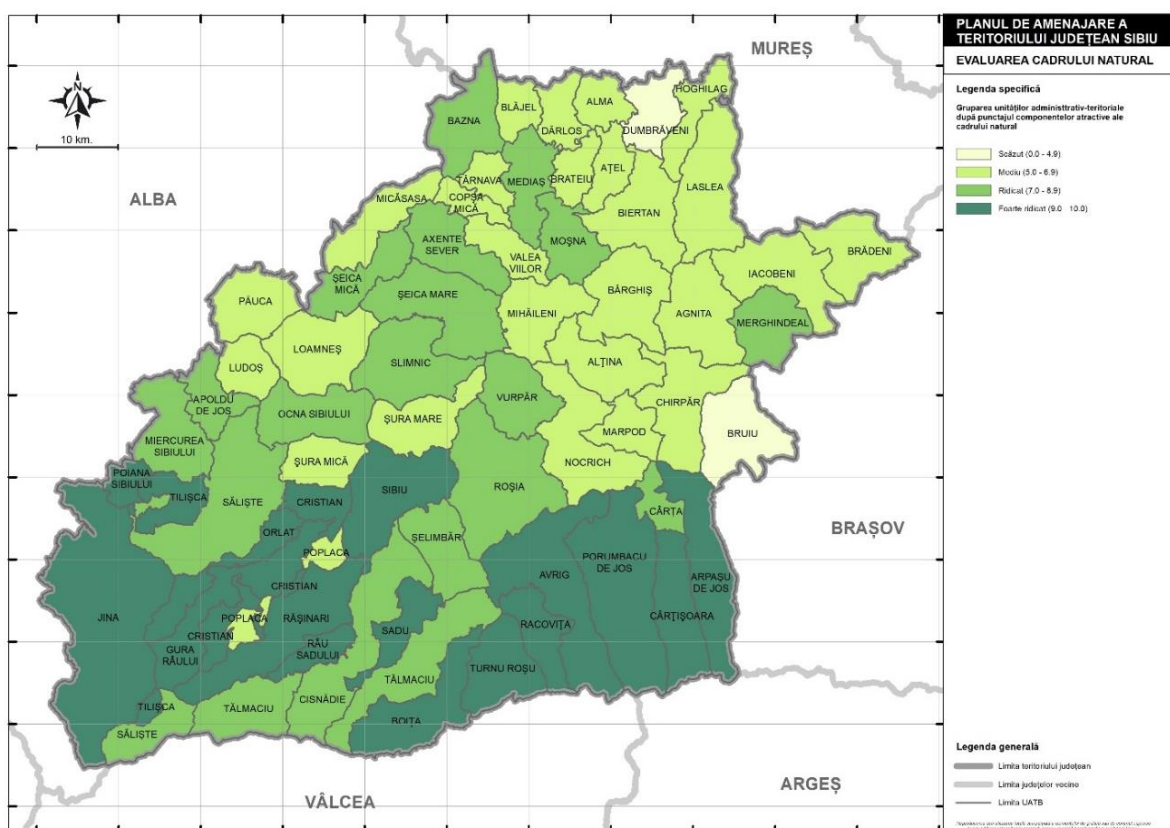
Metodologia de calcul de la primul criteriu se păstrează, astfel că, pentru sistemul de alimentare cu apă și canalizare, s-a făcut diferit pentru prezența ambelor sisteme și pentru prezența doar a celui de apă.

Furnizarea serviciilor de comunicații (telefonie fixă și mobilă) a fost notată cu 2 puncte din totalul de 30. Acestea au fost acordate tuturor unităților administrativ teritoriale, în fiecare dintre acestea – chiar dacă nu pentru întreg teritoriul administrativ, în unele cazuri (cele al căror teritoriu se extinde, cel puțin parțial, și în zona montană), existând posibilitatea accesării rețelei GSM.

Tabel 2.8 EVALUAREA SERVICIILOR DE COMUNICAȚII

Criteriu	Denumire	Punctaj	Evaluare
	Furnizarea serviciilor de comunicații electronice – <i>infrastructura de telecomunicații</i>	2	
Indicatori	Acoperirea GSM/ Telefonie la punct fix	2	Acoperirea GSM cu/sau fără telefonie la punct fix Telefonie la punct fix Fără servicii de telecomunicații
			1 0,5 0

Fig. 2.1 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL COMPONENTELOR ATRACTIVE ALE CADRULUI NATURAL

15	ARPAȘU DE JOS	9
16	AȚEL	6
17	AXENTE SEVER	8
18	BÂRGHIȘ	5
19	BAZNA	8
20	BIERTAN	6.5
21	BLĂJEL	6
22	BOIȚA	9
23	BRĂDENI	6
24	BRATEIU	6
25	BRUIU	4
26	CÂRȚA	7
27	CÂRȚIȘOARA	10
28	CHIRPĂR	5
29	CRISTIAN	9
30	DÂRLOS	6
31	GURA RĂULUI	9
32	HOGHILAG	5
33	IACOBENI	5
34	JINA	10
35	LASLEA	6
36	LOAMNEȘ	5
37	LUDOȘ	5
38	MARPOD	6
39	MERGHINDEAL	7
40	MICĂSASA	5
41	MIHĂILENI	5
42	MOȘNA	7
43	NOCRICH	6
44	ORLAT	9
45	PĂUCA	5
46	POIANA SIBIULUI	10
47	POPLACA	5
48	PORUMBACU DE JOS	10
49	RACoviȚA	9
50	RĂȘINARI	10
51	RÂU SADULUI	10
52	ROȘIA	7
53	SADU	9
54	ȘEICA MARE	7
55	ȘEICA MICĂ	7
56	ȘELIMBĂR	7
57	SLIMNIC	7
58	ȘURA MARE	5
59	ȘURA MICĂ	5
60	TÂRNAVA	5

61	TILIȘCA	9
62	TURNU ROȘU	9
63	VALEA VIILOR	6.5
64	VURPĂR	7

A2. Evaluare factori naturali terapeutici

Tabel 2.10 EVALUAREA FACTORILOR NATURALI TERAPEUTICI

Nr. crt.	Denumire localitate	UAT	Categorie stațiune	Clasificare după factorii terapeutici naturali					Indicații	Punctaj (max. 10 p)
				biloclimat	apa minerală	lac	nămol	alți factori		
1	Bazna	Bazna	stațiune de interes local	r	cls,i,br	-	m	-	ru,t,np,g,a (p,e)	6
2	Ocna Sibiului	Ocna Sibiului	stațiune de interes local	r	cls,b	ls	s	-	ru,t,np,g,nc,a (p,e,mn, dr,rs)	6
3	Cisnădie	Cisnădie	stațiune de interes local	r	-	-	-	-		1
4	Cârțișoara	Cârțișoara	stațiune de interes local	t	-	lg	-	-		1
5	Păltiniș	Sibiu	stațiune de interes local	t	-	-	-	-	na,e,r	3
6	Miercurea Sibiului	Miercurea Sibiului	localitate cu factori naturali terapeutici	r	cls	-	s	-	ru,t,np,c,g,e	2

Sursa: PATN, 2008, cu completări, <https://turism.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/07/Statiuni-actualizare.pdf>; https://www.pancarpatica.org/ari4_226-statiuni.html

A3. Evaluare arii protejate

Tabel 2.11 EVALUAREA ARIILOR PROTEJATE

NR. CRT.	DENUMIREA ARIEI PROTEJATE	CATEGORIE UICN	SUPRAFAȚA (ha)	TIP	UNITATEA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ	PUNCTAJ (MAX 5 P)
1	Golul Alpin al Munților Făgăraș între Podragu - Suru (inclusiv Rezervația faunistică Arpașel, 736 ha)	IV	6989.2	mixt	Avrig	5
2	Golul Alpin al Munților Făgăraș între Podragu - Suru (inclusiv Rezervația faunistică Arpașel, 736 ha)				Arpașu de Jos	5
3	Rezervația Lacul Tătarilor	IV	3.68	faunistic		

4	Valea Bâlii	IV	180	mixt	Cârțișoara	5
5	Iezerele Cindrelului	IV	609.6	botanic	Gura Râului	5
6	Parcul Natural Dumbrava Sibiului	IV	993	mixt	Sibiu	4
7	Parcul Natural Cindrel	IV	9873	mixt	Jina	4
8	Masa Jidovului	III	2	geologic		
9	La Grumaji	III	2	mixt		
10	Pintenu din coasta Jinei	III	2	geologic		
11	Dealul Zackel	IV	11	mixt	Slimnic	3
12	Lacul fără fund Ocna Sibiului	IV	0.2	geologic	Ocna Sibiului	3
13	Calcarele eocene de la Turnu Roșu - Porcești	III	60	paleontologic	Turnu Roșu	2
14	Calcarele cu hippuriți de la Cislăchioara	III	1	paleontologic	Cislăchioara	2
15	Suvara Sașilor	IV	20	botanic	Tălmăciu	2
16	Canionul Mihăileni	III	16	geologic	Mihăileni	2
17	Vulcanii Noroioși Hașag	III	1	geologic	Loamneș	2
18	Eleșteele de la Mândra	IV	254	avifaunistică		1
19	Insulele Stepice Șura Mică - Slimnic	SCI	367	floristică	Slimnic	1
					Șura Mare	1
20	Movilele de la Păucea	SCI	6	floristică	Blăjel	1
21	Pădurea de stejar pufos de la Petiș	SCI	92	floristică	Șeica Mare	1
22	Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnavă Mare	SCI	240	floristică	Dumbrăveni, Hoghilag	1

Sursa: PATN, 2008, cu completări; Legea nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a III-a - Zone Protejate, Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 152 din 12 aprilie 2000-
<http://www.cimec.ro/Monumente/Zonenaturale.htm>;
https://ro.wikipedia.org/wiki/Lista_rezerva%C8%9Biilor_naturale_din_jude%C8%9Bul_Sibiu; <http://www.anpm.ro/web/apm-sibiu/natura-2000>; <https://www.dssibiu.ro/arii-protejate/>

Fig. 2.3 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERRORIALE DUPĂ PUNCTAJUL CUMULAT AL RESURSELOR TURISTICE

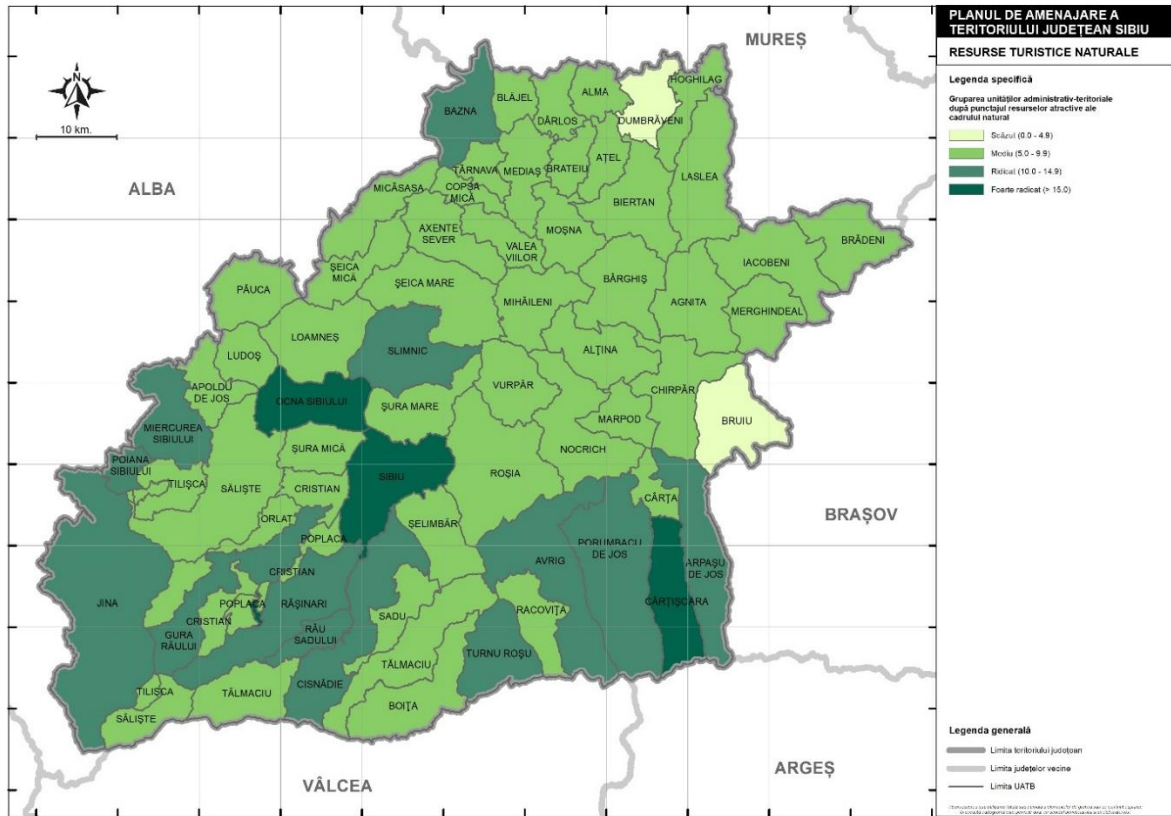

Fig. 2.4 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A RESURSELOR ATRACTIVE ANTROPICE LA NIVEL UAT

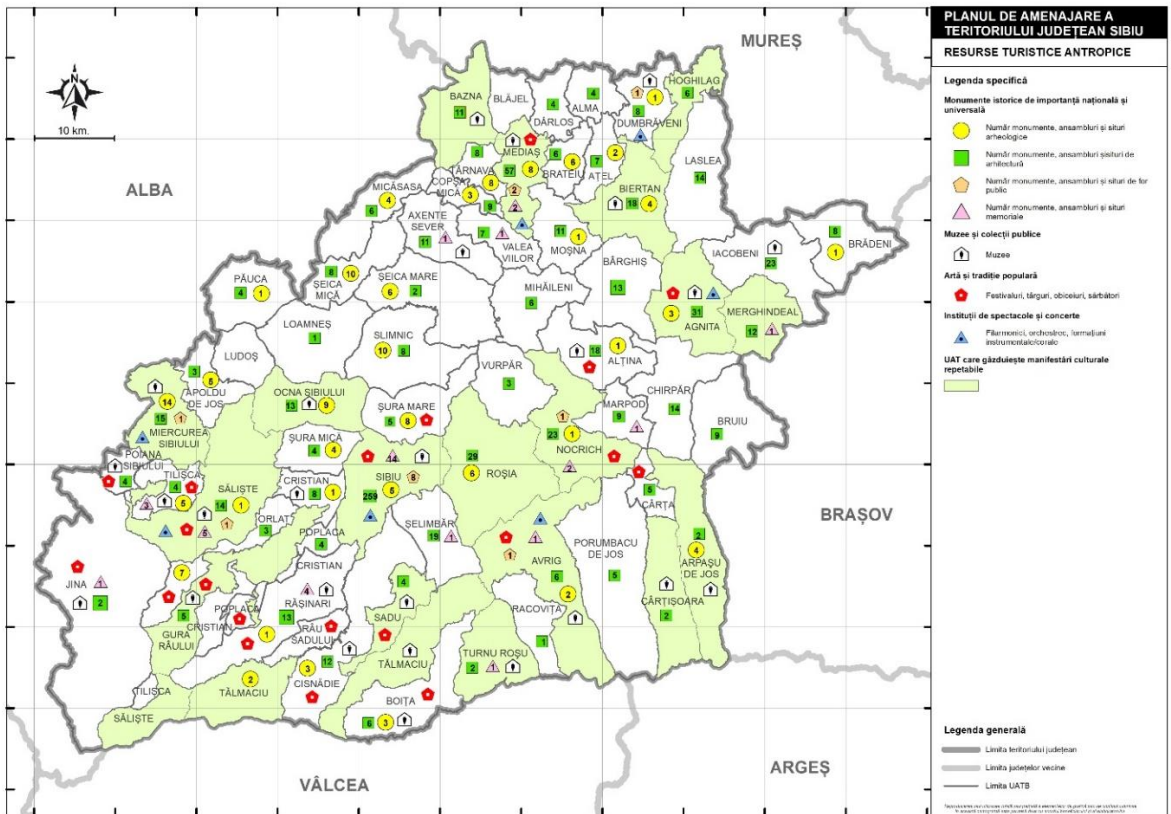
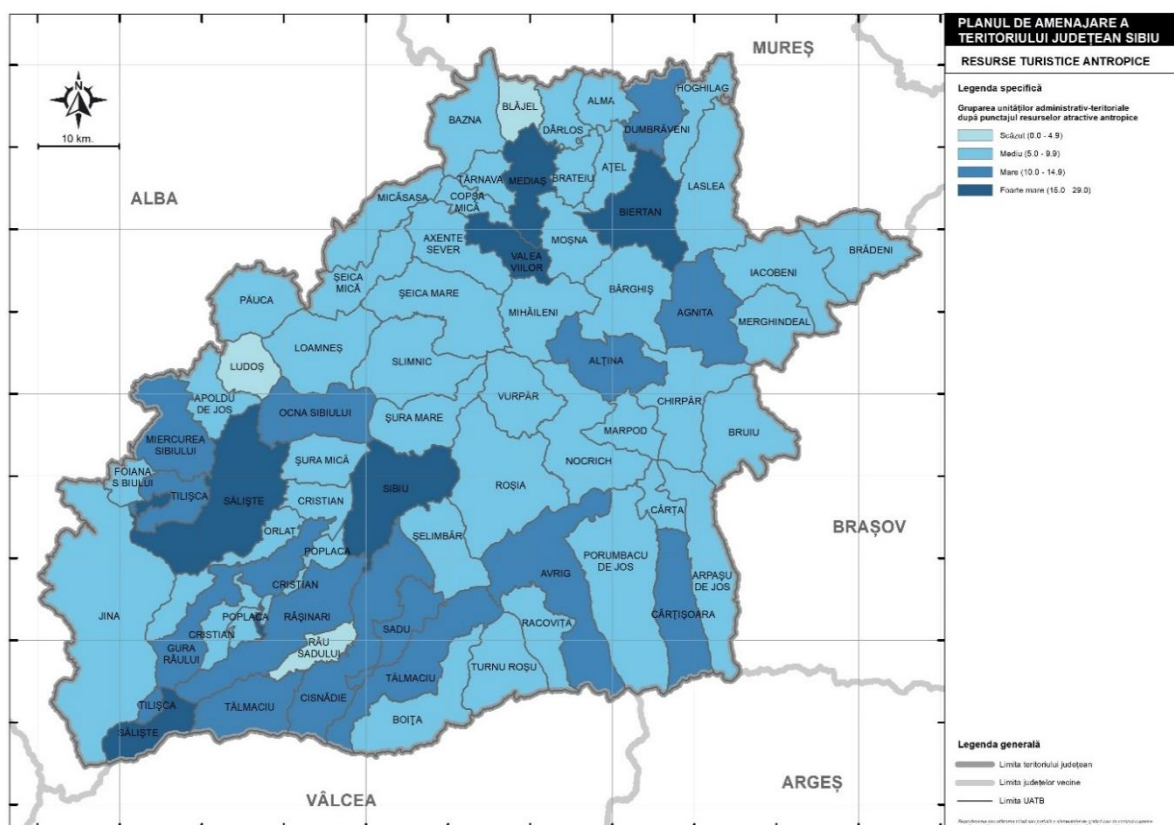

Fig. 2.5 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERRITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL RESURSELOR ATRACTIVE ANTROPICE

B. RESURSE TURISTICE ANTROPICE

B.1-5. Evaluare monumente istorice de interes național și evaluare patrimoniu cultural (muzee și colecții publice, artă și tradiție populară, instituții de spectacole și concerte, manifestări culturale anuale/repetabile)

Tabel 2.12 EVALUAREA MONUMENTELOR ISTORICE DE INTERES NAȚIONAL ȘI EVALUAREA PATRIMONIULUI CULTURAL LA NIVEL DE UAT

1	SIBIU	8	9	4	4	4	29
2	MEDIAȘ	8	4	3	2	3	20
3	AGNITA	8	2	2	1	1	14
4	AVRIG	8	1	3		2	14
5	CISNĂDIE	8	3				11
6	COPȘA MICĂ	8					8
7	DUMBRĂVENI	8	1		1		10
8	MIERCUREA SIBIULUI	8	1		1	1	11
9	OCNA SIBIULUI	8	1			1	10

10	SĂLIȘTE	7	6		4	2	19
11	TĂLMACIU	5	1		4	1	11
12	ALMA	6					6
13	ALȚINA	7	1	2			10
14	APOLDU DE JOS	7					7
15	ARPAȘU DE JOS	7	1			1	9
16	AȚEL	7					7
17	AXENTE SEVER	7	1				8
18	BĂRGHIȘ	6					6
19	BAZNA	7	1			1	9
20	BIERTAN*	8	1			4	25
21	BLĂJEL						
22	BOIȚA	7	1	1			9
23	BRĂDENI	7					7
24	BRATEIU	7					7
25	BRUIU	6					6
26	CÂRȚA	6		2			8
27	CÂRȚIȘOARA	6	2			2	10
28	CHIRPĂR	7					7
29	CRISTIAN	7	1				8
30	DÂRLOS	6					6
31	GURA RÂULUI	6	1	2		1	10
32	HOGHILAG	6				1	7
33	IACOBENI	7	1				8
34	JINA	5	1	3			9
35	LASLEA	7					7
36	LOAMNEȘ	5					5
37	LUDOȘ						
38	MARPOD	6					6
39	MERGHINDEAL	7				1	8
40	MICĂSASA	7					7
41	MIHĂILENI	6					6
42	MOȘNA	7					7
43	NOCRICH	6		1		1	8

44	ORLAT	6		2			8
45	PĂUCA	6					6
46	POIANA SIBIULUI	6	1	2			9
47	POPLACA	6		2			8
48	PORUMBACU DE JOS	5					5
49	RACoviȚA	5					5
50	RĂȘINARI	8	2	3			13
51	RÂU SADULUI			2			2
52	ROȘIA	7				1	8
53	SADU	5	2	2		1	10
54	ȘEICA MARE	6					6
55	ȘEICA MICĂ	7					7
56	ȘELIMBĂR	5					5
57	SLIMNIC	7					7
58	ȘURA MARE	7		1			8
59	ȘURA MICĂ	6					6
60	TÂRNAVA	7					7
61	TILIȘCA	6	2	2		1	11
62	TURNU ROȘU	5					5
63	VALEA VIILOR*	8	1				25
64	VURPĂR	6					6

* UAT care deține monument inclus în patrimoniul UNESCO

Fig. 2.6 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERRITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL TOTAL AL RESURSELOR ATRACTIVE TURISTICE (NATURALE ȘI ANTROPICE)

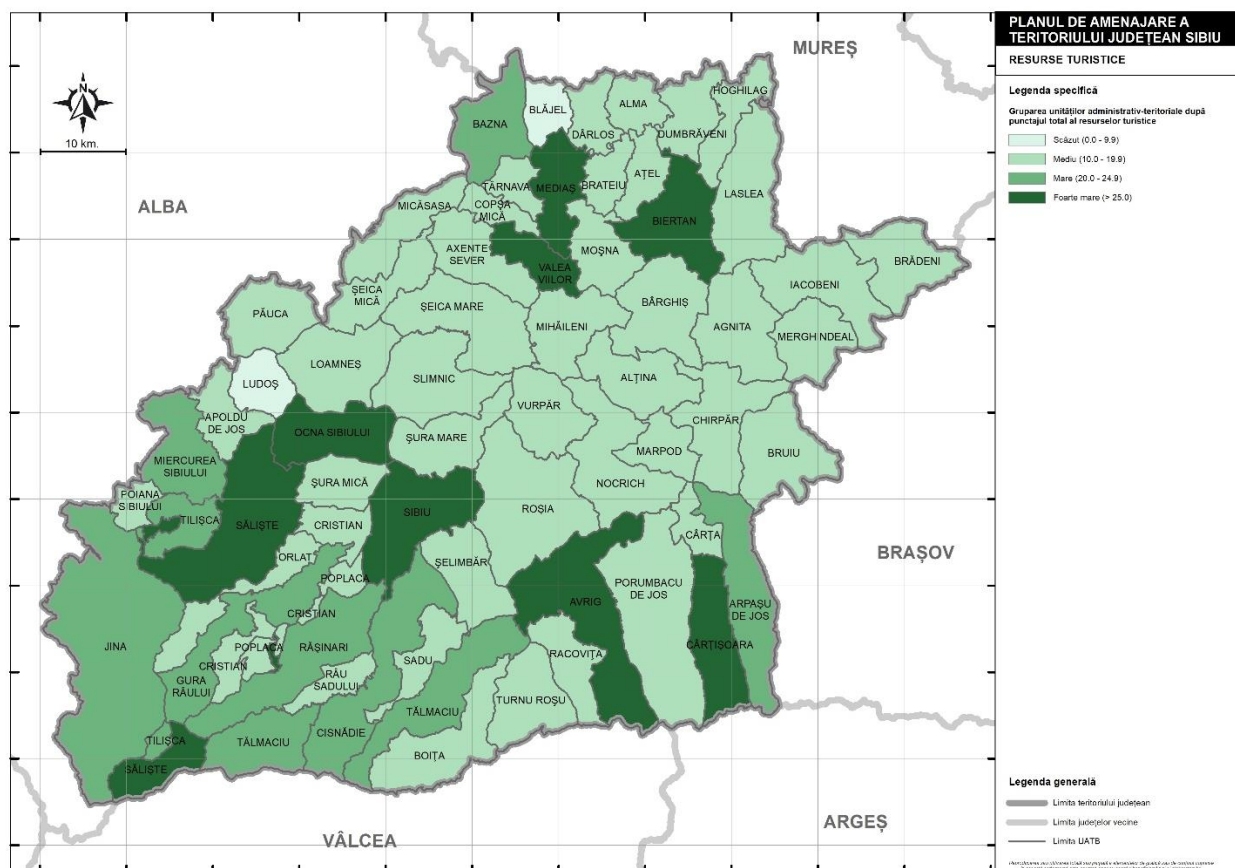
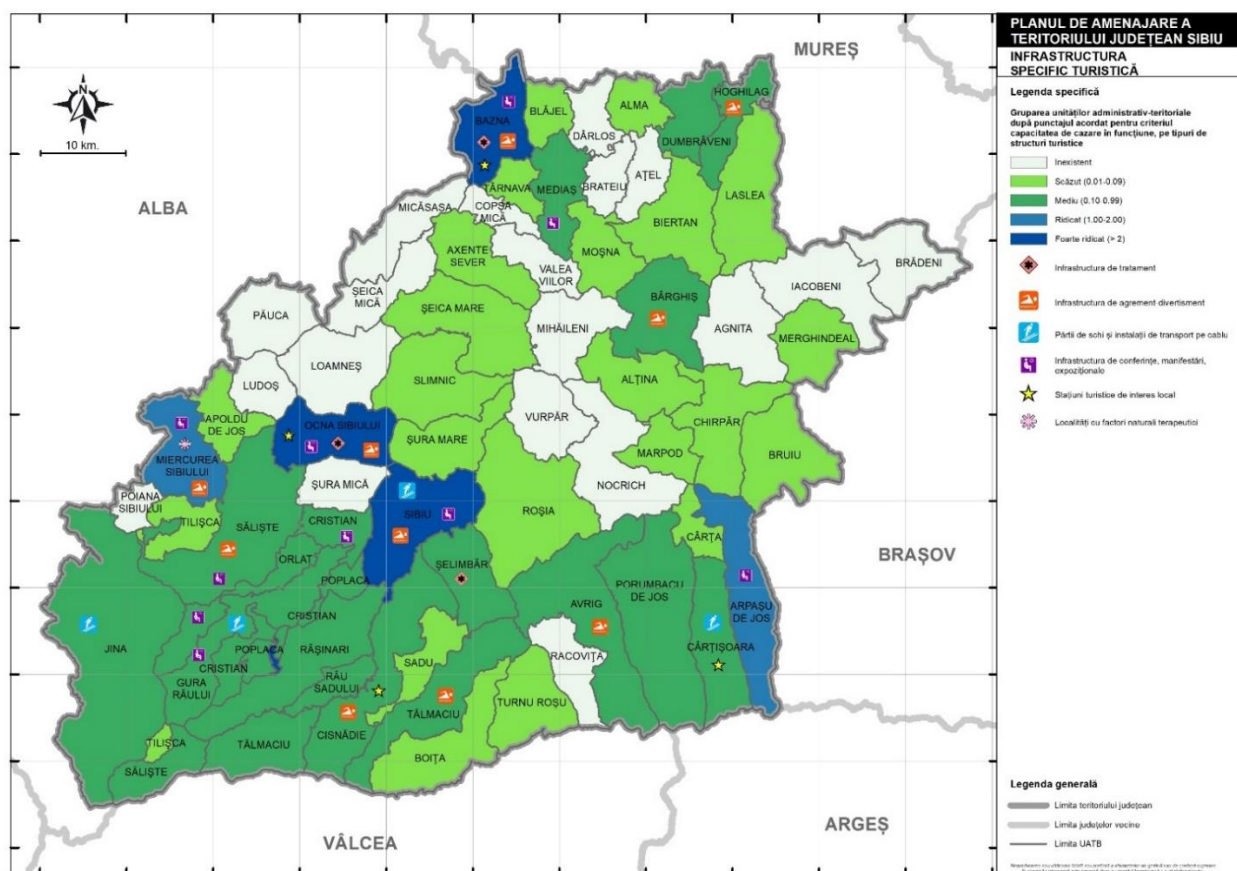

Fig. 2.7 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNTAJUL ACORDAT PENTRU CAPACITATEA DE CAZARE ÎN FUNCȚIUNE ȘI DISTRIBUȚIA TIPURILOR DE STRUCTURI SPECIFIC TURISTICE (INFRASTRUCTURA DE TRATAMENT, PENTRU CONFERINȚE ȘI MANIFESTĂRI EXPOZIȚIONALE, PÂRTII DE SCHI ȘI INSTALAȚII DE TRANSPORT PE CABLU, INFRASTRUCTURA DE AGREMENT)

C. INFRASTRUCTURA SPECIFIC TURISTICĂ

C1. Evaluare structuri de primire cu funcțiuni de cazare turistică

Tabel 2.13 EVALUAREA STRUCTURILOR DE PRIMIRE CU FUNCȚIUNI DE CAZARE TURISTICĂ LA NIVEL DE UAT

Nr. crt.	Unitatea administrativ teritorială	PUNTAJ INFRASTRUCTURĂ CU SPECIFIC TURISTIC
1	SIBIU	11.05
2	MEDIAȘ	0.88
3	AGNITA	
4	AVRIG	0.413
5	CISNĂDIE	0.666
6	COPȘA MICĂ	

7	DUMBRĂVENI	0.153
8	MIERCUREA SIBIULUI	1.456
9	OCNA SIBIULUI	4.03
10	SĂLIȘTE	0.82
11	TĂLMACIU	0.192
12	ALMA	0.013
13	ALȚINA	0.014
14	APOLDU DE JOS	0.031
15	ARPAȘU DE JOS	1.052
16	AȚEL	
17	AXENTE SEVER	0.003
18	BÂRGHIȘ	0.155
19	BAZNA	3.5
20	BIERTAN	0.036
21	BLĂJEL	0.005
22	BOIȚA	0.01
23	BRĂDENI	
24	BRATEIU	
25	BRUIU	0.005
26	CÂRȚA	0.05
27	CÂRȚIȘOARA	0.35
28	CHIRPĂR	0.005
29	CRISTIAN	0.32
30	DÂRLOS	
31	GURA RÂULUI	0.34
32	HOGHILAG	0.17
33	IACOBENI	
34	JINA	0.103
35	LASLEA	0.008
36	LOAMNEȘ	

37	LUDOȘ	
38	MARPOD	0.002
39	MERGHINDEAL	0.008
40	MICĂSASA	
41	MIHĂILENI	
42	MOȘNA	0.02
43	NOCRICH	
44	ORLAT	0.563
45	PĂUCA	
46	POIANA SIBIULUI	
47	POPLACA	0.1
48	PORUMBACU DE JOS	0.11
49	RACoviȚA	
50	RĂȘINARI	0.176
51	RÂU SADULUI	0.163
52	ROȘIA	0.027
53	SADU	0.043
54	ȘEICA MARE	0.003
55	ȘEICA MICĂ	
56	ȘELIMBĂR	0.374
57	SLIMNIC	0.008
58	ȘURA MARE	0.068
59	ȘURA MICĂ	
60	TÂRNAVA	0.003
61	TILIȘCA	0.024
62	TURNU ROȘU	0.011
63	VALEA VIILOR	0.001
64	VURPĂR	

C2. Evaluare infrastructură/instalații de tratament

Tabel 2.14 EVALUAREA INFRASTRUCTURII/INSTALAȚII DE TRATAMENT

NR. CRT.	UNITATEA ADMINISTRATIV - TERITORIALĂ	Locația	Instalații tratament, tipuri aparate/proceduri, facilității wellness	Punctaj (max. 7 p)
1	BAZNA	Baza de tratament EXPRO	<p>Bazin cu apă minerală sărată, bromurată, clorurată, sodică, hipertona.</p> <p>Instalații pentru băi calde cu apă minerală în vane și bazine; instalații pentru băi calde de nămol și împachetări calde de nămol; amenajări pentru aerohelioterapie, ungeri cu nămol și băi reci în bazine cu apă minerală; instalații complexe pentru electro- și hidroterapie; sală de gimnastică medicală, masaj medical.</p> <p>Hidroterapie (proceduri: baie la cadă cu apă minerală de Bazna; baie cu duș subacval și curenți Stenger; baie galvanică și generală; baia individuală)</p> <p>Împachetări cu nămol sapropelic</p> <p>Cabinet Kinetoterapie și cultură fizică medicală (aparat Kinetec pentru recuperarea funcțională a articulației genunchiului (postligamentoplastie încrucișat anterior).</p> <p>Electroterapie (gamă variată de proceduri electrice; curenți diadinamici; unde scurte; curenți interferențiali)</p> <p>Piscină exterioară cu apă dulce, piscină exterioră cu apă sărată, piscină exterioară cu apă dulce pentru copii, dotată cu topogan și tun de apă, terenurile de tenis, dotate cu instalație de iluminare nocturnă, de teren de volei, baschet, handbal și minifotbal, sală de fitness</p>	2
2	OCNA SIBIULUI	Complex balnear	<p>Bază de tratament (proceduri de hidroterapie, balneoterapie, mecanoterapie, kinetoterapie, pneumoterapie, termoterapie, electroterapie, ginecologie balneară, reflexoterapie, aplicare nămol sapropelic)</p> <p>Piscină interioară cu apă sărată (în concentrație de 160-200 g/l este încălzită la temperatura de 31-33 grade C) este locul în care se efectuează procedura de hidroterapie.</p> <p>Sală de gimnastică pentru recuperare și întreținere, precum și o saună uscată, jacuzzi, masaj și reflexoterapie.</p>	2

Sursa datelor: <http://www.bazna.ro/index.php?id=22>; <http://ocnasibiului.eu/tratamente/>; <https://www.tratamentbalnear.ro/ocna-sibiului>

C3. Evaluare infrastructură conferințe, centre expoziționale

Tabel 2.15 EVALUAREA INFRASTRUCTURII PENTRU CONFERINȚE LA NIVEL DE UAT

Nr. crt.	Capacitate maximă pentru conferințe (total locuri)	Capacitate maximă pentru conferințe (total locuri)	Punctaj (max. 7 puncte)
1	SIBIU	9769	6
2	MEDIAȘ	54	0.5
3	MIERCUREA SIBIULUI	340	1.25
4	OCNA SIBIULUI	110	1
5	SĂLIȘTE	30	0.25
6	ARPAȘU DE JOS	100	1
7	BAZNA	70	1
8	CRISTIAN	20	0.25
9	GURA RÂULUI	40	0.25
10	ORLAT	60	0.5

Sursa datelor: site-urile web ale unităților ofertante

C4. Evaluarea pârtiilor de schi și a instalațiilor de transport pe cablu

Tabel 2.16 EVALUAREA PÂRTIILOR DE SCHI ȘI A INSTALAȚIILOR DE TRANSPORT PE CABLU LA NIVEL DE UAT

Nr. crt.	UAT	Amplasare	Număr pârtii schi omologate	Denumire pârtiei	Grad dificultate	Lungime traseu (metri)	Lungime totală pârtii schi (m)	Punctaj (max. 0,5p)	Tip instalație de transport / instalație nocturnă	Observații	Punctaj (max 0,5p)	Punctaj total (max 1 p)
1	Sibiu	Păltiniș	7	Dăneasa	dificilă	408	4308	0.25	telescaun	între 500 - 1200 pers./h	0.2	0.45
				Oncești	ușoară	1200			teleschi			
				Pârtia A	ușoară	520			skilift			
				Pârtia B	ușoară	600						
				Pârtia C	ușoară	700						
				Pârtia D	ușoară	240						
Pârtia E	medie	640										
2	Gura Râului	M-ții Cindrel	1	Trecătoarea Lupilor	ușoară	512	512	0.05	teleschi schi lift	450 pers./h	0.04	0.09
3	Jina	Jina	1	Jina 1	dificilă	540	540	0.05	teleschi		0.04	0.09
4	Cârțișoara	Bâlea						0	telecabina Bâlea		0.08	0.08

Sursa datelor: PATN, 2008, cu modificări și completări; <http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>, accesat 02.12.2022; <http://www.sibiu-turism.ro/partia-trecatoarea-lupilor.aspx>

C5. Evaluare infrastructură/instalații și dotări de agrement-divertisment

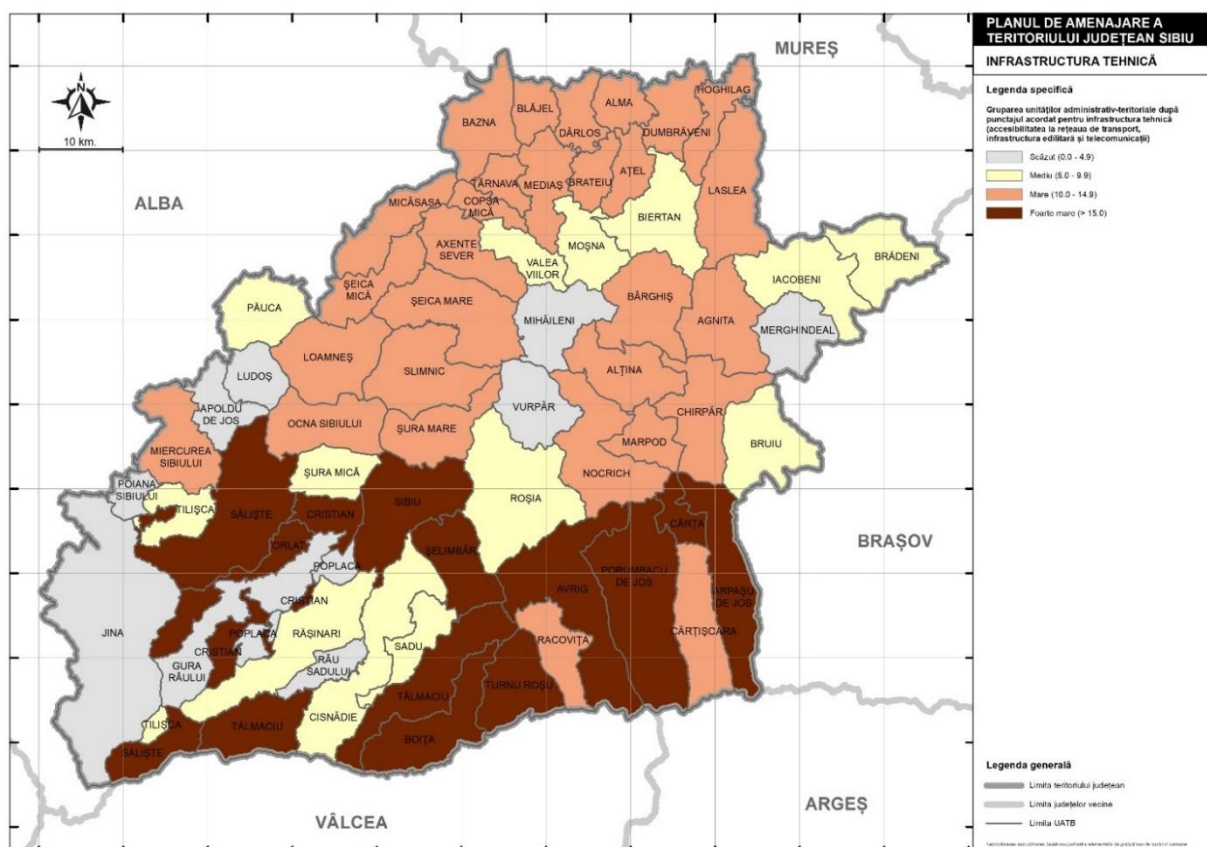
Tabel 2.17 EVALUAREA INFRASTRUCTURII/INSTALAȚIILOR ȘI DOTĂRILOR DE AGREMENT-DIVERTISMENT LA NIVEL DE UAT

NR. CRT.	UNITATEA ADMINISTRATIV - TERITORIALĂ	Tipul infrastructurii, instalații și dotări de agrement-divertisment (parcuri de distracții, instalații de agrement nautic, centre echitație, teren golf, grădină zoo, grădină botanică etc.)	Punctaj (max. 1 p)
1	SIBIU	Aqua Fun; Aria Aqua; Centrul de echitație Riding SCM Sibiu; Grădina Zoo, Golf Club S.R.L., Parcul de aventură Arka Park Păltiniș, Summer Funpark Arena Platoș Păltiniș, Acord nautic Dumbrava, Complexul de agrement Lacul lui Binder, Air Adrenalin și Cloudbase (Sporturi aeriene – Parapantă).	1
2	AVRIG	Centre echitație: Aqua Club Elatis, Hermannstadt Mountain Horses,	0.25

		Pensiunea Brândușa, pensiunea Ghiocelul	
3	CISNĂDIE	Ștrandul Măgura, Club de golf Carpathian Valley, The House of Golf Cisnădioara, Vreau să zbor și Sky Tour Transylvania (Sporturi aeriene - Aeronave ultrașoare), Skydive Benzo (Sporturi aeriene - Parașutism)	0.5
4	MIERCUREA SIBIULUI	Băile Miercurea – ștranduri indoor/outdoor	0.15
5	OCNA SIBIULUI	Ștranduri-Lacurile Sărâte de la Ocna Sibiului	0.75
6	SĂLIȘTE	Ștrand, Complex Ecvestru Domeniul Salgo	0.15
7	TĂLMACIU	Ștrandul Aqua Blue	0.15
8	BĂRGHIȘ	Villa Abbatis Equestrian Center Apoș	0.15
9	BAZNA	Expro Spa Complex	0.25
10	HOGHILAG	Cross Country Farm Prod	0.15
11	ȘELIMBĂR	Centru ecvestru Zorabia, Club Ecvestru Transilvania	0.15
12	VALEA VIILOR	Ferma de cai La Haiducu'	0.15

Sursa datelor: <http://www.sibiu-turism.ro/>; site-urile unităților ofertante

Fig. 2.8 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL ACORDAT PENTRU INFRASTRUCTURA TEHNICĂ (ACCESIBILITATEA LA REȚEAUA DE TRANSPORT, INFRASTRUCTURA EDILITARĂ ȘI DE COMUNICAȚII)

D. INFRASTRUCTURA TEHNICĂ

D1. Evaluarea accesibilității la infrastructura majoră de transport

Tabel 2.18 EVALUAREA ACCESIBILITĂȚII LA INFRASTRUCTURA MAJORĂ DE TRANSPORT LA NIVEL DE UAT

NR. CRT.	UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALĂ	PORT	AEROPORT	INTEURO/A	ACCES DN_CF	APĂ ȘI CANALIZARE	GAZE NATURALE	TELECOMUNICAȚII	PUNTAJ (MAX 30)
a	b	c	d	e	f	g	h	i	
1.	AGNITA	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
2.	ALMA	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
3.	ALȚÂNA	0	0	0	0.5	0.50	1.00	1.00	9.50
4.	APOLDU DE JOS	0	0	0	0.5	0.00	0.00	1.00	4.50
5.	ARPAȘU DE JOS	0	0	1	1.0	1.00	1.00	1.00	19.00
6.	AȚEL	0	0	0	0.5	0.50	1.00	1.00	9.50
7.	AVRIG	0	0	1	1.0	1.00	1.00	1.00	19.00
8.	AXENTE SEVER	0	0	0	1.0	0.50	1.00	1.00	12.00
9.	BĂRGHIȘ	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
10.	BAZNA	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
11.	BIERTAN	0	0	0	0.0	1.00	1.00	1.00	9.00
12.	BLĂJEL	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
13.	BOIȚA	0	0	1	1.0	1.00	1.00	1.00	19.00
14.	BRĂDENI	0	0	0	0.0	0.50	1.00	1.00	7.00
15.	BRATEIU	0	0	0	1.0	0.50	1.00	1.00	12.00
16.	BRUIU	0	0	0	0.0	1.00	0.00	1.00	6.00
17.	CÂRȚA	0	0	1	1.0	1.00	1.00	1.00	19.00
18.	CÂRȚIȘOARA	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
19.	CHIRPĂR	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
20.	CISNĂDIE	0	0	0	0.0	1.00	1.00	1.00	9.00
21.	COPȘA MICĂ	0	0	0	1.0	0.50	1.00	1.00	12.00
22.	CRISTIAN	0	0	1	1.0	1.00	1.00	1.00	19.00
23.	DĂRLOS	0	0	0	0.5	0.50	1.00	1.00	9.50
24.	DUMBRĂVENI	0	0	0	1.0	1.00	1.00	1.00	14.00
25.	GURA RÂULUI	0	0	0	0.0	0.50	0.00	1.00	4.00
26.	HOGHILAG	0	0	0	1.0	1.00	0.00	1.00	11.00
27.	IACOBENI	0	0	0	0.0	1.00	0.00	1.00	6.00
28.	JINA	0	0	0	0.5	0.00	0.00	1.00	4.50
29.	LASLEA	0	0	0	1.0	0.50	1.00	1.00	12.00
30.	LOAMNEȘ	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
31.	LUDOȘ	0	0	0	0.0	0.00	0.00	1.00	2.00
32.	MARPOD	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
33.	MEDIAȘ	0	0	0	1.0	1.00	1.00	1.00	14.00
34.	MERGHINDEAL	0	0	0	0.0	0.50	0.00	1.00	4.00
35.	MICĂSASA	0	0	0	1.0	0.50	1.00	1.00	12.00
36.	MIERCUREA SIBIULUI	0	0	1	1.0	0.00	0.00	1.00	12.00
37.	MIHĂILENI	0	0	0	0.0	0.50	0.00	1.00	4.00
38.	MOȘNA	0	0	0	0.0	1.00	1.00	1.00	9.00
39.	NOCRICH	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
40.	OCNA SIBIULUI	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
41.	ORLAT	0	0	1	1.0	1.00	0.00	1.00	16.00
42.	PĂUCA	0	0	0	0.0	1.00	1.00	1.00	9.00
43.	POIANA SIBIULUI	0	0	0	0.0	0.00	0.00	1.00	2.00
44.	POPLACA	0	0	0	0.0	0.50	0.00	1.00	4.00
45.	PORUMBACU DE JOS	0	0	1	1.0	1.00	0.00	1.00	16.00
46.	RACoviȚA	0	0	0	0.5	1.00	1.00	1.00	11.50
47.	RĂȘINARI	0	0	0	0.0	1.00	0.00	1.00	6.00
48.	RÂU SADULUI	0	0	0	0.0	0.00	0.00	1.00	2.00
49.	ROȘIA	0	0	0	0.5	0.00	1.00	1.00	7.50
50.	SADU	0	0	0	0.0	1.00	1.00	1.00	9.00

51.	SĂLIȘTE	0	0	1	1.0	1.00	0.00	1.00	16.00
52.	ȘEICA MARE	0	0	0	1.0	1.00	1.00	1.00	14.00
53.	ȘEICA MICA	0	0	0	1.0	0.50	1.00	1.00	12.00
54.	ȘELIMBĂR	0	0	1	1.0	1.00	1.00	1.00	19.00
55.	SIBIU	0	1	1	1.0	1.00	1.00	1.00	24.00
56.	SLIMNIC	0	0	0	1.0	0.00	1.00	1.00	10.00
57.	ȘURA MARE	0	0	0	0.5	0.50	1.00	1.00	9.50
58.	ȘURA MICĂ	0	0	0	0.5	0.00	1.00	1.00	7.50
59.	TĂLMACIU	0	0	1	1.0	1.00	1.00	1.00	19.00
60.	TÂRNAVA	0	0	0	1.0	1.00	1.00	1.00	14.00
61.	TILIȘCA	0	0	0	0.0	1.00	0.00	1.00	6.00
62.	TURNU ROȘU	0	0	1	1.0	0.00	1.00	1.00	15.00
63.	VALEA VIILOR	0	0	0	0.0	1.00	1.00	1.00	9.00
64.	VURPĂR	0	0	0	0.0	0.00	0.00	1.00	2.0

Sursa: PATN 2008. cu modificări; <https://www.anre.ro>; Strategia de dezvoltare a serviciului public de alimentare cu apa si canalizare în aria delegată operatorului Societatea Apa Târnavei Mari SA 2022 - 2028 - Anexa-Strategia-de-dezvoltare-a-serviciilor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-canalizare-1 (<https://www.cjsibiu.ro/wp-content/uploads/2022/11/Anexa-Strategia-de-dezvoltare-a-serviciilor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-canalizare-1.pdf>); Apă Canal Sibiu SA. Informații furnizate de Serviciul Producție - nr. 32154/06.12.2022

Fig. 2.9 GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ PUNCTAJUL TOTAL (CUMULAT) AL POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE TURISTICĂ

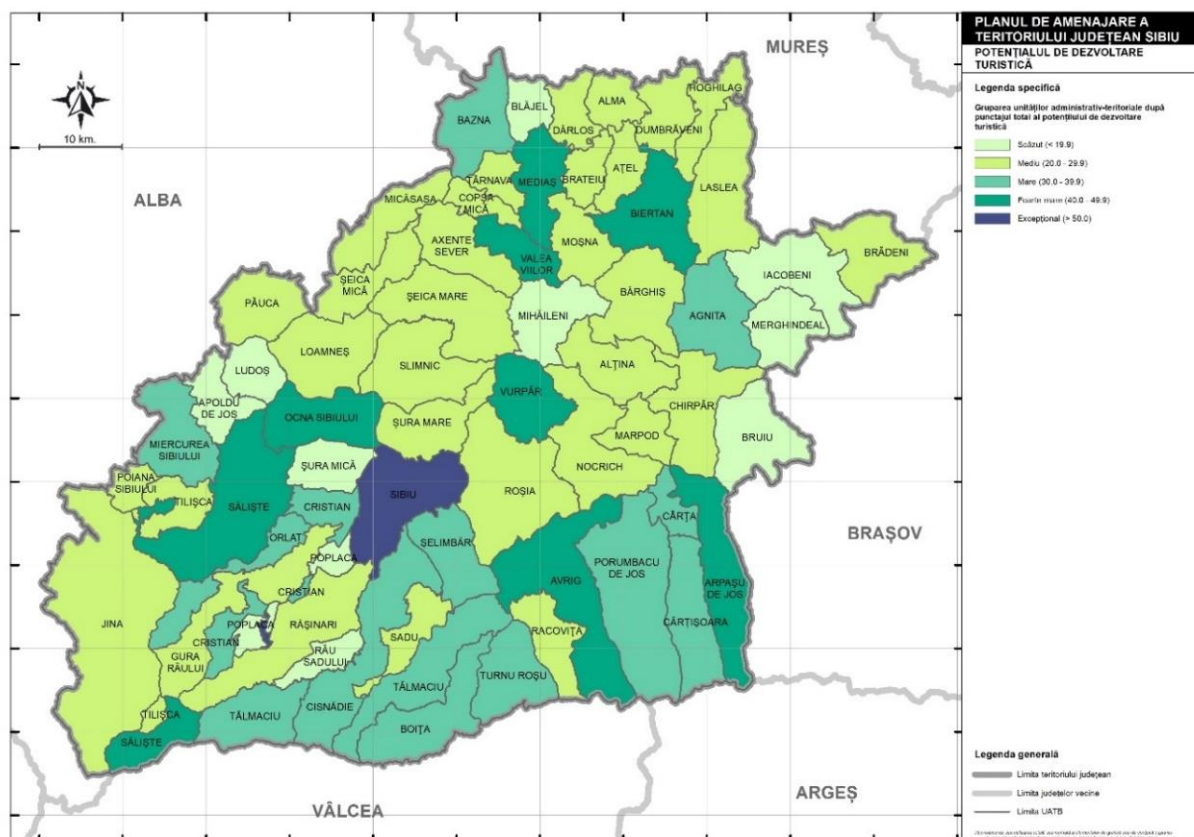
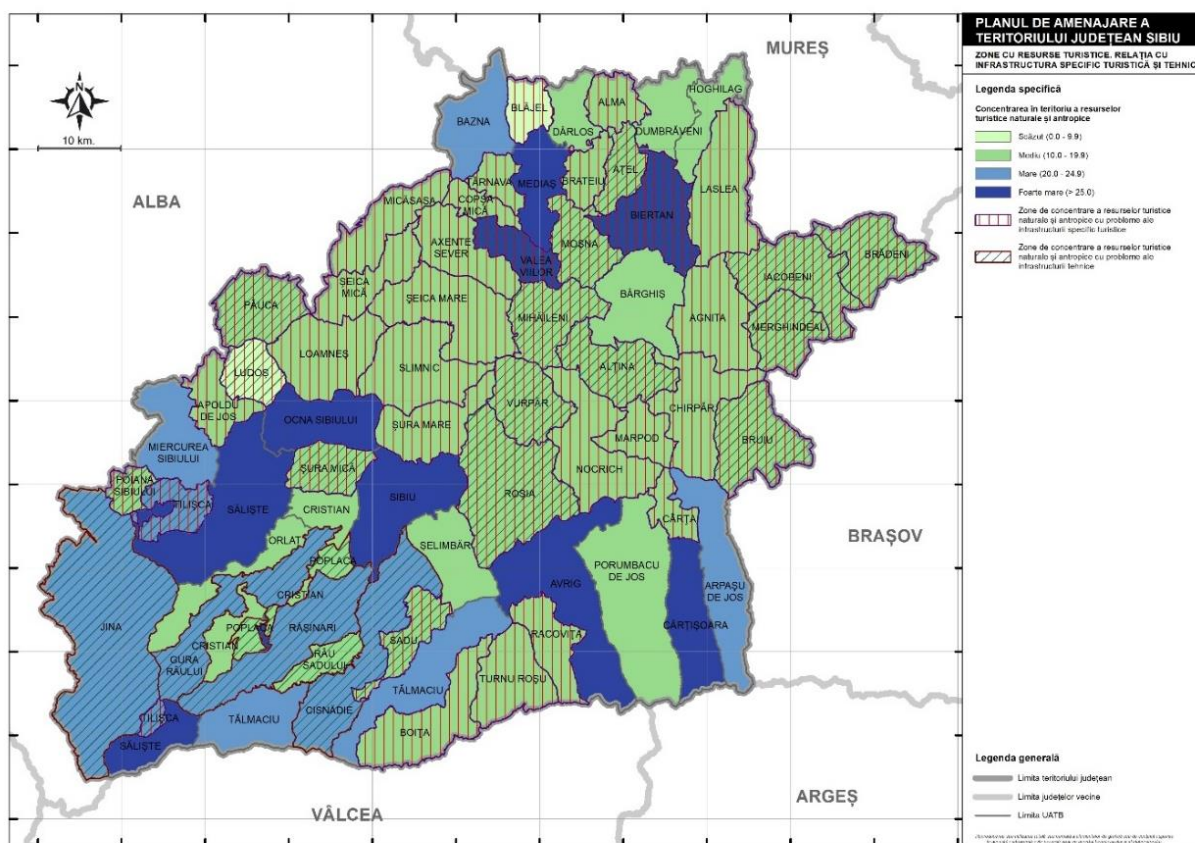

Fig. 2.10 DISTRIBUȚIA ZONELOR CU RESURSE TURISTICE ȘI RELAȚIA CU INFRASTRUCTURA SPECIFIC TURISTICĂ ȘI TEHNICĂ

POTENȚIALUL DE DEZVOLTARE TURISTICĂ

Tabel 2.19 EVALUAREA POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE TURISTICĂ LA NIVEL DE UAȚ

Nr. crt.	Unitatea administrativ teritorială	Resurse naturale	Resurse antropice	Punctaj total resurse turistice	Infrastructură specific turistică	Infrastructură tehnică	Punctaj total infrastructură	Punctaj total potențial de dezvoltare turistică
1	SIBIU	16	29	45	11.05	24	35.05	80.05
2	MEDIAȘ	7	20	27	0.88	14	14.88	41.88
3	AGNITA	5	14	19		11.5	11.50	30.50
4	AVRIG	14	14	28	0.413	19	19.41	47.41
5	CISNĂDIE	11	12	23	0.666	9	9.67	32.67
6	COPȘA MICĂ	5	8	13		12	12.00	25.00
7	DUMBRĂVENI	4	10	14	0.153	14	14.15	28.15

8	MIERCUREA SIBIULUI	10	11	21	1.456	12	13.46	34.46
9	OCNA SIBIULUI	17	10	27	4.03	11.5	15.53	42.53
10	SĂLIȘTE	8	23	31	0.82	16	16.82	47.82
11	TĂLMACIU	9	11	20	0.192	19	19.19	39.19
12	ALMA	5.5	6	11.5	0.013	11.5	11.51	23.01
13	ALȚINA	6	10	16	0.014	9.5	9.51	25.51
14	APOLDU DE JOS	8	7	15	0.031	4.5	4.53	19.53
15	ARPAȘU DE JOS	14	9	23	1.052	19	20.05	43.05
16	AȚEL	6	7	13		9.5	9.50	22.50
17	AXENTE SEVER	8	8	16	0.003	12	12.00	28.00
18	BĂRGHIȘ	5	6	11	0.155	11.5	11.66	22.66
19	BAZNA	14	9	23	3.5	11.5	15.00	38.00
20	BIERTAN	6.5	25	31.5	0.036	9	9.04	40.54
21	BLĂJEL	7		7	0.005	11.5	11.51	18.51
22	BOIȚA	9	9	18	0.01	19	19.01	37.01
23	BRĂDENI	6	7	13		7	7.00	20.00
24	BRATEIU	6	7	13		12	12.00	25.00
25	BRUIU	4	6	10	0.005	6	6.01	16.01
26	CÂRȚA	7	8	15	0.05	19	19.05	34.05
27	CÂRȚIȘOARA	16	10	26	0.35	11.5	11.85	37.85
28	CHIRPĂR	5	7	12	0.005	11.5	11.51	23.51
29	CRISTIAN	9	8	17	0.32	19	19.32	36.32
30	DĂRLOS	6	6	12		9.5	9.50	21.50
31	GURA RÂULUI	14	10	24	0.34	4	4.34	28.34
32	HOGHILAG	6	7	13	0.17	11	11.17	24.17
33	IACOBENI	5	8	13		6	6.00	19.00
34	JINA	14	9	23	0.103	4.5	4.60	27.60
35	LASLEA	6	8	14	0.008	12	12.01	26.01
36	LOAMNEȘ	8	5	13		11.5	11.50	24.50
37	LUDOȘ	5		5		2	2.00	7.00

38	MARPOD	6	6	12	0.002	11.5	11.50	23.50
39	MERGHINDEAL	7	8	15	0.008	4	4.01	19.01
40	MICĂSASA	5	7	12		12	12.00	24.00
41	MIHĂILENI	7	6	13		4	4.00	17.00
42	MOȘNA	7	8	15	0.02	9	9.02	24.02
43	NOCRICH	6	9	15		11.5	11.50	26.50
44	ORLAT	9	8	17	0.563	16	16.56	33.56
45	PĂUCA	5	6	11		9	9.00	20.00
46	POIANA SIBIULUI	10	9	19		2	2.00	21.00
47	POPLACA	5	8	13	0.1	4	4.10	17.10
48	PORUMBACU DE JOS	10	5	15	0.11	16	16.11	31.11
49	RACoviȚA	9	5	14		11.5	11.50	25.50
50	RĂȘINARI	10	13	23	0.176	6	6.18	29.18
51	RÂU SADULUI	10	2	12	0.163	2	2.16	14.16
52	ROȘIA	7	8	15	0.027	7.5	7.53	22.53
53	SADU	9	10	19	0.043	9	9.04	28.04
54	ȘEICA MARE	8	6	14	0.003	14	14.00	28.00
55	ȘEICA MICĂ	7	7	14		12	12.00	26.00
56	ȘELIMBĂR	7	5	12	0.374	19	19.37	31.37
57	SLIMNIC	11	7	18	0.008	10	10.01	28.01
58	ȘURA MARE	6	8	14	0.068	9.5	9.57	23.57
59	ȘURA MICĂ	5	6	11		7.5	7.50	18.50
60	TÂRNAVA	5	7	12	0.003	14	14.00	26.00
61	TILIȘCA	9	11	20	0.024	6	6.02	26.02
62	TURNU ROȘU	11	5	16	0.011	15	15.01	31.01
63	VALEA VIILOR	6.5	25	31.5		9	9.00	40.50
64	VURPĂR	7	6	13	27.533	2	29.53	42.53

2.3 Baza tehnico-materială pentru turism din județul Sibiu în intervalul 2014-2022

Dacă potențialul turistic al județului Sibiu - ca parte a ofertei turistice primare care include întreaga gamă de componente materializate sau nematerializate aparținând cadrului fizico-geografic sau de proveniență umană - se constituie ca factor fundamental al apariției și dezvoltării turismului (în absența căruia

fenomenul ca atare nu ar exista în lipsa obiectului activității), infrastructura turistică (cu toată gama sa de componente), nivelul (cantitativ și calitativ) și diversitatea serviciilor, inclusiv numărul și calitatea personalului care activează în domeniu, alcătuiesc prin însumare oferta turistică secundară.

Infrastructura turistică sau bază materială turistică însumează totalitatea bunurilor și mijloacelor care facilitează valorificarea și exploatarea turistică a resurselor atractive grupate pe teritoriul acestuia, respectiv ansamblul de dotări și amenajări, având ca scop cazarea, agrementul, activitățile sportive etc. Aceasta reprezintă factorul decisiv al conturării turismului ca fenomen spațial concret în urma transformării componentelor atractive în produs turistic valorificabil și asigurării confortului necesar derulării în condiții optime a unui act turistic complet și complex.

Asigurarea unui cadru adecvat desfășurării activităților recreative, curative, culturale din județul Sibiu, precum și satisfacerii cererii turistice pentru acestea a impus generarea, proiectarea și edificarea unui număr variabil de amenajări destinate cazării, alimentației publice, transportului special, agrementului, tratamentului balnear și prestării de servicii specifice, denumite în mod generic structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare.

2.3.1 Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare

Baza de cazare, asimilată structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare, reprezintă suportul logistic al activităților turistice și condiția sine qua non a "fixării" cererii turistice pe oferta existentă. Totodată, infrastructura de cazare reprezintă, deopotrivă, și un indicator real al orientării activităților turistice într-un anumit teritoriu, aflat într-un permanent raport de interdependență cu intensitatea fluxurilor turistice și cu apariția unor noi forme de turism și diversificarea/adaptarea permanent a practicării unora dintre formele de turism. Caracteristicile cantitative și calitative ale elementelor acesteia (dimensiune, confort, funcționalitate, perioadă de utilizare, tipul sau forma de turism deservite) au permis gruparea lor în baze de cazare principale (hoteluri, moteluri, cabane, vile și hanuri), respective secundare. Legislația în vigoare a identificat și definit tipurile de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare, clasificate în baza unor norme metodologice (Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism), astfel: hotel, hoteluri pentru tineret, hostel, hotel apartament, motel, hanu, vilă turistică, cabană turistică, cabane de vânătoare și de pescuit, bungalouri, camping, popas turistic, căsuță, sat de vacanță, pensiune turistică, pensiunile agroturistice, tabere de elevi și preșcolari, apartamente sau camere de închiriat, spații de cazare pe nave maritime și fluviale. Acestea sunt, de altfel, categoriile statistice care figurează în evidențele statistice ale indicatorilor specifici urmăriți de INSSE în profil temporal, care pune la dispoziție baza de date aferentă (TEMPO ONLINE).

2.3.2 Evoluția numărului structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și a locurilor de cazare în perioada 2014-2022

Parcursul evolutiv al dimensiunii infrastructurii de cazare în intervalul de referință 2014-2022 relevă o tendință generalizată de creștere (cu excepția anului 2019 când indicatorii au consemnat un ușor recul), atât la nivel național (de la un număr de 311288 locuri de cazare grupate în 6130 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare la un număr 367386 locuri de cazare în 9120 structuri), al Regiunii de Dezvoltare Centru (de la 60597 locuri de cazare în 1745 unități, la 70848 locuri de cazare în 2330 unități), cât al județului Sibiu, care a consemnat o creștere semnificativă atât în privința numărului locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor (de la un număr de 6547 la 11015, practic o creștere ponderală de 68,24%), cât și al structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare (de la un număr de 119 de structuri până la nu mai puțin de 333 unități, corespunzând unui avans 279,83%, adică aproape o triplare în 8 ani!). Acest trend continuă, în fapt, însă la cote superioare de intensivizare, evoluțiile pozitive consemnate începând cu anii 1998-1999, pe fondul proliferării și eficientizării inițiativelor private din turism, al dezvoltării și diversificării pieței de profil și al creșterii cererii pentru servicii, infrastructura de cazare a județului Sibiu cunoscând evoluții pozitive, ajungând la 98 unități în anul 1997 (față de cele doar 41 de structuri de primire consemnate în anul 1991). Practic, anul 1991 a consemnat o prăbușire dramatică față de anul precedent (81 unități de cazare), consecință a unei serii de momente-cheie de natură politică și economică care au condus la instaurarea unei crize sistemice după Revoluția din decembrie 1989 și care a afectat cel mai puternic traiectoria – de altfel pozitivă, per ansamblu – a fenomenului turistic (și, implicit, a bazei materiale a acestuia), atât în România, cât la nivelul județului Sibiu). Practic, anul 1997 a fost unul de referință pentru valorile bazei de cazare din județul Sibiu, care pentru prima oară a atins o cotă superioară celei din 1990, pentru ca, ulterior, numărul structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare să crească constant până în anul 2010, când a atins o cotă de 167 (practic dublul numărului existent în anul 1990 și de patru ori peste cel din anul 1991).

În pofida reculului semnificativ al numărului de structuri de primire turistică din județul Sibiu semnalat între anii 2001 și 2002 (de la 119 la 111), ieșirile din sistem, respectiv lipsa înregistrării unor unități, a făcut ca scăderea resimțită la nivelul locurilor de cazare să fie mai puțin abruptă și cu un mic decalaj temporal de 1 an (de la 4593 în anul 2001 la 4449 locuri). Explicația acestei stări de fapt rezidă din faptul că majoritatea structurilor de primire turistică cu o capacitate redusă de cazare și-au încetat activitatea, iar acele structuri, relativ puține la număr, rămase în activitate extinzându-și numărul de locuri. Ulterior, evoluțiile celor doi indicatori relevă o situație similară, creșterile consemnate la nivelul numărului de structuri de primire fiind însoțite, de regulă, și de creșteri echivalente ale numărului de locuri de cazare aferente, mai exact de la 112 structuri de primire în 2002 la 167 în 2010, respectiv de la 4449 locuri de cazare în 2003 la 6538 locuri în 2010.

Astfel, pe fondul creșterii economice generalizate coroborate cu programele și măsurile (mai ales prin intermediul programelor cu finanțare europeană) menite a stimula creșterea numărului de structuri de primire turistică (îndeosebi a pensiunilor turistice), în intervalul 2006-2010 infrastructura de primire turistică s-a extins continuu, ajungând ca de la 4333 locuri de cazare grupate în 120 structuri de primire turistică în anul 2006 să ajungă la circa 6538 locuri de primire grupate în 167 unități la nivelul anului 2010, un adevărat record pentru istoria de până la acel moment la nivelul județului Sibiu. Din păcate, evoluția pozitivă consemnată în acest interval a fost întreruptă în anul 2010 de criza financiară și economică internațională, cu întregul său set de efecte negative consemnate la scara întregii societăți și în toate domeniile de activitate, consecințele reflectându-se și în scăderea capacității de cazare cu cca. 470 locuri la scara județului Sibiu, valoare corespunzătoare cu reducerea numărului de structuri de primire turistică cu cca. 15% (respectiv cu 58 unități, de la 167 la 109). Ulterior și treptat, începând cu anii 2012-2013, consecințele recesiunii economice încep să fie surmontate, fapt reflectat și în reluarea trendului ascendent al numărului de structuri de primire și al locurilor de cazare, anul 2014 consemnând, prin cele 6547 locuri de cazare, recuperarea pierderilor perioadei anterioare.

Curba evolutivă a numărului locurilor de cazare din structurile de primire turistică aferente județului Sibiu în intervalul de referință 2014-2022 confirmă poziționarea pe un curs general ascendent, de la o cotă de 6547 în anul 2014 la un nivel maxim pentru perioada postdecembristă de 11015 locuri atins în anul 2022 (creșterea raportată la primul an al intervalului – 2014 - cifrându-se la 4468 locuri, respectiv o pondere de cca. 68%).

Au existat însă și doi ani din cadrul intervalului de referință (2016, 2018 și 2019) în care s-a semnalat întreruperea acestui trend evolutiv (scăderi de cca. 440, 550, respectiv 400 de locuri pe ansamblul teritoriului județean), pe fondul unor sincope cauzate consecințele "târzii" ale recesiunii economice globale (care a atins, desigur, și sectorul turistic și la care structurile turistice au demonstrat abilități diferențiate de a găsi soluțiile optime pentru a le surmonta) și, ulterior, pe cele induse de criza sanitară din perioada pandemiei COVID-19.

Cu o pondere de 3,0% din totalul structurilor de primire turistică din România, respectiv 15,55 % din cele din Regiunea de Dezvoltare Centru la nivelul anului 2022, baza de cazare din județul Sibiu deține 333 de unități cu o capacitate de primire de 11015 locuri, valoare cu peste 68% mai mare comparativ cu primul an al intervalului de referință (anul 2014), în dreptul căruia sunt consemnate doar 119 unități de cazare care puneau la dispoziția turiștilor 6547 locuri. Pentru comparație, în aceeași ani de referință (2014 și 2022), capacitatea de cazare a înregistrat, de asemenea, evoluții similare, valorile ponderale consemnând cifre ușor diferite (tabelul 2.20).

Tabel 2.20 DIMENSIUNEA STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE (A) ȘI A CAPACITĂȚII DE PRIMIRE EXISTENTE (B) LA NIVELUL ROMÂNIEI, REGIUNII DE DEZVOLTARE CENTRU ȘI A JUDEȚULUI SIBIU ÎN INTERVALUL 2014-2022

a.

Nivelul teritorial de referință	Ani																	
	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%
	număr structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare																	
ROMÂNIA	6130	100	6821	100	6946	100	7905	100	8453	100	8402	100	8610	100	9146	100	9120	100
Regiunea CENTRU	1745	28.47	2107	30.89	2094	30.15	2359	29.84	2369	28.03	2249	26.77	2333	27.10	2327	25.44	2330	25.55
Sibiu / % Regiunea Centru	119	6.82	315	14.95	295	14.09	338	14.33	303	12.79	273	12.14	318	13.63	342	14.70	333	14.29
Sibiu / % Romania		1.94		4.62		4.25		4.28		3.58		3.25		3.69		3.74		3.65

b.

Nivelul teritorial de referință	Ani																	
	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%
	număr locuri																	
ROMÂNIA	311288	100	328313	100	328888	100	343720	100	353835	100	356562	100	358119	100	364507	100	367386	100
Regiunea CENTRU	60597	19.47	68899	20.99	67496	20.52	71038	20.67	70696	19.98	69113	19.38	70176	19.60	71654	19.66	70848	19.28
Sibiu / % Regiunea Centru	6547	10.80	10473	15.20	10036	14.87	10902	15.35	10364	14.66	9959	14.41	10549	15.03	11475	16.01	11015	15.55
Sibiu / % Romania		2.10		3.19		3.05		3.17		2.93		2.79		2.95		3.15		3.00

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

Din perspectivă teritorială, reprezentarea bazei materiale turistice la nivelul UAT-urilor relevă dimensiunea scăzută în majoritatea acestora (20 UAT dispun de cel mult trei unități de cazare), un număr de 9 UAT-uri încadrându-se în categoria celor cu dimensiune medie (respectiv între 4 și 10 structuri de primire) și 11 UAT-uri dispun de un grad de dotare mai ridicat (între 11 și 20 structuri de primire), în timp ce o singură UAT (Săliște) se încadrează în categoria celor cu o infrastructură foarte ridicată sub aspectul dimensiunii (27 unități) (tabelul 2.21). La cei doi poli ai prezentei ierarhii se situează, desigur, municipiul Sibiu (care concentrează cca. 40% din numărul total al structurilor de la nivel județean, respectiv 123 structuri din cele 333, respectiv o pondere 60% din structurile turistice din mediul urban), respectiv un contingent compact de 27 UAT-uri care nu dețin nicio structură de primire turistică (inclusiv 2 centre urbane – Agnita și Copșa Mică!), multe din UAT-urile din această categorie regăsindu-se în zona colinară a județului, dar unele și în zonele de culoare), posesoare ale unor resurse atractive mai limitate în comparație cu spațiul montan și de contact marginal al județului).

Tabel 2.21 DIMENSIUNEA INFRASTRUCTURII DE CAZARE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU (NUMĂR STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE) LA NIVELUL ANULUI 2022

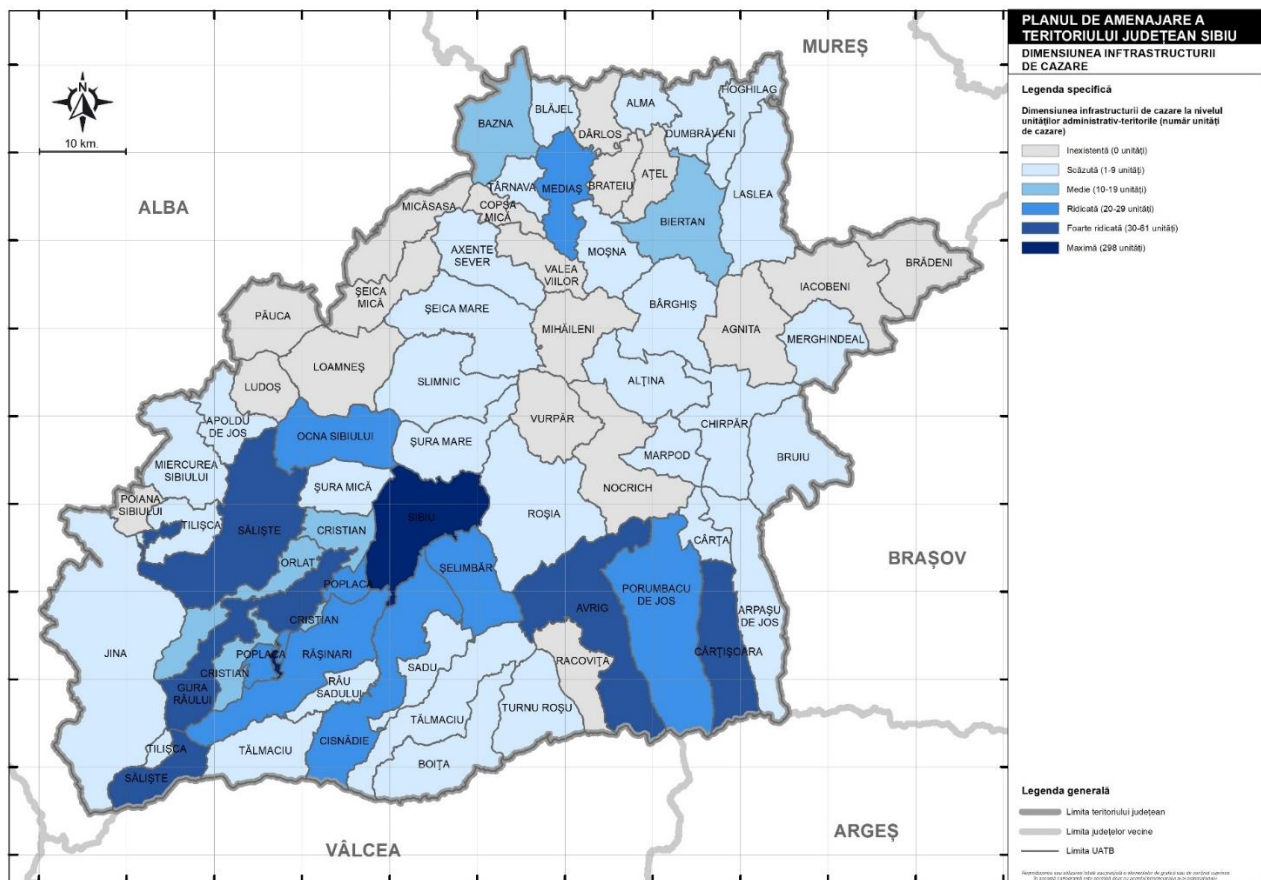
Dimensiunea structurilor de cazare turistică	Institutul Național de Statistică (2022)
Inexistentă (0 unități)	Agnita, Ațel, Axente Sever, Bârgăniș, Blăjel, Boița, Brădeni, Brateiu, Bruiu, Copșa Mică, Dârlos, Iacobeni, Loamneș, Ludoș, Marpod, Micăsasa, Mihăileni, Moșna, Nocrich, Păuca, Racovița, Șeica Mare, Șeica Mică, Slimnic, Târnavă, Valea Viilor, Vurpăr (total 27 localități)
Scăzută (1-3 unități)	1 unitate: Alma, Alțâna, Apoldu de Jos, Chirpăr, Copșa Mică, Dumbrăveni, Hoghilag, Laslea, Merghindeal, Poiana Sibiului, Roșia, Șura Mică, Turnu Roșu 2 unități: Cârța, Jina, Tălmăciu, Tilișca 3 unități: Biertan, Miercurea Sibiului, Sadu, Șura Mare (total 20 localități)
Medie (4-10 unități)	Bazna (10 unități), Cârțișoara (10 unități), Șelimbăr (10 unități), Mediaș (7 unități), Râu Sadului (7 unități), Arpașu de Jos (6 unități), Cristian (6 unități), Orlat (6 unități), Poplaca (6 unități) (total 9 localități)
Ridicată (11-20 unități)	Ocna Sibiului (16 unități), Avrig (15 unități), Gura Râului (15 unități), Rășinari (15 unități), Cisnădie (11 unități), Porumbacu de Jos (11 unități) (total 6 localități)
Foarte ridicată (21-30 unități)	Săliște (27 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare)
Maximă	Sibiu (123 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare)
TOTAL	333 structuri de cazare/unități distribuite în 37 UAT

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

De altfel, putem remarca faptul că dimensiunea bazei materiale existente la nivelul UAT-urilor confirmă superioritatea netă a potențialului turistic al celor 21 UAT din spațiul rural-montan și de contact marginal grupate în partea sudică a județului (care dețin 146 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare) prin raportarea la celelalte 23 unități administrativ-teritoriale din județ (cu excepția municipiului Sibiu

desigur), care însumează doar 64 de structuri de cazare. Astfel, practic 46,6% din UAT-urile sibiene (21) concentrează 69,5% (respectiv 146 din structurile de cazare ale județului). Dacă includem și municipiul Sibiu zonei de contact marginal conturate mai sus, polarizarea structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare crește direct proporțional cu aportul consistent al acestuia, care face ca zonei montană și de contact marginal astfel conturată amplasată în partea sudică a județului (grupând 24 de UAT din cele 45 ale județului) să concentreze 80,7% (respectiv un număr de 269) din totalul structurilor de cazare existente (333).

Fig. 2.11 DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A NUMĂRULUI DE STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE DIN JUDEȚUL SIBIU LA NIVELUL UAT, ÎN ANUL 2022

Tabel 2.22 EVOLUȚIA NUMĂRULUI STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE TURISTICĂ PE TIPURI DE STRUCTURI LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2022

UAT	Ani								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Număr								
TOTAL	119	315	295	338	303	273	318	342	333
MUNICIPIUL SIBIU	53	137	128	131	126	116	121	125	123
MUNICIPIUL MEDIAȘ	9	14	14	14	9	7	8	7	7

ORAȘ AGNITA	1	1	:	:	:	:	:	1	:
ORAȘ AVRIG	2	10	8	11	10	10	11	11	15
ORAȘ CISNADIE	3	9	9	12	12	9	10	12	11
ORAȘ COPȘA MICĂ	:	1	1	:	:	:	:	:	:
ORAȘ DUMBRĂVENI	:	:	:	:	:	:	1	1	1
ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	3	3	2	2	3	3	2	3	3
ORAȘ OCNA SIBIULUI	6	13	13	14	14	13	17	17	16
ORAȘ SĂLIȘTE	9	29	25	30	23	17	27	29	27
ORAȘ TĂLMACIU	1	2	2	3	2	2	2	2	2
TOTAL MEDIUL URBAN	87	219	202	217	199	177	199	208	205
ALMA	:	:	:	1	1	1	1	1	1
ALȚÂNA	:	:	:	1	1	:	1	1	1
APOLDU DE JOS	:	:	:	:	:	:	:	1	1
ARPAȘU DE JOS	1	3	3	5	4	4	3	5	6
BÂRGHIȘ	:	:	:	1	1	1	1	:	:
BAZNA	3	6	6	9	7	8	9	10	10
BIERTAN	:	:	1	2	3	2	3	3	3
BLĂJEL	:	1	1	1	1	:	:	:	:
BOIȚA	:	1	1	1	1	:	:	:	:
CÂRȚA	:	3	3	3	2	2	2	2	2
CÂRȚIȘOARA	4	12	10	13	10	9	14	14	10
CHIRPĂR	:	:	:	:	:	1	1	1	1
CRISTIAN	2	4	4	5	5	5	5	6	6
GURA RÂULUI	3	12	12	12	13	14	13	16	15
HOGHILAG	:	:	:	:	:	:	:	1	1
JINA	1	3	3	3	2	2	2	2	2
LASLEA	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MERGHINDEAL	:	:	:	1	1	1	1	1	1
MOȘNA	:	:	:	:	:	:	2	2	:
ORLAT	2	4	3	5	4	4	5	5	6
POIANA SIBIULUI	:	:	:	:	1	1	1	1	1
POPLACA	1	8	8	8	4	5	7	8	6
PORUMBACU DE JOS	2	3	2	4	5	5	6	13	11
RĂȘINARI	5	13	13	16	16	10	15	13	15
RÂU SADULUI	2	2	3	4	2	2	5	7	7
ROȘIA	:	1	1	2	2	2	2	1	1
SADU	:	3	2	4	2	2	3	2	3
ȘEICA MICA	:	1	1	1	:	:	:	:	:
ȘELIMBĂR	3	9	10	10	7	8	8	9	10
SLIMNIC	1	:	:	:	:	:	:	:	:
ȘURA MARE	:	:	1	1	1	1	3	3	3
ȘURA MICĂ	1	3	2	3	3	1	1	1	1
TILIȘCA	:	1	:	2	1	1	3	2	2
TURNU ROȘU	:	2	2	2	3	3	1	2	1

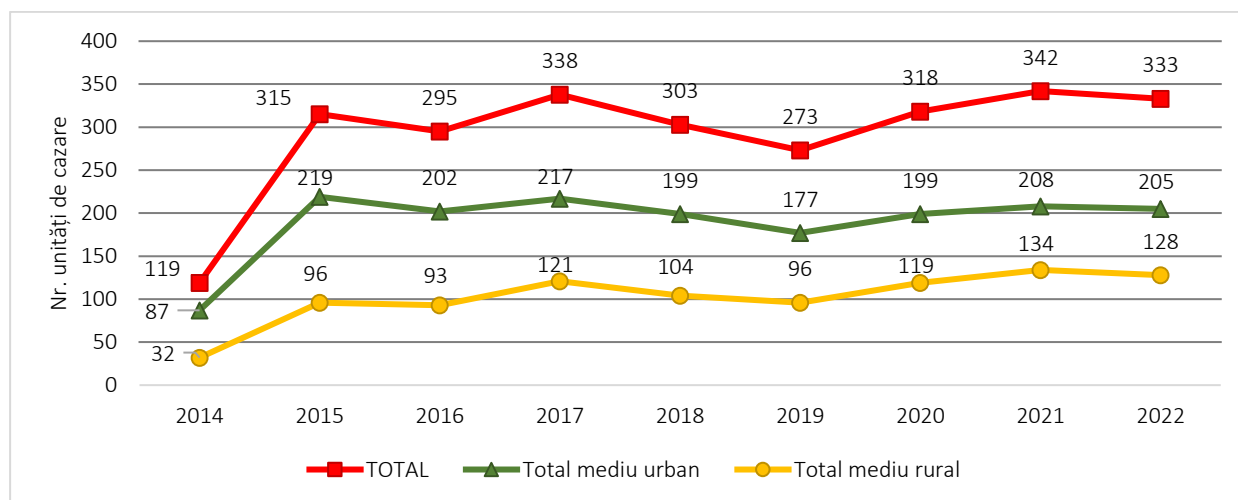
TOTAL MEDIUL RURAL	32	96	93	121	104	96	119	134	128
---------------------------	-----------	-----------	-----------	------------	------------	-----------	------------	------------	------------

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

Mediul urban al județului Sibiu grupează un număr de 205 din cele 333 structuri de primire a turiștilor (61,6% din totalul existent la nivelul ansamblului județean), pondere mai redusă decât valoarea consemnată în 2014 (respectiv un număr de 87 de unități de cazare din totalul de 119 existente, corespunzătoare unei ponderi de 73,1%).

Municipiul Sibiu concentrează, cum era de așteptat, 60% din totalul unităților de cazare (123 unități), celelalte orașe fiind plasate la mare distanță în această ierarhie (Săliște cu 27 unități, Ocna Sibiului cu 16, Avrig cu 15, la limita inferioară regăsind municipiul Mediaș cu doar 7 structuri de cazare, respectiv orașele Miercurea Sibiului cu 3 unități, Tâlmăciu cu 2 și Dumbrăveni cu o singură unitate, cu mențiunea că două centre urbane – Agnita și Copșa Mică, cu începând cu anul 2015, respectiv 2016 singurele unități (de tip hotelier în cazul Agnitei, respectiv de tip pensiune care funcționa în orașul Copșa Mică fiind închise, plasându-le astfel în postura nefirească a unor localități urbane care nu oferă posibilitatea potențialilor turiști de a se caza aici). Pe de altă parte, aparent surprinzător, în mediul rural regăsim un număr de 128 de unități de cazare, majoritatea absolută a acestora fiind, în mod logic, din categoria pensiunilor agroturistice (141), cele mai bine plasate localități din acest punct de vedere fiind Săliște, inclusiv localitățile componente (care concentrează nu mai puțin de 20 din acestea), Gura Râului 14, respectiv Rășinari și (aparent surprinzător, dat fiind specificul acestora) Sibiu cu câte 12, Porumbacu de Joc 9, cu câte 6 astfel de structuri de primire, Avrig, Bazna, Cristian, Orlat, Râu Sadului și Șelimbăr, un număr de 5 pensiuni agroturistice regăsindu-se în Arpașu de Jos și Cârțișoara.

Fig. 2.12 EVOLUȚIA NUMĂRULUI STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2022

Distribuția celor 333 structuri de cazare existente pe raza județului pe tipuri de structuri regăsite în statisticile oficiale ale INS la nivelul anului 2022 relevă existența unui număr de 46 de unități hoteliere față de cele 39 existente în anul 2014, majoritatea acestora, mai exact 28, fiind grupate în municipiul reședință de județ care concentrează o pondere de 60,86% din totalul unităților hoteliere existente la nivel județean, municipiului Mediaș revenindu-i 5 astfel de unități, iar orașelor Avrig și Ocna Sibiului 2 unități. În același timp, orașele Miercurea Sibiului și Săliște dețin o singură unitate de acest tip, în timp ce Orașele Agnita și Coșșa Mică nu beneficiază de nicio unitate hotelieră.

În mediul rural sibian sunt localizate, la nivelul anului 2022, un număr de 7 unități cu profil hotelier (2 unități localizate la Bazna și câte una în Apoldu de Sus, Cristian, Gura Râului, Rășinari, Șelimbăr și Șura Mare).

Alături de structurile de cazare hotelieră, oferta de cazare a județului Sibiu mai include:

- 2 hosteluri (ambele localizate în municipiul Sibiu, un număr mult redus față de cele 9 unități existente în 2015);

- 1 hotel-apartament (structură apărută în anul 2022, situată în municipiul Sibiu), 5 moteluri (număr dublu față de cel consemnat în urmă cu 7 ani, însă menținute la un nivel numeric constant în ultimii 4 ani) amplasate în UAT Avrig 2, Săliște, Tălmăciu și Șelimbăr;

- 1 han situat în Sibiu;

- 23 vile turistice (structuri al căror număr a variat în ultimii ani, între 17 structuri consemnate în 2015, la 22 în anul 2018 și 28 în anul 2021 și 23 în anul 2022, 13 dintre ele fiind localizate în Sibiu, 4 în Poplaca, 3 în Cisnădie, 2 în Bazna și câte una în Mediaș, Agnita, Ocna Sibiului, Arpașu de Jos, Porumbacu de Jos și Șelimbăr);

- 11 cabane turistice (câte 3 pe raza municipiului Sibiu și a comunei Cârțișoara, 2 la Porumbacu de Jos și câte una la Jina, Miercurea Sibiului și Poplaca, aceste structuri de primire fiind, de asemenea, în ușor regres numeric, în anul 2017 existând 14 astfel de structuri de primire);

- 1 bungalow pe raza comunei Cârțișoara;

- 4 campinguri (localizate Sibiu, Cisnădie, Cârța și Hoghilag);

- 1 popas pe raza municipiului Sibiu (unitate funcțională din anul 2022);

- 2 spații alocate căsuțelor turistice (Sibiu și Ocna Sibiului);

- 7 tabere de elevi și preșcolari: 2 în UAT Sibiu ("Trecătoarea Cerbilor" și "Șanta", ambele în Păltiniș) și câte 1 la Cisnădie (Cisnădioara), Ocna Sibiului, Săliște, Laslea (Nou Săsesc) și Râu Sadului);

- tabloul structurilor de primire cu funcțiuni de cazare regăsite în oferta județului este întregit de aportul consistent al celor 87 de pensiuni turistice (creștere numerică spectaculoasă de la doar 23 unități în 2014, marea majoritate, mai exact 60, fiind amplasate în municipiul Sibiu) și 141 pensiuni agroturistice (de asemenea cu o creștere semnificativă de la doar 28 structuri în 2014, cele mai multe astfel de structuri

fiind amplasate în zona rural-montană sau de contact marginal, UAT Săliște dominând numeric cu cele 20 de astfel de structuri de primire, urmată de Gura Râului cu 14 unități, Rășinari cu 12, Porumba cu de Jos cu 9 și cu câte 6 astfel de structuri UAT Cristian, Orlat, Râu Sadului, Șelimbăr, respectiv cu 5 UAT Arpașu de Jos și Cârțișoara etc.).

Tabel 2.23 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE TURISTICĂ DIN JUD. SIBIU, PE TIPURI DE STRUCTURI ÎN INTERVALUL 2014-2022

Tipuri de structuri de primire turistica	Ani								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Număr								
Total	119	315	295	338	303	273	318	342	333
Hoteluri	39	43	42	43	44	44	41	46	46
Hosteluri	6	9	8	8	5	5	6	5	2
Hoteluri apartament	:	:	:	:	:	:	:	:	1
Moteluri	3	10	8	9	6	5	5	5	5
Hanuri	:	:	:	:	1	1	1	1	1
Vile turistice	3	17	18	21	22	19	24	28	23
Cabane turistice	6	14	12	14	12	10	12	12	11
Bungalouri	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Campinguri	1	3	3	3	3	3	3	4	4
Popasuri turistice	:	:	:	:	:	:	:	:	1
Căsuțe turistice	:	2	2	2	1	1	2	2	2
Tabere de elevi și preșcolari	9	8	7	7	8	7	7	8	7
Pensiuni turistice	23	90	84	91	86	80	89	83	87
Pensiuni agroturistice	28	118	110	138	113	96	126	146	141

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

2.3.3 Capacitatea de cazare

Configurația bazei de cazare relevă diferențieri însemnate în privința capacității de primire. Astfel, locurile de cazare puse la dispoziția turiștilor la nivelul anului 2022 sunt concentrate în proporție de 71.24% în mediul urban sibian (7848 locuri dintr-un total din 11015 locuri de cazare existente în județ), municipiul Sibiu monopolizând 66,84% dintre locurile de cazare din mediul urban al județului (5244 locuri din totalul de 7848) și nu mai puțin de 47,6% din totalul locurilor de cazare existente la scara ansamblului județean, pe fondul unei cereri în continuă ascensiune și diversificare generate de creșterea vizibilității și atractivității orașului grație numeroaselor evenimente culturale și sportive organizate aici sau în proximitate. Această valoare reflectă creșterea cu 68,24% a ponderii locurilor de cazare cu cca. 40% față de primul an al intervalului de referință (2014), când prin cele 3752 locuri deținute, ponderea municipiului Sibiu era de

57,3% din totalul locurilor de cazare din județ (6547), respectiv 70,8% din locurile de cazare ale mediului urban sibian (5299).

Celorlalte centre urbane le revin ponderi mult mai scăzute, la distanță considerabilă față de municipiul reședință de județ, chiar dacă majoritatea acestora au înregistrat creșteri constante și, în unele cazuri, foarte consistente în intervalul analizat (2014-2022). Astfel orașul-stațiune Ocna Sibiului deține, la nivelul anului 2022, un număr de 704 locuri de cazare (față de doar 406 locuri în anul 2014, respectiv o creștere de peste 73%), urmat de Săliște (care și-a triplat numărul de locuri în intervalul 2014-2022, de la 157 la 480 locuri), Avrig (care, la rândul său, a înregistrat o creștere considerabilă a capacității de cazare între 2014 și 2022, de la 137 la 484 locuri, adică 353%!) și Cisnădie (cu o evoluție ascendentă similară, de la 134 locuri în 2014 la 392 locuri în 2022, respectiv o creștere de aproape 60%). Chiar dacă la valori absolute mult mai reduse, și orașul Tălmăciu și-a dublat locurile de cazare în intervalul de referință (de la 22 în anul 2014 la 43 în anul 2022), în timp ce orașul Dumbrăveni deține doar 24 locuri de cazare în singura pensiune turistică funcțională începând din anul 2020.

La polul opus, cu evoluții constant descrescătoare ale locurilor de cazare în intervalul analizat se află municipiul Mediaș, care a pierdut treptat aproape jumătate din locurile deținute în anul 2015 (673), ajungând să dețină actualmente (2022) la un număr de doar 362 locuri de cazare (o scădere de cca. 46%).

Un "regim" similar, dar la o scară mai redusă numeric, se consemnează în cazul orașului Miercurea Sibiului (ale cărui locuri de cazare au înregistrat un regres important, de la 155 locuri în anul 2019 la doar 115 în anul 2022).

În cea mai dezavantajoasă poziție se situează orașele Agnita și Copșa Mică, care nu dețin locuri de cazare, anii 2015 (în cazul primului oraș), respectiv 2016 (în cazul celui de al doilea) fiind ultimii în care în dreptul lor este consemnată în statisticile oficiale INS funcționarea unor unități de cazare (o unitate hotelieră în cazul Agnitei și o pensiune turistică în cazul orașului Copșa Mică).

În teritoriul încadrat din punct de vedere administrativ mediului rural, cel mai ridicat număr de locuri de cazare revine, grație statutului său de stațiune turistică și a facilităților care o deservesc, localității Bazna (417 locuri).

Grație faptului că este "depozitarul" celor mai variate și valoroase resurse morfologice variate și peisaje cu valențe atractive certe (constituind astfel ținta predilectă a descinderilor cu scop agremental-recreativ ale turiștilor), spațiul rural montan al județului și zona de contact marginal a acestuia grupează cel mai important contingent de localități care și-au adaptat oferta în vederea satisfacerii necesităților și exigențelor unei cereri turistice în continuă creștere și diversificare, inclusiv în privința capacității de cazare și a calității serviciilor alimentație și de agrement-divertisment, punând la dispoziția acesteia un număr ridicat de locuri de cazare, majoritatea în structuri de primire de tipul pensiunilor agroturistice și a cabanelor. Cele mai multe locuri de cazare se regăsesc în localitățile Porumbacu de Jos (335 locuri, din care

211 locuri în cabană turistică și 124 locuri în pensiuni agroturistice), Rășinari (293 locuri, din care 209 locuri în pensiuni agroturistice și 77 în pensiuni turistice), Gura Râului (268, din care 223 locuri în pensiuni agroturistice și 45 în unitate de tip hotel), Cârțișoara (239 locuri, din care 119 locuri în cabană turistică, 66 locuri în pensiuni agroturistice și 54 locuri în unitate de tip bungalow), Râu Sadului (178 locuri, din care 82 în pensiuni agroturistice și 96 în tabăra de elevi și preșcolari), Poplaca (137 locuri, din care 47 în pensiuni agroturistice și 72 locuri în vile turistice și 18 în cabană turistică), Arpașu de Jos (128 din care 92 locuri în pensiuni agroturistice și 36 în vilă turistică), Orlat (106 locuri în pensiuni agroturistice).

Pe de altă parte, putem identifica câteva localități care dispun de un număr important de locuri de cazare datorită în principal statutului lor de "porți de intrare" spre municipiului Sibiu (unde proximitatea localizării spațiale cu reședința de județ care reprezintă "ținta" majorității persoanelor care apelează la unitățile de cazare localizate pe teritoriul lor unde majoritatea turiștilor). Este cazul localităților Șelimbăr (249 locuri, 48 locuri într-o unitate hotelieră, 55 locuri în unitatea de tip motel, 99 locuri în pensiuni agroturistice, 27 locuri în singura pensiune turistică și 20 locuri în vilă turistică) și Șura Mare (97 locuri din care 71 locuri în singura unitate hotelieră existentă și 26 locuri în cele 2 pensiuni agroturistice).

De un număr însemnat de locuri de cazare (între 50 și 100) dispun și o altă grupare de localități rurale situate în zona de contact marginal cu spațiul montan (și care, grație acestei amplasări, dispun de resurse morfologice variate și peisaje cu valențe atractive certe), dar și în zona colinară și cele de culoar, în localități posesoare ale unui patrimoniu cultural material și imaterial consistent, majoritatea locurilor de cazare fiind puse la dispoziția turiștilor în structuri de primire de tip pensiune agroturistică, dar și în cadrul unor unități cu specific adaptat nevoilor cererii: Jina (97, din care 83 de locuri în unități de tip cabană turistică și 14 locuri în pensiuni agroturistice). Cristian (87 locuri în 6 pensiuni agroturistice), Cârța (86 locuri, din care 60 locuri în camping și 26 într-o pensiune agroturistică), Hoghilag (76 locuri în unitatea de tip camping în 2022, în anul precedent fiind consemnate 164 locuri), Laslea (70 locuri în cadrul taberei de elevi și preșcolari), Sadu (54 locuri în cadrul a 3 pensiuni agroturistice).

O grupare redusă numeric (7 UAT) dispune de o capacitate de cazare scăzută (sub 49 de locuri de cazare) reunite în structuri de primire diverse (majoritatea în structuri de tip pensiune turistică și agroturistică de mici dimensiuni, al căror specific, caracteristici și mod de gestionare-organizare a activității le conferă o funcționalitate și o eficiență mai ridicată: Apoldu de Jos (48 locuri în hotel), Poiana Sibiului (44 locuri în cadrul unei pensiuni agroturistic), Tălmăciu (43 locuri, din care 24 locuri în motel și 19 locuri în pensiunea agroturistică), Biertan (40 locuri în 3 pensiuni agroturistice), Merghindeal (27 locuri în pensiune agroturistică), Tilișca (26 locuri în pensiune agroturistică), Dumbrăveni (24 locuri într-o pensiune turistică). Contingentul cel mai consistent numeric (27) revine UAT-urilor care nu dispun de unități și, implicit, locuri de cazare.

Tabel 2.24 EVOLUȚIA CAPACITĂȚII DE CAZARE (NUMĂRULUI LOCURILOR DE CAZARE) LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2022

Localități	Ani								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Locuri								
TOTAL JUDEȚ SIBIU	6547	10473	10036	10902	10364	9959	10549	11475	11015
MUNICIPIUL SIBIU	3752	5562	5453	5580	5533	5324	5123	5512	5244
MUNICIPIUL MEDIAȘ	518	673	553	559	384	359	383	369	362
ORAȘ AGNITA	32	32	:	:	:	:	:	35	:
ORAȘ AVRIG	137	286	246	308	336	340	371	361	484
ORAȘ CISNĂDIE	134	337	312	370	376	335	387	392	392
ORAȘ COPȘA MICĂ	:	24	30	:	:	:	:	:	:
ORAȘ DUMBRĂVENI	:	:	:	:	:	:	24	24	24
ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	141	155	141	141	155	155	101	115	115
ORAȘ OCNA SIBIULUI	406	447	432	541	512	491	720	739	704
ORAȘ SĂLIȘTE	157	499	444	479	401	337	473	495	480
ORAȘ TĂLMACIU	22	43	43	74	45	46	46	46	43
TOTAL MEDIUL URBAN	5299	8058	7654	8052	7742	7387	7628	8088	7848
ALMA	:	:	:	10	10	10	10	10	10
ALȚÂNA	:	:	:	8	8	:	8	8	8
APOLDU DE JOS	:	:	:	:	:	:	:	48	48
ARPAȘU DE JOS	108	128	122	172	156	155	147	170	128
BÂRGHIȘ	:	:	:	8	8	8	8	:	:
BAZNA	152	250	251	333	274	389	411	417	417
BIERTAN	:	:	9	32	62	32	44	40	40
BLĂJEL	:	14	14	15	15	:	:	:	:
BOIȚA	:	28	28	33	45	:	:	:	:
CÂRȚA	:	170	140	140	122	86	86	86	86
CÂRȚIȘOARA	231	342	232	274	240	230	323	311	239
CHIRPĂR	:	:	:	:	:	12	12	12	12
CRISTIAN	37	74	75	82	82	82	81	89	87
GURA RÂULUI	64	162	173	173	202	258	212	245	268
HOGHILAG	:	:	:	:	:	:	:	164	76
JINA	40	67	67	40	97	97	97	97	97
LASLEA	70	70	70	70	70	70	72	70	70
MERGHINDEAL	:	:	:	27	27	27	27	27	27
MOȘNA	:	:	:	:	:	:	24	25	:
ORLAT	16	48	31	57	66	68	96	96	106
POIANA SIBIULUI	:	:	:	:	44	44	44	44	44
POPLACA	35	171	163	163	90	117	162	179	137
PORUMBACU DE JOS	20	46	124	148	168	176	198	371	335
RĂȘINARI	139	248	252	311	315	169	273	249	293
RÂU SADULUI	200	124	194	205	106	106	156	182	178
ROȘIA	:	16	16	34	34	34	27	9	9

SADU	:	50	32	59	32	34	48	32	54	
ȘEICA MICA	:	22	18	18	:	:	:	:	:	
ȘELIMBĂR	112	266	278	272	223	234	194	242	249	
SLIMNIC	10	:	:	:	:	:	:	:	:	
ȘURA MARE	:	:	36	36	36	71	97	97	97	
ȘURA MICĂ	14	64	34	66	41	14	14	14	14	
TILIȘCA	:	30	:	39	10	10	35	26	26	
TURNU ROȘU	:	25	23	25	39	39	15	27	12	
TOTAL MEDIUL RURAL		1248	2415	2382	2850	2622	2572	2921	3387	3167

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

Tabel 2.25 CAPACITATEA DE CAZARE (NUMĂR LOCURI ÎN UNITĂȚI DE CAZARE) LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU LA NIVELUL ANULUI 2022

Dimensiunea structurilor de cazare turistică	Institutul Național de Statistică (2022)
Inexistentă (0 locuri)	Agnita, Ațel, Axente Sever, Bârgăniș, Blăjel, Boița, Brădeni, Brateiu, Bruuiu, Copșa Mică, Dârlos, Iacobeni, Loamneș, Ludoș, Marpod, Micăsasa, Mihăileni, Moșna, Nocrich, Păuca, Racovița, Șeica Mare, Șeica Mică, Slimnic, Târnava, Valea Viilor, Vurpăr - 27 localități
Foarte scăzută (1-14 locuri)	Șura Mică (14 locuri), Chirpăr (12 locuri), Turnu Roșu (12 locuri), Alma (10 locuri), Roșia (9 locuri), Alțâna (8 locuri) - 6 localități
Scăzută (15-49 locuri)	Apoldu de Jos (48 locuri), Poiana Sibiului (44 locuri), Tălmăciu (43 locuri), Biertan (40 locuri), Merghindeal (27 locuri), Tilișca (26 locuri), Dumbrăveni (24 locuri)
Medie (50-99 locuri)	Jina (97 locuri), Șura Mare (97 locuri), Cristian (87 locuri), Cârța (86 locuri), Hoghilag (76 locuri), Laslea (70 locuri), Sadu (54 locuri)
Ridicată (100-299 locuri)	Rășinari (293 locuri), Gura Râului (268 locuri), Șelimbăr (249 locuri), Cârțișoara (239 locuri), Râu Sadului (178 locuri), Poplaca (137 locuri), Arpașu de Jos (128 locuri), Miercurea Sibiului (115 locuri), Orlat (106 locuri)
Foarte ridicată (300-704 locuri)	Ocna Sibiului (704 locuri), Avrig (484 locuri), Săliște (480 locuri), Bazna (417 locuri), Cisnădie (392 locuri), Mediaș (362 locuri), Porumbacu de Jos (335 locuri)
Maximă	Sibiu (5244 locuri)
TOTAL	11015 locuri cazare distribuite în 333 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare grupate în 37 UAT

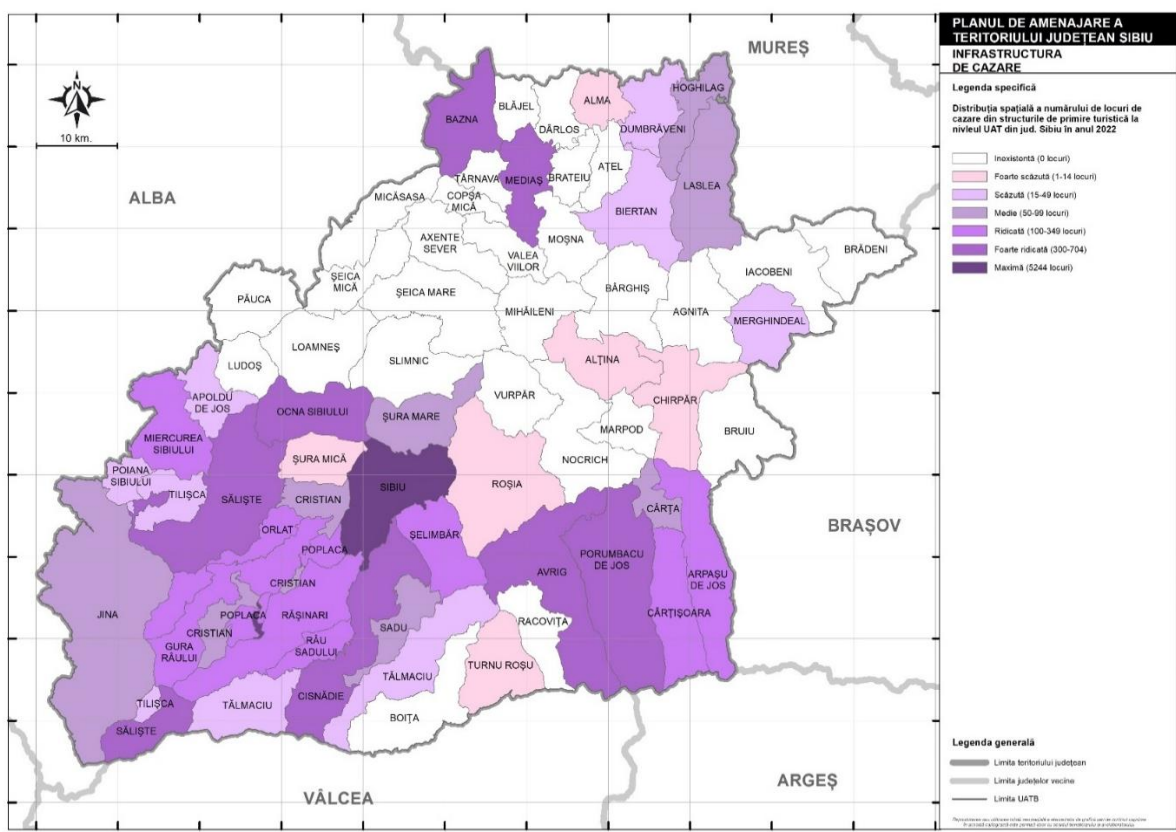
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

Dacă la începutul perioadei de referință (anul 2014), la nivelul județului Sibiu capacitatea de cazare turistică existentă a cumulat un număr de 6547 locuri, pe parcursul întregului interval a consemnat o evoluție fluctuantă, cu variații relativ mici, însă păstrând un trend general ascendent (anii 2016, 2018 și 2019 și 2022 consemnând un ușor regres numeric față de anii precedenți, pe fondul închiderii – definitive

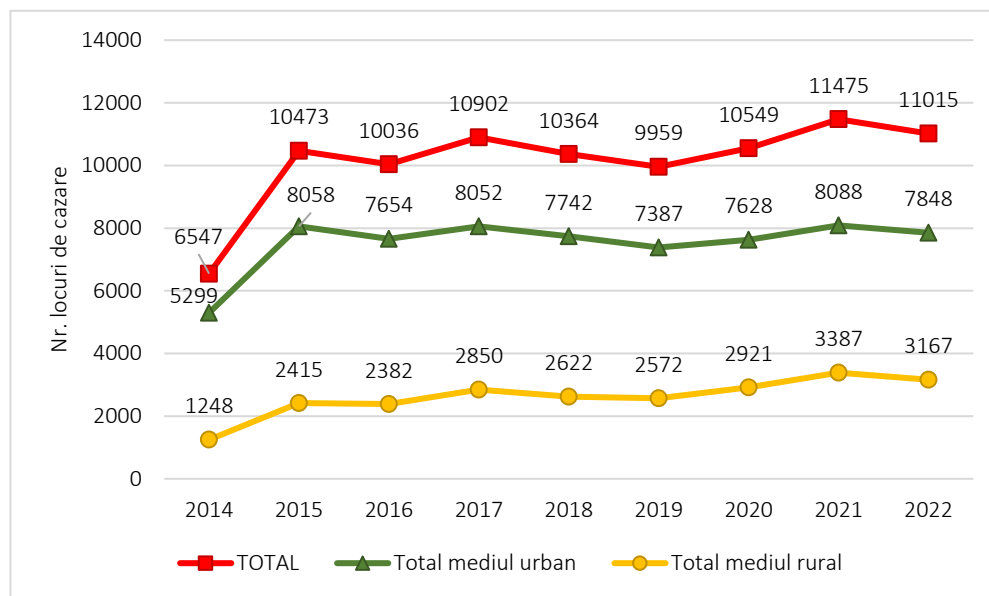
sau temporare - unor unități și a ajustărilor funcționale la care au fost nevoiți să recurgă o serie dintre cele rămase pentru a se putea adapta rigorilor pieței și a cererii turistice), recul surmontat însă, de fiecare dată, creșterea a acestui indicator redevenind constantă și relativ consistentă numeric, ajungând la valoarea maximă din întregul interval în anul 2021 (11475), valoarea cea mai recentă, aferentă ultimului an al intervalului de referință consemnând un cuantum total de 11015 locuri de cazare (o creștere cu 68,24% față de anul 2014).

Fig. 2.13 DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A LOCURILOR DE CAZARE NUMĂRULUI DIN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU LA NIVELUL UAT-URILOR, ÎN ANUL 2022

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

Fig. 2.14 EVOLUȚIA CAPACITĂȚII DE CAZARE (NUMĂR DE LOCURI) ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN INTERVALUL 2014-2022

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

La nivelul structurilor de cazare, majoritatea tipurilor de structuri de primire au înregistrat evoluții pozitive consistente în intervalul de referință (2014-2022) atât la nivelul valorilor absolute, cât și ponderale, beneficiarele celor mai importante creșteri fiind pensiunile turistice (de la 491 la 1934 locuri, respectiv o creștere cu 1443) și agroturistice (de la 736 la 2517 locuri), urmate de campinguri (de la 54 la 296 locuri), cabanele turistice (de la 271 la 558), de vilele turistice (de la 221 la 677 locuri) și moteluri (de la 84 la 196 locuri).

Chiar dacă evoluția numărului de locuri de cazare aferente structurilor de primire hotelieră nu a cunoscut, prin comparație cu structurile menționate, creșteri substanțiale (mai degrabă a urmat un curs fluctuant, însă pe un trend general pozitiv, de la 3796 locuri în 2014 la 3962 locuri în 2022), acestora le revine, firesc, pe toată perioada analizată, cel mai ridicat număr de locuri, atât pe ansamblul teritoriului județean, municipiul Sibiu concentrând cel mai ridicat număr de locuri în structuri de acest tip (2880 locuri, respectiv 72,69% din totalul locurilor de cazare hoteliere ale județului și nu mai puțin de 79,4% din locurile hoteliere din mediul urban al județului!, valori similare, prin comparație, cu cele consemnate în anul 2014, când municipiul reședință de județ deținea un număr de 2815 locuri de cazare, respectiv 74,15% din totalul locurilor hoteliere din județ și 76,78% din locurile hoteliere grupate în mediul urban).

Evoluții pozitive (chiar dacă nu cu valori absolute și/sau ponderale ridicate) ale acestui indicator – capacitatea de cazare – se regăsesc și în dreptul structurilor de tip bungalow (cu un număr aproape dublu de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor în 2022 față de anul 2014, respectiv 54 față de 28) și hostel (cu o creștere a numărului de locuri de la 181 locuri în anul 2014 la 213 locuri în 2021, pentru ca anul 2022

să consemneze dispariția două unități de acest tip însumând 183 locuri!, totalul locurilor fiind, în acest context, de doar 30 în anul 2022).

Tabel 2.26 EVOLUȚIA CAPACITĂȚII DE CAZARE (NUMĂRULUI LOCURILOR DE CAZARE) DIN JUDEȚUL SIBIU PE TIPURI DE STRUCTURI ÎN PERIOADA 2014-2022

Tipuri de structuri de primire turistică	Ani								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Locuri								
TOTAL jud. SIBIU	6547	10473	10036	10902	10364	9959	10549	11475	11015
Hoteluri	3796	3936	3796	3853	3877	3955	3686	4023	3962
Hosteluri	181	265	229	160	100	156	159	213	30
Hoteluri apartament	:	:	:	:	:	:	:	:	14
Moteluri	84	310	266	288	170	146	186	196	196
Hanuri	:	:	:	:	38	38	38	38	38
Vile turistice	221	411	441	607	647	666	732	757	677
Cabane turistice	271	501	473	478	497	451	499	578	558
Bungalouri	28	24	24	54	54	54	54	54	54
Campinguri	54	204	176	256	256	220	220	384	296
Popasuri turistice	:	:	:	:	:	:	:	:	14
Căsuțe turistice	:	146	146	135	120	120	156	156	136
Tabere de elevi și preșcolari	685	630	596	603	650	602	608	643	589
Pensiuni turistice	491	1927	1841	1983	1940	1781	1936	1875	1934
Pensiuni agroturistice	736	2119	2048	2485	2015	1770	2275	2558	2517

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

Pe tipuri de structuri, cele mai multe locuri de cazare existente la nivelul județului Sibiu în anul 2022 revin hotelurilor (3962 locuri, respectiv 35,96% din totalul județean), urmate de pensiunile agroturistice (2517 locuri de cazare, respectiv 22,85% din total), pensiunile turistice (1934 locuri, adică 17,55%), vilele turistice (677 locuri, respectiv 6,14%), taberele de elevi și preșcolari (589 locuri, respectiv 5,34%, distribuite astfel: „Trecătoarea Cerbilor” Păltiniș cu 100 locuri și ”Șanta” din Păltiniș cu 54 locuri; Csnădioara cu 81 locuri, Ocna Sibiului cu 100 de locuri, Săliște cu 90 locuri, Nou Săsesc/Laslea cu 70 locuri și Râu Sadului cu 94 locuri), cabane turistice (558 locuri, respectiv 5,06%), campinguri (296 locuri, respectiv 2,68% din total), moteluri (196 locuri, respectiv 1,77%) și căsuțe turistice (136 locuri, respectiv 1,23%).

Celorlalte tipuri de structuri regăsite în oferta de cazare a județului Sibiu la nivelul anului 2022 (hostel, hotel-apartament, han, bungalou și popas turistic) însumează doar 150 locuri de cazare, respectiv o pondere doar 1,36% din totalul locurilor de cazare existente la nivel întregului județ (11015).

2.3.4 Mărimea medie a infrastructurii de cazare

Analiza dimensiunii și capacității bazei de cazare permite determinarea mărimii medii a infrastructurii de cazare la nivelul UAT-urilor din județul Sibiu. Ca urmare, pe baza informațiilor furnizate de Institutul Național de Statistică și cuprinse în tabelele anterioare, s-a stabilit că la nivelul județului Sibiu valoarea indicatorului s-ar ridica la 33,08 locuri/structură de primire turistică, cu o diferență semnificativă între mediul urban (38,28 locuri/structură de primire turistică) și cel rural (24,74 locuri/structură de primire turistică), conferită de predominanța structurilor hoteliere care posedă un număr mai ridicat de locuri de cazare/unitate, respective a pensiunilor agroturistice specifice mediului rural, cu un număr mediu mai redus de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor.

Tabel 2.27 MĂRIMEA MEDIE A INFRASTRUCTURII DE CAZARE LA NIVELUL UAT-URILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2022

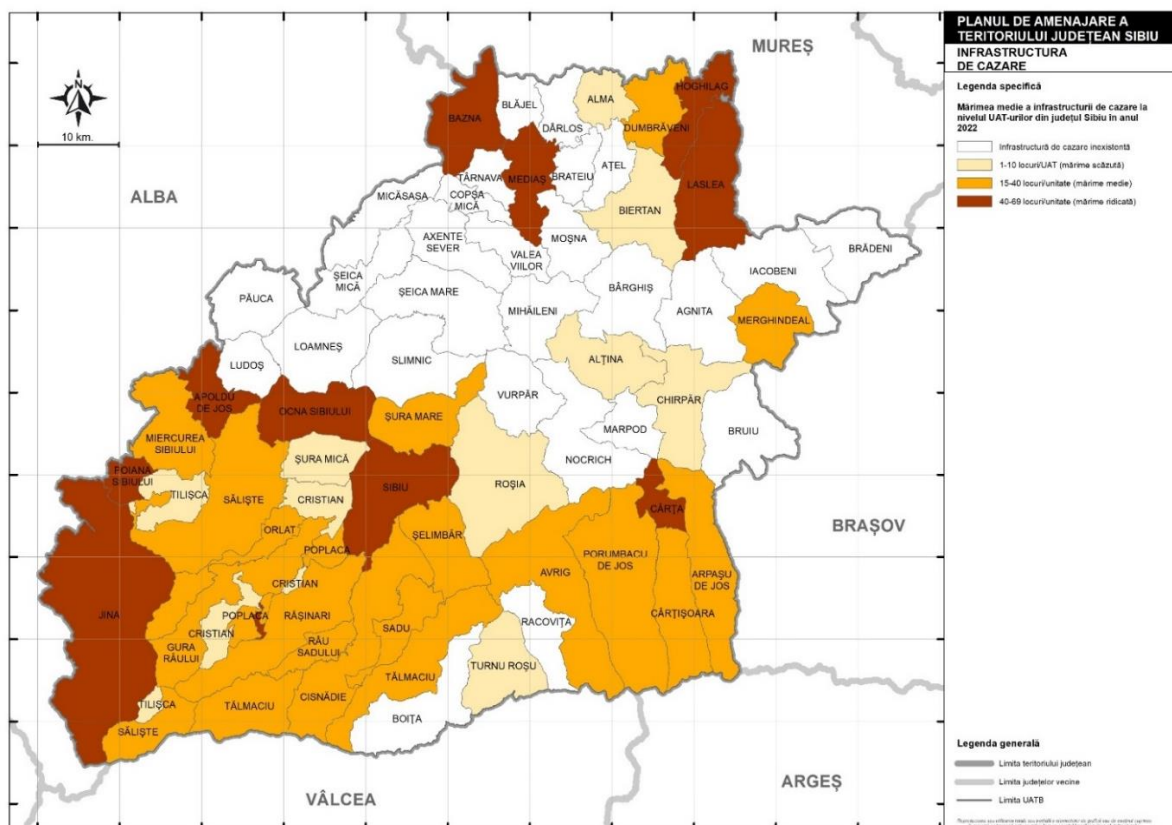
Nume UAT	Număr locuri cazare	Număr structuri de primire turistică	Mărimea medie
JUDEȚ SIBIU	11015	333	33.08
MUNICIPIUL SIBIU	5244	123	42.63
MUNICIPIUL MEDIAȘ	362	7	51.71
ORAȘ AVRIG	484	15	32.27
ORAȘ CISNĂDIE	392	11	35.64
ORAȘ DUMBRĂVENI	24	1	24.00
ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	115	3	38.33
ORAȘ OCNA SIBIULUI	704	16	44.00
ORAȘ SĂLIȘTE	480	27	17.78
ORAȘ TĂLMACIU	43	2	21.50
MEDIUL URBAN	7848	205	38.28
ALMA	10	1	10.00
ALȚÂNA	8	1	8.00
APOLDU DE JOS	48	1	48.00
ARPAȘU DE JOS	128	6	21.33
BAZNA	417	10	41.70
BIERTAN	40	3	13.33
CÂRȚA	86	2	43.00
CÂRȚIȘOARA	239	10	23.90
CHIRPĂR	12	1	12.00
CRISTIAN	87	6	14.50
GURA RÂULUI	268	15	17.87
HOGHILAG	76	1	76.00
JINA	97	2	48.50
LASLEA	70	1	70.00
MERGHINDEAL	27	1	27.00
ORLAT	106	6	17.67
POIANA SIBIULUI	44	1	44.00
POPLACA	137	6	22.83

PORUMBACU DE JOS	335	11	30.45
RĂȘINARI	293	15	19.53
RÂU SADULUI	178	7	25.43
ROȘIA	9	1	9.00
SADU	54	3	18.00
ȘELIMBĂR	249	10	24.90
ȘURA MARE	97	3	32.33
ȘURA MICĂ	14	1	14.00
TILIȘCA	26	2	13.00
TURNU ROȘU	12	1	12.00
MEDIUL RURAL	3167	128	24.74

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

Făcând abstracție de situațiile în care a fost constatată lipsa structurilor de primire turistică (27 UAT), cea mai mare parte dintre unitățile administrativ-teritoriale din județul Sibiu poate fi considerată posesoare a unei baze tehnico-materiale de *mărime medie*, cu capacități care variază între 15 și 39 locuri/unitate, în aceasta categorie înscriindu-se cel mai compact contingent de UAT-uri (19): Avrig, Dumbrăveni, Săliște, Tălmăciu, Arpașu de Jos, Cârțișoara, Gura Râului, Merghindeal, Orlat, Poplaca, Porumbacu de Jos, Rășinari, Râu Sadului, Sadu, Șelimbăr și Șura Mare.

Fig. 2.15 MĂRIMEA MEDIE A STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU, ÎN ANUL 2022

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

Categoria UAT-urilor cu **valori scăzute ale mărimii medii a infrastructurii de cazare** (sub 15 locuri/ structură de primire turistică) alcătuiește un grup de UAT redus numeric (8): *Alma, Alțâna, Biertan, Chirpăr, Roșia, Șura Mică, Tilișca și Turnu Roșu.*

La polul opus, categoria UAT-urilor cu **valori ridicate ale mărimii medii a infrastructurii de cazare** (peste 40 locuri/unitate) grupează cel mai redus contingent de UAT-uri (9), medii susținute de prezența unor unități hoteliere cu un număr ridicat de locuri de cazare (Sibiu, Mediaș, Ocna Sibiului, Apoldu de Jos, Bazna) sau de tip camping (Cârța, Hoghilag), cabana turistică (Jina), Laslea (tabără de elevi și preșcolari) sau de pensiuni agroturistice (Poiana Sibiului).

2.3.5 Unitățile de alimentație publică

Structurile de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică clasificate reprezintă o altă componentă importantă a bazei tehnico-materiale a turismului esențială pentru buna desfășurare a prestației activităților turistice, notorietatea unei destinații turistice fiind în directă relație cu caracteristicile calitative (număr) și calitative (categoria de confort) ale acestora.

Acest segment este alcătuit din unități cu profil simplu sau complex, atunci când menirea lor este de asigura atât condiții de servire a mesei, cât și de divertisment. Varietatea tipologică și de confort este similară celei hoteliere, funcționând, cel mai adesea, într-o relație de interdependență cu unitățile de cazare. Ele sunt grupate în mai multe categorii, în funcție de apartenența lor la o structură de primire cu funcțiuni de cazare, în funcție de specific sau de serviciile oferite.

Conform MAT, în luna februarie 2023 în județul Sibiu funcționau 226 structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică clasificate, cu o tipologie diversă (vezi tabelul 2.28), însumând cu o capacitate totală de 24982 locuri.

Tabel 2.28 NUMĂRUL ȘI PONDEREA STRUCTURILOR DE PRIMIRE CU FUNCȚIUNI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ CLASIFICATE DIN JUDEȚUL SIBIU (2023)

Tip structură de primire cu funcțiuni de alimentație publică clasificate	Nr. unități	% din total	Total locuri	% din total	Nr. unități 1*	Nr. locuri 1*	Nr. unități 2*	Nr. locuri 2*	Nr. unități 3*	Nr. locuri 3*	Nr. unități 4*	Nr. locuri 4*	Nr. unități 5*	Nr. locuri 5*
Bar de zi	38	16.81	1835	7.35	3	62	4	210	24	1154	6	375	1	34
Bistrou	2	0.88	130	0.52			2	130						
Braserie	2	0.88	138	0.55			2	138						
Bufet tip Expres	1	0.44	16	0.06	1	16								
Bufet-bar	5	2.21	366	1.47	1	14	3	304	1	48				
Cafe-bar	2	0.88	450	1.80					1	360	1	90		
Cramă	4	1.77	160	0.64			1	30	3	130				
Disco-bar	1	0.44	48	0.19			1	48						
Fast food	6	2.65	557	2.23			3	91	3	466				
Grădină de vară	2	0.88	196	0.78					2	196				
Restaurant cu autoservire	1	0.44	100	0.40			1	100						
Restaurant clasic	134	59.29	19104	76.47	4	352	59	8145	62	8973	8	1454	1	180
Restaurant cu specific	1	0.44	30	0.12					1	30				
Restaurant pensiune	20	8.85	1243	4.98			11	672	9	571				
Restaurant cu specific național	3	1.33	450	1.80					2	220			1	230
Snack-bar	4	1.77	159	0.64	1	24	2	63	1	72				
TOTAL	226	100.00	24982	100.00	10	468	89	9931	109	12220	15	1919	3	444

Sursa: Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, 2023; <https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>, accesat 08.01.2023

Distribuția acestora, pe tipuri de unități, dar și după numărul de locuri, relevă o răspândire largă a unităților de tip restaurant clasic (134 unități, respectiv 59,29% din totalul structurilor de alimentație publică ale județului, reunind un număr 19104 locuri, respectiv 76,47% din totalul locurilor), urmate de restaurantele pensiune (20), a celor de tip bar de zi (16), și apoi ale celor de tip fast food (6). Cel mai slab reprezentate sunt unitățile de tip restaurant cu specific și a celor cu autoservire, respectiv bufet de tip Expres și disco-bar (câte o singură unitate pentru fiecare categorie, adică 0,44%).

Unităților de tip bar de zi și cafe bar le revine o pondere importantă (17,7%), iar repartitia numărului de locuri aferent, având în vedere suprafața comercială pe care acestea se desfășoară, este în concordanță (cele două categorii grupând 2285 locuri, respectiv 9,14% din total).

Structura acestor pe tipuri/categoriile de confort este dominată de unitățile clasificate la 3 și 4 stele, urmate de cele de 2 stele și 1 stea.

Unităților de alimentație publică clasificate la categoriile medii de confort (2 și 3 stele) le revine ponderea cea mai ridicată atât ca unități (87,61%), cât și ca număr de locuri la masă (88,66%), în timp ce în categoria superioare (5*) deține cea mai redusă pondere, în oferta de profil regăsindu-se o singură unitate de alimentație (0,44 din total) cu 180 locuri (0,72).

Cât privește categoria de confort aferent tipurilor de structuri de alimentație din oferta de profil a județului Sibiu, remarcăm "monopolul" unităților tip restaurant clasic din categoria 2 stele și 3 stele (care grupează nu mai puțin de 121 unități, respectiv 90,29% din total, 59 dintre acestea fiind catalogate la 2 stele, grupând 8145 locuri, iar 62 unități la 3 stele, reunind 8973 locuri). Celor 8 unități de 4 stele din oferta de profil le revin 1454 locuri, în timp ce la nivelul categoriei 5 stele nu se regăsește decât o singură unitate cu 180 locuri.

Distribuția teritorială la nivelul județului Sibiu a structurilor de primire cu funcțiuni de alimentație publică relevă poziția dominantă a municipiului reședință de județ, în dreptul căruia se remarcă nu doar cea mai ridicată diversitate tipologică (bar de zi, bistrou, braserie, bufet-bar, cafe-bar, cramă, fast-food, grădină de vară, restaurant-autoservire, restaurant clasic, restaurant familial, restaurant-pensiune, restaurant cu specific național, snack-bar), ci și ca număr de unități și locuri puse la dispoziția turiștilor de către acestea.

Tabel 2.29 DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A NUMĂRULUI DE LOCURI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE CU FUNCȚIUNI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ CLASIFICATE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU (2023)

UAT	Nr. Locuri
APOLDU DE JOS	140
ARPAȘU DE JOS	134
AVRIG	1003
BAZNA	567
BLĂJEL	96

CÂRȚA	172
CÂRȚIȘOARA	1021
CISNĂDIE	614
CRISTIAN	209
DUMBRĂVENI	648
GURA RÂULUI	278
HOGHILAG	62
MEDIAȘ	1831
MIERCUREA SIBIULUI	749
MOȘNA	30
OCNA SIBIULUI	939
ORLAT	502
POPLACA	216
PORUMBACU DE JOS	161
RĂȘINARI	985
RÂU SADULUI	88
SĂLIȘTE	1144
ȘELIMBĂR	1133
SIBIU	11716
ȘURA MARE	420
TĂLMACIU	124
TOTAL LOCURI JUD. SIBIU	24982

Sursa: Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, 2023; <https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/accesat 08.01.2023>

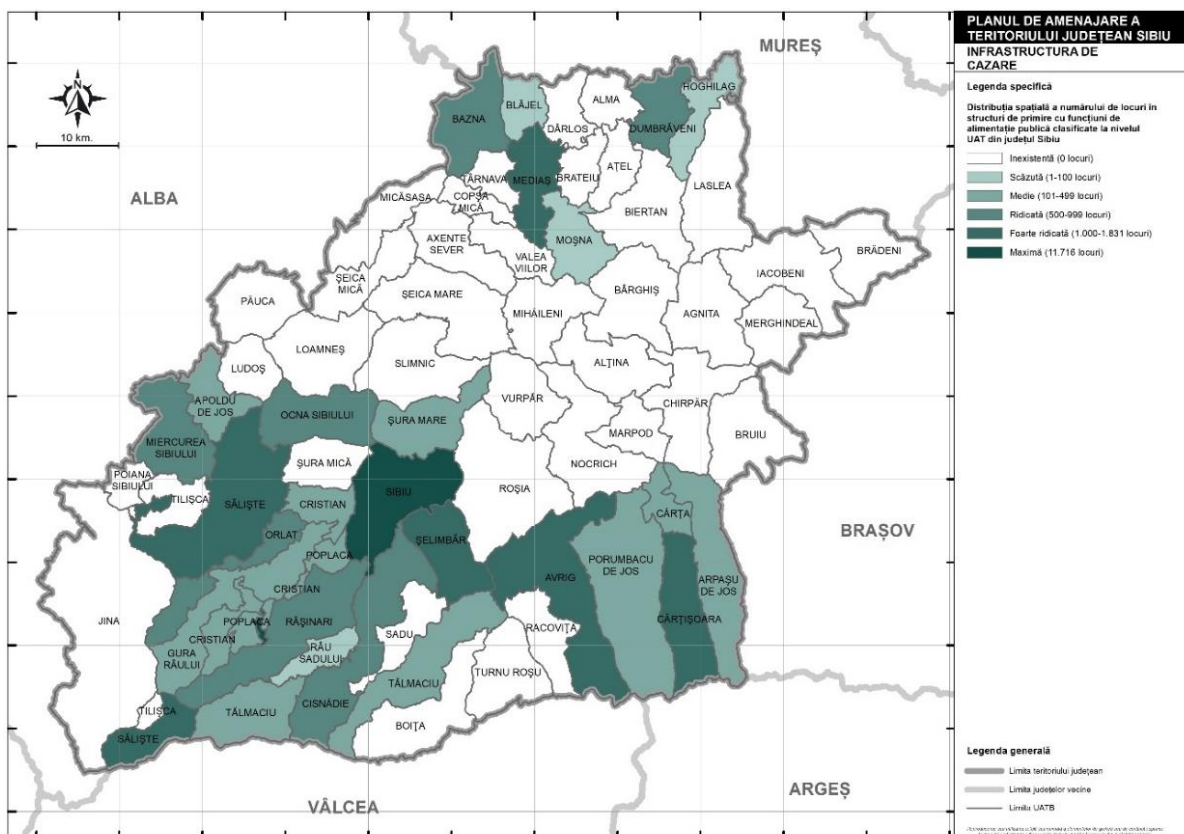
Astfel, municipiului Sibiu (inclusiv stațiunea Păltiniș) concentrează o pondere semnificativă a structurilor de alimentație publică din totalul județean (45,13%, respectiv 102 unități din totalul de 226 unități de alimentație din județ, acestea grupând 11716 locuri din totalul județean, respectiv 46,9%). Distribuția la nivelul categoriilor de confort relevă funcționarea a doar 3 unități de 1 stea cu un total de 182 locuri (0,73%), 28 unități de 2 stele cu 3322 locuri (13,29%), 56 unități de 3 stele cu 6112 locuri (26,46%), 12 de 4 stele unități cu 1656 locuri (6,62%) și doar 3 unități de 5 stele cu 444 locuri (1,77% din total).

La nivelul tipurilor, structura care domină oferta de profil a municipiului Sibiu este restaurantul clasic, care deține 8257 locuri (33,05% din totalul locurilor existente în structurile de primire cu funcțiuni de alimentație publică clasificate din județul Sibiu).

La nivelul numărului total al structurilor de primire cu funcțiuni de alimentație publică clasificate, municipiul Sibiu este urmat, la mare distanță, însă cu un cuantum ce depășește pragul de 1000 locuri de municipiul Mediaș cu 1831 locuri, din care 1754 locuri în restaurante, orașul Săliște cu 1144 locuri din care 784 locuri în restaurante, Șelimbăr cu 1133 locuri, din care 809 locuri în restaurante, Cârțișoara cu 1021 locuri din care 859 locuri în restaurante și orașul Avrig cu 1003 locuri din care 855 locuri în restaurante).

Acestea sunt urmate de un contingent de UAT-uri care grupează un număr de peste 400 locuri (Rășinari cu 985 locuri din care 895 locuri în restaurante, Ocna Sibiului cu 939 locuri din care 783 locuri în restaurante, Miercurea Sibiului cu 749 locuri din care 706 locuri în restaurante, Dumbrăveni cu 648 locuri din care 570 locuri în restaurante, Cisnădie cu 614 locuri toate în unități de tip restaurant, Bazna cu 567 locuri din care 537 locuri în restaurante și Orlat cu 502 locuri toate în unități de tip restaurant). Celelalte UAT care dețin în structuri de primire cu funcțiuni de alimentație publică pun la dispoziția clientelei un număr mai redus de locuri (între 100 și 500 - și Șura Mare cu 420 locuri, Gura Râului, Poplaca, Cristian, Cârța, Apoldu de Jos, Arpașu de Jos, Tălmăciu - sau chiar sub 100 de locuri - Blăjel, Râu Sadului, Hoghilag, Moșna, majoritatea grupate în cadrul unor structuri de tip restaurant – vezi Anexa 1).

Fig. 2.16 DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A NUMĂRULUI DE LOCURI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE CU FUNCȚIUNI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ CLASIFICATE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU (2023)

Sursa datelor: Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, 2023;
<https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>, accesat 08.01.2023

2.3.6 Unități/facilități de agrement-divertisment turistic

Infrastructura specifică menită a susține derularea în bune condiții a *turismului pietonal/de drumeție* deține în județul Sibiu peste 500 de km de trasee marcate în unitățile montane și submontane (respectiv

Munții Făgăraș, Munții Cindrel și Munții Lotrului), la care se adaugă o serie de trasee marcate din zona colinară a județului (însușind peste 250 km), unde acestea asigură conexiunea între o serie de localități pitorești grupate în arealul Mediaș-Sighișoara-Rupea (Biertan, Richiș, Mălâncrav, Copșa Mare, Ațel și altele) (vezi subcap. Tipuri și forme de turism).

Cicloturismul constituie o formă a turismului activ căruia îi revine un rol important în oferta pentru turismul de agrement a județului Sibiu. Circuitele existente (însușind peste 300 km) pot avea drept scop simple plimbări pe bicicletă, însă se pot combina, pot completa sau chiar înlocui, pe alocuri, drumeția, oferind astfel posibilitatea vizitării unor destinații și obiective naturale sau locații antropice (centrele urbane sau localități rurale tradiționale pitorești) situate de pe traseul acestora sau în proximitatea lor.

Infrastructura pentru practicarea *sporturilor de iarnă* a județului include un număr de 9 pârtii (cu o lungime cumulată de 5,36 km, nu mai puțin de 7 dintre acestea, cumulând 4,308 km, fiind integrate domeniului schiabil de la Păltiniș cu cele trei locații: Complexul de pârtii Arena Platoș, Pârția și Telescaun Oncești), completate cu pârtiile din Gura Râului (în lungime de 512) m și Jina (cu 540 m lungime), toate fiind relativ scurte, dar de multe ori suprasolicitate în sezonul turistic (în special cele de la Păltiniș). Pârțiile de la Păltiniș sunt dotate cu teleschi și telescaun, instalație de noctură (doar Oncești I), însă nu dețin tun(-uri) de zăpadă. În perimetrul stațiunii există și pârtii de schi fond însușind cca. 15 km. La acestea se adaugă "pârțiile naturale" neamenajate de la Bâlea Cascadă (însă cu teleschi la Bâlea Lac, de la Șaua Doamnei la Cascadă, iar de de la Bâlea Cascadă la Bâlea Lac transportul se poate face cu telecabina pe o distanță de 3800 m). Lungimea însușită a acestora ajunge la 14 km, cu un grad dificultate medie și ridicată și oferă posibilitatea practicării schiului de agrement și a celui extrem (de la pilonul 2 se poate coborî pe schiuri până la baza cascadei, apoi până la Bâlea Cascadă) (<https://www.infoturism.ro/ski/balea-lac/>). Infrastructura destinată practicării sporturilor de iarnă este completată de dotările existente pentru snowboard, snowmobil (Păltiniș) și de patinoarele amenajate din Cisnădie, Sibiu, Mediaș sau cel natural cel amenajat pe Lacul Bâlea.

Sporturile extreme completează oferta pentru agrement turistic existent la nivelul județului Sibiu, gama acestora acoperind o diversitate ridicată de activități specifice (escaladă, tiroliană, parașutism, paragliding, parapanta, motodeltaplan, alpinism, cicloturism etc.), existând o serie de centre specializate care pun la dispoziția amatorilor echipament/logistică și servicii specializate pentru toate categoriile de vârstă, pregătire fizică și cunoștințe/experiență de profil: Almontes, Mountxride, Cloudbase și Asociația Carpatină Ardeleană a Turiștilor – SKV, precum și cluburile Air Adrenalin, Cloudbase Sibiu (sporturi aeriene/parapantă), Vreau să zbor și Sky Tour Transylvania, Skydive Benzoi (sporturi aeriene/aeronave ultrașoare), parașutism (Cisnădie-Cisnădioara).

Sporturile de agrement nautic găsesc condiții favorabile de practicare pe râul Olt (canoeing), plimbări cu barca pe lacurile din județ, facilități pentru agrement nautic regăsindu-se în Parcul Natural Dumbrava

Sibiului (alături de Grădina Zoo, în Parcul Natural Dumbrava există condiții favorabile practicării cicloturismului și ecoturismului) și în cadrul Complexului de agrement "Lacul lui Binder" (Sibiu).

Centrele SPA, wellness și centre natație/piscine din Sibiu/Păltiniș și Mediaș oferă, de asemenea, condiții și facilități specifice de relaxare: Aria Aqua & Spa, Hilton Spa 5*, Baia Populară Neptun, Club Olimpia (Sibiu), Hohe Rinne 4*, Cindrel (Păltiniș/Sibiu), BinderBubi Hotel & Spa 4* (Mediaș), Hotel Expro 3* și Hotel Dobsi 3* (Bazna), Complex Balnear Ocna Sibiului 3*, ștrandul Măgura (Cisnădie), ștrand Băile Miercurea (Miercurea Sibiului), ștrand (Săliște), ștrandul Aqua Blue (Tălmăciu), Aqua Club Elatis (Avrig).

Facilități pentru practicarea *golfului* sunt oferite de către Golf Club S.R.L. și Sibiu Club, respectiv Carpathian Valley și The House of Golf Cisnădioara.

Parcurile de aventură oferă amatorilor de distracție și senzații tari în familie sau alături de prieteni o ofertă diversificată pusă la dispoziție în cadrul Arka Park Păltiniș și Summer Funpark Arena Platoș Paltiniș.

Centrele de echitație/ecvestre completează agrementul turistic prin facilitățile de profil oferite: Centrul de echitație/baza hipică Equitana SCM Sibiu (Sibiu), Hermannstadt Mountain Horses, Pensiunea Brândușa, Pensiunea Ghiocelul (Avrig), Complex Ecvestru Domeniul Salgo (Săliște), Centru ecvestru Zorabia, Club Ecvestru Transilvania (Șelimbăr), Ferma de cai La Haiducu' (Valea Viilor), centrul de echitație/ecvestru Cross Country Farm Transilvania – Prod (Hoghilag), Ferma școală Cornățel (Roșia), centrul de echitație Villa Abbatis din Apoș (Bârghiș).

Pescuitul de agrement și/sau sportiv face parte, de asemenea, din oferta de agrement a județului, constituindu-se într-o metodă inedită, apreciată și solicitată de relaxare pentru un segment important al populației. Amenajările pentru pescuit includ păstrăvăriile Albota, de la Râu Sadului și Arpașu de Sus, lacul de baraj Avrig, lacurile Arpaș și Scoreiu, Balta lui Iancu din Colun (Porumbacu de Jos), Lacurile de pescuit – 1 și 2 - de la Tocile/Veștem) și Complexul Măgura din Cisnădie, Lacurile de la Săcel-Mag, Orlat, barajul Gura Râului, Miercurea Sibiului, Dumbrava ZOO Sibiu, lacurile de la Mândra/Loamneș, lacurile de lângă Dumbrăveni ("La Amurii Mari" și Balta Poligon), lacul Brădeni.

2.4 Circulația turistică la nivelul județului Sibiu în intervalul 2014-2021

Analiza circulației turistice la nivelul județului Sibiu în intervalul 2014-2021 are la bază datele statistice aferente sosirilor turiștilor în structurile de primire turistică, respectiv ale celor care se cazează în afara localității de domiciliu/reședință, pentru cel puțin o noapte, furnizate de Statistică oficială (Institutul Național de Statistică prin interfața INSSE TEMPO ONLINE). Celelalte categorii de persoane (vizitatorii, persoanele cazate în reședințele secundare proprietate privată din zonele de agrement sau care nu apelează la o structură de cazare oficială) nu sunt consemnate statistic și, implicit, nu se regăsesc în datele statistice privitoare la acest indicator.

2.4.1 Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare

Numărul de sosiri turistice în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare din județul Sibiu consemnate însumează, la nivelul anului 2021, un număr total de 430081 persoane. Evoluția acestui indicator în perioada de referință (2014-2021) relevă o creștere constantă consemnată între anii 2014 și 2019, de la 355698 la 575545 sosiri, respectiv o creștere cu 61,8%), valorile absolute și ponderale ale acestui trend fiind mai consistente în primii patru ani ai intervalului de referință (2014-2017), urmare a estompării graduale a efectelor nefaste ale recesiunii economice internaționale din perioada 2008-2012 și reluării evoluției pozitive pe ansamblul economiei naționale și în domeniul turistic, care s-au regăsit și în tendința de redresare a numărului de sosiri turistice consemnate la nivelul județului Sibiu (287083), trend menținut și pe parcursul întregii perioade care a urmat până în anul 2019, chiar dacă cu ritmuri și intensități inegale de la un an la altul.

Trendul ascendent se datorează intrării în circuit a unor noi structuri de cazare (numărul acestora a crescut de la 109 structuri de primire în anul 2012, la finele crizei economice, la 315 în anul 2015!, menționăm că evoluția acestui indicator relevă o scădere de la 172 în anul 2009 la doar 109 structuri de primire în anul 2011; astfel, practic, raportarea valorilor aferente anului 2019 cu cele din anul 2009 relevă o creștere de aproape 300%!) și a diversificării acesteia, respectiv a readaptării structurale, funcționale și la nivelul categoriei de confort la standarde noi care să se plieze mai bine pe necesitățile și exigențele unei cereri aflate într-o continuă diversificare și rafinare.

Anul imediat următor al intervalului analizat (2020) reflectă cu claritate impactul profund indus de criza sanitară indusă de COVID-19/SARS-COV 2, cu întreaga sa pleiadă de consecințe nefaste resimțite din plin pe toate palierele vieții socio-economice, inclusiv în reducerea posibilității de a călători ale turiștilor, reflectată rapid și în valorile consemnate în dreptul numărului de sosiri ale turiștilor, indicator care consemnează un recul brusc și foarte abrupt (îndeosebi în primele 3 luni ale pandemiei, când restricționarea călătoriilor a fost generalizată), descreșterea anuală consemnată atingând procentul de valori de -119%! (de la valori absolute de 575545 la doar 262807 sosiri).

Din fericire, anul imediat următor, pe fondul unor perioade de relaxare a restricțiilor (intermitente, în funcție de evoluția pandemiei), consemnează reluarea trendului general ascendent, pe ansamblul anului 2021 atingându-se un număr de 430081 sosiri turistice în județul Sibiu, respectiv o creștere cu 61,1% față de anul precedent. În anul 2022, în contextul eliminării totale a restricțiilor de călătorie la începutul anului (luna februarie), cifrele aferente sosirilor vor consfinți tendința de redresare, ale căror valori vor releva cifre care se vor apropia de cele consemnate anterior perioadei pandemice.

Cele două perioade distincte ale parcursului evolutiv asociat sosirilor turistice consemnat la nivelul UAT-urilor din județul Sibiu în intervalului de referință 2014-2021 (perioada anterioară anului pandemic, marcat de maximul atins în anul 2019, respectiv anul 2021, primul an postpandemic) se regăsesc în cazul a

UAT-urilor componente care în anul 2021 aveau cel puțin o unitate de cazare în funcțiune.

Tabel 2.30 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ LA NIVEL DE UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

Localități	Ani							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Număr persoane							
TOTAL	355698	438611	503620	565346	566705	575545	262807	430081
TOTAL MEDIUL URBAN	303758	386787	437795	477971	492165	495286	212423	350324
TOTAL MEDIUL RURAL	51940	51824	65825	87375	74540	80259	50384	79757
SIBIU	258834	320664	371295	397902	406746	415836	169518	276380
MEDIAȘ	24017	36407	30573	33193	31505	29434	10656	16945
AGNITA	:	:	:	:	:	:	:	:
AVRIG	5215	8928	12490	20884	27465	21403	13393	23599
CISNĂDIE	3733	3717	4338	6040	7067	7246	2351	5818
DUMBRĂVENI	:	:	:	:	:	:	521	1740
MIERCUREA SIBIULUI	3816	2821	2579	1817	2230	2749	1036	2483
OCNA SIBIULUI	2175	6813	6693	8076	7504	8726	8146	10623
SĂLIȘTE	5968	6846	8999	7831	6823	7804	5261	11322
TĂLMACIU	:	591	828	2228	2825	2088	1541	1414
ALMA	:	:	:	229	121	329	33	194
ALȚINA	:	:	31	46	19	34	:	:
APOLDU DE JOS	:	:	:	:	:	:	:	226
ARPAȘU DE JOS	3975	8500	7057	4317	6829	6179	4953	4898
BÂRGHIȘ	:	:	198	165	182	63	:	:
BAZNA	5546	7118	9039	18443	13645	18982	5467	14822
BIERTAN	:	401	2307	1933	834	619	442	2206
BLĂJEL	:	184	87	6	:	:	:	:
BOIȚA	:	:	:	:	1041	:	:	:
CÂRȚA	:	1118	3222	5263	3151	1968	1169	2849
CÂRȚIȘOARA	16620	8525	8049	8043	9763	7152	9109	11088
CHIRPĂR	:	:	:	:	:	351	670	512
CRISTIAN	1131	810	1024	1276	1419	938	286	425
DÂRLOS	:	8	:	:	:	:	:	:
GURA RÂULUI	2949	1744	2333	3043	2672	3308	5163	7204
HOGHILAG	:	:	:	:	:	:	:	535
JINA	742	433	1340	5028	3880	3866	3326	3105

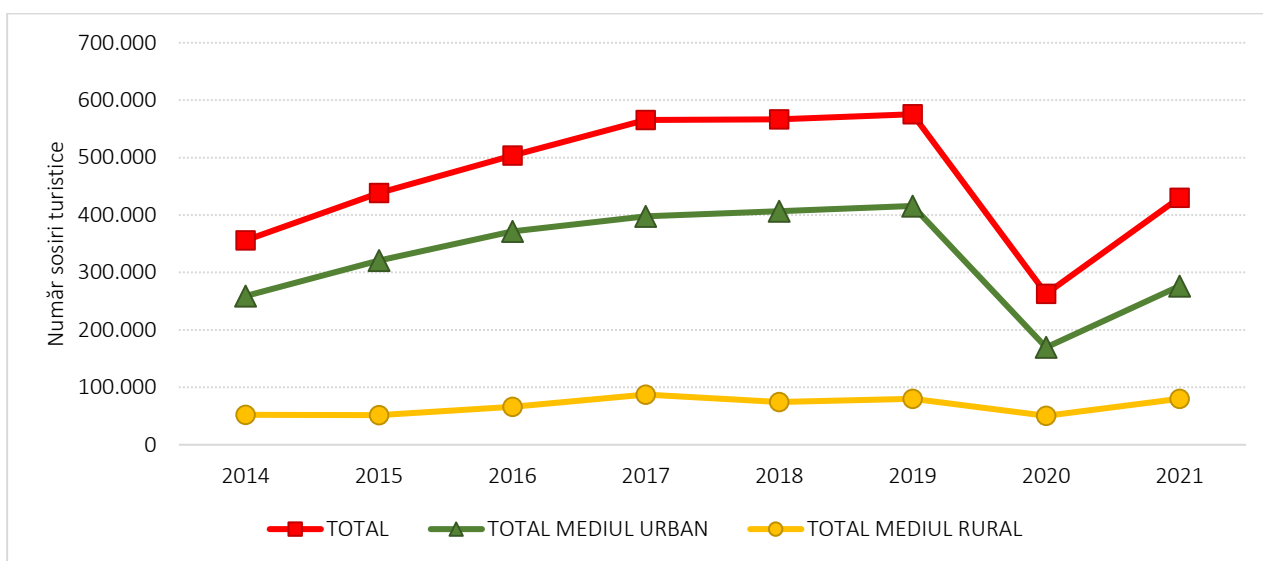
MERGHINDEAL	:	:	:	1195	1366	1140	561	617
MOȘNA	:	:	140	:	:	:	388	308
ORLAT	244	352	271	413	1112	1265	880	1684
POIANA SIBIULUI	:	:	112	650	110	148	:	:
POPLACA	915	1369	1747	2269	2716	4628	4274	6232
PORUMBACU DE JOS	2493	2206	3203	3113	959	1240	1548	3578
RĂȘINARI	9250	4692	6477	8025	6051	6254	4165	5475
RÂU SADULUI	4144	3624	4149	5716	2117	1847	987	2310
ROȘIA	:	:	10	203	20	:	:	:
SADU	:	225	290	801	813	1280	68	99
ȘELIMBĂR	2946	9273	11978	14162	11985	12807	3963	5950
SLIMNIC	415	:	:	:	:	:	:	:
ȘURA MARE	:	:	771	1327	2097	4671	2457	4742
ȘURA MICĂ	570	1038	1698	931	552	41	:	:
TILIȘCA	:	:	:	206	529	121	268	341
TURNU ROȘU	:	204	292	572	557	1028	207	357

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2022

Așa cum s-a menționat, în anul 2019 s-a atins apogeul circulației turistice la nivel județean, volumele cele mai ridicate ale acestui indicator fiind consemnate, firesc, în dreptul centrelor urbane cu o structură tipologică mai complexă a infrastructurii de cazare, precum și acelor UAT-uri în care structurile de primire cu funcțiuni de cazare au fost mai adecvat adaptate tipologic și dimensional necesităților și exigențelor cererii turistice, pe alocuri, completate/readaptate funcțional și cu o paletă de servicii și produse turistice suplimentare mai diversificate (altele decât cazarea și masa) care au contribuit la o valorificare superioară a potențialului turistic regăsit în perimetrul lor administrativ și/sau în proximitatea acestora.

Astfel, la nivelul anului 2019, contingentul UAT-urilor care au depășit "borna" de 3000 sosiri integrează, alături de centrele urbane importante, unde municipiul Sibiu, conduce detașat cu 415836 sosiri (respectiv 72,3% din totalul sosirilor înregistrate la nivel județean, urmat de Mediaș cu 29434 sosiri, respectiv 5,1%, Avrig cu 21403, respectiv 3,7% și Ocna Sibiului cu 8726 sosiri, respectiv, 1,5%), unele UAT-urile din mediul rural din proximitatea municipiului Sibiu ("porți de intrare" în municipiu), precum Șelimbăr (12807, respectiv 2,2%), Șura Mare (4671, respectiv 0,8%) sau din montan și de contact marginal, posesoare ale unor resurse de interes turistic, naturale și/sau culturale, precum Cârțișoara (7152, respective 2%), Rășinari (6254, respectiv 1,09%), Arpașu de Jos (6179, respectiv 1,07%), Poplaca (4628, respectiv 0,8%), Jina (3866, respectiv 0,67%), Gura Râului (3308, respectiv 0,57%), UAT-urile din spațiul rural fiind dominate detașat la acest indicator de Bazna (18982 persoane, respectiv 3,3%), grație statutului său de stațiune balneoclimaterică și a facilităților de tratament și agrement oferite.

Fig. 2.17 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI ALE TURIȘTILOR ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE DIN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE MEDII DE REZIDENȚĂ, ÎN PERIOADA 2014-2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2022

Pe fondul scăderii generalizate a valorii acestui indicator la scara ansamblului județean consemnate în anul 2020 datorită crizei pandemice (de la 575545 sosiri la doar 262807 în 2020, respectiv -119%), ansamblul sosirilor turistice din mediul urban a fost mai grav afectat față de cel rural (scăderea fiind de -133,2% în urban față de "doar" 59,3% pe ansamblul mediului rural sibian, explicabil prin faptul că turismul rural și agroturismul, prin condițiile specifice oferite în spațiile de cazare, au asigurat o distanțare fizică și, implicit, siguranță sanitară mai ridicată turiștilor în perioada restricțiilor impuse de situația pandemică, spre deosebire de situația opusă specifică unităților de cazare mediul urban, unde aceste condiții au fost mai greu sau imposibil chiar de realizat, obligând turiștii să opteze în proporție considerabil mai ridicată pentru turismul derulat în spațiul rural).

Cele mai semnificative reduceri ale sosirilor consemnate în anul 2020 față de anul precedent (2019) au fost consemnate în centrele urbane Cisnădie (-208,2%), Sibiu (-145,3%), Mediaș (-176,21%), Miercurea Sibiului (-165,3%) și Avrig (-59,8,4%), cele mai abrupte descreșteri (peste 90%) între comunele județului consemnându-se în Sadu (-952,9%), Turnu Roșu (-396,6%), Bazna (-247%), Cristian (-228%), Șelimbăr (-223,2%), Merghindeal (-103,2%), Șura Mare (-90,1%), etc.

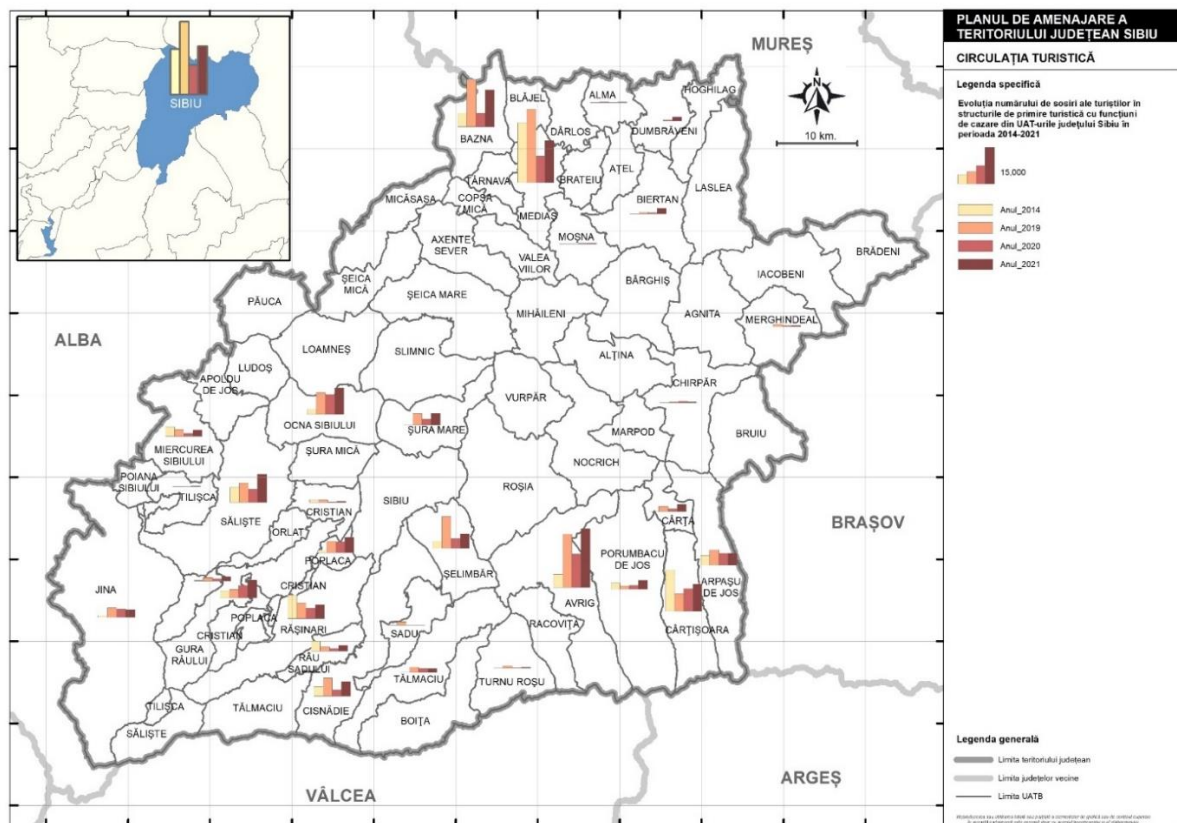
În schimb, situația aferentă majorității UAT al căror teritoriu administrativ se extinde (și) în zona premontană și montană, a fost considerabil mai bună în anul pandemic în raport cu a celor menționate mai sus (marcate de descreșteri generalizate cu valori ridicate și foarte ridicate), numărul sosirilor cunoscut scăderi mult mai temperate (cazul comunelor Rășinari -33,3%, Arpașu de Jos -19,8%, Jina -24%) sau chiar creșteri (Orlat 161,5%, Tilișca 121,5%, Cârțișoara 27,4%, Gura Râului 56,1%, Porumbacu de Jos

24,8%, Poplaca 17,6%).

Practic, zona rurală, în general, și cea rural-montană, în special, a constituit principalul pol de atracție a fluxurilor turistice în perioada pandemică grație atât resurselor estetic-peisagistice deosebite și a climatului tonic-stimulent de munte, cât mai ales avantajelor în raport cu condițiile restrictive/limitative impuse de situația sanitară (punctate anterior) uniățile de specifice zonei montan-rurale (pensiuni turistice și agroturistice, cabane turistice, campinguri) reușind să asigure mai facil îndeplinirea cerințelor specifice impuse de autorități în perioada respectivă (distanțare fizică asigurată mai ușor în cadrul unităților de cazare de dimensiuni mai reduse, cu locuri mai puține, spații deschise ample, activități outdoor etc.).

Fig. 2.18 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI TURISTICE ALE TURIȘTILOR ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2022

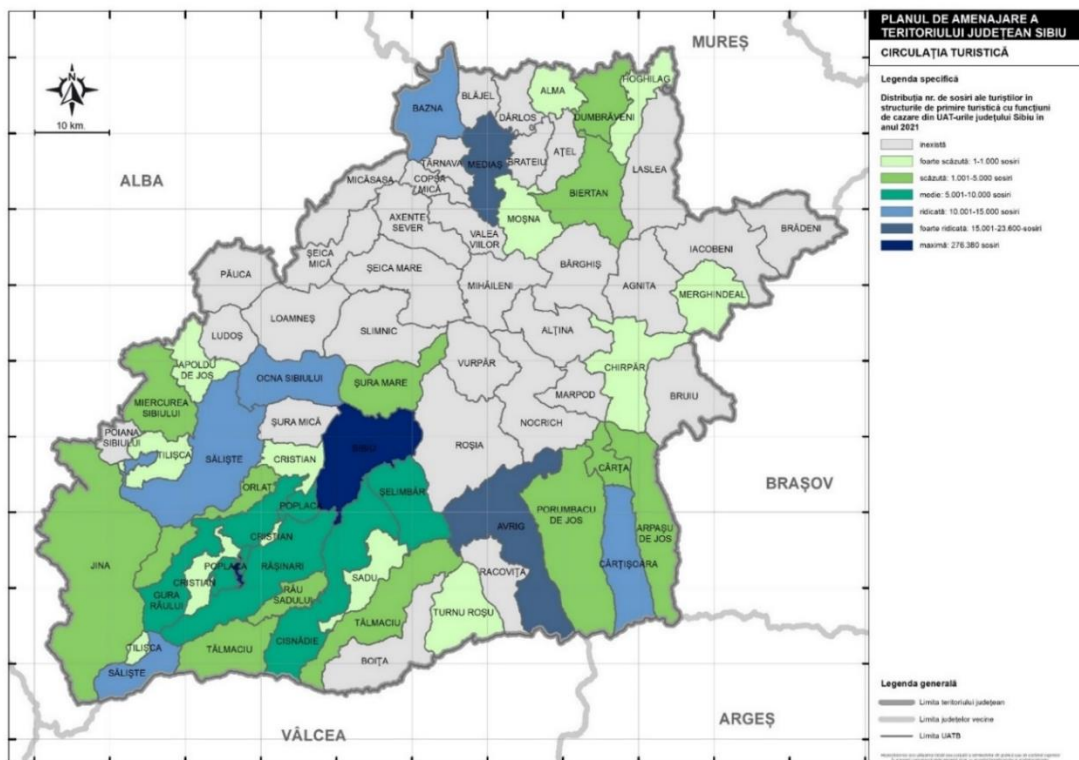
Începând cu anul 2021, estomparea efectelor crizei sanitare și re poziționarea treptată a economiei pe un trend ascendent s-a reflectat și în sporirea generalizată a numărului de sosiri, atât la nivel județean, cât și la nivelul UAT-urilor, creșterile valorilor absolute și ponderale ale sosirilor turistice fiind variabile în majoritatea cazurilor, însă fără a atinge valorile anterioare perioadei pandemice (cu puține excepții, precum Ocna Sibiului, Avrig, Săliște, Biertan, Cârța, Cârțișoara, Gura Râului, Porumbacu de Jos, Poplaca,

Râu Sadului, Șura Mare, Tilișca, care au reușit să atragă mai mulți turiști în anul 2021 decât în anul pre-pandemic).

“Revenirile” cele mai consistente față de anul 2020 sunt consemnate în dreptul UAT Bazna (171%), Biertan (399,1%), Cisnădie (147%), Cârța (143,7%), Râu Sadului (134%), Miercurea Sibiului (139,7%), Râu Sadului (134), Săliște (115,2%), Șura Mare (93%), Orlat (91,4%), Avrig (76,2%), Turnu Roșu (72,8%), Sibiu (+63), Mediaș (59%).

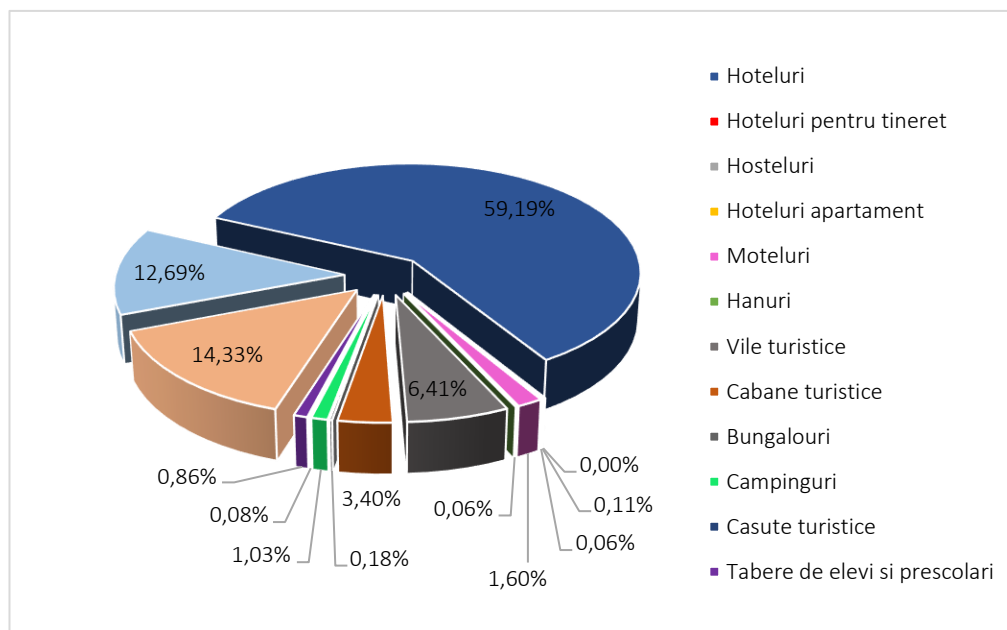
Sunt și situații, în care anumite UAT-uri nu au reușit în perioada imediat următoare ridicării restricțiilor de circulație (în anul 2021) să găsească rapid soluțiile de a motiva și atrage un număr de turiști mai ridicat, valorile consemnate menținându-se în continuare în regres (mai ridicat - Orlat sau mai redus - Tălmăciu, Arpașu de Jos, Jina), precum și UAT care au continuat în anul 2021 să-și fortifice poziția crescătoare pe care s-a poziționat deja în “anul de grație” 2020 (Gura Râului, Cârțișoara, Porumbacu de Jos).

Fig. 2.19. DISTRIBUȚIA SPAȚIALĂ A NUMĂRULUI DE SOSIRI ALE TURIȘTILOR ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE LA NIVEL DE UAT DIN JUDEȚUL SIBIU, ÎN ANUL 2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2022

Fig. 2.20 PONDEREA SOSIRILOR TURISTICE ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ ÎN JUDEȚUL SIBIU, PE TIPURI DE STRUCTURI, ÎN ANUL 2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2022

Cele 430081 sosiri turistice înregistrate în structurile de primire în funcțiune în anul 2021 în unitățile administrativ-teritoriale ale județului Sibiu, au fost concentrate în 13 tipuri de unități (hoteluri, hosteluri, hoteluri-apartament, moteluri, hanuri, vile turistice, cabane turistice, bungalouri, campinguri, căsuțe turistice, tabere de elevi și preșcolari, pensiuni turistice și pensiuni agroturistice), ponderea covârșitoare revenind unităților hoteliere (59,19%, respectiv 254544 din totalul sosirilor consemnate). Acestea sunt urmate, la mare distanță, de pensiunile turistice (14,33% din totalul sosirilor înregistrate, respectiv 61640 sosiri) și pensiunile agroturistice (cu 12,69% din total, respectiv 54964 sosiri), tuturor celorlalte categorii de cazare revenindu-le o pondere cumulată relativ redusă la scara ansamblului județean, de doar 13,79% (59301 sosiri).

Evoluția numărului de sosiri turistice pe tipuri de turiști (după aria lor de proveniență – români și străini), relevă o creștere spectaculoasă (aproape o dublare!) în prima secvență a perioadei analizate (2014-2017, de la 89793 la 163940 turiști străini) pentru ca în perioada imediat următoare, valorile înregistrate să consemneze un ușor regres (până la 155195 turiști străini), valori care corespund unor ponderi situate în jurul valorii de 25-29% pe tot parcursul perioadei pre-pandemice analizate (2014-2019). Valorile ponderale consemnate în dreptul turiștilor străini relevă, de asemenea, un traseu ascendent în prima parte a perioadei (2014-2017, de la 25,24 la 29%) și un ușor regres în perioada imediat următoare (2018-2019, de la 29 la 26,96%).

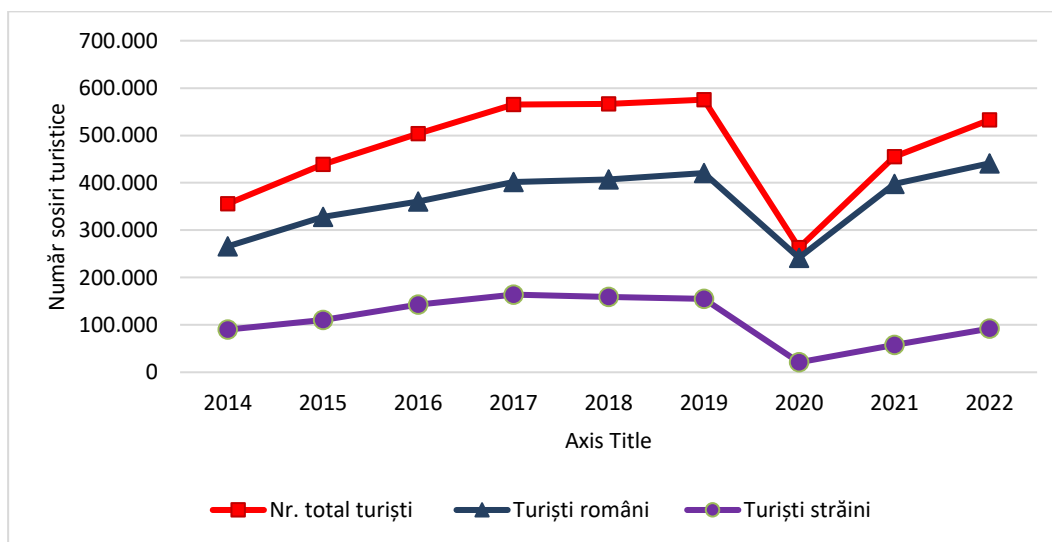
Anul 2020, pe fondul crizei sanitare și a restricțiilor de călătorie induse și impuse de aceasta, a consemnat o scădere dramatică a aportului de turiști, deopotrivă interni și străini, și implicit a valorilor ponderale consemnate în dreptul acestora, însă cu un decalaj mult sporit între cele două categorii în favoarea turiștilor interni, a căror pondere în totalul sosirilor a cunoscut, firesc în condițiile date, o creștere spectaculoasă (de la 73,04% în anul 2019 la 92% în anul 2020). Anul 2021, pe fondul ridicării graduale a restricțiilor de călătorie, valorile absolute și ponderale consemnate în dreptul turiștilor români și străini au început să recupereze decalajul ponderal consemnat în "anul de grație" 2020, trend care va continua, cu siguranță, și în perioada următoare până la poziționarea acestor indicatori în preajma valorilor consemnate în perioada antepandemică.

Tabel 2.31 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI TURISTICE ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE TIPURI DE TURISȚI, ÎN PERIOADA 2014-2021

ANUL	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	Număr	%	Număr	%	Număr	%	Număr	%	Număr	%	Număr	%	Număr	%	Număr	%
Total turiști	355698	100	438611	100	503620	100	565346	100	566705	100	575545	100	262807	100	454983	100
Români	265905	74.76	328071	74.80	360766	71.63	401406	71.00	407380	71.89	420350	73.04	241794	92.00	397590	87.39
Străini	89793	25.24	110540	25.20	142854	28.37	163940	29.00	159325	28.11	155195	26.96	21013	8.00	57393	12.61

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2021

Fig. 2.21. EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SOSIRI TURISTICE ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE TIPURI DE TURISȚI (ROMÂNI ȘI STRĂINI) ÎN PERIOADA 2014-2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2021

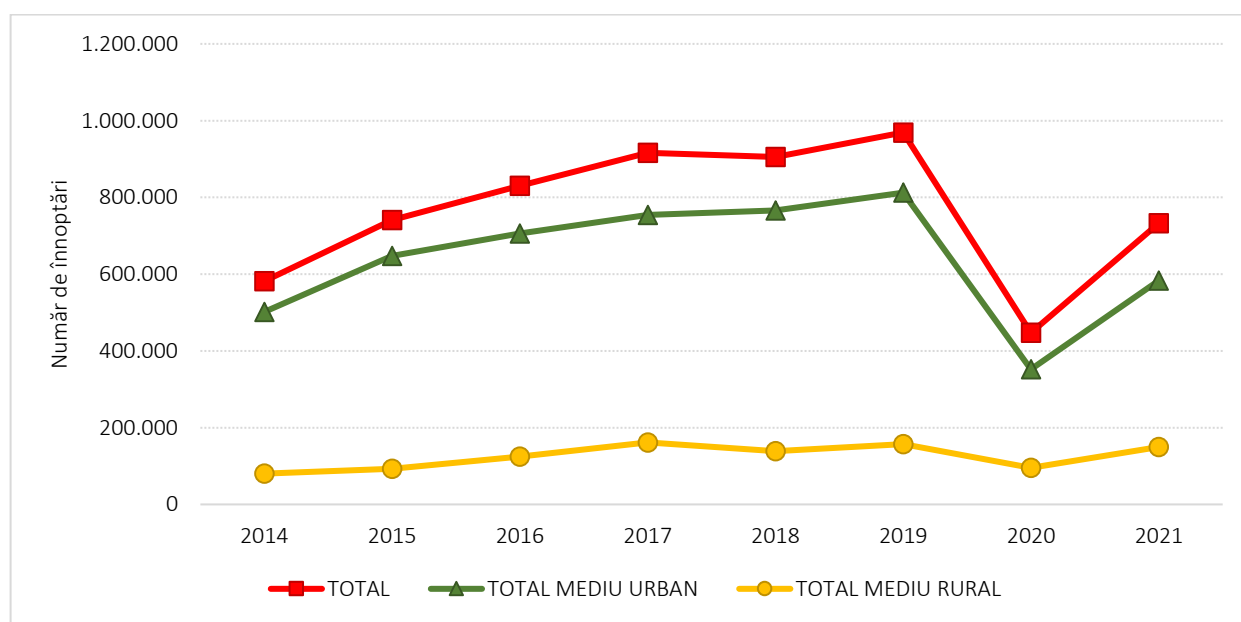
2.4.2 Înnoptări în structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare (nopti-cazare realizate)

Evoluția numărului de înnoptări în perioada de referință (2014-2021) relevă, firesc, un trend similar cu cel al sosirilor turistice, însă cu valori diferite, evoluția ultimei decade a acestui indicator la nivelul ansamblului

județean fiind marcată de cele trei praguri/momente consecutive care și-au pus amprenta asupra evoluției acestuia, când s-au consemnat momentele de apogeu la finalul unui ciclu constant de creștere (2019), de influx maxim (2020) și revenire pe un trend ascendent (2021) pe la scara județului Sibiu, pe fondul cauzelor și conjuncturilor deja menționate în secvența anterioară dedicate analizei sosirilor turistice.

Astfel, pe fondul valorificării ofertei turistice mijlocite de dezvoltarea și diversificarea bazei de cazare, în 2019, la nivelul județului Sibiu s-a consemnat cel mai ridicat volum de înnoptări din intervalul de referință (2014-2021) și din întreaga perioadă postdecembristă, respectiv un număr de 969147.

Fig. 2.22 EVOLUTIA NUMĂRULUI DE ÎNNOPTARI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE TIPURI DE REZIDENȚĂ, ÎN PERIOADA 2014-2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2021

Consecință directă și previzibilă a reducerii numărului de sosiri turistice consemnat în perioada imediat următoare – fenomen cauzat de indus de impunerea restricțiilor de circulație și a distanțării fizice, efecte care s-au reflectat rapid și în circulația turistică la toate nivelurile de referință – întreg ansamblul județean s-a confruntat cu o scădere abruptă a numărului de înnoptări ale turiștilor, ajungând ca la nivelul anului 2020 în dreptul acestui indicator să fie consemnată o valoare de doar 447218 înnoptări, scăderea ponderală înregistrată față de anul precedent fiind de peste 116%!

Asemenea sosirilor turistice, odată cu depășirea graduală a situației sanitare și a revenirii economice de ansamblu și numărul înnoptărilor s-a poziționat, pe un trend ascendent, atât la scara ansamblului județean, cât și la nivelul majorității absolute a UAT-urilor (grație, în primul rând, aportului municipiului reședință de județ și a unor UAT din proximitatea acestuia), dar și a stațiunilor balneoclimaterice și majorității UAT-urilor din zona montană și premontană a județului, care au antrenat fluxuri turistice

generatoare ale unei circulații cu evoluții constant crescătoare în fiecare an pre-pandemic, reluate, în majoritatea cazurilor (cu valori variabile), începând cu anul 2021.

Tabel 2.32 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE ÎNNOPTĂRI ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ LA NIVEL DE UAT-URI DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

UAT	Ani							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Număr							
TOTAL JUDEȚUL SIBIU	581505	740946	830295	916000	905336	969147	447218	732490
TOTAL MEDIU URBAN	501291	647741	705998	754481	766404	812360	352048	583001
TOTAL MEDIU RURAL	80214	93205	124297	161519	138932	156787	95170	149489
SIBIU	423914	520222	600250	617895	625405	670498	274583	451303
MEDIAȘ	42890	72374	47256	53003	51805	49842	18262	28246
AVRIG	7688	15448	17049	31715	38548	33442	19133	34557
CISNĂDIE	6374	8403	10187	13562	15109	15427	4418	13220
DUMBRĂVENI	:	:	:	:	:	:	750	2592
MIERCUREA SIBIULUI	4535	3049	2641	1930	2814	5063	1634	3253
OCNA SIBIULUI	7798	17649	14854	20508	17947	22161	20711	27376
SĂLIȘTE	8092	9946	12879	12322	10790	12629	10354	20394
TĂLMACIU	:	650	882	3546	3986	3298	2203	2060
ALMA	:	:	:	422	331	912	48	204
ALȚINA	:	:	222	101	92	166	:	:
APOLDU DE JOS	:	:	:	:	:	:	:	248
ARPAȘU DE JOS	8239	16049	9194	4742	12709	15203	9897	13776
BÂRGHIȘ	:	:	496	410	498	63	:	:
BAZNA	11791	13517	29038	45577	32624	42348	12653	32805
BIERTAN	:	603	2442	2228	1441	1316	479	3182
BLĂJEL	:	231	92	6	:	:	:	:
BOIȚA	:	:	:	:	1220	:	:	:
CÂRȚA	:	2579	4807	8016	4405	2867	1981	3828
CÂRȚIȘOARA	19381	12388	12035	13227	14027	10425	14821	16045
CHIRPĂR	:	:	:	:	:	443	1771	1265
CRISTIAN	1156	1994	2786	2661	2715	2740	864	1564
DÂRLOS	:	16	:	:	:	:	:	:
GURA RÂULUI	6709	3744	6360	7249	6134	7292	10379	13759
HOGHILAG	:	:	:	:	:	:	:	1602
JINA	964	453	2132	5457	4651	3990	3338	3857
MERGHINDEAL	:	:	:	3737	4065	3292	1305	820
MOȘNA	:	:	322	:	:	:	753	638

ORLAT	583	1790	708	788	2464	2737	1791	2914
POIANA SIBIULUI	:	:	615	2859	324	740	:	:
POPLACA	1199	1918	2343	3422	3735	7273	7309	10265
PORUMBACU DE JOS	3793	2795	4717	4638	1930	1878	3124	6289
RĂȘINARI	12693	9292	13251	14929	12089	12511	8393	10316
RÂU SADULUI	9332	9177	9490	12499	7306	7304	2091	6450
ROȘIA	:	:	10	544	20	:	:	:
SADU	:	417	496	1295	1459	2012	188	229
ȘELIMBĂR	2951	11336	17356	20002	18865	22206	9052	11725
SLIMNIC	426	:	:	:	:	:	:	:
ȘURA MARE	:	:	983	1952	2959	6552	4317	6669
ȘURA MICĂ	997	4532	3937	3605	1004	83	:	:
TILIȘCA	:	:	:	323	611	202	296	493
TURNU ROȘU	:	374	465	830	1254	2232	320	546

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2023

Pe acest fond, s-a ajuns ca la nivelul ultimului an al perioadei pre pandemice (2019), indicatorii circulației turistice pentru care INS oferă date statistice oficiale să atingă o valoare fără precedent și la nivelul numărului de înoptări turistice realizate la scara județului Sibiu, respectiv 969147, cifră care indică, practic, aproape o dublare față de primul an al intervalului analizat 2014-2021, numărul înoptărilor păstrându-și trendul constant și puternic ascendent (același care s-au individualizat și la indicatorul sosiri), atât la nivelul UAT-urile cu profil urban, posesoare ale unei oferte preponderant culturale, dublată, în unele cazuri, de cea balneară (în primul rând Sibiu, cu un avans detașat față de restul "competitoarelor" județene cu cele 670498 înoptări realizate, urmat de municipiul Mediaș, însă la foarte mare distanță în topul județean la acest indicator, cu "doar" 49842, un număr, totuși, mai redus față de valoarea maximă 72374 înoptari realizate în anul 2015) și, la distanțe și mai mari, Avrig, cu 33442 înoptări, Ocna Sibiului cu 22161 înoptări și Cisnădie cu 15427 înoptări), cât și al unora cu profil rural.

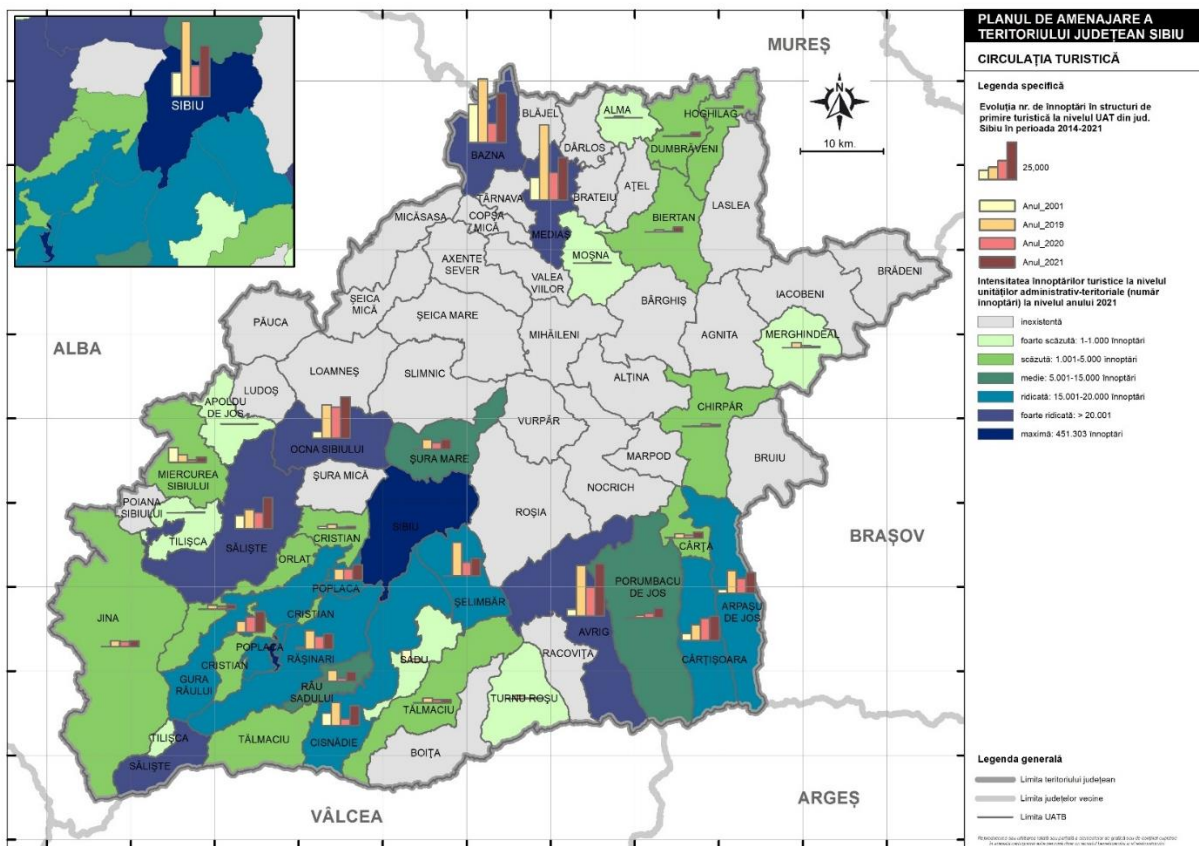
În această ultimă categorie, cu valori foarte ridicate (la scara județului) se înscrie stațiunea balneoclimaterică Bazna (42348 înoptări, prin prisma profilului său curativ, durata medie a sejurului presupus de un ciclu complet de tratament/proceduri medicale reclamat fiind mai ridicat), precum și unele UAT-uri situate în proximitatea reședinței de județ în lungul principalelor căi de tranzit și /sau de acces spre și dinspre acestea (Șelimbăr și Șura Mare, prima depășind pragul de 22000 înoptări, iar cea de a doua 6500) sau a UAT-urilor care dețin o infrastructură de cazare mai bine reprezentată (ca și capacitate de primire sau diversitate tipologică), coroborată cu o ofertă atractivă mai consistentă și mai diversificată, grație contribuției preponderente a componentelor de interes de sorginte natural specifice zonei montane și premontane (Arpașu de Jos cu 15203 înoptări, Cârțișoara cu 10425 înoptări, Râu Sadului cu 7304

înnoptări, Poplaca 7273 înnoptări), dublate de aportul componentei de factură cultural-tradițională (Săliște cu 12629 înnoptări, Rășinari cu 12511 înnoptări). Restricțiile sanitare care au marcat anul pandemic 2020 au condus, asemenea sosirilor turistice, la "prăbușirea" acestui indicator, cu ponderi variabile, cele mai consistente diminuări fiind consemnate îndreptul UAT Alma (94,7%), Sadu (-90,7%), Turnu Roșu (-85,7%), contingentul celor înscrise cu scăderi de cuprinse între 50-80 % față de anul precedent fiind cel mai consistent (Sibiu -59,05%, Mediaș, Avrig, Cisnădie Miercurea Sibiului, Șelimbăr, Merghindeal, Cristian, Bazna, Biertan, Râu Sadului, Orlat, Rășinari, Șura Mare, Cârța, Arpașu de Jos, Tâlmăciu.

Corelat cu sosirile turistice, înnoptările relevă scăderi mai reduse (sub 20%) în unele UAT localizate în zona montană și premontană (Rășinari, Săliște, Jina, Sadu) sau având profil balneoclimateric și agremental (Ocna Sibiului), existând și UAT-uri care, din aceleași rațiuni expuse mai sus, au reușit, în condițiile specifice crizei sanitare din anul 2020, performanța de a reține turiștii sosiți pentru un număr mai ridicat de nopți-cazare (Cârțișoara, Chirpăr, Gura Râului, Porumbacu de Jos, Tilișca, Poplaca).

Fig. 2.23 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE ÎNNOPTĂRI TURISTICE ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2022

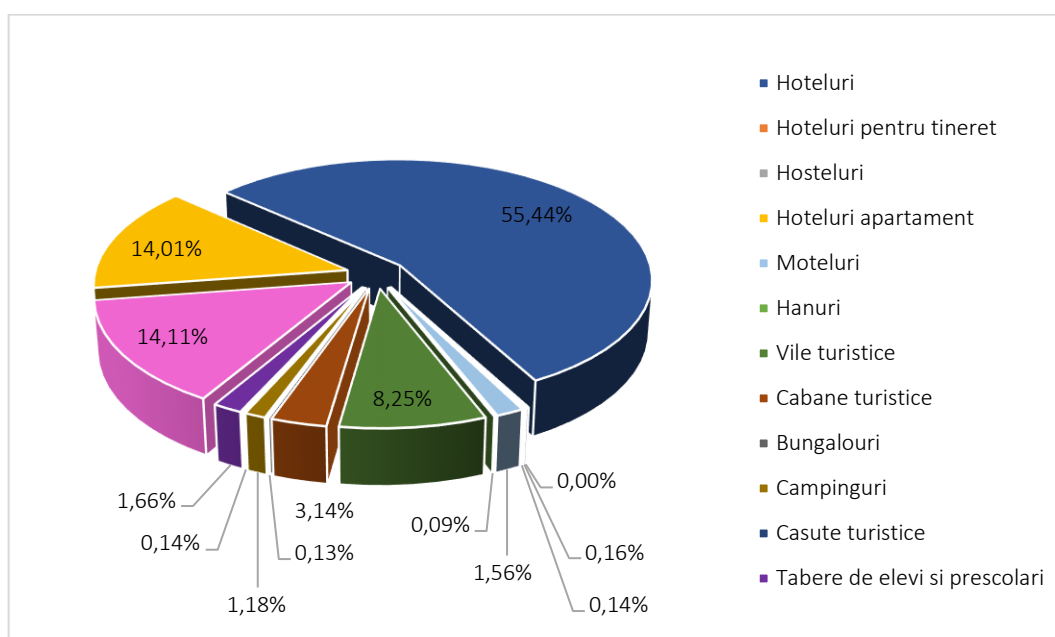

Analizat din perspectiva distribuției la nivelul categoriilor de cazare, indicatorul înnoptărilor turistice aduce în prim plan aceleași structuri care au "monopolizat" și sosirile turistice în 2019, respectiv hotelurile care în același an au găzduit jumătate din sejururile derulate în județul Sibiu (mai exact 574740 înnoptări, valoare care corespunde unei ponderi de 55,44% din totalul județean), urmate, la distanță considerabilă de categoria pensiunilor turistice (cu 135892 înnoptări înregistrate, respectiv 14,11% din total) și cea a pensiunilor agroturistice (cu 117990 înnoptări consemnate, respectiv 14,01% din total), urmate de vilele turistice cărora le revin 68591 înnoptări.

Toate celelalte 7 categorii de cazare care completează oferta de profil a județului nu au reușit să capaciteze decât un număr de 71964 înnoptări în același an de referință (2019), adică mai puțin de 12,5% din totalul județean aferent acestui indicator, fapt care atestă aportul limitat al acestora în privința numărului de înnoptări realizate la scara ansamblului județean și, implicit, în economia generală a domeniului turistic al județului Sibiu.

Reluarea trendului crescător al sosirilor turistice în anul 2021 s-a reflectat implicit, și în numărul înnoptărilor realizate, indicator care relevă ponderi similare deținute de tipurile de structuri de primire cu funcțiuni de cazare în funcțiune la nivelul județului Sibiu în anul 2019, cu creșteri ușoare în cazul ponderii noapților-cazare realizate în cadrul unităților hoteliere (de la 55,44% la 59,3%) și hostelurilor (de la 0,16% la 1,22%) și scăderi reduse la nivelul pensiunilor agroturistice (de la 14,01% la 12,17%), în cazul celorlalte tipuri variațiile ponderale fiind minime.

Fig. 2.24 PONDEREA ÎNNOPTĂRILOR ÎN STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN JUDEȚUL SIBIU PE TIPURI DE STRUCTURI, ÎN ANUL 2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2022

Conform numărului de nopți înregistrate în anul 2019 la nivelul structurilor de cazare grupate pe medii de rezidență, în topul preferințelor turiștilor s-au situat hotelurile din centrele urbane, în primul rând din municipiul Sibiu, care, cu cele 474235 înnoptări realizate, conduce detașat în această ierarhie, concentrând astfel, peste 76,10% din înnoptările realizate în această categorie de cazare la nivel județean, respective 48,93% din totalul nopților-cazare realizate în județ, urmată, la mare distanță, de Mediaș cu 41594 înnoptări realizate (echivalentul unei ponderi de doar 6,11% din totalul județean pentru categoria hoteluri, respective 3,77% din total). Dacă la acestea adaugăm și înnoptările realizate de către pensiunile turistice în anul 2019 (135892 înnoptări înregistrate, respectiv 14,02% din total), majoritatea situate în mediul urban, constatăm cu ușurință că cele două forme de cazare (hotelurile și pensiunile) din orașele județului Sibiu reușesc să realizeze aproape 63% din numărul total al înnoptărilor consemnate la scara ansamblului județean. La nivelul anului 2021, ponderea înnoptărilor realizate în hoteluri înregistrează o scădere până la valoarea de 41,97%, cea care revine pensiunilor turistice menținându-se la valori similare (14,11), hostelurile relevând cea mai redusă capacitate de recuperare/revenire la valorile anterioare pandemiei (11832 înnoptări în 2019 și doar 11717 înnoptări în anul 2021).

În schimb, la nivelul mediului rural, categoria de cazare cea mai accesată este reprezentată, firesc, de categoria pensiunilor agroturistice, care, la nivelul anului 2019, a înregistrat un număr de 158573 înnoptări, respectiv 12,17% din totalul județean, poziționând astfel, UAT-uri precum Bazna (17699 înnoptări), Rășinari (12251 înnoptări), Șelimbăr (9999 înnoptări), Gura Râului (6653 înnoptări), Cârțișoara (5131 înnoptări), precum și UAT-urile urbane Sibiu (cu 28652 înnoptări majoritatea în Păltiniș) și Cisnădie (cu 5999 înnoptări, majoritatea la Cisnădioara) în categoria celor care au reușit depășirea ”bornei” de 5000 înnoptări anual, valoare care le situează în topul județean al acestui indicator în raport cu celelalte UAT-uri care dețin structuri de cazare.

2.4.3 Durata medie a sejurului

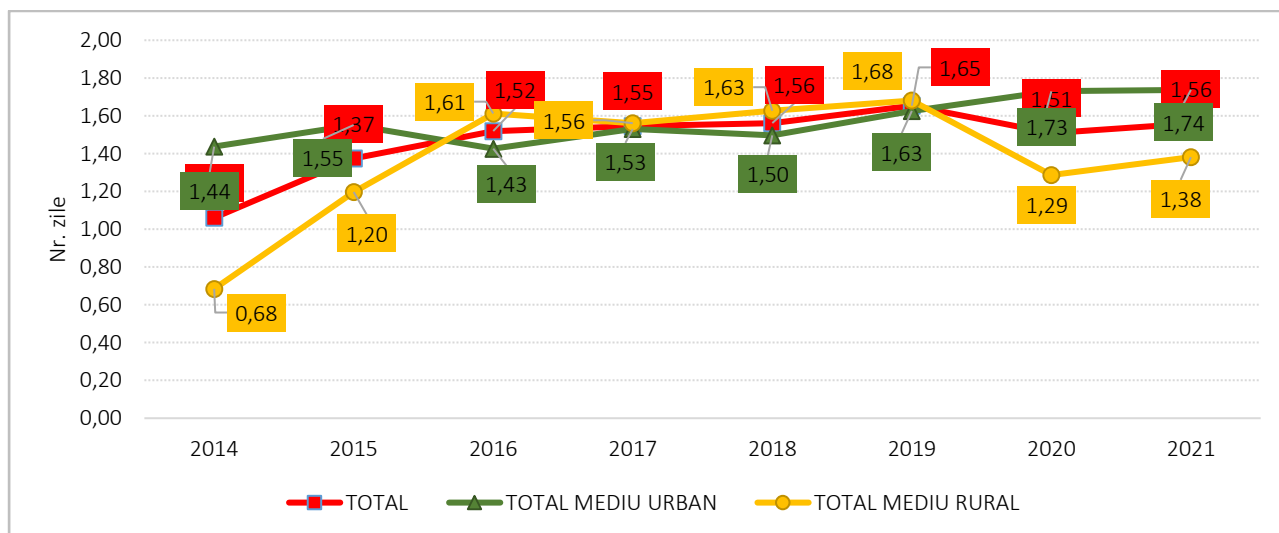
Raportarea numărului de înnoptări turistice realizate la numărul de sosiri consemnate permite relevarea *duratei medii a sejurului*, indicator care ilustrează sugestiv capacitatea ofertei turistice de a reține turiștii odată cazați în structurile de primire.

Durata medie a sejurului din județul Sibiu înregistrat pe durata întregului interval 2014-2021 este una redusă (în jurul valorii de 1,5 zile/sejur) și, implicit, o capacitate redusă de a reține turiștii un număr de zile care să permită obținerea unei eficiențe superioare (valorile consemnate sunt mai scăzute decât cele înregistrate la nivel regional și național (inclusiv din cauza aportului redus al turismului balnear în oferta turistică a județului, cel care, prin specificul său, impune o sedentarizare mai îndelungată a turiștilor pentru derularea unei cure complete de tratament) valorile anuale cunoscând o evoluție oscilantă, cu diferențieri reduse.

Trendul evolutiv și valorile consemnate la nivel județean au urmat o evoluție ascendentă până în anul 2019 (cu valori reduse însă), pentru ca anul 2020 să se consemneze un regres al acestui indicator (cauzele au fost deja evidențiate), ulterior (anul 2021) asistând la un ușor reviriment care, cel mai probabil va continua în perioada următoare (de la 1,06 zile/sejur în 2014 la 1,65 zile/sejur, respectiv 1,51 zile/sejur în 2020), evoluțiile consemnate fiind similare pe cele trei niveluri de raportare (ansamblul județean, mediul urban și mediul rural), cu menținerea în ecarteri similare a decalajelor consemnate la nivelul anilor de referință.

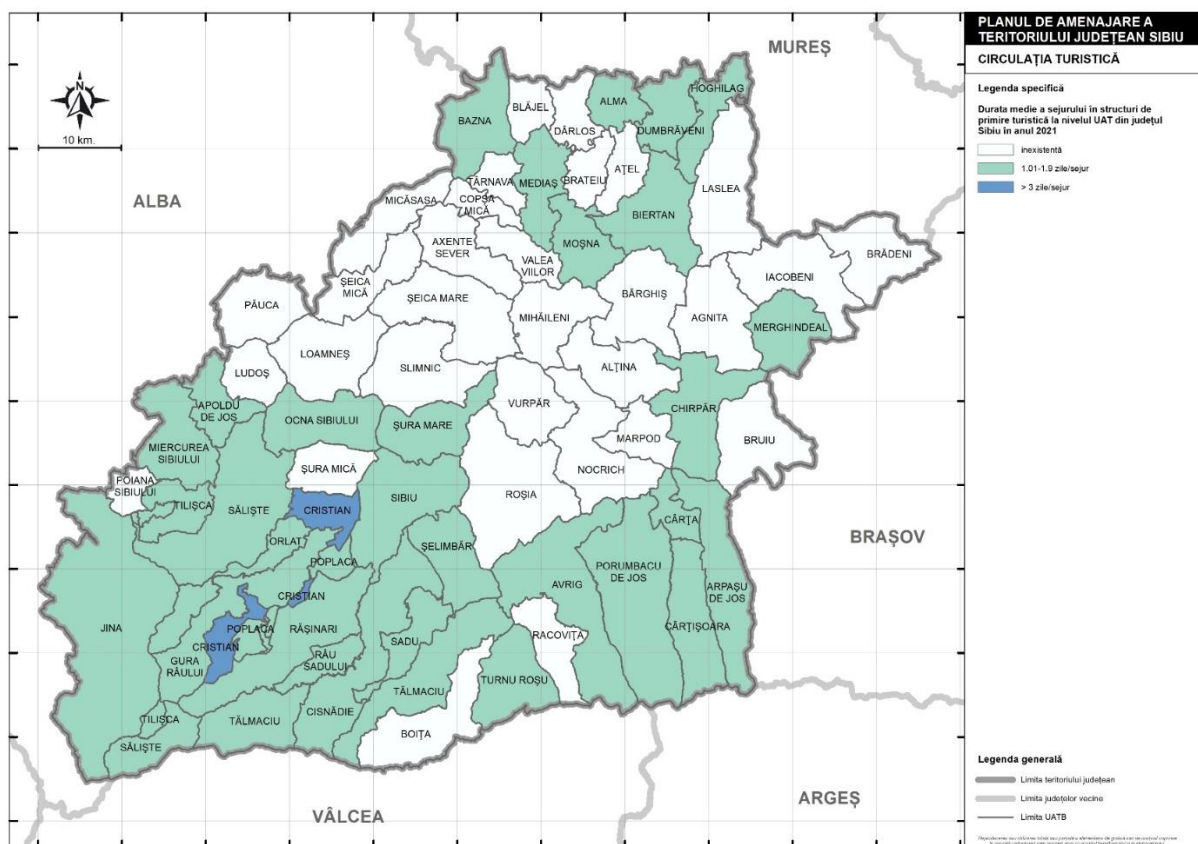
Astfel, cu o medie situată între 1,06 și 1,65 zile, durata șederii în județul Sibiu, în intervalul 2014-2021 relevă o evoluție oscilatorie, înscrisă însă într-un ecart ale cărui valori sunt relativ reduse, cifrele extreme fiind consemnate la nivelul anului 2014 (1,06 zile/sejur), respectiv 2019 (1,65 zile/sejur), an în care oferta turistică a demonstrat cea mai mare capacitate de fixare a cererii turistice din cursul întregului interval de referință. În raport cu media județeană, valorile acestui indicator consemnate în cazul mediilor de rezidență relevă, în primii doi ani analizați, valori mai ridicate în cazul mediului urban în raport cu cel rural (1,06 în anul 2014, respectiv 1,37 anul 2014 și în anul 2015) și mai reduse în mediul rural (0,68 în 2014 și 1,20 în 2015), pentru ca în următorul ciclu de trei ani anteriori pandemiei (2016-2019), balanța să se încline ușor în favoarea mediului rural care a reușit să înregistreze valori ale duratei șederii care a le-a depășit constant pe cele consemnate în mediul rural.

Fig. 2.25 EVOLUȚIA DURATEI MEDII A SEJURULUI ÎN JUDEȚUL SIBIU, TOTAL ȘI PE MEDII DE REZIDENȚĂ, ÎN PERIOADA 2014-2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2022

Fig. 2.26 DURATA MEDIE A SEJURULUI ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE LA NIVELUL UAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2022

Făcând abstracție de unitățile administrativ-teritoriale în care circulația turistică a fost nulă în 2021 (anul în care s-au consemnat o valoare a duratei sejurului de 1,56 la nivelul județului, respectiv 1,74 pentru mediul urban și 1,38 pentru cel rural), UAT-urilor amplasate predilect în zona montană și premontană a județului și de contact marginal (Arpașu de Jos, Râu Sadului, Sadu, Gura Râului, Săliște, Cislădie, Cristian), respectiv stațiunile balneoclimaterice Ocna Sibiului și Bazna au înregistrat valori superioare mediei județene, în timp ce majoritatea se poziționează sub media județeană, inclusiv municipiile Sibiu (1,63) și Mediaș (1,67).

2.5. Tipuri și forme de turism practicate și practicabile la nivelul UAT-urilor din județul Sibiu

Diversitatea și complexitatea fenomenului turistic relevate de demersul de identificare, inventariere, ierarhizare și evaluare a resurselor atractive naturale și antropice și componentelor infrastructurii cu specific turistic și a celei tehnice surprinse în analiza realizată conturează și individualizează județul Sibiu

ca un spațiu pretabil practicării unui turism complex, în care prezența și gruparea în teritoriu a mării diversități de resurse atractive existente își pun amprenta în mod decisiv asupra celor trei mari tipuri de turism pe care acestea le subvenționează și prin intermediul cărora acestea sunt exploatate și valorificate: turismul cultural, turismul de recreere, și turismul curativ.

Prezența, valențele atractive înmagazinate și gruparea în teritoriu a elementelor de atractivitate se constituie nu doar în premise favorabile care subvenționează conturarea și unui număr ridicat de forme de turism practicate sau practicabile (fie într-o manieră directă, prin valorificarea unei categorii de resurse atractive materializate sau imateriale, precum turismul balnear, turismul pentru sporturi de iarnă, turismul cultural și cultural-religios, turismul de evenimente, turism gastronomic etc.), fie indirectă (acele forme care valorifică valențele estético-peisagistice ale cadrului natural și/sau unele caracteristici ale acestuia, precum cicloturismul, turismul de drumeție, turismul climateric etc.), ci permit, totodată, și conturarea unor areale cu funcții turistice specializate sau complexe, care vor face obiectul unei politici de punere în valoare în cadrul strategiei de dezvoltare a turismului din județului Sibiu în următoarea decadă. Abordând județul Sibiu ca un sistem teritorial funcțional la nivelul tuturor componentelor sale structurale, dar și în relațiile (existente sau posibile) cu sistemele turistice învecinate, analizele detaliate permit în evidență atât a unor tipuri și forme de turism cu impact asupra spațiului geografic și socio-cultural județean, cât și o configurație a tipurilor și formelor de turism ce pot fi (și trebuie!) promovate în acest spațiu în viitor.

Resursele atractive de sorginte antropică dețin o pondere foarte importantă în structura potențialului turistic al județului Sibiu, aceasta legându-se, ca varietate și valoare, de îndelungata evoluție a civilizației umane, coroborate cu interferențele culturale ale mozaicului etnic specific spațiului transilvan, care și-a pus amprenta diferențiat asupra devenirii spațio-temporale a sistemului habitual transilvan. Acesta reflectă peisagistic și fizionomic o personalitate aparte, conferită de contribuția, în timp, a comunităților umane, care le-au creat, în condiții de coabitare multiseclară și de coagulare, în timp, a unor elemente de specificitate care le conferă unicitate la scara spațiului etnic românesc.

Alături de populația majoritar românească la scara județului (al cărei aport bogat, complex și diversificat la conturarea potențialului atractiv antropic se regăsește în majoritatea localităților județului, cu o pondere dominantă în primul rând în Mărginimea Sibiului, Țara Oltului, Podișul Secașelor), elementul etnic de sorginte germanică (dominant vreme de peste șapte sute de ani în zonă) a căror amprentă specifică, rezultată în urma unei evoluții multiseclare are o reflectare particulară în cultura, tradițiile populației și sistemului său de valori (de la arhitectura și modul de organizare a satelor și gospodăriilor, până la tradiții, obiceiuri, port, muzică, gastronomie, mentalitate etc.), fără însă ca aceasta să-și piardă sau dilueze particularitățile sociale, culturale și economice specifice, bine individualizate în urma unei evoluții multiseclare personalizate, integrate însă ansamblului regional transilvănean.

Turismul cultural-istoric – se situează în vârful piramidei formelor de turism datorită existenței unui bogat și complex patrimoniu cultural cu tradiție istorică multimilenară care oferă posibilitatea conturării unei oferte turistice relativ diversificate și complementare (structural, fizionomic și funcțional), care, în viitor, ar putea permite constituirea unor fluxuri turistice convergente în măsură să o valorifice la niveluri superioare de eficiență socială și economică.

Potențialul său atractiv cert furnizat de numeroase și variate obiective istorice de tipul vestigiilor arheologice vizitabile, al edificiilor habitabile cu valoare istorică și arhitecturală deosebită, precum și al celor din categoria muzeelor, face ca această formă de turism să găsească în perimetrul județului un câmp de practicare larg deschis îndeosebi în primul rând în perimetrul centrelor urbane ale județului (detașându-se orașele istorice Sibiu, Mediaș și Cisnădie), în intravilanul cărora sunt grupate o numeroase obiective din categoria celor menționate.

Totodată, la nivelul UAT-urilor din perimetrul județului Sibiu, turismul cultural-istoric relevă posibilități de afirmare în numeroase cazuri (punctuale sau la scara unor areale de diferite extensiuni spațiale) grație prezenței unuia sau mai multor obiective specifice care pot contura o ofertă turistică a cărei o imagine este legată de la nivelul unui obiectiv singular/unicat (cazul localităților posesoare de biserici fortificate – elemente specifice și definitorii ale peisajului cultural-istoric al comunităților săsești care le-au edificat), a unor unități muzeale cu tematici diverse, precum: Dumbrăveni - Colecția muzeală a armenilor transilvăneni; Sibiel - Muzeul parohial de icoane; Cârțișoara - Muzeul „Badea Cârțan” și Galeria Turismului Montan; Cisnădie - Expoziția muzeală „Istoricul Industriei Textile” etc. sau case/colecții memoriale (Rășinari - Colecția Memorială „Octavian Goga”, „Gheorghe Lazăr” din Avrig, „Octavian Goga” din Rășinari, „Stefan Ludwig Roth” din Mediaș, „Muzeul personalităților săliștene” etc.), până la cazurile în care impregnarea unor caracteristici deosebite poate suscita interesul unui contingent important de turiști și genera unor fluxuri turistice convergente consistente: Avrig (Ansamblul castelului Bruckenthal), Dumbrăveni (castelul Apafi), Cârța (ansamblul fostei mănăstirii cisterciene), Micăsasa (Castelul Bruckenthal), Slimnic (cetatea Stolzenburg), Tilișca (cetatea medievală), Sibiel (Cetatea Salgo), Rășinari (Conacul Barcianu), Tălmăciu (ruinele cetății dacice și medievale Landskrone), Turnu Roșu (cetatea și Castellum), Buia (Castelul familiei Bolyai), Mălâncrav (conacul Apafi), Cisnădioara (Cetatea), un interes aparte fiind suscitată de vestigiile arheologice (așezări dacice și cetăți) din zona Orlat, Sibiel și Tilișca etc.

Turismul cultural-religios – este stimulat de existența unui bogat patrimoniu antropocentric de factură religioasă, care include în sfera sa de interes deopotrivă bisericile săsești (care, după invaziile otomane succesive, sunt supuse unui proces de fortificare, peste 50 de astfel de edificii fiind declarate monument istoric, două dintre acestea – cele de la Biertan și Valea Viilor – regăsindu-se pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO), dar și o serie de edificii ridicate de comunitățile românești, maghiare sau armenice, de diferite confesiuni (ortodoxă, romano-catolică, greco-catolică, evanghelică, mozaică, etc.) care nu beneficiază de

acest statut, însă întrunesc (grație arhitecturii și/sau al specificului manifestărilor religioase găzduite în cadrul acestora cu ocazia hramurilor, al slujbelor asociate sărbătorilor religioase) caracteristicile atractive necesare includerii lor în circuitele turistice funcționale și valorificării lor prin intermediul pelerinajelor religioase și a vizitelor de factură culturală. Este cazul majorității mănăstirilor și al celor 13 biserici ortodoxe construite în stil bizantin și pictate de către cea mai importantă familie de pictori de biserici din Transilvania – familia Grecu, precum biserica „Sf. Nicolae” din Mohu, biserica „Sf. Vasile” din Fofeldea, biserica „Cuvioasa Paraschiva” din Țichindeal, Schitul Foltea din Săliște, Biserica „Sfânta Treime” din satul Vale etc. sau al bisericilor din lemn Presaca, Broșteni, Sadu, Șura Mare, Ilimbav, Netuș, Schitul din Păltiniș, Poiana Sibiului, Apoldu de Jos, Ocna Sibiului), al Bisericii Armenești din Dumbrăveni, a unor biserici din Sibiu (Franciscană, a Ursulinelor și Sfânta Treime, toate catolice, al Bisericii Reformate, al Catedralei Evaghelice și Bisericii Evanghelice din Turnișor sau sinagogilor din Sibiu și Mediaș).

Turism rural/agroturismul – este forma de turism care integrează ansamblul activităților derulate în mediul rural care exploatează și valorifică resursele atractive ale comunităților rurale (naturale, antropice, sociale, materiale și imateriale – îndeosebi obiceiuri, tradiții, port popular și folclor local, meșteșuguri, elemente de arhitectură și instalații tradiționale, gastronomie tradițională etc.) prin intermediul structurilor de primire specifice (pensiuni rurale și agroturistice) și a celor auxiliare coordonate și gestionate de către comunitatea locală și familiile a căror inițiativă antreprenorială s-a concretizat prin coagularea unor produse turistice și a unor activități specifice acestei forme de turism, adică acele componente ale civilizației rurale încă bine conservate în multe dintre satelor județului, însă care au posibilitatea găzduirii turiștilor în structuri clasificate și omologate sau în gospodăriile localnicilor.

În localitățile care nu dețin unități de cazare specifice, premisele afirmării acestei forme de turism sunt direct proporționale cu potențialul ofertei turistice generale a localităților în cauză și, desigur, de existența inițiativelor antreprenoriale și a sprijinului actorilor administrației publice locale și a ONG-urilor de profil. Localitățile a căror ofertă de pretează cel mai bine practicării activităților specifice turismului rural le regăsim îndeosebi în zona Mărginimii Sibiului aferentă județului Sibiu (zona etnofolclorică consacrată autentic românească, care se distinge prin obiceiurile de nuntă și ale sărbătorilor de iarnă, dansuri - brâul, sârba lui Ghiboi, gastronomie - îndeosebi brânzeturi, meserii și meșteșuguri specifice - creșterea oilor, cojocărit, pielărit, fabricarea țesăturilor din lână, a pălăriilor din fetru, broderii, pictura icoanelor pe sticlă sau lemn, prelucrarea lemnului etc.) (Gura Râului, Orlat, Galeș, Rod, Rășinari, Sibiul etc.), dar și în satele din zona submontană și depresionară a Țării Oltului (Arpașu de Jos; Cârțișoara, Porumbacu de Jos, Porumbacu de Sus, Râu Sadului, Tilișca, Rod) sau, chiar dacă la scară mult mai redusă, în unele localități din Zona Târnavelor (Biertan, Moșna, Târnavă, Alma), a Podișului Hârtibaciului sau Secașelor și a culoarelor de vale marginale acestora (Cristian, Șelimbăr, Roșia, Veseud, Vecerd, Bradu) etc., existând, desigur, potențial și perspective reale de afirmare și în multe alte localități din cadrul județului pentru care turismul rural și

agroturismul poate reprezenta o alternativă viabilă pentru revitalizarea socio-economică a acestor comunități.

Turismul de evenimente – este stimulat de existența unei agende bogate și diverse (cca. 80 manifestări principale în cca. 30 de localități) de manifestări și competiții de factură culturală, artistică și recreațională (festivaluri de muzică, teatru, film, zilele localității etc.), dar și de altă natură (sportivă și de aventură, concursuri și festivaluri cu tematică diversă gastronomice, modă, expoziții de pictură, tradiții și meșteșuguri tradiționale etc.) cu caracter repetabil, organizate și derulate cu o regularitate cel puțin anuală de către tot mai multe comunități locale sibiene (mai numeroase în mediul urban, municipiul Sibiu fiind detașat polul evenimentelor în plan județean). Gradul de atractivitate și, implicit, impactul acestora diferă, desigur, de la o comunitate la alta, oferta de profil acoperind o plajă de potențiali consumatori diferită, care se extinde de la cele cu caracter local (în cadrul zilelor orașului sau localității) la cele cu vizibilitate și putere de atracție extinsă la scară regională, națională și chiar internațională (ex. Festivalul internațional de Teatru, Sibiu Jazz Festival, Astra Film Festival, Festivalul Internațional de Film Transilvania, Festivalului de Muzică Clasică, Classics for pleasure – Revival, Sibiu Fashion Days, Târgul Creatorilor Popolari – toate găzduite la Sibiu, care concentrează cca. jumătate din evenimentele derulate în plan județean), „Mediaș - cetate medievală. Târg de meșteșuguri vii” – Mediaș, Festivalul folcloric interjudețean „Florile Oltului” – Avrig, Gusturi și Tradiții din Săliște, Festivalul Plăcintelor de la Tălmăcel, Lira Țării Făgărașului - Albota-Laita, Festivalul Național „Bujorul de munte” Gura Râului, Sărbătoarea tuberozelor Hoghilag, Festivalul folcloric "Pe Mureș și pe Târnavă" - Bazna, Bucate și meșteșuguri din Țara Secașelor - Miercurea Sibiului etc.), opțiunea participării și nivelul de implicare fiind apanajul exclusiv al turiștilor interesați și implicați în astfel de inițiative.

Turismul gastronomic (culinar) – poate constitui o alternativă viabilă în perimetrul unor UAT-uri din zonele etno-folclorice ale județului (Mărginimea Sibiului, Țara Oltului, Valea Hârtibaciului, Valea Târnavelor, Podișul Secașelor), în fiecare dintre acestea putându-se identifica un specific gastronomic imprimat de diferitele culturi și de activitățile agricole caracteristice zonei (precum oieritul în Mărginimea Sibiului, creșterea bivoliilor în Țara Oltului, Valea Târnavelor și Valea Hârtibaciului), importanța și valoarea gastronomiei fiind strâns legată de agricultura ecologică, chiar dacă încă nu este certificată în acest sens decât în mică măsură față de potențial.

De asemenea, turismul gastronomic relevă posibilități de afirmare (inclusiv ca și formă de turism complementară, care se atașează și completează activitățile turistice motivate de atracții de alt ordin), în perimetrul acelor UAT-uri care dețin structuri de primire turistică care dețin și funcțiuni de alimentație publică sau care au exclusiv unități de alimentație publică omologate de către MAT ce pun la dispoziția celor interesați o ofertă culinară relativ diversificată care poate valorifica, în funcție de situație, gastronomia tradițională locală sau regională românească sau săsească, dar și pe cea cu un anumit specific

(ciobănesc, pescăresc, vânătoresc etc.)

La nivelul ansamblului județean, atuurile turismului gastronomic se sprijină pe un summum de elemente specifice care se regăsesc la nivelul zonelor / microregiuni gastronomice care corespund celor etnofolclorice clasice.

Astfel, în pensiunile și restaurantele regiunii din localitățile din *Mărginimea Sibiului* sunt specifice brânzeturile de oaie (brânză de burduf de munte, urdă, telemea) și preparatele din carne de oaie care definesc gastronomia tradițională a mărginenilor. Cele mai reprezentative produse culinare din Mărginime sunt ceaunele cu tocăniță de miel, oaia la grătar cu mujdei, oaia îngropată în pământ și coaptă pe foc de jnepeni, brânza de munte în cetină și slămina prăjită la foc deschis. Regăsim, de asemenea, și o serie de mâncăruri specifice oierilor (sloiul de oaie, balmoșul, bulzul, clepăzăul, jintița, ciorba cu rântaș, mămăliga cu lapte), la care se adaugă tapșa, morândăul și cașul la cuptor. Importanța patrimoniului imaterial, inclusiv gastronomic, al Mărginimii a fost recunoscută în anul 2015, când zona a primit distincția de Destinație Europeană de Excelență în Turism și Gastronomie Locală – EDEN, iar mai recent – 2019 județul Sibiu a obținut și statutul de Regiune Gastronomică Europeană) este completată și de alte produse precum brânzeturile de bivoliță (Sadu), preparatele din carne de porc (pomana porcului, ciorba de porc cu tarhon), păstrăvul de munte (Gura Râului, Râu Sadului), racii din lacurile din jurul Săcelului, melci și broaște din văile montane, precum și siropurile și dulcețurile din fructe de pădure, plăcinte cu fructe, uscățele sau lichiuri.

Țara Făgărașului/Oltului este, la rândul său, o zonă în care bucătăria tradițională abundă de specialități locale tapșele, scoverzile sau mămăliga dreasă, diferite cu gălbiori și cartofi sau pe bază de pește (păstrăv la păstrăvăria Albota din Arpașu de Sus), ciorba gulaș de bivoliță sau iedul la ceaun cu tarhon. Printre produsele emblematică se mai pot aminti fructele, siropurile, gemurile, compotul și dulceața, carnea de porc din rasa mangaliță de la Racovița.

Comunitățile locale din zona *Văii Târnavelor* - dincolo de tradiția multiseclară a producerii vinului (pe baza unor soiuri locale (Neuburger), dar și importate în multe localități – sunt renumite și brânzeturile de capră (Târnavă) și artizanale (Moșna), porcul de Bazna, varza de Moșna, sucul de mere (Mălâncrav), alcoolul din diferite fructe (Șeica Mică), siropuri și dulcețuri (Alma Vii), supă de mere acrișoară, cu zarzavat, smântână și ou, sau știuca fiartă în stil armenesc, cu sos de migdale și hrean (Dumbrăveni). Alte produse culinare specifice zonei sunt slănină săsească cu boia iute, prăjitura țăranului (cu mălai), țuica și vinurile locale, mezelurile, sucul de mere, dar și produse precum mălaiul delicios (conține ingrediente foarte simple: făină de mălai, făină de grâu, griș, lapte, ouă, untură și zahăr).

Gastronomia zonei *Văii Hârtibaciului* se distinge printr-o mare diversitate de produse cu specific local, cu o diversitate biologică ridicată și producători bio numeroși. Din oferta gastronomică a zonei se disting: plăcinta pe piatră, floștoroagele, produsele din carne de porc de mangaliță, mierea, prăjiturile săsești și

hanklich-ul, slănina, zacusca, pâinea pe vatră și lichiorurile tradiționale, turta dulce, brânzeturile de capră, pâinea caldă, produsele de patiserie, prăjiturile și dulciurile tradiționale, uleiul de floarea soarelui presat la rece, brânza de capră, carnea de vită. La mare căutare printre gurmanzi se numără pâinea pe vatră, plăcintele și lichiorurile tradiționale de la Moara Veche din Hosman, prăjituri săsești de la Agnita, produsele de porc de mangalița (Ilimbav) sau din carne de vită Angus (Marpod), brânzeturi de capră (Țichindeal), turta dulce (Boarta), mierea ecologică (Agnita, Hamba, Marpod), zacusca (Nucet) etc.

Țara Secașelor se remarcă printr-o serie de produse specifice, precum ciorba de Brodenlawend (tipică landlerilor), ciorba de agrișe, specialitatea din legume și cârnați, „zama” de crechiță, ciorba asezonată cu tarhon și paprica, la care se adaugă pita coaptă pe vatră, preparatele tradiționale din carne, lactatele tradiționale de vacă, peștele de apă dulce, sucul de mere, cozonacul tradițional, legumele și puii bio, uleiul de dovleac sau nuci, presat la rece. Reținem, de asemenea, calitatea și gustul deosebit al pâinii ardelenesești cu maia tradițională (Alămor, Ocna Sibiului), cozonacul la metru (Șura Mică), dublate de potențialul oenologic conferit de podgoria din Apoldu de Sus unde se produce o gamă diversă de vinuri de calitate superioară (<http://www.sibiu-turism.ro/Ce-vizitam-Cultura-si-patrimoniu-Gastronomie.aspx>).

Gastronomia este apreciată de către turiștii (atât români, cât și străini) mai ales în cazul în care însăși pregătirea și servirea mesei urmează elemente tradiționale puternic individualizate specifice derulate într-o atmosferă patriarhală autentică.

Valorificarea produselor gastronomice poate găsi astfel de elemente și condiții particularizate în cadrul punctelor gastronomice (actualmente există 20 de astfel de unități în județul Sibiu), care sunt în măsură să asigure promovarea tradițiilor gastronomice și a bucătăriei specifice fiecărei zone sau localități (produselor culinare și rețetelor tradiționale - fiind identificate nu mai puțin de 147 de feluri de mâncăruri tradiționale - și, deopotrivă, a alimentației sănătoase bazată pe produse ecologice (actualmente sunt atestați 478 de astfel de producători, care acoperă o plajă diversificată de produse).

Turismul de drumeție – reprezintă forma de turism cea mai accesibilă populației aflată în căutarea relaxării, agrementului și refacerii fizico-psihoice datorită faptului că nu reclamă edificarea unei infrastructuri specifice, practicarea acesteia fiind susținută de cei peste 500 km de trasee marcate la nivelul ansamblului județen și stimulată de primul rând de valoarea morfopeisagistică ridicată a arealelor montane și submontane (Munții Făgăraș – detașându-se în sectorul glaciar dintre văile Oltului și Arpașului cu întreaga gamă de elemente specifice reliefului glaciar, zona Bâlea care beneficiază de notorietate ridicată, la fel și Transfăgărășanul), unde peisajul spectaculos și variază morfologic, energia și fragmentarea reliefului, vârfurile (Moldoveanu, Negoiu, Podragu, Laița, Scara, Suru, Paltinu, Vânătoarea lui Buteanu etc.), crestele înguste și fragmentate (Albotei, Buteanului, Bâlei, Doamnei etc.), pereții abrupti și înguști, mări de pietre (grohotișuri), lacurile/căldările/tăurile glaciare (Bâlea, Avrig, Podrăgel, Lacul Doamnei, Călțun), cascade (Negoiu, Șerbota, Bâlea, Valea Moașei), tumultul repezișurilor și al cascadelor se

constituie într-o resursă atractivă majoră care exercită o putere de atracție deosebită.

Acestora se adăugă traseele, de diferite lungimi și grade de dificultate (majoritatea ușoare și medii) din Munții Cindrel (marea majoritate cu plecare din stațiunea Păltiniș sau din localitățile Cisnădie, Cisnădioara, Sadu, Râu Sadului, Rășinari, Sibiel, Gura Râului, vizând diferite vârfuri, puncte sau areale atractive – ex. Iezerele Cindrelului, Vârful Cindrel, Vârful Oncești, Poiana Muncel, Vârful Grihan, Poienița Maialului, Chiatra Gurguiată, Măgura etc.), respectiv Munții Lotrului (au statut de sit Natura 2000, cel mai cunoscut fiind traseul Turnu Spart - Valea Megheșului - Șaua Pleșu - Culmea Pleșu - Culmea Megheșului - Vf. Raviguți - Culmea Boișoara – Boița). Traseele de drumeție din zona montană și submontană relevă, firesc, un potențial de atractivitate superior față de cele din arealele mai joase, mai puțin fragmentate și, implicit, mai monotone din cadrul unităților de culoar, depresiuni sau celor aparținând zonei colinare împădurite din partea de nord a județului (din bazinul văii Hârtibaciului sau Târnavei Mari), unde, traseele marcate din partea mai joasă a județului (însumând peste 250 km) făcând legătura între o serie de localități pitorești grupate în arealul Mediaș–Sighișoara–Rupea (Biertan, Richiș, Mălâncrav, Copșa Mare, Ațel și altele) (<http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati--Trasee-de-drumetie-Trasee-in-zone-colinare.aspx>).

Ca urmare, în cadrul comunelor al căror teritoriu administrativ se suprapune parțial sau aproape în totalitate peste aceste areale (precum Jina, Orlat, Gura Râului, Rășinari, Râu Sadului, Sadu, Boița, Turnu Roșu, Racovița, Avrig, Porumbacu de Jos, Cârțișoara, Arpașu de Jos) se consemnează valori net superioare ale potențialului atractiv al cadrului natural față de cele ale patrimoniului antropic, această formă de turism reprezentând o resursă care trebuie obligatoriu avută în vedere ca alternativă complementară de agrement atașată în mod natural și logic oricărei alte forme de turism practicată sau practicabilă în spațiul montan sau de contact marginal al județului Sibiu. Însă, în pofida avantajului net al spațiului montan din acest punct de vedere, nici spațiile de culoar, cele depresionare sau deluroase propriu-zis nu sunt private de posibilitatea practicării drumeției, ba dimpotrivă, cu atât mai mult cu cât multe dintre traseele montane au ca bază de plecare localitățile situate în zona submontană și de culoar marginal sau în cea de contact cu zona depresionară, în cazul acestora existând posibilitatea diversificării și ”pigmentării” ofertei atractive furnizate de componentele cadrului natural cu elemente de atractivitate de sorginte antropică, această combinație având șanse reale de spori interesul și motiva o dată în plus un segment semnificativ numeric de potențiali turiști de a le introduce pe ”agenda” traseelor turistice propuse spre accesare-explorare.

Cicloturismul – reprezintă o altă formă a turismului recreativ care relevă, la rândul său, posibilități largi de practicare, inclusiv datorită flexibilității în privința existenței unei baze materiale propriu-zise pentru a se putea practica efectiv (altfel spus, prezența sa nu este obligatorie), aria sa de adresabilitate acoperind, deopotrivă, atât segmentele de practicanți ai ciclismului montan care caută trasee mai solicitante (regăsite

preponderent în perimetrul comunelor suprapuse spațial ariei montane, submontane sau de contact marginal), cât celor care vizează formele mai ușoare de practicare (cele din cadrul UAT-urilor din arealele depresionare, de culoar sau din zona de podiș) și care poate se poate combina sau poate completa sau chiar înlocui, pe alocuri, drumeția și, astfel, integra vizitarea unor obiective antropice care pot fi accesate/interceptate în lungul diferitelor localități și trasee parcurse.

Cele mai cunoscute și accesate trasee existente la scara județului sunt: Pista de biciclete Sibiu - Parcul Sub Arini - Pădurea Dumbrava - Sibiu (10,6 km); Pista de biciclete Sibiu-Cisnădie - Cisnădioara (8 km); Traseul Emil Cioran: Sibiu (parcul Sub Arini) - Pădurea Dumbrava - Rășinari - Poplaca - Sibiu (25 km); Traseul Măgura Cisnădiei: Cisnădie (parcul Măgura) - Vf. Măgura 1307 m - Cisnădioara - Cisnădie (31,5 km); Traseul Gușterița verde: Sibiu (biserica evanghelică Gușterița) - livezile Viile Sibiului - Gușterița (15 km); Mediaș bike Marathon (un traseu de 25 km și unul de 40 km); Biertan - Ațel - Richiș - Biertan (21 km); Mălâncrav-Copșa Mare-Mălâncrav (46 km); Cârța - Nou Român - Șomartin - Săsăuș - Fofeldea - Cârța (46 km); Stațiunea Bazna - Mediaș (6,5 km) (<http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati--Trasee-de-bicicleta.aspx>).

Turismul pentru sporturi de iarnă (turismul de agrement hivernal) beneficiază de posibilități de afirmare și diversificare în zona montană a județului, în perimetrul căreia regăsim o serie de areale posesoare ale unor parametri morfometrici și climatici care pot susține practicarea în condiții bune și, pe alocuri, foarte bune, a diferitelor sporturi de iarnă.

Chiar dacă în ultimii ani s-a consemnat inaugurarea unor noi pârtii în locații în care au fost inserate amenajări specifice performante (care au făcut ca numărul pârtiilor din județul Sibiu să ajungă la 9, iar lungimea pârtiilor omologate să atingă 5,36 km) acestea încă rămân, pe ansamblu, relativ puțin diversificate și relativ modeste calitativ. Singura locație care dispune de domenii schiabile cu un grad de amenajare care se pliază pe standardele din domeniu este Păltiniș (care deține 7 din cele 9 pârtii omologate, cumulând 4,308 km). Pârtii de o mai mică amploare și complexitate regăsim în comuna Gura Râului (o singură pârtie din categoria ușoară în lungime de 512 m) și Jina (de asemenea, cu o pârtie dificilă de 540 m, a cărei durată de funcționare este, însă, din rațiuni climatice, minimă/inexistentă) (<https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>). În acest context, amenajarea altor pârtii de schi, trasee pentru schi de tură, bob și săniuțe, cu grade diferite de lungime și dificultate, se impune.

Deși în Masivul Făgăraș se regăsesc versanți cu declivități și lungimi variabile și orientări preponderent nordică, nord-vestică și nord-estică amplasați la altitudini variabile (cuprinse între 1250 până la peste 2000 m, pe alocuri), unde durata zăpezii și numărul mediu anual al zilelor cu îngheț la sol depășește 5-6 luni (asigurând, astfel, pe cale naturală, un aport consistent și menținerea pe o durată rezonabilă a "materiei prime" gratuite necesară derulării în bune condiții a activităților din această categorie – zăpada), actualmente nu deține pârtii de schi amenajate și omologate. În arealul Bâlea Cascadă sunt consemnate

existența a două pârtii (însă neamenajate), ambele în lungime de 14 km (Curba de nivel – pilon 2 - drum auto - Bâlea Cascadă, de dificultate medie, respectiv Pilonul 2 - scoc - cascada - Bâlea Cascadă, din categoria dificilă) (<https://www.infoturism.ro/ski/balea-lac/>).

Menționăm și rolul pârtiilor naturale în diversificarea ofertei turistice a unor comune de pe raza județului Sibiu (îndeosebi cele din zona montană și premontană), unde iubitorii mai puțin experimentați a practicării sporturilor de iarnă găsesc condiții de practicare a săniușului și schiului de tură în condiții similare sau, pe alocuri, chiar superioare celor amenajate în proximitatea domeniilor schiabile menționate dotate cu infrastructură corespunzătoare.

Turismul de aventură și sporturi extreme – își poate găsi locații și areale de practicare favorabile îndeosebi în zona montană, unde declivitatea pantelor, diferențele de nivel (pe alocuri apreciabile), fragmentarea și energia mare a reliefului, coroborate cu concursul favorabil al componentei dinamice (curenții de aer) sau de natură hidrografică concură la conturarea unor condiții propice practicării unor de activități diverse din categoria celor grupate generic în cadrul acestei forme aparte de turism (zboruri cu parapanta sau motodeltaplanul, curse cu ATV-uri, motociclete - motocross/enduro sau biciclete – mountainbiking, escaladă, tiroliană, alpinism etc.). Practicarea acestora presupune însă aptitudini fizice și abilități tehnice sau practice adaptate specificului fiecărei activități în parte, precum și posesia unui echipament adecvat, ceea ce ridică și costurile de practicare, desigur. Ca urmare, majoritatea comunelor sibiene a căror extensiune administrativ-teritorială integrează spații suprapuse zonei montane și submontane dețin numeroase locații care se pretează afirmării multora dintre activitățile menționate, practicarea lor efectivă în cadrul unor competiții UAT-uri (precum Turnu Roșu, Racovița, Avrig, Porumbacu de Jos, Cârțișoara, Arpașu de Jos) ale căror teritorii se extind în zona Munților Făgăraș (unde există numeroase posibilități pentru practicarea sporturilor extreme precum parapantă, schi extrem, mountainbiking, escaladă pe gheață etc.), respectiv al unora care dețin suprafețe suprapuse parțial peste arealul Munților Cindrel și Lotru (Boița, Râu Sadului, Rășinari, Gura Râului, Orlat, Jina), unde se regăsesc condiții de propice practicării cicloturismului, unor sporturi extreme (ex. parapantă, „adventure race”), dar și a sporturilor cu motor (motocross, ATV).

Ecoturismul și turism sustenabil – este forma de turism pretabilă ariilor naturale protejate, dar nu numai, reunind o serie de activități „verzi” (prietenos cu mediul / eco-friendly), care au la bază ideea de protecție și conservare a acestuia, concomitent cu minimizarea efectelor negative induse de practicarea activităților turistice în exces. Asocierea acestei forme de turism cu ariile naturale protejate (întreaga suprafață a Podișului Hârtibaciului are statut de sit Natura 2000 – o zonă specială de protecție avifaunistică), siturile SCI „Insulele stepice de lângă Slimnic”, RN Dealul Zackel, situri de importanță comunitară Pădurile de Stejar Pufos de la Petiș și de pe Târnava Mare – Dumbrăveni/Hoghilag, situl Natura 2000 de importanță comunitară Sighișoara - Târnava Mare, cele din zona montană: Golul Alpin al Munților

Făgăraș între Podragu – Suru, inclusiv Rezervația faunistică Arpașel, valea Bâlea, PN Cândrel, diferite formațiuni geologice, vulcanii noroioși de la Hașag, eleșteele de la Mândra etc.) a condus la includerea acestei forme de turism în oferta actuală sau potențială a majorității UAT-urilor care dețin suprafețe de diferite extensiuni integrate în sistemul de protecție, indiferent de extensiunea, amplasarea, tipul/categoria/importanța, diversitatea, complexitatea și valoarea atractivă a acestora (națională sau județeană, respectiv de interes comunitar sau avifaunistic): Avrig, Arpașu de Jos, Cârțișoara, Gura Râului, Sibiu, Jina, Slimnic, Ocna Sibiului, Turnu Roșu, Cisnădie, Tălmăciu, Loamneș, etc.).

De altfel, Valea Hârtibaciului și o parte din Valea Târnavelor fac parte din destinația pentru ecoturism Colinele Transilvaniei, rezultată urmare a inițiativei a nu mai puțin de 11 organizații locale, printre care 4 GAL-uri, a apărut ca urmare a Strategiei de vizitare elaborată ca parte din Planul de management al ariei protejate ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului. De asemenea, zona Mărginimii Sibiului este în curs de evaluare la Ministerul de resort - Direcția Turism în vederea obținerii statutului de destinație ecoturistică, ambele fiind parte a rețelei Discover Eco-Romania. Printre inițiativele care valorifică comunitățile rurale și patrimoniul imaterial, se evidențiază și activitățile din cadrul destinației de ecoturism Colinele Transilvaniei.

Turismul de agrement-divertisment poate beneficia de variate posibilități de petrecere a timpului liber grație diversificării și multiplicării structurilor de agrement, contribuind la reducerea dependenței ofertei de cadrul natural și diminuând astfel influența acestuia asupra cererii. Totodată, permite manifestarea pentru perioade mai îndelungate a interesului turiștilor pentru locațiile/destinațiile posesoare ale unor facilități specifice, aducându-și astfel aportul la prelungirea sezonului turistic și, implicit, la atenuarea sezonality turistică.

Municipiul Sibiu se impune, desigur, cu cele mai multe și diversificate facilități și activități de agrement-divertisment (Aqua Fun; Aria Aqua; Centrul de echitație Riding SCM Sibiu; Grădina Zoo, Golf Club S.R.L., Parcul de aventură Arka Park Păltiniș, Summer Funpark Arena Platoș Păltiniș, Agrement nautic Dumbrava, Complexul de agrement Lacul lui Binder, Air Adrenalin și Cloudbase - sporturi aeriene/parapantă), parcul natural Dumbrava - cicloturism, ecoturism), "acompaniate" de cele regăsite în Avrig (centre echitație: Hermannstadt Mountain Horses, Pensiunea Brândușa, pensiunea Ghiocelul; Aqua Club Elatis-piscină), Cisnădie (Ștrandul Măgura, Club de golf Carpathian Valley, The House of Golf Cisnădioara, Vreau să zbor și Sky Tour Transylvania-sporturi aeriene/aeronave ultrașoare, Skydive Benzoi - parașutism), Complex Măgura – cicloturism), Bazna, (Expro Spa Complex), Ocna Sibiului Ștranduri-Lacurile Sărute și Miercurea Sibiului (Băile Miercurea - agrement nautic), Săliște (Ștrand, Complex Ecvestru Domeniul Salgo), Tălmăciu (Ștrandul Aqua Blue), Șelimbăr (Centru ecvestru Zorabia, Club Ecvestru Transilvania), Valea Viilor (ferma de cai La Haiducu'), Hoghilag (centrul de echitație/ecvestru Cross Country Farm Transilvania – Prod), Roșia (Ferma școală Cornățel), Bârghiș (centrul de echitație Villa Abbatis din Apoș).

De asemenea, anumite sectoare ale unor râurilor și suprafețele lacustre amenajate de pe cursurile râurilor Olt, Cibin, Mag, Săliște, Sadu, Hârtibaciu, Ighiș (pe teritoriul UAT Arpașu de Jos, Porumbacu de Jos, Avrig, Brădeni, Gura Râului, Orlat, Săliște, Mediaș, Sadu), ar putea oferi – cu condiția inserării unor amenajări specifice, adaptate tipologic, structural, dimensional și funcțional – posibilitatea practicării unor activități de agrement nautic (canoeing, plimbări cu diferite tipuri de ambarcațiuni, înot etc.).

Turismul piscicol (sportiv sau de agrement) – este condiționat de prezența și caracteristicile rețelei hidrografice și ale fondului piscicol găzduit de aceasta. La nivelul județului Sibiu, această formă de turism dispune condiții propice de afirmare datorită existenței unei rețele hidrografice relativ dense în zona montană și colinară și, cel mai important, nepoluate sau puțin poluate, dar cu un regim de scurgere puternic afectat de defrișările masive efectuate în ultimul secol și accentuate în ultimele trei decenii, repercutate negativ și asupra potențialului biologic piscicol, mult diminuat. Pe acest fond, oferta de profil a lacurilor de baraj și a amenajărilor cu caracter piscicol propriu-zis din zona montană, de contact marginal și a culoarelor depresionare (lacul de acumulare Negovanu – Sadu, barajul Avrig, Ighișu Nou Mediaș, Balta lui Iancu din Colun/Porumbacu de Jos, Lacurile de pescuit – 1 și 2 - de la Tocile/Veștem) și Complexul Măgura din Csnădie, Lacurile de la Săcel, barajul Gura Râului, Miercurea Sibiului, Orlat, Dumbrava ZOO Sibiu), din zona colinară a Podișului Secașelor (lacurile de la Mândra/Loamneș etc.), respectiv din bazinul Târnavei Mari (Lacurile de lângă Dumbrăveni - "La Amurii Mari" și Balta Poligon) sau al Hârtibaciului (Brădeni I și II) (<http://www.sibiu-turism.ro/Lacuri-de-pescuit-in-judetul-Sibiu.aspx>, <https://pescuitul-perfect.ro/balti-din-judetul-sibiu-2022/>, <http://www.desrepescuit.ro/balti-locuri-de-pescuit-sibiu.html>) se constituie în importante domenii pentru o mare diversitate de specii ce pot fi recoltate (cu dominanța ciprinidelor), motiv pentru care acestea se impun actualmente în frecvența declanșării motivației accesării lor de către practicantii acestei forme de turism.

Turismul cinegetic (de vânătoare) – este favorizat de existența unui patrimoniu de interes cinegetic bogat și diversificat, mai ales în privința faunei terestre mari (urs, cerb, căprior, mistreț, lup, râs, pisică sălbatică, vulpe, iepure, fazan, cocoș de munte, capra neagră), organizate și gestionate în cadrul a 5 fonduri de vânătoare gestionate de către ocoalele silvice din Direcției Silvice Sibiu (F.V. Porumbacu/O.S Avrig, F.V. Șura Mică/O.S Valea Cibinului-Săliște, F.V. Șeica Mică/O.S. Mediaș, F.V. Iacobeni/O.S. Agnita și F.V. Bistra/O.S: Miercurea Sibiului) (<http://www.dssibiu.ro/vanatoare/vanatoare-3>), diversitatea biologică a faunei vânată pentru agrement sau trofee relevând cote superioare în etajul forestier aferent masivelor montane (pe raza F.V. Porumbacu, Șura Mică și Bistra) urmate de cele din zona colinară (Podișul Hârtibaciului, Podișul Secașelor - F.V. Iacobeni și Șeica Mică).

Acestea relevă un grad mai ridicat de împădurire, sunt mai puțin afectate de impactul altor activități umane (în primul rând exploatarea forestieră sau a resurselor minerale), oferind astfel areale propice pentru practicarea acestei forme a turismului sportiv care are și rol complementar în diversificarea ofertei

comunelor al cărui teritoriu administrativ-teritorial integrează ocoalele silvice care administrează aceste fonduri de vânătoare. Din cadrul acestora se pot extrage – într-un cadru legal, controlat și riguros organizat (asigurat de un personal silvic specializat de însoțire) – exemplare de excepție, desigur, în condițiile respectării și conservării matricelor de reproducere la nivelul fiecărei specii. Deși practicat de un număr mai redus de persoane, dar cu venituri mari, turismul cinegetic relevă o eficiență economică ridicată.

Turismul balnear – este condiționat de prezența apelor minerale (preponderent cloruro-sodice), respectiv a nămolurilor terapeutice de la Bazna și Ocna Sibiului (ambele fiind clasificate ca stațiuni turistice de interes local) și Miercurea Sibiului (doar cu "statut" de localitate cu factori naturali terapeutici). Nivelul încă insuficient diversificat al amenajărilor și dotărilor specifice deținute de cele două stațiuni turistice (chiar dacă turiștii pot beneficia de o serie de amenajări specifice – bazine, piscine, instalații de tratament, cabinete medicale, facilități de wellness și de gimnastică recuperatorie etc.) sau lipsa lor (Miercurea Sibiului) explică în mare parte gradul încă limitat de competitivitate și exploatarea actuală sub posibilități a resurselor calitativ și cantitativ însemnate din cadrul locațiilor menționate.

Turismul climateric – este favorizat de prezența unui bioclimat tonic-stimulent montan cu atribute curative (conferit de ionizarea și oxigenarea puternică, radiația solară puternică, umiditatea relativă ridicată) regăsit în zona montană la altitudini de peste 700-800 m, comunele Boița, Râu Sadului, Rășinari, Gura Râului, Orlat, Jina, Poiana Sibiului, dar și Turnu Roșu, Racovița, Avrig, Porumbacu de Jos, Cârțișoara, Arpașu de Jos și, nu în ultimul rând, Sibiu (stațiunea Păltiniș) fiind UAT-urile ale căror suprafețe se suprapun în bună măsură peste arealele montane și submontane (aferele munților Făgăraș, Căndrel și Lotru) posesoare ale unor asemenea caracteristici și calități terapeutice necesare în vederea practicării climatismului montan.

Turismul de profesional (științific, tehnic, de afaceri și congrese) – este o formă de turism care, după perioada de regres din perioada pandemică, și-a reluat trendul de creștere, derularea acestuia reclamând facilități tehnice și infrastructurale specifice (echipamente și săli, conferințe, simpozioane, diverse reuniuni), dar și existența unui sistem funcțional de destinație turistică care să permită convergența forțelor locale spre reușita deplină și menținerea, cel puțin, a brandului locației, condiții îndeplinite (în varii maniere și ponderi, însă la standarde care încearcă să se alinieze nevoilor și exigențelor unei clientele mereu mai rafinate și mai sofisticate) de numeroase structuri de primire turistică (dotate cu săli de conferință, aparatură media, audio video, etc.) localizate îndeosebi în centrele urbane ale județului (Sibiul dominând detașat și la acest capitol, devenind o destinație importantă pentru această formă de turism), respectiv din stațiunile turistice (Păltiniș, Ocna Sibiului, Bazna, Miercurea Sibiului), dar și în diferite locații punctuale poseasoare ale unor facilități de acest tip (de anvergură redusă, însă, în majoritatea cazurilor) localizate în zona submontană, de podiș sau de contact marginal (Arpașu de Jos, Cristian, Gura Râului,

Orlat, Săliște etc.).

Frecvența cea mai ridicată a formelor de turism practicate sau practicabile la nivelul UAT-urilor din județul Sibiu (și, implicit, cu impactul cel mai ridicat și cu posibilitatea de generare a unor fluxuri turistice convergente consistente numeric) corespunde turismului cultural-istoric și cultural-religios, turismului rural/agroturismului, drumeției montane (combinat, în unele cazuri, cu cicloturismul) și ecoturismului (singure sau în combinație, cu ponderi variabile, desigur), urmate de turismul de evenimente (situat pe un trend ascendent, însă puternic polarizat de municipiul Sibiu, care se detașează net în raport cu orice altă locație) și cel de agrement-divertisment (în variante forme de practicare), în timp ce forme de turism precum turismul balnear, turismul pentru sporturi de iarnă sau turismul climateric relevă frecvențe mai reduse, datorită prezenței mai reduse (ca număr, diversitate, complexitate și atractivitate) a resurselor și amenajărilor specifice menite a subvenționa și facilita afirmarea și practicarea lor.

Din perspectiva unităților administrativ-teritoriale ale căror ofertă turistică complexă și diversificată relevă preabilități superioare și pot, astfel, să susțină afirmarea și derularea mai multor forme de turism dintre cele identificate se detașează UAT-uri precum: Sibiu 15, Gura Râului 14, Arpașu de Jos 12, Orlat 11, Porumbacu de Jos 11, Avrig 10, Cisnădie 10, Jina 10, Rășinari 10 (cu 10-15 forme de turism fiecare), urmate îndeaproape (7-9 forme de turism) de UAT-uri precum Boița 8, Cârțișoara 8, Bazna 8, Ocna Sibiului 8, Săliște 8, Tălmăciu 8, Miercurea Sibiului 7.

În partea mediană a ierarhiei, cu un număr redus de forme de turism (3-6) se înscriu majoritatea UAT-urilor sibiene: Biertan 6, Cârța 5, Nocrich 6, Racovița 6, Tălmăciu 6, Turnu Roșu 6, Sadu 6, Brădeni 5, Dumbrăveni 5, Hoghilag 5, Loamneș 5, Râu Sadului 5, Roșia 5, Mediaș 5, Merghindeal 5, Șelimbăr 5, Șura Mare 5, Șura Mică 5, Bârghiș 4, Agnita 4, Ațel 4, Chirpăr 4, Cristian 4, Laslea 4, Moșna 4, Poiana Sibiului 4, Poplaca 4, Șeica Mică 4, Slimnic 4, Târnava 4, Tilișca 4, Valea Viilor 4, Alma 3, Apoldu de Jos 3, Axente Sever 3, Bruuiu 3, Iacobeni 3, Marpod 3, Micăsasa 3, Mihăileni 3, Șeica Mare 3, Vurpăr 3.

Pe fondul unei oferte cu o diversitate, consistență și atractivitate mai reduse, la baza ierarhiei se regăsesc acele UAT-uri cu mai puțin de 2 forme de turism sau chiar fără posibilitatea susținerii vreunei forme de turism (Alțâna 2, Blăjel 2, Copșa Mică 2, Brateiu 2, Dârlos 2, Pâuca 2, Ludoș 0 (vezi tabelul 2.33).

Desigur, în oferta actuală sau potențială, UAT-urile al căror teritoriu se suprapune parțial sau total peste zona montană și de contact marginal cu aceasta, se regăsesc cu precădere forme de turism aparținând turismului de recreere (grație prezenței consistente a resurselor atractive ale cadrului natural), iar în cazul celor plasate în zonele de culoar, în zonele colinare (de deal și podiș), precum și în cazul centrelor urbane, desigur (cu cea mai consistent și, implicit, valoroasă ofertă în privința patrimoniului cultural-istoric și religios, material și imaterial), formele turismului cultural sunt cele care se impun în raport cu primele (grație dominanței resurselor atractive de sorginte antropică), chiar dacă sunt situații în care se constată prezența, în varii combinații numerice, a formelor de turism.

Identificarea formelor de turism practicate sau practicabile la nivel de unitate administrativ-teritorială a permis decelarea celor mai reprezentative dintre acestea pentru oferta turistică actuală și de perspectivă (desigur, cu condiția inserării dotărilor corespunzătoare, adaptate tipologic, structural, dimensional și funcțional) care să permită practicarea lor efectivă și introducerea acestora în oferta turistică) astfel încât turiștii potențiali aflați în căutarea unui anumit tip de produs turistic (și a formei și/sau formelor de turism pe care acesta să le coaguleze) să dețină informațiile necesare conturării și asumării în cunoștință de cauză a unei opțiuni corecte și reale privind posibilitatea practicării formei de bază sau a celor asociate vizate care să se pleze pe necesitățile, exigențele și posibilitățile acestora.

Tabel 2.33 TIPURI ȘI FORME DE TURISM PRACTICATE ȘI PRACTICABILE LA NIVELUL UAT-URILOR DIN JUDEȚUL SIBIU

Nr. crt.	UAT	TURISM CULTURAL					TURISM DE RECREERE							TURISM CURATIV	TURISM MIXT / POLIVALENT	Forme de turism practicate sau practicabile care conferă specificitate și/sau unicitate ofertei turistice			
		turism cultural- istoric	turism cultural- religios	turism rural/agroturism	turism de evenimente	turism gastronomic (culinar)	turism de drumeție	cicloturism	turism pentru sporturi de iarnă	turism de aventură și sporturi extreme	ecoturism și turism sustenabil	turism de agrement-verde/durabil/divertisment	turism piscicol	turism cinegetic	turism balnear		turism climateric montan	turism profesional	turism comercial
1	SIBIU	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	Turism cultural-istoric (centrul istoric, peste 250 biserici și edificii M.I, situri și ansambluri de arhitectură de interes național, 8 monumente de for public, muzee - Muzeul Național „Brukenthal” cu 8 secții, Complexul Național Muzeal „ASTRA” Sibiu cu 4 secții, alte 5 muzee cu tematică diversă, situri arheologice), turism de evenimente, (Festivalul Internațional de Teatru, Festivalul de film Transilvania, Sibiu Jazz Festival și alte cca. 50 de evenimente cu tematică diversă, inclusiv cu componentă gastronomică etc.), turism de aventură și agrement-divertisment (Aqua Fun; Aria Aqua; Centrul de echitație Riding SCM Sibiu; Grădina Zoo, Golf Club S.R.L., Parcul de aventură Arka Park Păltiniș, Summer Funpark Arena Platoș Păltiniș, Agrement nautic Dumbrava, Complexul de agrement Lacul lui Binder, Air Adrenalin și Cloudbase (Sporturi aeriene – Parapantă),

																						(pensiuni turistice și agroturistice)
5	CISNĂDIE	•	•	•	•	•	•	•														Turism cultural-istoric și cultural-religios (centrul istoric, peste 20 biserici și edificii M.I, ansambluri de arhitectură - ansamblul bisericii evanghelice fortificate 3 colecții/expoziții muzeale, situri arheologice), turism de aventură și agrement-divertisment (Ștrandul Măgura, Club de golf Carpathian Valley, The House of Golf Cisnădioara, Vreau să zbor și Sky Tour Transylvania-sporturi aeriene/aeronave ultrașoare), Skydive Benzoi (Parașutism), cicloturism, turism piscicol (Complex Măgura), turism de evenimente, secțiuni ale unor festivaluri precum Artmania sau Festivalul Internațional de Teatru Sibiu, unele includ și componentă gastronomică (Târgul de Crăciun Cisnădioara, turism gastronomic (punct gastronomic local Cisnădie, produse montane atestate-Cisnădie, Cisnădioara), turism rural (pensiuni turistice - Cisnădioara)
6	COPȘA MICĂ	•	•																			Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I - ansamblul bisericii evanghelice fortificate, ansamblul bisericii romano-catolice, situri arheologice)
7	DUMBRĂVENI	•	•				•						•									Turism cultural-istoric și cultural-religios (peste 15 biserici și edificii M.I. - biserica armeano-catolică, biserica romano-catolică, castelul Apafi, colecția muzeală a armenilor transilvăneni, sit arheologic), turism piscicol ("La Amurii Mari" și Balta Poligon), ecoturism (Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare), turism gastronomic
8	MIERCUREA SIBIULUI	•	•			•																Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I - ansamblul bisericii evanghelice fortificate, Muzeul Țării Secașelor, situri arheologice), turism de evenimente ("Bucate și meșteșuguri din Țara Secașelor"), turism de agrement nautic (Băile Miercurea), turism piscicol (bălțile de pescuit Miercurea Sibiului), turism cinegetic (fond vânătoare Bistra)

9	OCNA SIBIULUI	•	•	•	•						•	•				•	•	Turism balnear (Complex balnear) și de agrement nautic (Ștranduri-Lacurile Sărate), turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I = biserici: evanghelică, romano-catolică, ortodoxă, biserică de lemn, situri arheologice, castru roman, muzeu Colecția Etnografică „Anuța și Aurel Achim”), turism gastronomic (pâinea tradițională cu maia), ecoturism, turism de evenimente (AirSensation Festival)	
10	SĂLIȘTE	•	•	•	•	•											•	•	Turism cultural-istoric (centrul istoric Săliște, situl rural Sibiel, Cetatea "Salgo", case din lemn, 6 muzee (3 muzee cu specific religios = ex. Muzeul parohial de icoane pe sticlă „Pr. Zosim Oancea”, „Muzeul culturii săliștene”, 2 muzee etnografice), turism cultural-religios (Schitul Foltea), turism de agrement-divertisment (Ștrand, Complex Ecvestru Domeniul Salgo), turism de evenimente, unele includ și componentă gastronomică (Târgul tinerilor artizani, Gusturi și Tradiții din Săliște/Sibiel, Târg și degustare de mere din soiuri tradiționale vechi), turism gastronomic (produse montane atestate-Sibiel, Galeș), turism piscicol (Iacurile de la Șăcel), turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice – Galeș, Sibiel, Fântânele)
11	TĂLMACIU	•	•	•	•	•						•	•	•					Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserică M.I, ruinele cetății dacice și medievale Landskrone, Colecția muzeală Boița), ecoturism (Suvara Sașilor), turism de agrement nautic (Ștrandul Aqua Blue), turism de evenimente, unele cu componentă gastronomică (Udatul Ionilor, Festivalul Plăcintelor de la Tălmăcel), turism gastronomic – produse tradiționale atestate Tălmăciu, turism gastronomic – produse montane atestate-Tălmăciu, Tălmăcel), turism rural/agroturism (pensiuni turistice rurale și agroturistice - Tălmăcel)
12	ALMA	•	•	•															Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansamblul bisericii reformate (Alma) si biserica evanghelică (Șmig), turism rural-agroturism (pensiuni agroturistice)

13	ALȚINA	•	•																	Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansamblul bisericii evanghelice fortificate, <u>Muzeul interetnic al Văii Hârtibaciului, sit arheologic</u>)
14	APOLDU DE JOS	•	•			•														Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici M.I. - ansamblul bisericii evanghelice fortificate, 2 biserici de lemn, situri arheologice, <u>Muzeul interetnic al Văii Hârtibaciului</u>), turism gastronomic-oenologic
15	ARPAȘU DE JOS	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•			•	•			Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici M.I., <u>Centrul Cultural Memorial „Dr. Gheorghe Telea-Bologa” - Noul Român, situri arheologice</u>), turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice), turism de drumeție, de aventură și sporturi extreme, ecoturism, agrement nautic, turism piscicol (păstrăvăria Albota), turism de evenimente, include și componentă gastronomică (<u>”Lira Țării Făgărașului” - Albota-Laita</u>), cicloturism
16	AȚEL	•	•		•			•												Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansambluri biserici fortificate, situri arheologice), cicloturism
17	AXENTE SEVER	•	•		•															Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansambluri biserici fortificate, <u>Muzeul-Cetate, casa Axente Sever</u>)
18	BÂRGHIȘ	•	•	•	•															Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansamblul bisericii evanghelice), turism de agrement (Villa Abbatis Equestrian Center Apos), turism rural/agroturism (pensiune agroturistică)
19	BAZNA	•	•		•	•		•			•					•		•	•	Turism balnear (Complexul balnear Expro), turism cultural-istoric și cultural-religios (ansamblul rural "Centrul localității", biserici și edificii M.I. - 3 ansambluri biserici evanghelice fortificate, muzeul sătesc Boian), turism de evenimente, include și componentă gastronomică (Festivalul "Porcul de Bazna"), cicloturism, turism de agrement (Expro)

																			Spa Complex), turism profesional
20	BIERTAN	•	•	•			•	•	•										Turism cultural-istoric și cultural-religios (situl rural, biserici și edificii M.I - ansamluri biserici fortificate – cel din Biertan declarat monument UNESCO, centrul istoric Biertan, două ramuri ale conceptului de „eco-muzeu regional” (farmacie și tâmplărie), ansamblul rural cu centrul istoric Copșa Mare, situri arheologice, Colecția Bisericii Evanghelice Biertan), turism de evenimente, unele includ componentă gastronomică (Turnir gastronomic, Festivalul ICon Arts Transilvania, Transylvanian Book Festival), turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice), cicloturism
21	BLĂJEL			•															Ecoturism (Movilele de la Păucea), turism rural (pensiune turistică)
22	BOIȚA	•	•				•	•	•			•	•					•	Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I - ansamblul rural "Centrul localității", ansamblul bisericii „Adormirea Maicii Domnului, Castelul Turnu Roșu, situri arheologice, Castellum, Colecția Etnografică Boița), turism de drumeție, cicloturism, turism de aventură, ecoturism, turism climacteric, turism gastronomic – produse tradiționale atestate)
23	BRĂDENI	•	•	•															Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansamblul bisericii evanghelice fortificate, sit arheologic), turism piscicol și de agrement nautic (lacuri Brădeni I și II), turism rural/agroturism
24	BRATEIU	•	•																Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansamluri bisericii evanghelice fortificate, situri arheologice)
25	BRUIU	•	•						•										Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansamluri bisericii evanghelice fortificate), cicloturism

26	CÂRȚA	•	•	•	•																																		Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansamblul bisericii evanghelice fortificate, ansamblul fostei mănăstirii cisterciene), cicloturism, turism de evenimente („Ziua urșilor și burduhoșilor” și „Buzduganul de la seceriș”), cicloturism, turism rural (pensiuni turistice)
27	CÂRȚI ȘOARA	•	•	•		•	•																															Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici M.I., muzee - Muzeul „Badea Cârțan” și Galeria Turismului Montan), turism de evenimente (“În satul lui Badea Cârțan”), turism gastronomic – produs montan atestat), turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice)	
28	CHIRPĂR	•	•	•																																		Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. – ansambluri biserici evanghelice fortificate), cicloturism, turism rural/agroturism (pensiune agroturistică)	
29	CRISTIAN	•	•	•																																		Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I., ansamblul bisericii evanghelice fortificate sit arheologic, Muzeul Sătesc Etnografic), turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice)	
30	DÂRLOS	•	•																																			Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. – ansamblul bisericii evanghelice fortificate Curciu)	
31	GURA RÂULUI	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•																							Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserica M.I., case și pod din lemn, ansamblu textil hidraulic, muzeu comunal), turism de evenimente, cu componentă gastronomică inclusă (Festivalul Național "Bujorul de munte - cina ca la stână), turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice), turism de drumeție, cicloturism, turism de aventură și sporturi extreme, turism pt. sporturi de iarnă (pârtie schi), ecoturism, turism de agrement nautic, turism piscicol (lacul Gura Râului), turism gastronomic, turism climacteric, turism profesional (afaceri și team building)	
32	HOGHILAG	•	•		•	•																																Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansamblul bisericii evanghelice), turism de evenimente, cu componentă gastronomică inclusă (Sărbătoarea tuberozelor), ecoturism (Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava	

																				Mare)
33	IACOBENI	•	•																	Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. - ansambluri biserici evanghelice fortificate, Colecția de obiecte bisericesti), turism cinegetic (fond vânatoare)
34	JINA	•	•	•	•	•	•		•	•	•									Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserica și edificiu M.I., Muzeul pastoral), turism de evenimente cu componentă gastronomică inclusă (nedee pastorală "Sus pe muntele din Jina"), turism gastronomic – produse montane atestate), turism de drumeție, turism de aventură și sporturi extreme, turism pt. sporturi de iarnă (pârtie schi), ecoturism, turism climacteric, turism rural/agroturism (pensiune turistică)
35	LASLEA	•	•			•	•													Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici M.I. - ansambluri biserici evanghelice fortificate), ciclaturism, turism de evenimente cu componentă gastronomică (Sărbătoarea mărului – Mălâncrav)
36	LOAMNEȘ	•	•			•					•									Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserica M.I.), turism piscicol (Iacurile de la Mândra-Alămor), ecoturism, turism gastronomic – produse tradiționale atestate)
37	LUDOȘ																			
38	MARPOD	•	•			•														Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I, casa memorială Iacob Bologna), turism gastronomic (carne vită Angus, miere ecologică, produse cu indicație geografică protejată)
39	MERGHINDEAL	•	•	•	•															Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I, - ansambluri biserici evanghelice fortificate, fosta primărie, azi Casa Thomas Quibb, Casa memorială Victor Păcală-Dealu Frumos, Fostul cazinou al ofițerilor și Sala comunității Dealu Frumos), turism de evenimente (Festivalul ICon Arts Transilvania), turism rural/agroturism (pensiune turistică)
40	MICĂSASA	•	•			•														Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I, Castelul Bruckenthal, situri arheologice, ansamblul bisericii evanghelice fortificate Țapu), turism gastronomic (produs cu indicație geografică

																								protejată)
41	MIHĂILENI	•	•																					Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I. ansambluri biserici evanghelice fortificate)
42	MOȘNA	•	•	•			•																	Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I., ansambluri biserici evanghelice fortificate, situri arheologice), turism rural/agroturism (pensiune turistică rurală și agroturistică), turism gastronomic (varza de Moșna, brânzeturi - Cașcavalul și <i>brânza de Moșna, brânzoaica de Moșna</i> , (produs cu indicație geografică protejată), <i>turism de evenimente cu specific gastronomic</i> (Festivalul Verzei)
43	NOCRICH	•	•			•	•					•	•											Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I, ansambluri biserici evanghelice fortificate, moumente, sit arheologic), turism de evenimente cu component gastronomică inclusă (Târg de Crăciun la Hosman), cicloturism, plimbare cu mocănița
44	ORLAT	•	•	•			•	•	•				•		•	•								Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I - casă de lemn, ansamblul fostului sediu al Comandamentului Grăniceresc, situri arheologice), turism de drumeție, turism de aventură și sporturi extreme, turism de agrement nautic, turism piscicol (lacurile de la Orlat), turism climateric, turism profesional, turism gastronomic – produse montane atestate), turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice)
45	PĂUCA	•	•																					Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I., sit arheologic)
46	POIANA SIBIULUI	•	•	•																			•	Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserică M.I. - case de lemn, gospodărie țărănească, muzeu etnografic), turism rural/agroturism, turism climateric
47	POPLACA	•	•	•								•												Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserică/ansamblu și edificii M.I, casă de lemn, gospodărie țărănească), cicloturism, turism rural/agroturism (pensiuni turistice)
48	PORUMBACU DE JOS	•	•	•			•	•				•	•		•	•								Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserică și edificii M.I, - casă de lemn), turism rural/agroturism

																			(pensiuni turistice și agroturistice), turism de drumeție, cicloturism, turism de aventură și sporturi extreme turism de agrement nautic, turism piscicol (Balta lui Iancu din Colun), turism cinegetic (fond vânătoare), turism climateric, ecoturism, turism gastronomic – produse montane atestate - Sărata)
49	RACOVIȚA	•	•			•	•			•								•	Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserică M.I.), turism de drumeție, turism de aventură și sporturi extreme, turism climacteric, turism gastronomic – produse tradiționale atestate
50	RĂȘINARI	•	•	•	•	•	•	•		•	•							•	Turism cultural-istoric și cultural-religios (Ansamblul rural "Centrul localității", biserici și edificii M.I. – Casa Episcopilor, Conacul Barcianu, Casa memorială Emil Cioran, Casa Octavian Goga, 2 muzee - Colecția Memorială „Octavian Goga”, Muzeul etnografic Rășinari; fortificație medievală), turism de evenimente cu specific sau componentă gastronomică (Festivalul "Brânzei și al țuicii", Târg de Crăciun), turism de drumeție, cicloturism, turism de aventură și sporturi extreme, turism climateric, ecoturism, turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice), turism gastronomic (produs cu indicație geografică protejată)
51	RÂU SADULUI				•	•	•			•								•	Turism rural/agroturism, turism de evenimente cu componentă gastronomică (Festivalul balmoșului de munte + păstrăv), turism de drumeție, turism de aventură și sporturi extreme, turism climacteric, turism gastronomic (produse montane atestate), turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice)
52	ROȘIA	•	•	•						•								•	Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici edificii M.I - ansambluri biserici evanghelice fortificate, situri arheologice), plimbare cu mocănița (Cornățel), turism rural/agroturism (pensiuni turistice și agroturistice), turism gastronomic (punct gastronomic local Nucet)
53	SADU	•	•	•	•	•	•												Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserică/ansamblu și edificii M.I., casă de lemn, biserică de lemn, muzee - Muzeul „Sigmund Dachler”, Muzeul Hidroenergetic Sadu I), turism de

																					edificii M.I. - – ansamblul bisericii evanghelice fortificate, situri arheologice), turism rural/agroturism (pensiune agroturistică), turism gastronomic (brânzeturi de capră)	
61	TILIȘCA	•	•	•		•															Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici și edificii M.I., cetate medievală, casă de lemn, situri arheologice - cetatea medievală, 2 muzee), turism rural-agroturism, turism gastronomic (produse montane atestate), turism rural/agroturism (pensiuni turistice rurale și agroturistice)	
62	TURNU ROȘU	•	•	•			•						•							•	Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserici M.I., expoziția muzeală), turism de drumeție, turism de aventură și sporturi extreme, turism rural/agroturism (pensiune agroturistică), turism climateric	
63	VALEA VIILOR	•	•			•															•	Turism cultural-istoric și cultural-religios (situl rural, biserici și edificii M.I. – ansambluri biserici evanghelice, cel din Valea Viilor – monument UNESCO, situl rural Valea Viilor, Muzeul Bisericii Evanghelice), turism de evenimente ("Drumul spre lumină"), turism de agrement (ferma de cai La Haiducu')
64	VURPĂR	•	•				•															Turism cultural-istoric și cultural-religios (biserica și edificii M.I. – gara), turism gastronomic (produse montane atestate, produs cu indicație geografică protejată

2.6. Circuite turistice

În vederea punerii în valoare a patrimoniului natural și cultural (material și spiritual) grupat, în cadrul fiecăreia dintre cele 5 zone etnofolclorice ale județului Sibiu au fost identificate (în cadrul Strategiei de dezvoltare a județului Sibiu pentru perioada 2012-2020) **5 trasee/circuite turistice tematice** (accesibile automobilistic), câte unul pentru fiecare dintre aceste zone¹:

1. *Drumul brânzei în Mărginimea Sibiului*, pe ruta: Boița – Tălmăcel - Cisnădie – Sadu - Râu Sadului – Păltiniș – Rășinari – Gura Râului – Poplaca – Sibiu – Săliște – Galeș – Rod – Tilișca – Poiana Sibiului – Jina cu acces spre Transalpina

2. *Drumul verde al Văii Hârtibaciului*, pe ruta: Sibiu – Daia – Roșia – Vurpăr – Hosman – Fofeldea – Nocrich – Alțâna – Agnita (cu 2 variante: Agnita – Ruja – Stejărișu – Brădeni – Sighișoara și Agnita – Dealu Frumos – Merghindeal – Cincu – Bruuiu – Șomartin – Nou Român – Săsăuș – Chirpăr – Marpod – Sibiu).

3. *Vămile Făgărașilor*, pe ruta: Sibiu – Turnu Roșu – Sebeșu de Jos – Sebeșu de Sus – Avrig – Porumbacu de Jos – Porumbacu de Sus – Cârțișoara – Bâlea Lac – Arpașu de Sus – Arpașu de Jos – Cârța.

4. *Drumul fortificațiilor pe Valea Târnavelor*, pe ruta: Sibiu – Mediaș - Sighișoara (cu 2 variante: Țapu – Șeica Mică – Axente Sever – Valea Viilor – Mediaș – Brateiu – Mălâncrav – Sighișoara și Mediaș – Moșna – Alma Vii – Richiș – Biertan – Copșa Mare – Șaroș pe Târnavă – Dumbrăveni – Dârlos – Blăjel – Bazna-Boian).

5. *Drumul sării în Țara Secașelor*, pe ruta: Sibiu – Ocna Sibiului – Miercurea Sibiului (cu 2 variante: Sibiu – Șura Mare – Hamba – Slimnic – Loamneș – Șoroștin – Alămor - Bogatu Român – Păuca – Ludoș – Ocna Sibiului – Sibiu și Miercurea Sibiului – Apoldu de Sus – Apoldu de Jos – Sângătin – Ludoș – Presaca – Păuca – Bogatu Român – Mândra – Alămor – Ocna Sibiului)

Unele dintre aceste trasee/circuite sau părți/segmente din acestea sunt (preluate și/sau integrate în alte trasee sub alte nume/branduri², precum:

Traseul Explorați „Alpii Transilvaniei”: Sibiu - Mohu - Tălmăcel - Turnu Roșu - Avrig - Cârțișoara - Bâlea Cascadă - Bâlea Lac - Arpașu de Sus - Arpașu de Jos - Cârța - Avrig – Sibiu (vezi <http://www.sibiu-turism.ro/Explorati-Alpii-Transilvaniei.aspx>)

Drumul transumanței, pe ruta Sibiu - Cristian - Apoldu de Sus - Miercurea Sibiului - Dobârca - Poiana Sibiului - Jina - Poiana Sibiului - Rod - Tilișca - Galeș - Săliște - Sibiel - Fântânele - Orlat - Cristian – Sibiu <http://www.sibiu-turism.ro/Explorati-Alpii-Transilvaniei.aspx>).

¹ Traseele sunt preluate, detaliate la nivelul obiectivelor punctuale și activităților de interes asociate acestora sau independente de acestea care pot și merită a fi vizitate și/sau experimentate în localitățile și locațiile grupate pe parcursul acestora, precum și la nivelul dotărilor/facilităților, serviciilor și acțiunilor reclamate de funcționarea lor în condiții de eficiență optimă, și în mediul online de către Asociația Județeană de Turism Sibiu, care funcționează sub egida CJ Sibiu pe site-ul oficial al Destinației Turistice Județul Sibiu, gestionat de aceasta – <http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati-Trasee-de-drumetie-Circuite-recomandate.aspx>, dar și de către diverse alte surse de informare din mediul online; ex. <https://adevarul.ro/stiri-locale/sibiu/5-trasee-care-te-vor-ajuta-sa-descoperi-judetul-1868276.html>)

Alături de acestea, Asociația Județeană de Turism Sibiu promovează un set de alte 6 trasee tematice (imaginate, propuse, inițiate și derulate prin intermediul unor programe gestionate de organizații sau asociații publice sau private implicate în domeniul turismului din județ (<http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati--Trasee-Tematice.aspx>) care le completează pe primele, oferind și alte motivații și, implicit, "acoperind" și alte preferințe ale unor segmente de turiști potențiali interesați de cultura, natura și identitatea locurilor care pot fi accesate parcurgându-le, astfel:

1. *Poiana Soarelui*. Cultura lemnului (detalii pe site-ul www.aniidrumetiei.ro);
2. *Via Transilvanica*, care traversează teritoriul județului Sibiu pe o distanță de 105 km, între localitățile Florești (comuna Laslea) și Micăsasa (detalii pe site-ul www.viatransilvanica.com);
3. *Ruta "Porțile Transilvaniei"* care urmează traseul Cârța-Cârțișoara-Bâlea-Arpașu de Sus-Tălmăciu-Tălmăcel-Sadu-Cisnădie-Cisnădioara-Rășinari-Păltiniș-Gura Râului-Sibiel-Orlat-Săliște-Tilișca-Poiana Sibiului-Jina-Miercurea Sibiului-Apold-Ocna Sibiului-Sibiu (detalii pe site-ul www.roturistic.ro);
4. *Ruta orașelor și stațiunilor balneare istorice din România* - traseu focusat asupra ofertei complexe a stațiunii Ocna Sibiului;
5. *Ruta patrimoniului material UNESCO în România* – oferă posibilitate de a descoperi cele două sate (Biertan și Valea Viilor) care dețin monumente istorice care figurează pe lista monumentelor UNESCO (detalii pe site-ul www.colinele-transilvaniei.ro);
6. *Ruta destinațiilor turistice din România premiate de Federația Internațională a Jurnaliștilor și Scriitorilor de Turism (FIJET) cu trofeul de excelență "Mărul de Aur" pentru dezvoltarea și promovarea turismului*, traseu care integrează toate satele Mărginimii Sibiului (Boița, Sadu, Râu Sadului, Tălmăciu, Tălmăcel, Rășinari, Poplaca, Gura Râului, Orlat, Fântânele, Sibiel, Vale, Săliște, Galeș, Tilișca, Rod, Poiana Sibiului și Jina).

De asemenea, o serie de trasee tematice ghidate și activități și experiențe de recreere-agrement-divertisment (acoperind o arie diversă: activități pe apă, cicloturism, foraging, gastronomie, hiking, observarea florei, observare păsărilor, ski de tură, turism ecvestru) sunt imaginate și propuse prin programul "Anii drumeției" derulat sub egida Consiliului Județean Sibiu) (detalii pe site-ul www.aniidrumetiei.ro).

Amatorii turismului activ "pe două roți" (cicloturiști) beneficiază pe raza județului Sibiu de numeroase și variate alternative care acoperă o largă paletă de opțiuni (din punct de vedere al lungimii, gradului de dificultate, al tipurilor de obiective care pot fi accesate în cadrul acestora, oferind posibilitatea îmbinării plimbării pe bicicletă cu vizitarea de orașe istorice și sate tradiționale, dar și trasee a căror parcurgere reclamă o condiție fizică adecvată)³, cele mai frecventate și apreciate fiind:

- Pista de biciclete Sibiu - Parcul Sub Arini - Pădurea Dumbrava - Sibiu (10,6 km);

---

³ Detaliate adecvat pe același site al Destinației Turistice Județul Sibiu, gestionat de către Asociația Județeană de Turism Sibiu, care funcționează sub egida CJ Sibiu – vezi: <http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati--Trasee-de-bicicleta.aspx>

- Pista de biciclete Sibiu - Cisnădie - Cisnădioara (8 km);
- Traseul Emil Cioran: Sibiu (parcul Sub Arini) - Pădurea Dumbrava - Rășinari - Poplaca - Sibiu (25 km);
- Traseul Măgura Cisnădiei: Cisnădie (parcul Măgura) - Vf. Măgura 1307 m - Cisnădioara - Cisnădie (31.5 km);
- Traseul Gușterița verde: Sibiu (biserica evanghelică Gușterița) - livezile Viile Sibiului - Gușterița (15 km);
- Mediaș bike Marathon (un traseu de 25 km și unul de 40 km);
- Biertan - Ațel - Richiș - Biertan (21 km);
- Mălâncrav-Copșa Mare-Mălâncrav (46 km);
- Cârța - Nou Român - Șomartin - Săsăuș - Fofeldea - Cârța (46 km);
- Stațiunea Bazna - Mediaș (6,5 km).

Alături de acestea, oferta de profil mai include o serie de alte trasee, detaliat documentate și prezentate (punctele de plecare-sosire, lungime, diferența de nivel, grad de dificultate, tipul de marcaj, sezonaltatea, secțiuni, informații privitoare la obiectivele de interes de pe traseu (<http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati--Trasee-de-bicicleta.aspx?pos=1&count=28>):

- Pista de biciclete Sibiu - Tropinii Noi (spre Rășinari)
- Din Rășinari spre Apa Cumpănită
- Pe Măgura Ghiocilor
- Prin Râu Sadului și împrejurimi
- Spre Măgura, prin fânețe
- Sus, pe Vf. Măgura
- Trasee de bicicletă pe Valea Hârtibaciului
- De-a lungul văilor Târnavei Mari
- Biertan - Copșa Mare - Valchid
- Biertan - Richiș - Ațel - Dupuș
- Biertan - Richiș - Ațel - Dupuș via Copșa Mare
- Sighișoara - Mălâncrav
- Sighișoara - Copșa Mare
- Sighișoara - Richiș
- Sibiel – Crinț - Poiana Soarelui – Săliște - Sibiel
- Săliște - Poiana Soarelui – Tilișca - Săliște
- Orlat- Poiana Godea- Sibiel- Orlat
- Gura Râului- Râul Mic- Sub Duși- Crinț- Sibiel

- Orlat-Poiana Godea-Fântânele-Orlat
- Sibiel - Crinț - Tilișca - Săliște - Sibiel
- Sibiel- Crinț- Coasta Porumbelului- Jina- Râul Negru- Rod- Săliște- Sibiel
- Fântânele - Poiana Godea - Sibiel - Fântânele
- Traseul cicloturistic "Emil Cioran - Călugăru"
- Traseul cicloturistic "Mocănița - Valea Hârțibaciului"
- Traseul cicloturistic "Brukenthal - Țara Oltului"
- Traseul cicloturistic "Drumul Sașilor – Măgura Cisnădiei"
- Traseul cicloturistic "Drumul Sării - Țara Secașelor"
- Trasee cicloturistice din Gușterița

Pe de altă parte, conform unui recent (septembrie 2022) studiu elaborat sub egida Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrație prin Centrul Național de Coordonare Velo⁴, la nivelul județului Sibiu au fost inventariate 7 trasee cicloturistice existente care beneficiază de studii de fezabilitate sau proiecte tehnice, însumând 75,563 km, astfel:

- Sibiu- Rășinari, paralel cu DJ 106A km 8+825 – km 10+542: 3,43 km
- Sibiu- Cisnădioara, în ampriza drumului județean DJ 106D: 11,2 km
- Sibiu - Ocna Sibiului, pe drumuri de exploatare agricole: 10 km
- Sibiu-Poplaca- Orlat-Cristian, în ampriza drumurilor județene DJ106R, DJ106D, DJ106J, DJ106E: 40 km
- Sibiu – Rășinari, pe partea stânga între km 4+058-km 8+825: 4,767 km
- Avrig-Racovița-Tălmăciu-Sadu-Râu Sadului-limită jud. Vâlcea, km 0+919–3+050: 4,135 km
- Porumbacu de Sus pe DJ105J, între km 9+669 - km 11+700: 2,031 km.

Același studiu propune spre realizare (cu finanțare prin mecanismele PNRR) nu mai puțin de alte 20 de trasee, cumulând 302,476 km (detaliat punctual).

2.7 Mijloace de publicitate și promovare a resurselor turistice

Principalele canale de promovare a ofertei turistice a județului Sibiu sunt reprezentate de cele oferite mediul online, cel mai complex, complet, structurat și actualizat fiind website-ul Destinației Județene Sibiu (<http://www.sibiu-turism.ro/>), gestionat de Asociația Județeană de Turism, care integrează informații care acoperă, practic, întreaga gamă de categorii, subcategorii și secțiuni/elemente/tipuri de activități de interes turistic, structurate astfel:

1. *Ce vedem* cu următoarele subcategorii și elemente vizate:

---

⁴ Secara, Ciprian, Dimitriu Emanuela (2022), Studiul privind stabilirea, identificarea și distribuția teritorială a traseelor cicloturistice la nivel național – ANEXA 2. Atlasul traseelor cicloturistice la nivel județean

- Destinații (Regiuni turistice: Mărginimea Sibiului, Țara Oltului/Făgărașului, Ținutul așezărilor săsești și Țara Secașelor, Orașe istorice – Sibiu, Mediaș, Cisnădie, Destinații montane – Bâlea și Păltiniș; Destinații balneare: Bazna și Ocna Sibiului);
- Cultură și patrimoniu: Patrimoniu religios, Meșteșuguri, Gastronomie, Muzeu și expoziții, Tradiții și obiceiuri, Instituții culturale;
- Natură și patrimoniu: Zona montană, Munții Făgăraș sau Alpii Transilvaniei, Colinele Transilvaniei, inclusiv infrastructura de drumeție - traseele de drumeție existente în munții Făgăraș, Munții Cîndrel, Munții Lotrului și zonele colinare);
- Circuitele recomandate: Drumul brânzei, Vămile Făgărașului, Drumul naturii, Drumul fortificațiilor, Drumul sării.

2. *Ce facem*, grupate pe 2 secțiuni:

- Activități, incluzând traseele de drumeție, traseele tematice, traseele de bicicletă, Parcurile de aventură, Centrele de echitație și Sporturile aeriene;
- Evenimente, grupate pe secțiunile Spectacole și expoziții, Tradiții și obiceiuri și Evenimente sportive. Alături de acestea, sunt alocate secvențe suplimentare separate de real interes menite a aduce la cunoștința celor interesați ofertele speciale, respectiv agenda evenimentelor săptămânii, lunii și anului, cu întreaga gamă de informații necesare, inclusiv link-uri spre site-urile principalelor instituții sau evenimente culturale sibiene (Filarmonica de Stat Sibiu, Teatrul Național "Radu Stanca", Teatrul Gong, Teatrul de Balet Sibiu, Ansamblul folcloric profesionist Cindrelul-Junii Sibiului și ASTA film) care oferă posibilitatea informării mai detaliate/suplimentare cu privire la activitatea acestora.

3. *Ce trebuie să știm*, categorie care include informațiile utile ca turiștii să poată opta în cunoștință de cauză cu privire la locațiile de cazare, modalităților/tipurilor de mijloace de deplasare care permit deplasare spre și dinspre zonele și locațiile de interes, respectiv o secțiune alocată informațiilor utile (cu privire la județul Sibiu, centrele de informare turistică, ghizii de turism autorizați și agențiile de turism sibiene).

Pe lângă website-ul destinației județene, există pagini web pentru destinația ecoturistică Colinele Transilvaniei și Țara Făgărașului (destinația ecoturistică a anului 2020), Anii Drumeției etc., precum și aplicațiile Sibiu city app (aplicația oficială a Municipiului Sibiu), Anii Drumeției app, Questo app etc.

Multe dintre localitățile turistice dețin propria pagină (municipiul Sibiu fiind, firește, cel mai bine reprezentat și la acest capitol, ex. <https://turism.sibiu.ro/>, <https://sibiucity.ro/>, <http://www.sibiu360.ro/>), ca de altfel și anumite zonele sau areale cu profil turistic conturat (http://www.traditiisibiene.ro/sibiul_traditiilor/zone/1, <https://tarafagarasului.com/> etc) și multe dintre agențiile de turism cu oferte de pachete turistice care integrează locații și/sau areale din județul Sibiu, respectiv structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, dar și cele cu funcții

balneare și de agrement-divertisment, majoritatea acestora fiind prezente și pe diferite rețele de socializare (de regulă mai multe, cele cu impact mai ridicat și număr mai ridicat de utilizatori).

Alături de acestea, un rol activ în promovarea turistică a resurselor atractive ale județului (la diferite niveluri de extensiune spațială și rang taxonomic în ierarhia turistică: a ansamblului județean, a diferitelor zone, localități sau locații de interes turistic până la cel al unor obiective turistice individualizate sau a diferitelor tipuri de trasee care permit accesarea acestora) revin *organizațiilor cu preocupări în domeniul turismului și a culturii*, centrelor de informare și promovare turistică și *agențiilor turistice* tour-operatoare sau detailiste (cele care au în portofoliul de oferte pachete turistice care includ resurse atractive de pe raza județului Sibiu). Principalele *organizații active* la nivelul județului Sibiu, sunt următoarele: Asociația Județeană de Turism Sibiu, Asociația Salvamont Sibiu, Asociația GAL Mărginimea Sibiului, Asociația GAL Podișul Mediașului, Asociația GAL Dealurile Târnavelor, Asociația GAL Microregiunea Hârtibaciu, Asociația de dezvoltare intercomunitară „Țara Făgărașului”, Asociația Carpatină Ardeleană a Turiștilor – SKV, Asociația Mioritics, UMD Colinele Transilvaniei, Asociația My Transylvania, Asociația Mihai Eminescu Trust, Asociația Sibiu Guides, Asociația pentru înfrumusețarea orașului Sibiu (AIOS), Asociația Events for Tourism, Asociația Focus Sibiu, Asociația Grey Projects Asociația Pensiunilor Agroturistice Rășinari, Asociația Tură în Natură, Asociația de Turism și Ecologie Dianthus, Asociația Prietenii Mocăniței, Fundația Biserici Fortificate, Fundația Comunitară Sibiu, Fundația ADEPT, Asociația Maghiarilor din Sibiu „HID”, Asociația Sibiul 2000, Asociația Hosman Durabil, Asociația Pro Richiș Transilvania, Asociația Monumentum.

La nivelul județului Sibiu funcționează un număr de 95 de *agenții turistice autorizate*, 59 dintre acestea fiind organizatoare (41 în municipiul Sibiu, 14 în municipiul Mediaș, 2 în Șelimbăr și câte una în Rășinari și Șeica Mare), respectiv 36 de tip intermediar (19 în municipiul Sibiu, 12 în municipiul Mediaș, 2 în Șelimbăr și câte una în Apoldu de Jos, Cârțișoara și Miercurea Sibiului) (<https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>).

Chiar dacă pe lista oficială a *centrelor naționale de informare și promovare turistică* figurează o singură unitate în județul Sibiu, respectiv Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Tâlmăciu (<https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>), rețeaua Centrelor de Informare Turistică (însă cu caracter sezonier) include alte câteva unități: CIT Mediaș, CIT Cisnădie, CIT Astra Sibiu, CIT Rășinari, CIT centrul istoric Sibiu și CIT centrul istoric Kultours din Sibiu, CIT Săliște și CIT Ocna Sibiului (<http://www.sibiu-turism.ro/Ce-trebuie-sa-stim-Info-utile-Centre-de-Informare-Turistica.aspx>). Misiunea acestora este de a oferi turiștilor informații privind potențialul turistic, locația obiectivelor, programul de vizitare a obiectivelor de interes turistic, mijloacele de acces, detalii privind infrastructura de cazare și diverse alte informații utile solicitate de cei interesați.

Târgurile de turism reprezintă modalități eficiente promovare a ofertei atractive a județului și a diferitelor locații și obiective de interes. Promovarea ofertei turistice a județului Sibiu la târgurile naționale poate

beneficia de o serie de oportunități în acest sens, cea mai importantă fiind Târgul de Turism al României de la București, urmată de alte câteva manifestări de profil organizate, atât în Sibiu (Turism Expo, Târgul de Ecoturism etc.), cât și în alte orașe precum cele de la Cluj-Napoca, Timișoara, Brașov, Iași, Constanța, Ploiești.

Participarea la târgurile internaționale, în cadrul unor manifestări de anvergură (de genul celor la care a participat Ministerul de profil în perioada prepandemică – Tel Aviv, Budapesta, Berlin, Paris, Beijing, Dubai, Shanghai, Frankfurt, Londra, Varșovia, Barcelona, Jata-Japonia - unde și oferta județului sau anumite componente ale acesteia se poate regăsi în diverse pachete turistice) reprezintă cel mai eficient mod de a crește vizibilitatea și motivația potențialei clientele din străinătate. Rămâne deocamdată un deziderat care întrunește condiții de transpunere în realitate foarte rar (un astfel de caz fericit, să sperăm că este doar debutul unor evenimente de această factură, reprezentat de cazul recent – noiembrie 2022 - când Asociația Județeană de Turism Sibiu, prin intermediul Ministerul Turismului, a fost prezentă - împreună cu peste 30 de reprezentanți ai asociațiilor de profil și ai autorităților locale din România - la târgul de turism WTM Londra, organizat în format Business-to-Business / B2B).

Cu toate acestea, la nivelul ansamblului județean activitatea de promovare/marketing turistic nu reprezintă încă un sprijin real în ceea ce privește punerea în valoare eficientă a resurselor atractive de care dispune județul.

3. EVIDENȚIEREA DISFUNȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

Principalele disfuncționalități identificate în studiul de fundamentare și prioritățile de intervenție sunt redată sintetic în tabelul de mai jos:

Disfuncționalități identificate	Prioritate de intervenție
<p>Valorificarea suboptimală a potențialului turistic al cadrului natural și existența unui decalaj accentuat între gradul de valorificare a potențialului atractiv al cadrului natural al zonei montane și submontane și de culoar/contact marginal în raport cu zona colinară</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea valorificării competitive și eficiente a potențialului turistic de dezvoltare al tuturor punctelor, arealelor și zonelor cu resurse atractive naturale din județ prin amenajări, servicii și acțiuni adecvate specificului fiecărui tip de resurse și corelarea acestora cu nevoile, exigențele și posibilitățile turiștilor (dezvoltarea cu prioritate a turismului montan/activ, balnear și a unor forme de turism de "nișă"), deziderat care presupune: <ul style="list-style-type: none"> - identificarea, inventarierea, estimarea valorii atractive a tuturor obiectivelor, locațiilor și arealelor naturale de interes turistic și cu potențial valorificabil/amenajabil, dublate de realizarea unei campanii de conștientizare a publicului larg, în general, și a locuitorilor din zonele învecinate despre existența și valoarea acestora; - elaborarea planurilor integrate care să cuprindă obiectivele propuse spre amenajare în urma ierarhizării valorice a resurselor atractive, stabilirii ordinii priorităților în amenajare, a tipurilor de dotări și a caracteristicilor aferente, a accesibilității, amplasamentului, situației juridice actuale, bugetului de investiții existent și sumele necesare realizării, potențialii investitori sau realizatori ai acestor obiective sau programe, termenii și ordinea priorităților în amenajare etc.; - realizarea/inserarea dotărilor, echipamentelor și serviciilor adaptate structural, tipologic, dimensional și calitativ în funcție de caracteristicile fiecărui obiectiv, locații sau areal în parte și ale cererii turistice potențiale pentru acestea. <p>Realizarea acestora vizează:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. amenajarea și omologarea de noi trasee montane, marcarea/refacerea marcajelor corespunzătoare și dotarea cu indicatoare de orientare, panouri informative, dublate de edificarea unei rețele de locuri de regroupare, refugii/adăposturi și/sau cabane turistice în lungul sau proximitatea acestora; b. dezvoltarea unui turism durabil "de tip verde" prin fructificarea nișei ecoturismului care presupune înființarea, certificarea și promovarea unor noi destinații ecoturistice și conceperea unor trasee ecodidactice (ecoturistice); c. evaluarea integrală și exactă a domeniului schiabil potențial al județului în vederea extinderii domeniului schiabil și dotării cu echipamentelor și instalațiilor aferente, inclusiv pentru alte sporturi de iarnă și dotări apres-ski; d. dezvoltarea unor activități specializate încadrabile turismului de "nișă" pentru a satisface diferite categorii de hobby-uri care relevă

	<p>potențial de afirmare/dezvoltare (grupurile-țintă de potențiali practicanți trebuie identificați în urma efectuării unor studii de piață);</p> <p>e. realizarea amenajărilor specifice în vederea creșterii eficienței valorificării turistice prin pescuit recreativ și/sau sportiv, navigație de agrement și turism rural a sectoarelor de râu și suprafețelor lacustre din zona montană și colinară;</p> <p>f. amenajarea unor parcuri de vânătoare specializate prin realizarea amenajărilor specifice menite a facilita accesul, a permite monitorizarea circulației turistice, a informa, orienta și ghida turiștii;</p> <p>g. inventarierea integrală a resurselor hidrice minerale din județ, delimitarea perimetrelor de cantonare a acviferelor, stabilirea cu exactitate a spectrului hidrochimic, al valorii curative (efectului terapeutic și pretabilității la valorificare terapeutică), instituirea unor măsuri clare de protecție.</p>
<p>Valorificarea suboptimală a patrimoniului turistic antropic material (construit) și imaterial (spiritual) al județului; existența unui decalaj accentuat între gradul de valorificare a potențialului atractiv al centrelor urbane istorice, a stațiunilor turistice și a localităților rurale din zona montană față de localitățile rurale din zona colinară</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea valorificării eficiente și competitive a patrimoniului turistic antropic material (construit) și imaterial (spiritual) al județului (cu accent pe dezvoltarea turismului cultural, agroturismului, turismului gastronomic, turismului de evenimente) prin: <ul style="list-style-type: none"> - Inventarierea, restaurarea, consolidarea patrimoniului construit cu valoare cultural-istorică, inclusiv a obiectivelor de patrimoniu abandonate sau aflate într-o stare fizică precară (situri arheologice, monumente istorice, edificii religioase-biserici fortificate, castele, cetăți, conace), coroborate cu inițierea unor proiecte concrete în vederea valorificării lor turistice individualizate și/sau prin atragerea/integrarea acestora în cadrul unor trasee/circuite turistice; - Dezvoltarea și promovarea activă a turismului de evenimente în vederea creșterii notorietății, atractivității și interesului turistic; - Dezvoltarea turismului educațional și conservarea tradiției meșteșugărești și susținerea meșteșugurilor tradiționale, organizarea periodică de tabere folclorice și de artă și meșteșuguri tradiționale, organizarea cât mai multor evenimente culturale axate pe tradiții și obiceiuri, organizarea unor evenimente mediatice prilejuite de sărbătorile tradiționale; - Susținerea dezvoltării/fortificării turismului rural / agroturismului (îndeosebi în Mărginimea Sibiului, dar și în celelalte zone etnofolclorice ale județului); - Dezvoltarea și susținerea activă și consistentă a turismului gastronomic sprijinind realizarea și valorificarea produselor gastronomice prin extinderea actualei rețele de puncte gastronomice (înființarea de noi puncte gastronomice locale/agrogastronomice); - Înființarea unor muzee tematice (cu specific etnografic (îndeosebi în Mărginimea Sibiului), unui muzeu al sării (Ocna Sibiului)); - Dezvoltarea turismului industrial (în zona Mediaș, Copșa Mică și Sibiu); - Dezvoltarea/resuscitarea turismului oenologic (în zona Târnavelor și Apoldu de Jos); - Realizarea de proiecte de signalectică menite a informa, orienta și

	ghida turiștii spre și dinspre obiectivele de interes din centrele urbane, localitățile și locațiile ce dețin astfel de resurse.
<p>Accesibilitate și mobilitate deficitară spre unele obiective sau areale de interes turistic din zona montană sau din localitățile rurale situate marginal față de principalele coridoare rutiere și/sau feroviare, lipsa interconectării/conexiune limitată/deficitară între unele locații și areale posesoare de obiective de interes turistic</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea accesibilității, mobilității și conectivității spre/dinspre și între obiectivele sau areale de interes turistic din zona montană sau din localitățile rurale situate marginal față de principalele coridoare rutiere și/sau feroviare și generarea unor culoare turistice atractive pentru investiții în domeniu și racordarea județului, zonelor și locațiilor de interes turistic la principalele fluxuri de persoane, mărfuri și informații de la nivel național și european, prin: <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea interconectării componentelor ofertei turistice (locații, baze turistice, obiective turistice etc.) prin edificarea unor căi de comunicație și rute de transport care să faciliteze accesul spre/dinspre și între principalele puncte și areale de interes turistic; - Realizarea de drumuri rutiere specializate (drumuri turistice) spre punctele de interes turistic (naturale sau antropice); - Creșterea accesibilității și mobilității în teritoriu prin înființarea unor rute de transport public spre diferite locații marginale și cu acces precar din județ; - Asigurarea accesibilității spre/dinspre și în perimetrul ariilor și punctelor de interes din zona montană și implementarea unui sistem de monitorizare a circulației turistice; • Crearea de piste/benzi dedicate pentru bicicliști între centrele urbane și localitățile, respectiv spre punctele de interes turistic etc.; • Reabilitarea și amenajarea liniei ferate cu ecartament îngust Sibiu – Agnita (Mocănița); • Crearea cadrului propice derulării optime a activităților specifice asociate traseelor turistice tematice identificate în cadrul celor 5 zone etnofolclorice ale județului prin inserarea dotărilor, serviciilor și activităților/acțiunilor specifice necesare (Drumul brânzei în Mărginimea Sibiului, Drumul verde al Văii Hârțibaciului, Vămile Făgărașilor, Drumul fortificațiilor pe Valea Târnavelor, Drumul sării în Țara Secașelor, Drumul transhumanței etc.); • Amenajarea unor trasee/circuite turistice complexe pentru vizitarea localităților posesoare de biserici fortificate, bisericilor ortodoxe pictate de familia Grecu, cetăți fortificate, a centrelor orașelor istorice, circuite ale meșteșugurilor tradiționale;
<p>Distribuție neechilibrată / decalaje majore între oferta derivată (baza materială turistică) a destinațiilor și arealelor de interes turistic ridicat din județ (unele centre urbane și localități rurale din proximitatea acestora sau posesoare ale unor obiective naturale sau antropice, a celor din zona montană, respectiv din stațiunile balneoclimaterice și</p>	<p>Elaborarea și transpunerea în practică a unor măsuri concrete vizând extinderea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii și rețelelor de utilități publice ce deservește zonele cu potențial turistic în vederea creșterii volumului activității turistice prin atragerea unui flux crescut de turiști și creșterea duratei sejurului care să vizeze edificarea, reabilitarea, modernizarea: infrastructurii rutiere, amenajării obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, precum și a infrastructurii conexe de utilitate publică, punctelor (foișoarelor) de observare / filmare / fotografiere, căilor de acces la principalele obiective turistice naturale, refugiilor montane, posturilor Salvamont, bazelor de tratament, piscinelor, ștrandurilor, terenurilor de sport, pârtiilor de schi, pârtiilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă, infrastructurii de agrement, locurilor de recreere și popas, pistelor pentru cicloturism, centrelor de informare turistică, centrelor de conferințe, monumentelor istorice și de arhitectură etc.</p>

climaterice) și centrele urbane mici și majoritatea UAT rurale (din zonele colinare și de culoar marginal)	
Dezvoltarea și organizarea suboptimală la nivelul asigurării condițiilor de desfășurare, gestionare și promovare a activităților turistice	Stimularea și susținerea dezvoltării sectorului asociativ care să integreze ofertele UAT-urilor omogene din punct de vedere al potențialului turistic, încurajarea implicării/atragerii comunităților locale în dezvoltarea și promovarea turismului, cultivarea spiritului și inițiativei antreprenoriale, oferirea de consultanță și asistență la inițierea de noi afaceri în domeniul turismului (start-up).
Promovarea suboptimală a ofertei turistice a majorității locațiilor și arealor de interes turistic și a ansamblului județean	<p>Creșterea vizibilității ofertei turistice existente la toate nivelurile și pentru toate tipurile și formele care relevă potențial de afirmare și îmbunătățirea accesibilității informației turistice și promovarea eficientă a tuturor resurselor de interes turistic din județ, prin acordarea unei atenții sporite promovării turistice (în mediul on-line, mass-media, târguri de turism, centre de informare și promovare turistică) etc. care să asigure prin punerea la dispoziția celor interesați informațiile de o calitate fiabile, corecte și complete pentru să ia decizii cât mai eficient, mai rapid cu puțință și în cunoștință de cauza cu privire la destinațiile turistice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea unui sistem integrat de promovare / instrumente și servicii digitale integrate care să acopere domeniul turistic la toate nivelurile (județean/zonal/local/punctual); - consolidarea brandului Sibiu și realizarea unei abordări integrate a brandului la toate nivelurile industriei turistice pentru promovarea lor eficientă în vederea sporirii vizibilității (atragerii atenției) și atracției acestora ca și destinații turistice; - promovarea traseelor turistice tematice aferente celor 5 zone etnografice ale județului (Drumul verde al Văii Hârțibaciului, Drumul Brânzei, Drumul Fortificațiilor, Drumul sării și Vămile Făgărașilor, Drumul transhumanței etc.); - Încurajarea și sprijinirea conceperii unor produse „icoană”/de marcă distincte, reprezentative pentru ansamblul județean și/sau diferite zone/areale sau locații de interes turistic; - elaborarea de materiale de promovare atractive, dinamice, unitare și de calitate (tematice sau diversificate), însoțite de diseminarea lor în centrele de informare turistică din județ, din țară și străinătate, precum și în punctele de intrare în județ și/sau localități cu resurse de interes turistic (aeroporturi, gări, autogări); - corelarea mai bună a activității centrelor de informare turistică (C.I.T) existente cu necesitățile reale și concrete de informare ale unor segmente de turiști, extinderea și crearea de noi puncte și centre de informare turistică și/sau infochioscuri plasate în locurile de interes turistic; - derularea de activități de promovare online și canale tradiționale media, participarea la evenimente – expoziții de turism, târguri de turism naționale și internaționale, amenajarea și semnalizarea traseelor, obiectivelor turistice a principalelor puncte rutiere de acces în județ etc.
Deficit de de forță de	Asigurarea necesarului de forță de muncă calificată pentru

<p>muncă calificată pentru unele sectoare de activitate și ocupații din domeniul turistic, accesul deficitar pe piața turistică a forței de muncă a categoriilor defavorizate, necorelarea între necesitățile pieței de muncă din turism și oferta educațională din domeniu, statut și prestigiu de angajat în turism și al ocupațiilor din domeniu neconform cu importanța socială și economică a acestora</p>	<p>sectoarele de activitate și ocupațiile din domeniul turistic, facilitarea accesului pe piața turistică a forței de muncă a categoriilor defavorizate, sprijinirea îmbunătățirii pregătirii în domeniul turismului, oferta educațională din domeniu și încurajarea conexiunii permanente în vederea adaptării funcționale între educație/formare profesională și necesitățile pieței de muncă din turism prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea și adaptarea la cerințele pieței a specializărilor cu profil turistic oferite la nivel județean în domeniile majore ale activităților turistice, coroborate cu încurajarea inițiativelor de formare și perfecționare în turism la nivel preuniversitar și universitar, dar și crearea unei școli profesionale pentru meserii din turism; • asigurarea unei formări teoretice și practice competitive în toate sectoarele din turism (îndeosebi ghizi montani, ghizi turistici rurali, sectorul de evenimente); • formarea profesională a lucrătorilor din C.I.T.-uri și operatorilor de turism; • acțiuni concrete în vederea creșterii prestigiului ocupațiilor din domeniul turistic, coroborată și susținută de asigurarea unei remunerări stimulative; • preocupări și acțiuni permanente pentru dezvoltarea/atragerea resursei umane din turism și pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale pentru lucrătorii care activează din turism pentru racordarea permanentă la cele mai noi evoluții, provocări, cerințe și exigențe pieței turistice și caracteristicilor cererii și îmbunătățirea managementului, creșterii eficienței și eficacității lor și, finalmente, stimularea dezvoltării turismului sibian, (inclusiv prin stabilirea de colaborări și parteneriate în cadrul sectorului public, cât și între sectorul public, la toate nivelurile pentru atingerea unor obiective comune); <p>- Reliefa și promovarea exemplelor de succes și încurajarea schimbului de experiență și opinii.</p>
---	---

4. PROPUNERI DE DIMINUARE / ELIMINARE A DISFUNCTIONALITĂȚILOR

Propunerile de eliminare / diminuare în vederea eliminării / diminuării disfuncționalităților identificate în acest studiu de fundamentare pot fi grupate astfel:

Prioritate de intervenție	Propuneri de diminuare / eliminare a disfuncționalităților
<p>Facilitarea valorificării competitive și eficiente a potențialului turistic de dezvoltare a tuturor punctelor, arealelor și zonelor cu resurse atractive naturale din județ prin amenajări, servicii și acțiuni adecvate specificului fiecărui tip de resurse și corelarea acestora cu nevoile, exigențele și posibilitățile turiștilor (dezvoltarea cu prioritate a turismului montan/activ, balnear și a formelor de turism de "nișă" – ecoturism, sporturi de iarnă etc.)</p>	<p>a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea și omologarea de noi trasee în zona montană (în Munții Făgăraș, Cindrel și Lotrului, care "furnizează" destinațiile predilecte pentru turismul activ), marcarea/refacerea/întreținerea constantă a marcajelor traseelor montane existente (în vederea creșterii atractivității și siguranței turiștilor) și inserarea în sectorul de debut, dar și anumite puncte de pe trasee a indicatoarelor de orientare-ghidare și a panourilor de informare turistică (Bâlea Lac, Bâlea Cascadă, Valea Avrigului și cea a Porumbacului, precum și Transfăgărășanul, dar și alte areale accesate prin intermediul turismului pietonal/de drumeție din Munții Căndrel – cele cu pornire din Păltiniș, Gura Râului – sau din Munții Lotrului etc.); • Identificarea locurilor/platformelor de regrupare și odihnă din lungul sau intersecția traseelor montane, dublată de asigurarea numărului optim de refugii/adăposturi și/sau cabane turistice montane (rețeaua actuală este relativ subdimensionată și învechită), în vederea constituirii unei rețele echipate și amenajate corespunzător în locații sau areale identificate atent verificate din spațiile montane cu potențial atractiv ridicat (ex. Chica Fedeleșului – Munții Făgăraș, Cînaia, Iezer – Munții Cindrel, Șaua Buceciu - Munții Lotrului); • Ridicarea gradului de confort (scăzut-mediu) al structurilor de primire turistică (îndeosebi a cabanelor turistice cu capacitate ridicată de primire din zona montană - îndeosebi Făgăraș); • Organizarea și asigurarea funcționării Serviciilor Salvamont în vederea asigurării siguranței turiștilor practicanți ai turismului activ și a creșterii rapidității și eficienței intervențiilor (scurtarea duratei); • Susținerea constantă a unor măsuri active de prevenire a accidentelor montane prin organizarea de campanii de informare și educație montană. <p>b.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unui turism durabil "de tip verde" prin fructificarea nișei ecoturismului (facilitat de <i>acoperirea largă a siturilor Natura 2000 și altor tipuri de arii protejate</i>) care presupune înființarea, certificarea și promovarea unor noi destinații ecoturistice (după modelul Colinele Transilvaniei care a primit recent certificarea ca destinație ecoturistică sau al Mărginimii Sibiului, care este în curs de evaluare la Ministerul de resort - Direcția Turism în vederea obținerii a acestui statut - ambele fac parte din rețeaua Discover Eco-Romania) și conceperea unor trasee ecodidactice (ecoturistice) care să permită accesarea/vizitarea în condiții

optime a obiectivelor integrate destinațiilor ecoturistice și a ariilor naturale protejate (în colaborare cu agențiile de turism și unitățile de servicii); acestea presupun elaborarea unor planuri de dezvoltare și management, cartografierea detaliată a traseelor, amplasarea în locurile optime de indicatoare de orientare și panouri informaționale, amenajarea locurilor de odihnă/refugiu, amplasarea recipientelor pentru gunoi de-a lungul traseelor (în locurile unde există astfel de posibilități) etc.;

- Organizarea unor tabere pentru tineret (cu funcție educativă), pentru formarea conștiinței și atitudinii proecologice și asigurarea ghizilor specializați pentru traseele ecodidactice organizate;
- Editarea și promovarea unui ghid ecoturistic al județului Sibiu (prezentarea detaliată a destinațiilor și traseelor ecoturistice oferite și organizate în județ).

c.

- Realizarea unei evaluări integrale și exacte a domeniului schiabil potențial pentru a identifica arealele și locațiile pretabile extinderii actualelor domenii schiabile și amenajării unor noi pârtii de schi și în alte destinații care relevă favorabilități în acest sens (versanți cu lungime, pantă, orientare, dar și altitudine care să permită o durată de menținere a stratului de zăpadă cât mai îndelungată și amenajarea unor pârtii de toate gradele de dificultate, precum și inserarea de dotări pentru practicarea altor sporturi de iarnă (snowboard, sărituri, patinoar, trambuline etc.), astfel încât în oferta de profil a județului să satisfacă toată gama de posibile opțiuni ale cererii): zona Bâlea, zona Pleașa din Munții Făgăraș, Păltiniș, Jina, Gura Râului din Munții Cândrel, zonele Tocile și Prejba - și Lotrului, dar și altele;

- Construirea de instalații de transport pe cablu care să deservească optim toate pârtiile și cererea din perioadele de maxim aflux;

- Dotarea tuturor pârtiilor cu echipamente pentru producerea zăpezii artificiale (tunuri de zăpadă) și cu echipamente pentru întreținerea pârtiilor;

- Asigurarea iluminatului nocturn al tuturor pârtiilor de schi în vederea prelungirii duratei de acces;

- Amplasarea semnelor și panourilor de semnalizare și a balizelor;

- Edificarea infrastructurii de cazare, dotărilor și serviciilor pentru activități de agrement-divertisment apres-ski și pentru însoțitorii care nu schiază (centru de agrement, infrastructură și facilități de deservire a turiștilor etc.);

- Amplasarea panourilor/indicatoarelor de informare și orientare în principalele puncte de interes din cadrul stațiilor, a localităților montane sau a zonelor de interes turistic;

- Dotarea și semnalizarea corespunzătoare a centrelor de închiriere a materialului sportiv;

- Asigurarea personalului calificat (ghizi-monitori) și organizarea regulată a unor cursuri de inițiere la schi, tabere, grădinițe și școli de schi (pentru toate categoriile de vârstă), inclusiv organizarea de cursuri de schi în presezon (noiembrie- decembrie, ca perioadă de pregătire pentru viitoarele minivacanțe de schi din perioada

sezonului), tabere de sport și antrenament (școlare/de tineret);

- Introducerea/extinderea/generalizarea skipass-ului care oferă posibilitatea practicării schiului pe o perioadă delimitată (o zi, weekend, o săptămână etc.) contra unei sume fixe (care include cazarea, transportul, utilizarea instalațiilor de transport pe cablu și/sau lecții de schi etc.);
- Introducerea sistemului de tarifarare paușală pentru sporturile de iarnă diferențiate pe sezoane: sezonul de vârf, sezonul inferior, presezon, postsezon, perioada din săptămână, în funcție de diferite criterii (condițiile meteorologice, afluența de turiști etc.);
- Identificarea și amenajarea unor noi trasee de schi tură/fond în arealele montane pretabile pentru practicarea acestuia și echiparea lor conform standardelor din domeniu (sistem de semnalizare, informare și orientare, servicii de închiriere și reparație a echipamentelor etc.);
- Asigurarea asistenței medicale de prim ajutor și intervenție.

d.

- Dezvoltarea unor forme de turism specializate prin conceperea unor produse turistice de “nișă” pentru grupuri (segmente-țintă) de potențiali turiști bine localizați și identificați în urma efectuării unor studii de piață, încercând să răspundă unor hobby-uri diverse care relevă potențial de afirmare/dezvoltare (cros/alergare montană, cicloturism, parapantă, deltaplan, motocros, cățărări, tiroliană/canopy, observare / filmare / fotosafari animale/păsări/loră/peisaje etc.), identificarea locațiilor pretabile amenajării lor adecvate, organizarea de evenimente/concursuri sportive și sprijinirea organizatorilor și promotorilor de evenimente în vederea mediatizării eficiente, coroborate cu măsuri de atragere a investițiilor în edificarea dotărilor și logisticii necesare derulării lor în condiții optime (puncte de observare, zone de regrupare, parcări, spații de cazare/campare, alimentație, surse de apă potabilă, spații pentru asigurarea igienei corporale și toalete, punct medical etc.).

e.

- Dotarea și amenajarea corespunzătoare în vederea stimulării practicării turismului de pescuit sportiv și recreativ (edificarea de baze turistice și restaurante cu specific pescăresc, amenajări și dotări pentru practicarea turismului sportiv - debarcadere și ambarcațiuni, unități de închiriat echipament cu specific pescăresc, etc.) în locații favorabile poziționate în proximitatea segmentelor de râuri și suprafețe lacustre din zona montană, colinară sau de culoar depresionar (Sadu, Arpaș, Bâlea, Laita, Râu Mare, Porumbacu, Bistra, Cibin, Sebeșul superior, Olt, Hârțibaciu, Târnava Mare, Cibin, Sebeș, Avrigul Mare, Săliște, respectiv Avrig, Scoreiu, Racovița, Arpaș, Gura Râului, Dumbrăveni, Colun, Săcel, Cisnădie, Mândra-Brădeni, Tocile, Sadu V, Negovanu, Podragu Mare, Bâlea, Oașa), dublate de realizarea unor noi iazuri/helește, extinderea fostelor ferme piscicole și a suprafețelor de luciu de apă și amenajarea lor adecvată.

f.

- Amenajarea unor parcuri de vânătoare specializate (în zona

	<p>montană și de deal), cu dotări destinate derulării în bune condiții a acțiunilor de vânătoare (observatoare, foișoare, refugii, adăposturi) care să permită organizarea partidelor de vânătoare controlate, precum și structuri de cazare specifice (cabane de vânătoare și case de vânătoare, cantoane silvice), dotări și servicii specifice menite a permite monitorizarea circulației turistice, informarea, orientarea și ghidarea turiștilor.</p> <p>g.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inventarierea integrală a resurselor hidrice minerale din județ, dublată de delimitarea clară a perimetrelor de cantonare a acviferelor, stabilirea cu exactitate a spectrului hidrochimic, al valorii curative (efectului terapeutic) și pretabilității la valorificare terapeutică (rezervele exploatabile în condițiile asigurării capacității de refacere naturală, stabilirea modalităților de exploatare și a dotărilor specifice care să permită valorificarea balneară a apelor minerale termale existente (Bârghiș) și iodurate-clorurosodice (Sărături-Agnita); • Instituirea unor măsuri clare de protecție a resurselor minerale; delimitarea cu exactitate și lărgirea perimetrelor de protecție a izvoarelor (Bârghiș, Sărături-Agnita), lacurilor sărate și straturilor de nămol terapeutic (Bazna și Ocna Sibiului); amenajarea și întreținerea perimetrelor de protecție pentru a opri distrugerea sau valorificarea nerațională a resurselor hidrominerale; protejarea lacurilor cu helioterme de la Ocna Sibiului (ex. "Lacul Fără Fund") prin identificarea arealelor spre care să fie deviate izvoarele sau scurgerile de apă dulce pluviale, care curg în aceste lacuri și elimină fenomenul de stratificație termică; interzicerea pășunatului în regiunea lacurilor; conștientizarea oamenilor și asigurarea participării elementului uman la protejarea calității mediului biosferic).
<p>Facilitarea valorificării eficiente și competitive a patrimoniului turistic antropoc material (construit) și imaterial (spiritual) al județului (cu accent pe dezvoltarea turismului cultural, agroturismului, turismului gastronomic, turismului de evenimente)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarierea și realizarea unei baze de date cu evidența la zi a stării fizice a monumentelor istorice și de arhitectură; • Clarificarea situației juridice a monumentelor istorice, cu prioritate pentru cele care necesită intervenții de urgență, inclusiv acordare de sprijin prin consiliere și realizarea demersurilor legale pe lângă autoritățile/instituțiile publice competente, în vederea soluționării impasurilor de natură legislativă și instituțională; • Elaborarea proiectelor de stabilizare și consolidare a ruinelor și a clădirilor aflate într-un stadiu avansat de degradare; • Reconvertirea funcțională, restaurarea sau amenajarea monumentelor abandonate și reabilitarea celorlalte categorii de obiective de patrimoniu care reclamă intervenții de reabilitare și amenajare în vederea creării condițiilor adecvate vizitării (situri arheologice, monumente istorice, edificii religioase, castele, cetăți, conace, case memoriale etc.; inițierea unor proiecte concrete în vederea valorificării lor turistice (individualizat și/sau prin integrarea acestora în cadrul unor trasee/circuite turistice de vizitare cu adresabilitate diferită (ex. drumuri ale castelelor, bisericilor, mănăstirilor, caselor memoriale etc.) tematice sau mixte, urbane și/sau intrajudețene sau chiar integrate la nivel interregional, semnalizate și promovate adecvat; conceperea unor

pachete turistice pentru vizitare care să reunească casele memoriale, muzeele, galerii de artă, centrele de artă tradițională, în paralel cu dezvoltarea calității serviciilor și a expunerii oferite de muzee (organizarea de expoziții organizate prin metode interactive, prezentare și în limbi străine etc.; conceperea și organizarea unor programe de evocare a tradițiilor sau legendelor asociate acestor obiective (de ex: demonstrație hipică, concurs culinar cu rețete tradiționale și obligativitatea creării ambianței tradiționale - port, muzică, obiceiuri tradiționale etc.);

- Organizarea unor evenimente culturale de prestigiu cu impact asupra sporirii atractivității și creșterii interesului turistic al diferitelor locații sau zone (în parteneriat cu autoritățile publice locale și prin colaborarea instituțiilor de cultură de prestigiu din județ, inclusiv prin stabilirea unor formule de colaborare și cu alte instituții de cultură naționale și internaționale);
- Coordonarea planificării evenimentelor turistice la nivel județean, în vederea menținerii atractivității turistice a județului pe întreaga perioadă a anului și dezvoltarea unui calendar cultural județean menit să promoveze și să atragă turiști la evenimentele culturale de peste an (mai ales a festivalurilor repetitive, derulate pe parcursul mai multor zile – Festivalul Internațional de Teatru, Festivalul de Jazz, Artmania etc.);
- Conștientizarea comunităților, a administrațiilor publice și a sectorului privat în privința importanței păstrării tradițiilor, a evenimentelor și obiceiurilor locale în întărirea identității locale și regionale;
- Crearea de produse turistice integrate, care să includă pe lângă atracțiile din Sibiu și alte puncte de interes turistic din județ, inclusiv stimularea extinderii traseelor turistice prin orașele istorice (pentru a avea de câștigat cât mai multe din obiectivele de mai mică anvergură de pe urma notorietății celor mari);
- Dezvoltarea/multiplicarea/diversificarea agendei de evenimente din localitățile, inclusiv rurale, care găzduiesc diferite manifestări și/sau completarea acestora cu evenimente / atracții din localități apropiate pentru a crea un produs turistic complex mai atractiv, care să păstreze, integreze, valorifice și să promoveze bogăția patrimoniului cultural imaterial rezultat al unei evoluții sale istorice multimilenare și conviețuirii unor etnii (cu limbi vorbite, tradiții și obiceiuri, port popular costume, meșteșuguri etc.), elemente care pot reprezenta un avantaj pentru dezvoltarea unei oferte culturale competitive de care comunitățile locale și autoritățile județene ar trebui să fie conștiente și, deopotrivă, responsabile;
- Dezvoltarea turismului educațional în vederea conservării tradiției meșteșugărești și susținerea meșteșugarilor tradiționali, inclusiv „deprinderea” meșteșugurilor săsești și românești (în topul celor 133 de meserii percepute de respondenții chestionați realizat pentru prezentul PATJ ca fiind tradiționale se situează olăritul, urmat de cele privind prelucrarea lemnului - tâmplar, dulgher, aceste meserii fiind indispensabile pentru păstrarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului construit) și revitalizarea

vechilor bresle din localitățile din spațiul autentic sășesc din zona Târnavelor și Hârtibaciului); în acest sens, o opțiune viabilă ar putea fi reprezentată de organizarea periodică de tabere folclorice și de artă și meșteșuguri tradiționale (inclusiv internaționale) care au la bază păstrarea și/sau revitalizarea tradițiilor populare și activitățile meșteșugărești tradiționale, precum și prezentarea produselor locale (în primul rând în localitățile care se evidențiază pentru componenta de tradiții și obiceiuri locale (Avrig, Sibiu, Jina și Tălmăcel etc.);

- Dezvoltarea turismului rural și a agroturismului (inclusiv oferta de pensiuni specifice) pe fondul includerii satelor posesoare de biserici fortificate în circuitele turistice culturale din Transilvania în circuitul turistic și dezvoltării/extinderii/diversificării în cadrul satelor din Mărginimea Sibiului;

- Organizarea unor evenimente mediatice prilejuite de sărbătorile tradiționale (cum sunt târgurile de Paște, de Crăciun) și a cât mai multor evenimente culturale axate pe tradiții și obiceiuri (festivaluri tematice, organizarea zilelor satelor în perioada de sezon turistic);

- Dezvoltarea și susținerea activă și consistentă a turismului gastronomic, care relevă un potențial imens de afirmare grație *gastronomiei locale diversificate la nivel de microregiuni/zona etnofolclorice (calități certificate prin obținerea de către zona Mărginimii Sibiului a distincției "Destinație Europeană de Excelență în Turism și Gastronomie Locală – EDEN și de statutul de Regiune Gastronomică Europeană acordat mai recent – 2019 – județului Sibiu)*, sprijinind realizarea și valorificarea produselor gastronomice prin extinderea actualei rețele de puncte gastronomice (care integrează 20 de astfel de unități) prin înființarea de noi puncte gastronomice locale (agrogastromice) în localitățile rurale integrate rețelelor active de turism rural și agroturism, care să asigure promovarea tradițiilor gastronomice, a bucătăriei specifice fiecărei zone sau localități, cu întreaga gamă de produse culinare și rețete tradiționale rezultate din interferența între culturile diferitelor etnii de pe teritoriul județului (au fost identificate nu mai puțin de 147 de feluri de mâncăruri tradiționale!, bulzul ciobănesc și sarmalele cu fălcăriță fiind cele mai apreciate și solicitate de către gurmanzi).

Acest lucru ar conduce la stimularea mai puternică a micilor producătorilor autohtoni (micilor fermieri) de produse tradiționale și, deopotrivă, a alimentației sănătoase bazată pe produse ecologice (actualmente sunt atestați 478 de astfel de producători, care acoperă o plajă diversificată de produse: brânzeturi, miere și produse apicole, ciuperci, dulciuri, băuturi, fructe și legume, cereale, produse de panificație, ceaiuri, uleiuri, altele, preocuparea pentru agricultura ecologică fiind foarte mare, 70% dintre respondenții sondajului de opinie realizat în cadrul prezentului PATJ evidențiind beneficiile majore ale acesteia).

- Înființarea unor muzee tematice (cu specific etnografic- Gura Râului, Rășinari, Galeș, Tilișca, Poiana Sibiului, Jina, etc.); muzeul al sării (Ocna Sibiului);

	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizarea zonelor viticole din Valea Târnavelor și Podișul Secașelor prin încurajarea investițiilor necesare edificării infrastructurii specifice și susținerea micilor întreprinzători în vederea <i>resuscitării sau dezvoltării turismului oenologic</i> (fostele centre vitivinicole Biertan, Richiș și Șaroș, respectiv Apoldu de Jos, unde s-a fondat recent stațiunea viticolă "Apoldia Maior", pendinte de USAMV Cluj-Napoca); • Dezvoltarea turismului industrial prin reconversia pentru cultură și turism și introducerea în circuitele de vizitare a unor situri și obiective industriale, linii de producție vechi (mai ales în Mediaș, Copșa Mică, Sibiu); • Conceperea și implementarea de proiecte de signalectică urbană modernă și funcțională în vederea informării și facilitării orientării și ghidării turiștilor (plăcuțe de bronz de semnalare atașate pe clădiri sau plasate independent, luminate, cu design/simbol distinct în funcție de stilul clădirii la care se referă).
<p>Creșterea accesibilității, mobilității și conectivității spre/dinspre și între obiectivele sau areale de interes turistic din zona montană sau din localitățile rurale situate marginal față de principalele coridoare rutiere și/sau feroviare și generarea unor culoare turistice atractive pentru investiții în domeniu și racordarea județului, zonelor și locațiilor de interes turistic la principalele fluxuri de persoane, mărfuri și informații de la nivel național și european</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Executarea de lucrări de reabilitare/modernizare a infrastructurii de acces spre și dinspre, dar și dintre obiectivele și arealele de interes turistic în vederea asigurării interconectării componentelor ofertei turistice (locații, baze turistice, obiective turistice etc.) prin edificarea unor căi de comunicație și rute de transport moderne, competitive, eficiente și conforme cu standardele europene care să faciliteze accesul rapid, sigur, durabil și la prețuri abordabile spre și între principalele puncte de interes turistic, permițând totodată realizarea unor trasee și/sau circuite turistice, precum și scurtarea distanțelor și, implicit, a timpului necesar parcurgerii distanțelor dintre diferite puncte/areale turistice; • Realizarea/reabilitarea/modernizarea infrastructurii de acces care facilitează și stimulează investițiile în turism (vizează acele căi de comunicație create special pentru a permite investițiilor să ajungă în spațiile de maxim interes); • Realizarea drumurilor rutiere specializate (drumuri turistice), îndeosebi în zona montană care facilitează accesul spre anumite puncte de interes turistic (naturale sau antropice) și spre punctele de belvedere care oferă posibilitatea efectuării tururilor de orizont sau oferă o perspectivă panoramică asupra unor teritorii vaste de la baza lor sau se constituie ca elemente de atractivitate de sine stătătoare; • Înființarea unor rute de transport public spre diferite locații marginale din județ în vederea facilitării accesului spre obiective sau areale de interes turistic situate în lungul sau proximitatea acestor drumuri, îndeosebi de către turiștii care nu dispun sau nu doresc să utilizeze autoturismele personale; • Asigurarea accesibilității spre/dinspre și în perimetrul ariilor și punctelor de interes din zona montană și implementarea unui sistem de monitorizare a circulației turistice (Bâlea Lac, Bâlea Cascadă, Valea Avrigului și cea a Porumbacului, precum și Transfăgărășanul, dar și alte areale intens accesate prin intermediul turismului pietonal/de drumetie din Munții Cândrel – cele cu pornire din Păltiniș, Gura Râului etc.); • Extinderea și reabilitarea, după caz, actualei rețele de piste de

biciclete, crearea unor benzi dedicate/piste și trasee pentru bicicliști între centrele urbane și localitățile, respectiv spre punctele de interes turistic, inclusiv dotarea cu stații de bike sharing amplasate în proximitatea stațiilor de transport rutier și feroviar care să sporească gradul de accesibilitate spre obiectivele și locațiile de interes turistic situate la distanțe variabile de acestea a turiștilor "nemotorizați" sau a celor care nu doresc să apeleze la autoturismul proprietate personală sau îl folosesc doar în proximitatea acestor stații de unde preferă să apeleze la mijloacele de deplasare nepoluante pentru a face mișcare și a proteja natura, deopotrivă;

- Reabilitarea și amenajarea liniei ferate cu ecartament îngust Sibiu – Agnita (Mocănița), inclusiv reabilitarea haltelor de pe linia de cale ferată îngustă (din Agnita, Alțâna, Cornățel, Mohu, Nocrich, Hosman) în vederea introducerii lor în circuitul turistic;

- Crearea cadrului propice derulării optime a activităților specifice asociate traseelor turistice tematice identificate în cadrul celor zonelor etnofolclorice ale județului (Drumul brânzei în Mărginimea Sibiului, Drumul verde al Văii Hârtibaciului, Vămile Făgărașilor, Drumul fortificațiilor pe Valea Târnavelor, Drumul sării în Țara Secașelor, Drumul transhumanței, dar și alte trasee/circuite identificate și propuse de către asociațiile și organizațiile implicate (Via Transilvanica, Poiana Soarelui, "Porțile Transilvaniei", Ruta orașelor și stațiunilor balneare istorice din România, Ruta patrimoniului material UNESCO în România, Ruta destinațiilor turistice din România premiate FIJET cu trofeul de excelență "Mărul de Aur" pentru dezvoltarea și promovarea turismului etc.: realizarea dotărilor, serviciilor și acțiunilor specifice necesare valorificării eficiente a resurselor grupate în cadrul acestora (lucrări de investiții de reabilitare / modernizare / realizare a infrastructurii de turism specifice, adaptate tipologic, dimensional, funcțional și arhitectural specificului zonei și tipurilor de resurse de interes, valorificarea unor situri arheologice, lucrări de investiții în noi amenajarea unor atracții turistice, semnalizarea corespunzătoare a traseelor și obiectivelor turistice aferente și inserarea unor panouri informative de prezentare a traselor și a obiectivelor de interes turistic, dar și de orientare, crearea de noi piste de bicicletă, amenajarea de muzee tematice și/sau a unor case tradiționale centrate pe prezentarea modului tradițional de viață al zonei, produse locale / meșteșuguri / animații, edificarea unor puncte de prezentare, desfacere și promovare de produse tradiționale specifice zonei, de produse artisanale și souveniruri, amenajarea de trasee de drumeție și de bicicletă, echitație, amenajarea de zone de plecare/sosire pe traseu cu parcare, spațiu de relaxare etc., marcarea/refacerea marcajelor de pe trasee, amenajarea peisagistică a spațiilor publice în jurul monumentelor, piațete din cadrul unor localități de pe trasee etc.

- Amenajarea unor trasee/circuite turistice complexe pentru vizitarea localităților posesoare de biserici fortificate (centrate pe cele două monumente UNESCO de la Biertan și Valea Viilor) din spațiul autentic săsesc (zona Târnavelor și a Hârtibaciului) și altor

	<p>atracții (domeniul Bruckenthal Micăsasa și Avrig, casa memorială Bruckenthal etc.), bisericilor ortodoxe pictate de familia Grecu, cetăți fortificate (Salgo, Landskrone, Tilișca), a centrelor orașelor istorice (Mediaș, Dumbrăveni, Cislădie, Agnita), circuite ale meșteșugurilor tradiționale (sticlărie, pictură de icoane pe sticlă, boștinărit, țesătorie – Zona Făgăraș etc.</p>
<p>Elaborarea și transpunerea în practică a unor măsuri concrete vizând extinderea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii și rețelelor de facilități și servicii ce deservește zonele cu potențial turistic în vederea creșterii volumului activității turistice prin atragerea unui flux crescut de turiști și creșterea duratei sejurului</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului, diversificarea tipologică, adaptarea funcțională și ridicarea nivelului calitativ al structurilor de primire turistică (îndeosebi a celor din categoriile de 4 și 5 stele/margarete) în vederea stimulării tipurilor și formelor de turism practicate sau a celor care posedă potențial de afirmare și/sau dezvoltare din cadrul locațiilor care dețin resurse atractive valorificabile turistic: centrele urbane (preponderent hoteluri), stațiunile montane și balneoclimaterice (mai ales hoteluri și vile și în ponderi mai mici în pensiuni turistice și campinguri), localitățile integrate circuitelor de turism rural și agroturism sau a celor care relevă potențial de dezvoltare a acestor forme de turism (pensiuni turistice rurale și pensiuni agroturistice, într-un quantum care să permită obținerea unei capacități de cazare însumate capabilă să susțină organizarea unui eveniment generator de turiști - 60-200 locuri/localitate) și locațiile propuse spre amenajare – extindere – dezvoltare (vezi mai jos); • Extinderea, diversificarea, modernizarea sau edificarea/multiplicarea, după caz, de structuri agrement-divertisment în cadrul stațiunilor balneoclimaterice (Bazna și Ocna Sibiului), climaterice (Păltiniș) sau a locațiilor a căror apariție este motivată de exploatarea resurselor naturale (hidrice, morfopeisagistice și/sau climaterice); • Continuarea investițiilor în vederea extinderii, reabilitării și modernizării dotărilor și facilităților de tratament în cadrul stațiunilor balneoclimaterice de interes local (Bazna și Ocna Sibiului), în vederea reținerii pentru o perioadă mai îndelungată/creșterea duratei sejurului, turismul balnear generând o durată a sejurului mai ridicată pentru o efectuarea unui ciclu complet de tratament (dotarea cu aparatură de profil performantă care să permită efectuarea unei game cât mai largi de proceduri medicale), precum și diversificarea ofertei de servicii specifice turismului de sănătate și înfrumusețare – o tendință aflată în trend pe plan european și național - destinate clientelei turistice feminine (de la tratamente postoperatorii la clasicele “beauty salon” până la gimnastica de întreținere clasică), edificând “structuri de tratament pentru oameni sănătoși” (centre SPA și wellness unde se pot îmbina sportul cu medicația, cochetăria și agrementul); • Extinderea, reabilitarea, diversificarea și ridicarea nivelului calitativ al dotărilor (de cazare, servicii, inclusiv de agrement-divertisment și alimentație publică) oferite de stațiunile turistice de interes local existente pentru a le permite obținerea statutului de stațiune turistică de interes național, dublate de stimularea edificării și multiplicării unor amenajări care, în timp, ar putea genera apariția stațiuni turistice și/sau complexe turistice noi,

	<p>astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea turistică a zonei Păltiniș-Cândrel în vederea transformării din stațiune de interes local în stațiune de interes național, coroborată cu reorganizarea sa administrativă în vederea creșterii eficienței de atragere și derulare a investițiilor; - extinderea, multiplicarea și diversificarea amenajărilor existente și transformarea stațiunii turistice Bazna din stațiune de interes local în stațiune de interes național; - extinderea, multiplicarea și diversificarea amenajărilor existente și transformarea stațiunii turistice Ocna Sibiului din stațiune de interes local în stațiune de interes național; - extinderea, multiplicarea și diversificarea amenajărilor existente în zonele Cisnădie-Cisnădioara și Cârțișoara (evenimente și concursuri sportive – orientare, mountain-biking, trasee de cicloturism, festivaluri, expoziții muzeale, aerodrom de agrement, turism de afaceri, agroturism etc.) în vederea consolidării statutului de stațiune turistică de interes local (dobândit relativ recent); - refacerea, edificarea (pornind de la înființarea unei baze de tratament cu dotări atât medicale, cât și specifice copiilor) și, ulterior, extinderea, diversificarea, multiplicarea amenajărilor în vederea unei viitoare conturări și atestări a localității Miercurea Sibiului ca stațiune turistică de interes local; - extinderea, multiplicarea și diversificarea amenajărilor existente în zona Gura Râului (pentru practicarea sporturilor de iarnă, turismului rural/agroturismului, turismului de agrement-divertisment - drumeție montană în masivul Cândrel, Cheile Cibinului, agrement nautic, pescuit recreativ, a turismului activ - parapantă, turismului de afaceri/team building etc.) în vederea conturării ca viitoare stațiune turistică de interes local; - dezvoltarea domeniului schiabil din zona Bălea pentru practicarea sporturilor de iarnă. <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea, diversificarea și promovarea activităților de turism de agrement estival și hibernal, outdoor și indoor, prin diversificarea structurilor existente (din gama parcuri acvatice, centre SPA, parcuri tematice, de aventură și distracții, centre de echitație, săli de sport, bowling, centre de agrement, parcuri de distracții etc.), cât și prin încurajarea investițiilor în edificarea de noi locații atât în cadrul sau proximitatea centrelor urbane (ex. proiectele Aqua-parkului din zona Câmpșor și Gușterlandul din Dealul Gușteriței – ambele în municipiul Sibiu, zona Cisnădie-Cisnădioara, Medias), cât și a stațiunilor balneoclimaterice și climaterice din județ (Păltiniș, Bazna, Ocna Sibiului); • Extinderea dotărilor și multiplicarea serviciilor suplimentare (menite a diversifica oferta fiecărei locații de interes turistic (ex. valea Porumbacului și văile Arpașului Mare și Arpășelului, Porumbacu de Sus, Miercurea Sibiului, Gura Râului, Sadu, zona Cisnădie-Cisnădioara, Cârțișoara etc.) pentru a-i spori atractivitatea și a oferi motivații suplimentare turiștilor de a-și prelungi durata sejurului (tipologia, dimensiunile și caracteristicile trebuie adaptate în funcție de tipul și forma de turism practicat, caracteristicile clientelei potențiale și/sau a celei vizate – în urma
--	--

	<p>studiilor de prospectare turistică și prognoză/previziune a piețelor țintă și a altor potențiale piețe și evoluția tendințelor în turism (atât din punctul de vedere al ofertantului, cât și din cel al consumatorului) și diseminarea informațiilor în rândul factorilor interesați;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unor structuri destinate manifestărilor/activităților cultural-artistice, respectiv sportive și de agrement sportive (teatre de vară, amfiteatre în aer liber), coroborată cu organizarea de evenimente diverse pe perioada estivală, dar și hibernale (organizarea de concursuri de schi, sărbători ale sporturilor de iarnă, ca rezultat al colaborării autorităților cu proprietarii de structuri turistice); • Extinderea și diversificarea rețelei actuale de restaurante cu specific local și zonal-regional, dar și a celor cu specific vânătorească sau pescăresc, atât în municipiul Sibiu, cât și în alte centre urbane, stațiuni turistice sau localități/locații de interes turistic rural sau a celor de interes turistic cunoscute pentru tradiția gastronomică sau producția certificată a unor produse tradiționale (din fiecare zona/microregiune a județului), care să ofere o componentă gastronomică cu specific și să includă și o evocare a patrimoniului cultural culinar specific fiecărei locații sau zone în parte; • Acțiuni concrete în vederea susținerii dezvoltării pe nișa turismului de business (prin edificarea a unei/unor săli de congrese necesară unor evenimente de mare anvergură).
<p>Constituirea unui sistem organizat de coordonare și monitorizare eficientă a derulării și promovării activității de turism</p>	<p>Stimularea și susținerea dezvoltării sectorului asociativ pentru realizarea integrării ofertelor UAT-urilor omogene din punct de vedere al potențialului turistic, încurajarea implicării/atragerii comunităților locale în dezvoltarea și promovarea turismului, cultivarea spiritului antreprenorial, oferirea de consultanță și asistență pentru inițierea de noi afaceri în domeniul turismului (start-up):</p> <ul style="list-style-type: none"> - constituirea unor rețele de turism specializate care să se implice activ și competitiv în elaborarea de către fiecare dintre acestea a unei Strategii de Dezvoltare Locală unitare, axată pe proiecte concrete focusate pe sectorul turistic, care să vizeze amenajarea și valorificarea mai eficientă a resurselor de interes turistic și creșterea atractivității și competitivității ofertei lor turistice prin "asamblarea" acestor resurse în produse și <i>pachete tematice integrate de tip circuit sau sejur competitive</i> și cu "priză" la segmentele-țintă cărora le sunt adresate (patrimoniu material și/sau imaterial cu specific medieval, tradițional-popular etc. - <i>turism cultural</i>), turism rural-agroturism; turism montan, turism activ/sportiv, sporturi de iarnă; turism balnear, turism gastronomic, ecoturism, turism agrement, turism pentru sporturi nautice și pescuit, afaceri etc.); - Organizarea periodică (trimestrială sau bianuală) a unor întâlniri între autorități (locale și județene), respectiv reprezentanți din industria turistică, asociații și organizații cu implicare și atribuții (și) în domeniul turistic (Grupurile de Acțiune Locală - în județul Sibiu existând 11 astfel de entități și asociații de dezvoltare intercomunitară - A.D.I., în județul Sibiu regăsim 11 astfel de

	<p>entități) pentru adoptarea unei viziuni și strategii comune care să aibă turismul ca pilon al dezvoltării la toate nivelurile (județean, zonal, local), coroborată cu acordarea de consultanță de specialitate, coordonarea și sprijinul autorităților locale în dezvoltarea și promovarea turismului, pregătirea profesională și conservarea tradițiilor și a moștenirii culturale a comunităților pe care le gestionează;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizarea și derularea de întâlniri periodice, sub patronajul Consiliului Județean, cu reprezentanții industriei turistice, mediului universitar, structurilor de formare profesională, ONG-uri de profil etc, în vederea identificării problemelor, soluțiilor, oportunităților de finanțare din fonduri structurale, constituirii de parteneriate și dezvoltării de colaborări care să permit valorificarea și corelarea oportunităților din domeniul turismului existente și care vor fi identificate în județ (culturale, pentru turismul durabil/verde/ecoturism, turism rural, turism gastronomic sporturi de iarnă, turism balnear, turism active etc.); - Acțiuni concrete de sprijinire a fermelor de dimensiuni mici (microfermelor bio), prin integrarea micilor producători din domeniul gastronomic în lanțurile de producție și comercializare din județ, dar și pentru și pentru susținerea edificării de baze de cazare și servire a mesei în cadrul acestora, măsuri care vor permite dezvoltarea și consolidarea turismului gastronomic/culinar la nivel local și al zonelor/microregiunilor.
<p>Creșterea vizibilității ofertei turistice existente la toate nivelurile și pentru toate tipurile și formele care relevă potențial de afirmare și îmbunătățirea accesibilității informației turistice și promovarea eficientă a tuturor resurselor de interes turistic din județ, prin acordarea unei atenții sporite promovării turistice (în mediul on-line, mass-media, târguri de turism, centre de informare și promovare turistică) etc. care să asigure prin punerea la dispoziția celor interesați informații de calitate, fiabile, corecte și complete pentru a putea lua decizii cât mai eficiente, mai rapid cu putință și în cunoștință de cauză cu privire la destinațiile turistice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unei platforme integrate / sistem integrat de promovare / care să acopere domeniul turistic la diferite niveluri (de la cel județean, la cel zonal, cel local și, acolo unde este cazul, la nivel de obiectiv individualizat, dar și pentru domenii/tipuri și forme de turism – ex. pentru domeniul gastronomiei, al turismului verde, turismului activ, turismului balnear etc.); aceasta ar trebui să integreze o bază de date GIS, oferta turistică cultural-istorică, habitatele naturale, calendarul tuturor manifestărilor și evenimentelor care se organizează la nivelul județului (târguri, concursuri, evenimente și festivaluri culturale, artistice sau de altă natură), cu detaliile aferente fiecărei manifestări în parte (precizarea locației, a perioadei de derulare, posibilităților de acces, cazare, restaurație, programul al manifestărilor, posibilitățile de practicare a unor activități conexe, obiectivele turistice din proximitate, modalitatea de achiziție a biletelor și chiar posibilitatea achiziției lor online etc.). Realizarea sa ar permite o deschidere a evenimentelor în rândul unui public larg și, deopotrivă, o coordonare în timp și spațiu a manifestărilor (și, foarte important, evitarea suprapunerilor, având în vedere cele cca. 80 de festivaluri și evenimente diverse anuale); - Consolidarea brandului Sibiu și realizarea unei abordări integrate a brandului la toate nivelurile industriei turistice (de la cel județean, la cel aferent arealelor/zonelor cu profil turistic bine conturat - cum ar fi brandul care să sintetizeze specificul etnografic al Mărginimii Sibiului, specificul ecoturistic al zonei montane, cel cultural medieval săsesc al zonei Târnavelor și Hârtibaciului și al speciului de burg medieval conferit fondul construit specific al

polilor cultural-urbani Sibiu și Mediaș etc. - și, unde este cazul, a unor branduri locale specifice). Acesta presupune conceperea și elaborarea unor branduri cu o identitate puternică dublate de activități/programe specifice integrate unei campanii unitare de imagine pentru acestea (prin conlucrarea între industria turistică, autorități publice, mediul universitar, ONG-uri de profil etc.) pentru promovarea lor eficientă în vederea sporirii vizibilității (atragerii atenției) și atractivității acestora ca destinații turistice;

- Promovarea traseelor turistice tematice integrate aferente celor 5 zone etnografice ale județului care promovează elementele culturale și turistice de interes turistic grupate în perimetrul acestora: Drumul verde al Văii Hârtibaciului, Drumul Brânzei, Drumul Fortificațiilor, Drumul sării și Vămile Făgărașilor, Drumului transhumanței sau al altor trasee/circuite identificate și propuse de către asociațiile și organizațiile implicate (Via Transilvanica, Poiana Soarelui, "Porțile Transilvaniei", Ruta orașelor și stațiunilor balneare istorice din România, Ruta patrimoniului material UNESCO în România, Ruta destinațiilor turistice din România premiate FIJET cu trofeul de excelență "Mărul de Aur" pentru dezvoltarea și promovarea turismului etc.);
- promovarea activă a produselor agro-alimentare locale și valorificarea lor în restaurantele din fiecare zonă / micro-regiune a județului Sibiu;
- Definierea conținutului/tematicii ofertelor turistice specifice și reprezentative (produse "icoană"/de marcă) pentru ansamblul județean și pentru fiecărei locație/obiectiv de interes turistic (ex. bisericile fortificate, arhitectura săsească, marca Brukenthal, trasee turistice tematice emblematice ale județului: Drumul brânzei, Vămile Făgărașilor, Drumul fortificațiilor, Drumul sării, Drumul verde al Văii Hârtibaciului, Drumul transhumanței, Sibiu – capitală culturală europeană, Complexul Național Muzeal Astra, stațiunile balneo-climaterice Bazna, complexul de lacuri sărate Ocna Sibiului, stațiunea climaterică Păltiniș, bisericile săsești fortificate (Biertan și Valea Viilor – situri UNESCO, Cârța – singura mănăstire/abație cisterciană din România, Mărginimea Sibiului, arhitectura săsească din zona Târnavelor și Hârtibaciu, marca Brukenthal, Festivalul Internațional de Teatru, Festivalul de Jazz, zona Bâlea – Ice Hotel, Transfăgărășanul, Transalpina, Castelul de lut din Valea Zânelor - Porumbacu de Sus, Muzeul Civilizației Populare Tradiționale în aer liber din Dumbrava Sibiului, Muzeul de icoane pe sticlă de la Sibiul, Festivalul Lolelor din Agnita, Târgul de Crăciun din Sibiu etc.) și susținerea tematicii alese prin simboluri clar conturate din care să reiasă caracteristica de bază local-regională a brandului și desemnarea de produse care să existe sau să fie promovate exclusiv în județ sau anumite zone din județ, lansarea și verificarea unor concepte noi cu impact ridicat etc.;
- Elaborarea de materiale de promovare atractive, dinamice, unitare și de calitate (tematice sau diversificate) integrând un portofoliu actualizat de fotografii, suporturi video pentru atracțiile turistice ale județului, cu descrierea tuturor componentelor sistemului turistic (cazare, alimentație, agrement-divertisment,

	<p>hartă cu localizarea în teritoriu a acestora, posibilitățile de acces etc.) și actualizarea periodică a informațiilor, însoțite de diseminarea lor în centrele de informare turistică din județ (e nevoie de modernizarea și reflectarea mai bună a identității culturale a zonei deservite), din țară și străinătate, precum și în punctele de intrare în județ și/sau localități cu resurse de interes turistic (aeroporturile, gările, autogările);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corelarea mai bună activității centrelor de informare existente cu necesitățile reale și concrete de informare ale unor segmente de turiști (mai ales a practicantilor unor forme de turism de nișă), prin extinderea rețelei centre de informare turistică, puncte și/sau infochioscuri, "resuscitarea" unor centre dezafectate/închise (Avrig, Cârțișoara, Bazna, Valea Viilor), plasarea lor în locurile de interes turistic și semnalizarea lor corespunzătoare pentru a fi în măsură să ofere informații concrete și detaliate cu privire la specificul unor resurse turistice, a poziționării lor în teritoriu, a modalităților de accesare efectivă, a caracteristicilor unor trasee privind gradul de dificultate, a calendarului de derulare a unor activități și evenimente organizate în aria lor de administrare și expertiză sau a ofertei complete a structurilor de primire în materie de dotări și servicii suplimentare etc.; • Crearea de noi puncte și centre de informare turistică și/sau infochioscuri plasate în locurile de interes turistic și semnalizarea lor corespunzătoare; • Promovare online mai activă a punctelor și arealor de interes turistic și crearea de legături între site-urile de internet existente, monitorizarea procesului de promovare; • Inițierea și derularea unor campanii tematice de comunicare, derularea de activități de promovare online și prin mijloace tradiționale, participarea la expoziții de turism, târguri de turism naționale și internaționale; • Organizarea periodică a unui târg al forței de muncă, capabil să atragă profesioniști la nivelul tuturor serviciilor turistice; • Realizarea unui sistem de standardizare și verificare permanentă a calității serviciilor turistice, a nivelului prestației către turiști și a corectitudinii față de partenerii de afaceri; • Elaborarea unor planuri speciale de amenajare și semnalizare a punctelor de acces în județul Sibiu, în concordanță cu imaginea de brand care se dorește a fi promovată care să includă amplasarea a unor sisteme de orientare și informare valabile pentru interiorul județului Sibiu, dotări destinate vânzării de suveniruri, specifice celor două entități teritoriale care se întâlnesc în acel punct, edificarea unor structuri de alimentație și, eventual, de cazare (recomandabile sunt hanurile sau popasurile turistice), cu obligativitatea respectării unor elemente arhitecturale specifice arealului în care se pătrunde.
<p>Asigurarea necesarului de forță de muncă calificată pentru sectoarele de activitate și ocupațiile din domeniul turistic, facilitarea</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Profesionalizarea sectorului turistic prin atragerea personalului calificat și cu experiență practică în domeniu și/sau stimularea/obligativitatea angajaților de a urma/participa cursuri de formare/perfecționare, activități practice demonstrative, vizite de documentare și schimburi de experiență în domeniul în care

<p>accesului pe piața turistică a forței de muncă a categoriilor defavorizate, sprijinirea îmbunătățirii pregătirii în domeniul turismului, oferta educațională din domeniu și încurajarea conexiunii permanente în vederea adaptării funcționale între educație/formare profesională și necesitățile pieței de muncă din turism</p>	<p>activează;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optimizarea și corelarea numărului de persoane care activează în toate domeniile din turism și îndeosebi în cele cu deficit de personal, precum catering și alimentație publică (ocupații precum chelner, ospătar, bucătar, barman), cazare (cameriste, recepționeri), turism și călătorii (personalul agențiilor turistice, agenții de bilete, ghizi de turism), atracții turistice (personal calificat pe domeniul ecoturism-turism montan, turism rural și agroturism, <i>turism culinar</i>, turism cultural, ecvestru, activ, salvamontiști), administrare și organizare turistică (agenți de turism care activează în centre de informare turistică etc.); • Diversificarea și adaptarea la cerințele pieței a specializărilor cu profil turistic existente coroborate cu încurajarea inițiativelor de formare și perfecționare în turism la nivel toate nivelurile (profesional, liceal, universitar, învățământ dual și vocațional), prin reajustarea funcțională a sistemului de formare-pregătire pentru a permite obținerea unei calificări competitive pe piața forței de muncă; • Adaptarea sistemului de formare la cerințele turistice de standard european prin actualizarea curriculei (activităților de predare-învățare) prin adaptarea acesteia la nevoile și cerințele actuale din domeniu și acordarea unei importanțe ridicate pregătirii practice a elevilor și studenților, respectiv cursanților; • Inițierea de programe de formare practică a elevilor și studenților care vor să obțină calificare în turism sau activități conexe pentru a deține competențele și abilitățile necesare în diversele ocupații din turism prin care turismul județean se poate ridica la standardele internaționale; • Înființarea unui campus destinat învățământului dual, cu o bază tehnico-materială și facilități moderne și funcționale pentru formarea de personal în domeniul HORECA; • Înființarea unor centre destinate formării vocaționale și specializării în domeniul turistic destinate agenților economici de profil și personalului care activează sau dorește să activeze în acest domeniu; • Încurajarea angajării debutanților și introducerea unor programe de formare practică în prima perioadă (max. 6 luni) de angajare; • Organizarea de cursuri de formare a personalului cu scopul abordării corecte a persoanelor cu nevoi speciale; • Inițierea unor programe destinate persoanelor cu dizabilități ușoare (ținându-se cont de necesitatea ca activitățile prestate să aibă în vedere potențialul real și abilitățile reale ale persoanelor și limitele de performanță în desfășurarea activităților de muncă), grupurilor etnice minoritare (care ar putea fi integrați ca și lucrători necalificați, cel puțin într-o primă fază) sau studenților aflați în căutarea locurilor de muncă half-time sau sezoniere; • Implementarea unui sistem de recunoaștere a competențelor dobândite pe căi informale / non-formale de către persoanele care au activat în diferite sectoare din domeniul turistic, mai ales de către cei care au lucrat în străinătate; • Dezvoltarea serviciilor de ghidaj turistic profesionist și
--	---

promovarea de către CIT-uri, agenții de turism și structuri turistice a ghizilor cu profil cultural, ca alternativă calitativă net superioară recomandărilor (de la C.I.T. sau ale localnicilor etc.), pliantelor sau hărților;

- Formarea ghizilor montani specializați, buni cunoscători tuturor aspecte specifice pe care le implică diferitele forme de turism și activitățile turistice aferente derulate în spațiul montan al județului;
- Formarea ghizilor turistici locali și interpreților rurali, specializați în gastronomia, tradițiile, cultura și alte aspecte specifice județului și fiecărei zone și locații cu potențial turistic în parte;
- Elaborarea unui pachet de formare practică și teoretică pentru personalul implicat în organizarea de conferințe și evenimente - prin implicarea actorilor economici care oferă astfel de facilități;
- Inițierea unei campanii de conștientizare a importanței și prestigiului ocupațiilor din sectorul turistic, care să își propună obținerea unei alte abordări și schimbarea mentalității privitoare la ceea ce înseamnă a fi lucrător în turism, conturarea unui prestigiu pentru ocupațiile din acest sector, organizarea de întruniri și dezbateri, editarea și diseminarea unor materiale informative diverse pentru atragerea atenției și totodată conștientizarea populației asupra resursei umane de care dispune județul în domeniul turismului, accentuând avantajul comparativ și competitiv al acestei stări de fapt în raport cu alte județe;
- Asigurarea unei remunerări stimulative care să permită ca ocuparea unei profesii în turism să fie o decizie rentabilă, asigurându-le în același timp un statut, o recunoaștere și un prestigiu profesional pe măsura prestației solicitate de la aceștia;
- Preocupări și acțiuni permanente pentru dezvoltarea/atragerea resursei umane din turism și pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale pentru lucrătorii care activează în turism (organizarea de seminarii, dezbateri, traininguri etc. cu profil teoretic, dar și caracter practic-aplicativ (cu acordarea de premii, diplome, recunoaștere și evidențiere a exemplelor de succes, mesaje și recunoaștere publică și exemplelor de bună practică etc.) pentru racordarea permanent la cele mai noi evoluții, provocări, cerințe și exigențe ale pieței turistice și caracteristicilor cererii vizând îmbunătățiri ale managementului, creșterea eficienței și eficacității lor și, finalmente, stimularea dezvoltării turismului sibirian, creșterea atractivității și promovării mai eficiente a acestuia (inclusiv prin stabilirea de colaborări și parteneriate în cadrul sectorului public, cât și între sectorul public, la toate nivelurile pentru atingerea unor obiective comune).

5. PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE

Distribuția spațială inegală a resurselor atractive și valențele atractive diferite înmagazinate de acestea (și, implicit, gradul de notorietate) au condus la o dezvoltare diferențiată a infrastructurii și serviciilor turistice, a diversității, calității și competitivității acestora, dar și a gradului de accesibilitate spre și dinspre acestea, aspecte care își pun amprenta în mod decisiv și asupra opțiunilor cererii turistice și a particularităților acesteia (orientare, ritm și intensitate) și, în directă relație cu acesta, asupra eficienței economice a valorificării acestora.

Astfel, zona montană și submontană și municipiul Sibiu se plasează, în acest context, într-o poziție net avantajoasă în raport celelalte centre urbane și cu zona colinară a județului (care etalează, prin comparație cu spațiul montan resurse turistice naturale slab reprezentate (ca număr, diversitate și complexitate) și cu o atractivitate mai redusă, inclusiv localitățile grupate în cadrul acesteia, ale căror resurse turistice sunt subutilizate sau chiar nevalorificate, fapt care, fără intervențiile care se impun în vederea corectării și acestei stări de fapt, va conduce în viitor la menținerea dezvoltării diferențiate a echipării și dezvoltării fenomenului turistic și chiar la o adâncire a decalajelor între diferiți indicatori care definesc fenomenul turistic pe multiple planuri și a disparităților teritoriale existente.

Oportunitățile multiple de valorificare a patrimoniului turistic material și imaterial divers și complementar se pot constitui în premise favorabile pentru ca județul Sibiu să devină un pol de atracție a unor fluxuri convergente în creștere de turiști români și străini, iubitori de cultură, natură, sport și aventură și ale valorilor autentice ale satului patriarhal (regăsite în arhitectură, meșteșuguri, tradiții și obiceiuri, port, gastronomie etc.), dar și pentru oameni de afaceri, artiști sau cercetători, în general pentru persoanele active și creative, iar turismul să constituie o alternativă de dezvoltare viabilă care să-i permită să aspire la ocuparea unei poziții mai avantajoase decât în prezent în raport cu alte ramuri și sectoare de activitate. Acest deziderat poate deveni o realitate concretă în condițiile în care ar beneficia de o viziune de ansamblu și sectorială obiectivă și realistă asupra perspectivelor reale de dezvoltare integrată, echilibrată, competitivă și eficientă a turismului, coagulată într-o strategie coerentă, unitară și funcțională, cu direcții de acțiune, obiective, măsuri și soluții pertinente și temeinic elaborate, bazate pe argumente logice desprinse din realitățile obiective corect și riguros identificate și a necesităților și exigențelor fidel înregistrate ale cereri turistice potențiale aflate într-o continuă rafinare și diversificare.

Plecând de la starea de fapt consemnată de analiza întreprinsă asupra situației actuale a turismului sibian și având ca obiectiv atingerea dezideratului menționat, am conceput trei scenarii posibile pentru evoluția turismului în județul Sibiu în următorii ani:

Scenariul "Dezvoltare Zero" ("Do Nothing") – pleacă de la ipoteza că evoluția viitoare a turismului se va menține pe coordonate similare celor consemnate în ultimii ani (prepandemici), în lipsa unor intervenții publice, private și ale ONG-urilor menite a reduce decalajele relevate de echiparea turistică, circulația turistică și, implicit, eficiența valorificării resurselor atractive dintre municipiul Sibiu și celelalte centre urbane din județ, pe de o parte, respectiv dintre zona montană, submontană și de contact marginal și zona colinară suprapusă Podișului Secașelor, Podișului Hârtibaciului și Podișului Târnavelor.

Într-un astfel de scenariu, principalii indicatori definitorii pentru cuantificarea activității turistice și a eficienței acesteia (numărul structurilor de primire turistică, numărul locurilor de cazare în structurile de primire turistică, capacitatea de cazare oferită, numărul sosirilor și înnoptărilor realizate, durata medie a sejurului, coeficientul de utilizare al capacității de cazare existente sezonaliitatea, dar și ponderea cifrei de afaceri deținută de sectorul turistic, numărul firmelor și al salariaților care activează în turism) vor urma evoluții similare celor din ultimii ani, menținând sau chiar adâncind decalajele privind echiparea turistică și facilitățile serviciile suplimentare aferente (numărul, diversitatea și calitatea acestora) dintre zona montană, submontană și de contact marginal și zona colinară a județului, pe de o parte, respectiv dintre municipiul Sibiu și celelalte centre urbane din județ, precum și accesarea diferențiată a acestora de către turiști (ca intensitate, ritm și orientare), amânând astfel mult dorita reducere a decalajelor actuale consemnate și obținerea unei competitivități superioare a ofertei turistice.

Totodată, în lipsa investițiilor orientate spre reabilitarea și/sau modernizarea căilor rutiere și ferate (inclusiv a căii ferate înguste de pe Valea Hârtibaciului) și amenajarea/echiparea adecvată a traseelor (a celor tematice, a celor pentru ciclism, dar și a celor pietonale) menite să faciliteze accesului spre obiective, locații și areale de interes turistic, inclusiv a celor mai puțin cunoscute și accesate din zona montană (cum este arealul Cheilor Cibinului, unele areale din Munții Căndrel și Lotru etc.) sau din cea colinară a județului (siturile Natura 2000 și alte tipuri de arii protejate și destinații cu profil ecoturistic conturat etc.), resursele turistice situate în perimetrul acestora vor continua să fie valorificate suboptimal (subutilizate sau chiar neutilizate), fără a reuși să fructifice decât în mică măsură în continuare aportul economic potențial al acestora.

Pe de altă parte, lipsa sau insuficiența susținere financiară pentru restaurarea, conservarea și introducerea în circuitul turistic a unor monumente istorice și de arhitectură valoroase, însă aflate într-o stare precară (în primul rând biserici fortificate, biserici ortodoxe pictate de familia Grecu, biserici de lemn, castele, conace, cetăți etc.) nu doar că privează turismul de resurse turistice care i-ar poate crește considerabil puterea atractivă, însă poate conduce la afectarea lor iremediabilă și chiar scoaterea definitivă din oferta turistică potențială a UAT-urilor în perimetrul cărora acestea sunt situate și a ansamblului județean, deopotrivă.

Dezvoltarea suboptimală a sectorului asociativ din turism în mediul rural (rețele/asociații de turism) se repercutează negativ asupra posibilităților de calificare/formare și specializare a personalului care activează în turism (cu repercusiuni asupra calității prestației turistice, a satisfacției turiștilor și a eficienței actului turistic), dar și asupra posibilităților de concepere, comercializare și promovare eficientă a unor resurse turistice relevante pentru anumite forme de turism și pentru practicantii acestora, precum și a "asamblării" acestora în produse și pachete turistice tematice sau mixte atractive și competitive (îndeosebi calate pe turism rural-agroturism și turism gastronomic – îndeosebi în zona Mărginimii Sibiului, dar și în celelalte zone etnofolclorice cu tradiție culinară românească sau săsească consacrată, care au dezvoltat de puncte gastronomice și produse ecologice certificate – Țara Oltului, Valea Hârtibaciului, Valea Târnavelor, Țara Secașelor; turism activ/de aventură și sporturi extreme, dar și ecoturism, dar și pescuit, îndeosebi în zona montană și în perimetrul destinațiilor ecoturistice și a ariilor protejate din zona colinară etc.) și a promovării lor eficiente în rândul segmentelor-țintă vizate. Aceasta se poate repercuta negativ și asupra posibilităților de susținere eficientă a dezvoltării formelor de turism practicate și care au șanse reale de sporire a competitivității și eficienței, limitând totodată posibilitatea afirmării unor noi forme de turism în măsură să satisfacă necesitățile, gusturile și exigențele cât mai multor segmente-țintă de turiști români și străini.

În lipsa edificării de noi structuri de primire, a dotării cu instalații și facilități moderne și eficiente de cură balneară, centre SPA și wellness, facilități de agrement-divertisment etc. care să facă posibilă completarea și diversificarea ofertei agrement-balneare actuale și a menținerii echipărilor și serviciilor existente la nivelul actual nu va permite obținerea statutului de stațiune turistică de interes local, respectiv a celui de stațiune turistică de interes național pentru Bazna și Ocna Sibiului sau funcționarea în regim permanent a amenajărilor balneare și de agrement de la Miercurea Sibiului și, pe cale de consecință, limitarea posibilităților de creștere a numărului de turiști și de sedentarizare a acestora pentru un număr mai ridicat zile, cu pierderea aportului economic potențial.

În asemenea condiții, nealocarea sau alocarea insuficientă de investiții destinate acoperirii deficitului de componente infrastructurale și de servicii aferente menite a susține turismul de agrement – divertisment, atât estival (pentru edicierea de noi centre și parcuri acvatice, parcuri tematice, de aventură și distracții etc.), cât și hibernal (noi domenii schiabile și noi pârtii de schi cu lungimi și grade diferite de dificultate, snowboard, trasee pentru schi de tură, precum și mijloace de transport pe cablu, dotări în echipamente de producere și menținere a grosimii și calității stratului de zăpadă, parcări, centre de închiriere echipament sportive, dotări și servicii pentru activități après-schi sau pentru însoțitori – centre de agrement-divertisment etc.) nu va reuși satisfacerea unei cereri potențiale în continuă creștere, diversificare și rafinare, iar cererea pentru acest tip de facilități va aglomera în continuare puținele locații existente (îndeosebi Păltiniș) sau se va orienta spre locații mai îndepărtate de locul de reședință din județele

limitrofe (atât practicantii sporturilor de iarnă, care accesează locații din județele Hunedoara, Alba sau Brașov, precum Parâng, Straja, Șureanu, Poiana Brașov, Predeal etc., dar și amatorii de agrement nautic outdoor sau indoor, cum sunt, spre exemplu, dotările specifice din vestul țării, ex. Oradea, Băile Felix și 1 Mai sau chiar din străinătate - îndeosebi parcurile acvatice din Ungaria).

Lipsa amenajării și omologării unor noi trasee montane, coroborată cu neglijarea sau întreținerea defectuoasă a marcajelor traseelor turistice din zona montană (Cândrel, Lotru, respectiv Făgăraș) și cu neacordarea importanței cuvenite amenajării/echipării cu infrastructură specifică (locuri regrupare, puncte de belvedere, refugii/adăposturi/cabane montane, elemente specifice de asigurare a securității turiștilor etc.) și destinată informării și orientării facile spre și dinspre obiectivele și arealele de interes turistic prin intermediul unor componente specifice (panouri informative, signalectică etc.) se va repercuta negativ nu doar în facilitarea orientării, ghidării și fluidizării accesului turiștilor, ci va conduce și la pierderea interesului și motivației unui segment al cererii potențiale de care acestea ar putea beneficia.

Continuarea, cel puțin, a organizării evenimentelor de factură diversă (culturale, artistice, gastronomice, sportive etc.) aflate pe agenda actuală a promotorilor de profil, va asigura, cel mult, menținerea interesului unui public deja format, care va continua să le acceseze, fără ca aportul lor să contribuie substanțial la creșterea a veniturilor realizate de respectivele manifestări.

Scenariul de Referință ("Do Minimum") – pleacă de la ipoteza că evoluțiile componentelor de susținere a turismului, a activităților și relațiilor funcționale menite a le pune în valoare mai eficient și a permite astfel reducerea decalajelor existente la nivel teritorial (între zona montană și de contact marginal și zona colinară a județului, pe de o parte și între municipiul Sibiu și celelalte orașe din județ, pe de altă parte), precum și la valorificarea mai eficientă a resurselor turistice vor cunoaște o serie de modificări pozitive ca urmare a finalizării unor programe, proiecte și investiții publice sau private deja inițiate județean sau aflate pe agenda sau în intenția acestora într-o perspectivă temporală viitoare și pentru care s-au identificat sursele de finanțare necesare inițierii și/sau derulării lor până în faza finală.

Spre deosebire de investițiile inițiate și/sau aflate în derulare din alte domenii de activitate (parcuri tehnologice, spații logistice, sedii de instituții, proiecte imobiliare etc., majoritatea în Sibiu sau localitățile din proximitate, cum este cazul Spitalului Clinic Județean de Urgențe Sibiu, a stadionului municipal Sibiu, a spațiului multifuncțional de recreere, sport și educație activă din cartierul Gușterița, a parcării supraterane din cartierul Hipodrom), proiectele și investițiile din domeniul turistic inițiate și în derulare la nivelul județului Sibiu relevă un număr, o valoare și o amploare mai redusă în raport cu cele din domeniile menționate (inclusiv prin prisma construcției efective, a dotărilor și a finisajelor folosite). Și aceasta chiar dacă județul Sibiu relevă un "apetit" mai ridicat ridicat pentru investiții menite să capitalizeze mai eficient potențialul turistic în raport cu celelalte județe ale Regiunii Centru (cu excepția județului Brașov), 87 din cele 450 proiecte în derulare în domeniul HoReCa în anul 2022 la nivelul Regiunii Centru fiind localizate în

județul Sibiu, acestea ocupând o suprafață de 250 mii mp, respective o investiție estimată la 634 milioane RON. Deși majoritatea proiectelor rămân în stadii incipiente, un număr crescut de șantiere sunt în derulare (un proiect în intenție, 9 în proiectare, 34 în autorizare, 10 înainte de execuție, 25 în construcție, 5 în amenajare și 3 finalizate) (conform Victa.ro). Cu toate acestea, în domeniul echipării cu componente ale ofertei turistice derivate (de tipul structurilor de cazare, spațiilor de agrement-divertisment, centrelor spa, sălilor și terenurilor de sport etc.) demersurile încadrabile acestui tip de scenariu sunt puține și vizează puține proiecte majore (cel mai important fiind cel focusat asupra dezvoltării infrastructurii turistice din stațiunea balneoclimaterică Ocna Sibiului, a complexului hotelier cu 193 camere, săli de conferințe și evenimente și SPA – Mercure Sibiu Parc și Ibis Styles Sub Arini), realizările ultimei perioade rezumându-se la apariția unor noi structuri de primire turistică în mediul rural, la reabilitarea câtorva unități de cazare (ex. centrele de agrement / fostele tabere școlare), construirea Bazei Salvamont din Stațiunea Păltiniș, iar impactul lor în vederea ”deturnării” spre o evoluție care să se pleze pe dezideratele de dezvoltare menționate este limitat.

Se pot menționa și o serie de proiecte de reabilitare și/sau modernizare a unor drumuri județene și/sau comunale (DJ 106A Sibiu-Păltiniș-Șanta, DJ 105 Sădurel – Rîu Sadului – Sadu, DJ 106 N Păltiniș – intersecție DJ 106 P – Sădurel, DJ 105G Sadu-Tălmăciu-Avrig, DJ 106B A1-Ocna Sibiului-Loamneș-Sorostin-Tapu, DJ106 Agnita – Sighișoara, DJ141 Mediaș - Moșna - Pelișor – Bârghiș, DJ Bradu – Săcădate – Glimboaca – Colun – Nou Român – intersecție DJ 105D, DJ 106G, de la km 12+511 până la km 31+604, traseu inters. DN1-Miercurea Sibiului-Apoldu de jos (DC72)-Ludoș-Gusu–inters. DJ107B, DJ141C- limită județul Alba – Broșteni – Bogatu Român – intersecție DJ107B, DJ 106E: intr. DN1 – Cristian – Orlat – Săliște – Tilișca – Jina – lim. Jud. Alba etc.) care vor avea relevanță și pentru turism prin faptul că vor contribui, la creșterea accesibilității și a mobilității rutiere a turiștilor spre diferite obiective punctuale sau areale de interes turistic din zona rurală montană, submontană și colinară, precum și o scurtare a timpului de deplasare dintre localitățile de reședință și locațiile vizate, asigurând totodată o mai bună conexiune între unele drumuri. Un efect derivat benefic pentru turism ar putea fi și faptul că modernizarea și/sau reabilitarea acestor căi rutiere va încuraja investitorii să acorde o atenție mai mare inițierii unor noi proiecte de echipare și/sau diversificare/extindere a celor existente în perimetrul unor areale sau locații de interes turistic (fie din proximitatea unor obiecte punctuale, fie în perimetrul localităților sau stațiunilor). Totodată, acest lucru va putea conduce la punerea în valoare a unor terenuri din lungul sau proximitatea drumurilor reabilite/modernizate, care pot atrage investiții private.

De asemenea, continuarea investițiilor menite a menține sistemul de management și control financiar al fondurilor europene aferente politicii de coeziune din perioada de programare 2014-2020 în cadrul programelor operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național cu fonduri asigurate prin Fondul European de Dezvoltare Regională (unul dintre principalele instrumente financiare

ale politicii de coeziune europene) în perioada 2021-2027 (cu un buget de peste 200 miliarde EURO) vor contribui la creșterea mobilității în teritoriu, mai ales a celei nemotorizate și la promovarea transportului public, care va deveni mai atractiv și va permite a accesarea mai facilă a unor obiective sau areale de interes turistic situate în lungul sau proximitatea acestor drumuri, îndeosebi de către turiștii care nu dispun sau nu doresc să utilizeze autoturismele personale.

Pe de altă parte, investițiile realizate prin programele de finanțare guvernamentale și europene (POR, POIM, PNRR, PNDL I și II, Anghel Saligny etc.) care au contribuit și vor contribui în continuare la creșterea calității vieții în localitățile beneficiare ale acestora, grație modernizării și reabilitării de drumuri și străzi, construirii sau refacerii de poduri, extinderii rețelelor de apă și canalizare, a echipamentelor de producere a energiei verzi etc., ceea ce le va face mai atractive pentru investiții în diferite echipamente și dotări, inclusiv din sfera structurilor de primire, alimentație și a celor destinate agrementului și recreerii.

Însă, pe ansamblu, numărul relativ redus și, mai ales, amploarea limitată a investițiilor publice și private în derulare din domeniul turistic, finalizarea și integrarea lor în circuitul turistic, precum și implementarea cu finanțare guvernamentală și din fonduri structurale în derulare (care însă nu vizează direct edificarea sau reabilitarea/modernizarea infrastructurii sau servicii-suport pentru domeniul turistic, ci au doar externalități economice pozitive de ordin indirect, cum ar fi stimularea cererii locale în domeniul turismului, ocupării forței de muncă în domeniu, livrării unor bunuri și servicii etc.), nu vor avea un efect major care să producă modificări substanțiale la nivelul bazei materiale turistice actuale, a echipamentelor și dotărilor suplimentare care să contribuie la creșterea atractivității UAT-urilor și zonelor plasate într-o poziție mai puțin favorabilă și care să se reflecte în îmbunătățirea indicatorilor activității turistice și a contribuției turismului la economia globală a județului și nici o reducere a decalajelor existente între municipiul Sibiu și celelalte centre urbane ale județului, pe de o parte, respectiv între zona montană și submontană și cea colinară a județului.

Scenariul de Dezvoltare ("Do Something") – este cel vizat de către demersul nostru, reperele majore care stau la baza conturării acestuia pornind de premisa finalizării proiectelor deja inițiate și aflate în diferite stadii de derulare, dar mai ales a implementării practice unui set concret de măsuri menite a asigura o dezvoltare echilibrată, competitivă și eficientă a turismului sibian, punctuală și de ansamblu deopotrivă, o valorificare integrată, eficientă și sustenabilă a potențialului turistic al județului Sibiu, respectiv reducerea decalajelor de dezvoltare a activității turistice (baza materială și circulație turistică) consemnate între municipiul Sibiu și celelalte centre urbane, pe de o parte, respectiv între zona montană, submontană și de contact marginal și cea colinară, pe de altă parte.

Măsurile reclamate de adoptarea acestui scenariu sunt complexe și vizează toate palierele care necesită intervenții punctuale, sectoriale și globale, deopotrivă, de la creșterea numărului de locuri de cazare în structurile de primire turistică și, implicit a capacității de cazare oferită, a numărului sosirilor și înnopțărilor

realizate și, de aici, a duratei medii a sejurului și a coeficientului de utilizare al capacității de cazare existente, la creșterea numărului și al locurilor în structuri de primire turistică cu un confort superior (3, dar mai ales 4 și 5 stele sau flori/margarete), până la măsuri active de atragere a investițiilor private în vederea dezvoltării și diversificării infrastructurii de agrement-divertisment estivală (parcuri acvatice, parcuri tematice, de aventură, ștranduri, piscine, săli și terenuri de sport, trasee velo naționale, inclusiv traseele EuroVelo – aceste pot fi finanțate prin PNRR - C11. Turism și cultură etc.) și hibernală (domenii și pârtii noi de schi, snowboard, schi de tură, mijloace de transport pe cablu, dotări și servicii après-schi și pentru însoțitori, cu parcuri și instalații de nocturnă și echipamente de producere și întreținere a stratului de zăpadă, adăposturi și refugii montane, marcaje, indicatoare și panouri informative etc.), multiplicarea, modernizarea, diversificarea dotărilor, facilităților și serviciilor din cadrul stațiunilor turistice (inclusiv a celor care au obținut acest statut mai recent - Cisnădie și Cârțișoara) și obținerea statutului de stațiune turistică de interes local (Miercurea Sibiului) sau național (Păltiniș, Ocna Sibiului, Bazna), sprijinirea apariției de noi obiective turistice punctuale (prin reabilitarea bisericilor fortificate, bisericilor ortodoxe pictate, bisericilor de lemn, castelelor, conacelor, cetăților și altor monumente aflate într-o stare precară) și promovarea lor eficientă, dezvoltarea și diversificarea sectorului evenimential (manifestări, evenimente și festivaluri culturale, artistice, sportive), susținerea dezvoltării sectorului asociativ în mediul rural (rețele/asociații de turism, GAL-uri) care să se implice activ în calificarea/formarea și specializarea personalului din turism, dar și în dezvoltarea/consolidarea formelor de turism practicate și care au șanse de creștere a competitivității (turism gastronomic, ecoturism, turism cultural, turism rural/agroturism, ecoturism, turism montan, extrem și de aventură, turism de evenimente etc.), în paralel cu afirmarea unor noi forme de turism care să asigure o valorificare mai eficientă a resurselor turistice prin "asamblarea" acestor resurse atractive în produse și pachete turistice tematice de tip circuit sau sejur competitive și cu "priză" la segmentele-țintă cărora le sunt adresate (diferite forme de turism de nișă, precum turism de business, turism oenologic, turism industrial, turism montan-turism activ estival și hibernal; ecoturism; sporturi nautice și pescuit etc.), la care se adaugă atragerea de fonduri din surse de finanțare europene (PNRR) pentru proiecte de promovare a valorilor locale și educației culturale în vederea dezvoltării domeniului turistic în general și a formelor de turism menționate, în special și acordarea unei atenții sporite promovării turistice la toate nivelurile (în mediul on-line, târguri de turism, centre de informare și promovare turistică) etc.

Întreaga gamă de măsuri menite a permite atingerea dezideratelor prevăzute de acest scenariu în vederea dezvoltării echilibrate, eficiente, funcționale și durabile a turismului sibian și de reducere a disparităților teritoriale actuale sunt prezentate în capitolul 4 (PROPUNERI DE DIMINUARE / ELIMINARE A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR).

Sintetizând, cele **3 scenarii** ar implica atingerea următoarelor valori-țintă la nivelul principalilor indicatori ai activității de turism ai județului Sibiu, la orizontul anului 2026 (ultimul pentru care pot fi prognozați cu o marjă rezonabilă de eroare astfel de indicatori):

Tabel 5.34 ATINGEREA VALORILOR-ȚINTĂ LA NIVELUL PRINCIPALILOR INDICATORI AI ACTIVITĂȚII DE TURISM PE BAZA CELOR 3 SCENARII

Indicatori macro-economiци / Scenariu de dezvoltare	U.M.	Valoarea de referință	Scenariul "Do Nothing"	Scenariul "Do Minimum"	Scenariul "Do Something"
Număr structuri de cazare (total județ)*	locuri	333	333	325	375
Număr locuri de cazare (total județ)*	locuri	11015	11015	12225	13850
Capacitate de cazare în funcțiune (total județ)*	Locuri-zile	3015169	3015169	3150000	3500000
Număr structuri de cazare de 4 și 5 stele / flori / margarete (total județ)***	locuri	82	82	90	95
Număr locuri de cazare în structuri de primire de 4 și 5 stele / flori / margarete (total județ)***	locuri	2939	2939	3500	4200
Sosiri turiști (total)**	Număr	430081	430081	675000	750000
Înnoptări turistice/nopți-cazare realizate (total județ)**	Număr	732490	732490	950000	1100000
Durata medie a sejurului (media județ)	Număr zile	1,56	1,56	2,5	3,5
Coeficientul de utilizare a capacității de cazare (% județ)	(%)	24,3	24,3	35	45
Pârtii schi (total județ)	Număr	9	9	12	15
Pârtii schi (total județ)	Km	5,360	5,945	7,5	10,5
Instalații de transport pe cablu (total județ)	Număr	6	6	8	12
Structurilor de primire cu funcțiuni de alimentație publică clasificate de 4 și 5 flori / margarete (total județ)***	Număr	18	18	25	30
Trasee montane omologate (total județ)	Număr	55	55	60	65
Trasee tematice / mixte zonale/regionale automobilistice (total județ)	Număr	13	13	16	20
Trasee drumeție pietonală (total județ)	Km	500	500	650	850
Trasee/piste pentru biciclete/cicloturism (total județ)****	Număr	7	7	20	25
Trasee/piste pentru biciclete/cicloturism (total județ)****	Km	75,563	75,563	125	302,476
Parcuri distracție/aventură (total județ)	Număr	2	2	4	7
Centre agrement (centre echitație, centre golf, amenajări pentru pescuit, amenajări/facilități agrement nautic, sporturi aeriene etc.) (total județ)	Număr	33	33	40	50
Centre de informare turistică (total județ)	Număr	9	9	15	20

Puncte gastronomice (total județ)	Număr	20	20	30	45
Destinații ecoturistice (total județ)	Număr	1	1	2	4

*Sursa datelor pentru valoarea de referință pentru anul 2022: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

**Sursa datelor pentru valoarea de referință pentru anul 2021: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

***Sursa datelor pentru valoarea de referință pentru anul 2022: <https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>

****Conform Studiului privind stabilirea, identificarea și distribuția teritorială a traseelor cicloturistice la nivel național – septembrie 2022, ANEXA 2. Atlasul traseelor cicloturistice la nivel județean, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrație prin Centrului Național de Coordonare Velo Colectivul de autori: Ciprian Secara, Emanuela Dimitriu

6. SINTEZA STUDIULUI DE FUNDAMENTARE

Județul Sibiu dispune de un potențial turistic natural și antropic divers, complex și complementar, însă inegal distribuit în teritoriu, fapt care a condus și o amenajare și valorificare turistică diferențiată, zona montană și de contact marginal și centrele urbane fiind beneficiarele unor amenajări turistice superioare tipologic, numeric, dimensional și al gradului de confort, fapt reflectat deopotrivă și în capacitatea superioară de atragere și "fixare" pe o durată mai îndelungată a cererii turistice și, implicit, în nivelul eficienței economice și sociale activității de turism.

Componentele cadrului natural regăsite pe teritoriul județului Sibiu își aduc un aport consistent în alcătuirea ofertei turistice globale grație varietății morfopeisagistice (relief glaciatic, chei, defilee, abrupturi, cascade etc., de vegetație și faună care sporesc valențele estetice ale peisajului), a ariilor naturale protejate de interes comunitar, național și județean, a modului variat de organizare și caracteristicilor hidrologice ale râurilor din județ (Olt, Cibin, Mag, Săliște, Sadu, Hârtibaciu) care au permis realizarea unor amenajări piscicole sau hidroenergetice (Iacul de acumulare Negovanu – Sadu, barajul Avrig, Ighișu Nou Mediaș, Balta lui Iancu din Colun/Porumbacu de Jos, Lacurile de pescuit – 1 și 2 - de la Tocile/Veștem, Complexul Măgura din Cislădie, Lacurile de la Săcel, barajul Gura Râului, Miercurea Sibiului, Orlat, lacurile de la Mândra/Loamneș, Lacurile de lângă Dumbrăveni - "La Amurii Mari" și Balta Poligon, Brădeni I și II) cu o funcție economică și turistică deopotrivă, a prezenței unor resurse hidrominerale diverse cu proprietăți terapeutice adresate unui spectru ridicat de boli, a climatului temperat-continental moderat, nuanțat de ingerința unor parametri morfoclimatici care au condus la manifestarea bioclimatului tonic-stimulent de munte al munților mijlocii și mici, respectiv a celui sedativ-indiferent de dealuri și depresiuni submontane, lipsit de contraindicații terapeutice etc. Componentele atractive aparținând cadrului natural sunt grupate cu precădere în zona montană și submontană a județului, spațiul colinar contribuind în mult mai mică măsură la zestrea atractivă globală aparținând cadrului natural al județului, chiar dacă există o serie de obiective punctuale sau grupate areal cu certă valoare atractivă (ex. izvoarele sărate și/sau lacurile sărate din zona Ocna Sibiului, Bazna, Miercurea Sibiului) diferitele arii protejate de importanță națională sau județeană, precum zona specială de protecție avi-faunistică statut de sit Natura 2000 a Podișului Hârtibaciuului), Insulele stepice de lângă Slimnic, Dealul Zackel, Pădurile de Stejar Pufos de la Petiș și de pe Târnavă Mare – Dumbrăveni/Hoghilag și altele).

Totodată, județul Sibiu este posesorul unui patrimoniu cultural-istoric diversificat, complex și complementar, cu o dispoziție teritorială diferențiată, concentrarea cea mai ridicată a obiectivelor de patrimoniu, a dotărilor care deservesc domeniul turistic, precum și a activităților cu impact turistic motivate de resursele antropice regăsindu-se în cadrul centrelor urbane (în primul rând Sibiu, Mediaș, Cislădie, dar și Avrig, Dumbrăveni), care se detașează prin ansambluri urbane (cu deosebire în cadrul

centrelor istorice ale acestora) unde sunt grupate un număr ridicat de edificii istorice cu arhitectonică valoroasă, instituții culturale și edificii religioase cu rezonanță și impact deosebit în cultura etniilor din județ (română, germană, armeană), dar și asupra cererii turistice, interne și externe, deopotrivă. Pe de altă parte, prezența, interferența și coabitarea între cultura națională și cea a minorităților naționale (îndeosebi germană/săsească), a avut ca și rezultată coagularea și unei culturi materiale și spirituale originale și cu un ridicat potențial atractiv în multe areale din mediul rural, care se constituie într-o "materie primă" consistentă pentru subvenționarea turismului rural și agroturismului (reprezentative fiind satele românești din Mărginimea Sibiului, Țara Oltului și Podișul Secașelor, cât și cele săsești din localitățile din zona etnografică Zona Târnavelor, a Podișului Hârtibaciului și a culoarelor de vale marginale).

Ca urmare, întreg ansamblul elementelor și componentelor atractive conturează județul Sibiu ca un spațiu pretabil practicării unui turism complex, în care prezența și gruparea în teritoriu a mării diversități de resurse atractive naturale și antropice existente își pun amprenta în mod decisiv asupra caracteristicilor celor trei mari tipuri de turism pe care acestea le subvenționează și prin intermediul cărora acestea sunt și pot fi exploatate și valorificate (turismul cultural, turismul de recreere și turismul curativ) și permit, totodată, prefigurarea formelor de turism ce pot fi și trebuie dezvoltate și promovate în cadrul spațiului județean: turismul cultural-istoric, turismul cultural-religios, turismul rural/agroturismul, turismul de evenimente, turismul gastronomic, turismul de drumeție, cicloturismul, turismul pentru sporturi de iarnă, turismul de aventură și sporturi extreme, ecoturismul, turismul de agrement nautic, turismul piscicol, turismul cinegetic, turismul balnear, turismul climacteric-montan, turismul de conferințe și afaceri.

Însă, în pofida pofida zestrei atractive certe a județului conferită de variatele atractivități legate de un cadru natural complex și o evoluție istorică și socio-economică particulare, valorificarea sa rămâne încă deficitară, cu mult sub cota de eficiență dorită de promotorii turismului (autorități, agenți economici, ONG-uri), aportul acestui sector în economia globală a județului rămânând una redusă.

Această stare de fapt este rezultanta ingerinței unui summum de factori, de natură și mod de acțiune și impact diferite, plecând de la gradul redus de implicare, subestimare și impactul încă redus cu privire la rolul turismului în dezvoltarea socio-economică a comunităților (îndeosebi din mediul rural), organizarea ineficientă sau chiar lipsa de organizare la nivelul asigurării condițiilor de desfășurare a activităților turistice, valorificarea redusă a unor resurse naturale și antropice cu valențe atractive certe, subdimensionarea sau chiar lipsa bazei materiale turistice în unele locații și/sau areale cu potențial atractiv ridicat, competitivitatea încă limitată a unor amenajări turistice în materie de confort și servicii suplimentare, infrastructura balneară și de agrement-divertisment deficitară cantitativ și calitativ și al diversității, insuficiența dotărilor și amenajărilor turistice pentru sporturile de iarnă și a dotărilor și serviciilor pentru activități apres-ski, promovarea ineficientă a ofertei turistice primare la nivel regional, național și internațional, accesibilitatea deficitară (prin căi de acces modernizate, chiar și poteci turistice

sau întreținerea defectuoasă a multor sectoare ale drumurilor de acces, a drumurilor secundare și forestiere, a traseelor turistice) spre o serie de puncte sau areale de interes turistic, semnalizarea necorespunzătoare a majorității obiectivelor atractive, lipsa și/sau specializarea profesională limitată a prestatorilor de servicii turistice din mediul rural, lipsa unei imagini de brand care să contribuie la identificarea și diferențierea ofertei turistice la nivel județean și al UAT-urilor sibiene sau al obiectivelor relevante pentru turism etc.

Pe acest fond, principalele disfuncționalități identificate în studiul de fundamentare, respectiv prioritățile de intervenție și propunerile aferente acestora menite a permite diminuarea și/sau eliminarea acestora sunt redate sintetic mai jos:

Disfuncționalități

1. Valorificarea suboptimală a potențialului turistic al cadrului natural și existența unui decalaj accentuat între gradul de valorificare a potențialului atractiv al cadrului natural al zonei montane și submontane și de culoar/contact marginal în raport cu zona colinară;
2. Valorificarea suboptimală a patrimoniului turistic antropic material (construit) și imaterial (spiritual) al județului (existența unui decalaj accentuat între gradul de valorificare a potențialului atractiv al centrelor urbane istorice, al stațiunilor turistice și al localităților rurale din zona montană față de localitățile rurale din zona colinară);
3. Accesibilitate și mobilitate deficitară spre unele obiective sau areale de interes turistic din zona montană sau din localitățile rurale situate marginal față de principalele coridoare rutiere și/sau feroviare, lipsa interconectării/conexiune limitată/deficitară între unele locații și areale posesoare de obiective de interes turistic;
4. Distribuție neechilibrată / decalaje majore între oferta derivată (baza materială turistică) a destinațiilor și arealelor de interes turistic ridicat din județ (unele centre urbane și localități rurale din proximitatea acestora sau posesoare ale unor obiective naturale sau antropice, a celor din zona montană, respectiv din stațiunile balneoclimaterice și climaterice) și centrele urbane mici și majoritatea UAT rurale (din zonele colinare și de culoar marginal);
5. Dezvoltarea și organizarea suboptimală la nivelul asigurării condițiilor de desfășurare, gestionare și promovare a activităților turistice;
6. Promovarea suboptimală a ofertei turistice a majorității locațiilor și arealelor de interes turistic și a ansamblului județean;
7. Deficit de de forță de muncă calificată pentru unele sectoare de activitate și ocupații din domeniul turistic, accesul deficitar pe piața turistică a forței de muncă a categoriilor defavorizate, necorelarea între necesitățile pieței de muncă din turism și oferta educațională din domeniu, statut și prestigiu de angajat în turism și al ocupațiilor din domeniu neconform cu importanța socială și economică a acestora.

Priorități de intervenție

- Facilitarea valorificării competitive și eficiente a potențialului turistic de dezvoltare al tuturor punctelor, arealelor și zonelor cu resurse atractive naturale din județ prin amenajări, servicii și acțiuni adecvate specificului fiecărui tip de resurse și corelarea acestora cu nevoile, exigențele și posibilitățile turiștilor (dezvoltarea cu prioritate a turismului montan/activ, balnear și a unor forme de turism de "nișă");
- Facilitarea valorificării eficiente și competitive a patrimoniului turistic antropic material (construit) și imaterial (spiritual) al județului (cu accent pe dezvoltarea turismului cultural, agroturismului, turismului gastronomic, turismului de evenimente);
- Creșterea accesibilității, mobilității și conectivității spre/dinspre și între obiectivele sau areale de interes turistic din zona montană sau din localitățile rurale situate marginal față de principalele coridoare rutiere și/sau feroviare și generarea unor culoare turistice atractive pentru investiții în domeniu și racordarea județului, zonelor și locațiilor de interes turistic la principalele fluxuri de persoane, mărfuri și informații de la nivel național și european;
- Elaborarea și transpunerea în practică a unui set de măsuri vizând extinderea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii și rețelelor de utilități publice ce deservește zonele cu potențial turistic în vederea creșterii volumului activității turistice prin atragerea unui flux crescut de turiști și creșterea duratei sejurului;
- Stimularea și susținerea dezvoltării sectorului asociativ care să integreze ofertele UAT-urilor omogene din punct de vedere al potențialului turistic, încurajarea implicării/atragerii comunităților locale în dezvoltarea și promovarea turismului, cultivarea spiritului și inițiativei antreprenoriale, oferirea de consultanță și asistență la inițierea de noi afaceri în domeniul turismului (start-up);
- Creșterea vizibilității ofertei turistice existente la toate nivelurile și pentru toate tipurile și formele care relevă potențial de afirmare și îmbunătățirea accesibilității informației turistice și promovarea eficientă a tuturor resurselor de interes turistic din județ, prin acordarea unei atenții sporite promovării turistice (în mediul online, mass-media târguri de turism, centre de informare și promovare turistică) etc. care să asigure prin punerea la dispoziția celor interesați informații fiabile, corecte și complete pentru a putea lua decizii cât mai eficiente, mai rapide cu puțință și în cunoștință de cauză cu privire la destinațiile turistice;
- Asigurarea necesarului de forță de muncă calificată pentru sectoarele de activitate și ocupațiile din domeniul turistic, facilitarea accesului pe piața turistică a forței de muncă a categoriilor defavorizate, sprijinirea îmbunătățirii pregătirii în domeniul turismului, oferta educațională din domeniu și încurajarea conexiunii permanente în vederea adaptării funcționale între educație/formare profesională și necesitățile pieței de muncă din turism.

Propuneri de diminuare / eliminare a disfuncționalităților

1.

- amenajarea și omologarea de noi trasee montane, marcarea/refacerea marcajelor corespunzătoare și dotarea cu indicatoare de orientare, panouri informative, dublate de edificarea unei rețele de locuri de regrupare, refugii/adăposturi și/sau cabane turistice în lungul sau proximitatea acestora;
- dezvoltarea unui turism durabil "de tip verde" prin fructificarea nișei ecoturismului care presupune înființarea, certificarea și promovarea unor noi destinații ecoturistice și conceperea unor trasee ecodidactice (ecoturistice);
- evaluarea integrală și exactă a domeniului schiabil potențial al județului în vederea extinderii domeniului schiabil și dotării cu echipamentelor și instalațiilor aferente, inclusiv pentru alte sporturi de iarnă și dotări apres-ski;
- dezvoltarea unor activități specializate încadrabile turismului de "nișă" pentru a satisface diferite categorii de hobby-uri care relevă potențial de afirmare/dezvoltare (grupurile-țintă de potențiali practicanți trebuie identificați în urma efectuării unor studii de piață);
- inventarierea integrală a resurselor hidrice minerale din județ, delimitarea perimetrelor de cantonare a acviferelor, stabilirea cu exactitate a spectrului hidrochimic, al valorii curative (efectului terapeutic și preabilității la valorificare terapeutică), instituirea unor măsuri clare de protecție;
- realizarea amenajărilor specifice în vederea creșterii eficienței valorificării turistice prin pescuit recreativ și/sau sportiv, navigație de agrement și turism rural a sectoarelor de râu și suprafețelor lacustre din zona montană și colinară.

2.

- Inventarierea, restaurarea, consolidarea patrimoniului construit cu valoare cultural-istorică, inclusiv a obiectivelor de patrimoniu abandonate sau aflate într-o stare fizică precară, coroborate cu inițierea unor proiecte concrete în vederea valorificării lor turistice individualizate și/sau prin atragerea/integrarea acestora în cadrul unor trasee/circuite turistice atractive;
- dezvoltarea și promovarea activă a turismului de evenimente în vederea creșterii notorietății, atractivității și interesului turistic;
- dezvoltarea turismului educațional și conservarea tradiției meșteșugărești și susținerea meșteșugurilor tradiționale, organizarea periodică de tabere folclorice, de artă și meșteșuguri tradiționale, organizarea cât mai multor evenimente culturale axate pe tradiții și obiceiuri, organizarea unor evenimente mediatice prilejuite de sărbătorile tradiționale;
- susținerea dezvoltării/fortificării turismului rural / agroturismului (îndeosebi în Mărginimea Sibiului, dar și în celelalte zone etnofolclorice ale județului);

- dezvoltarea și susținerea activă a turismului gastronomic prin sprijinirea valorificării produselor gastronomice prin extinderea actualei rețele de puncte gastronomice;
- înființarea unor muzee tematice, cu specific etnografic (îndeosebi în Mărginimea Sibiului), unui muzeu al sării (Ocna Sibiului);
- dezvoltarea turismului industrial (în zona Mediaș, Copșa Mică și Sibiu);
- dezvoltarea/resuscitarea turismului oenologic (în zona Târnavelor și Apoldu de Jos);
- realizarea de proiecte de signaletică menite a informa, orienta și ghida turiștii spre și dinspre obiectivele de interes din centrele urbane, localitățile și locațiile ce dețin astfel de resurse.

3.

- realizarea interconectării componentelor ofertei turistice (locații, baze turistice, obiective turistice etc.) prin edificarea și/sau reabilitarea unor căi de comunicație și rute de transport care să faciliteze accesul spre/dinspre și între principalele puncte și areale de interes turistic;
- realizarea de drumuri rutiere specializate (drumuri turistice) spre punctele și zonele de interes turistic (naturale sau antropice);
- creșterea accesibilității și mobilității în teritoriu prin înființarea unor rute de transport public spre diferite locații marginale și cu acces precar din județ;
- asigurarea accesibilității spre/dinspre și în perimetrul ariilor și punctelor de interes din zona montană și implementarea unui sistem de monitorizare a circulației turistice;
- crearea de piste/benzi dedicate pentru bicicliști între centrele urbane și localitățile, respectiv spre punctele de interes turistic etc.;
- reabilitarea și amenajarea liniei ferate cu ecartament îngust Sibiu – Agnita (Mocănița);
- crearea cadrului propice derulării optime a activităților specifice asociate traseelor turistice tematice identificate în cadrul celor 5 zone etnofolclorice ale județului prin inserarea dotărilor, serviciilor și activităților/acțiunilor specifice necesare (Drumul brânzei în Mărginimea Sibiului, Drumul verde al Văii Hârtibaciului, Vămile Făgărașilor, Drumul fortificațiilor pe Valea Târnavelor, Drumul sării în Țara Secașelor, Drumul transhumanței etc.);
- amenajarea unor trasee/circuite turistice complexe pentru vizitarea localităților posesoare de biserici fortificate, bisericilor ortodoxe pictate de familia Grecu, cetăți fortificate, a centrelor orașelor istorice, circuite ale meșteșugurilor tradiționale.

4.

- edificarea, reabilitarea, modernizarea: infrastructurii rutiere, amenajării obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, precum și a infrastructurii conexe de utilitate publică, punctelor (foișoarelor) de observare / filmare / fotografiere, căilor de acces la principalele obiective turistice naturale, refugiilor montane, posturilor Salvamont, bazelor de tratament, piscinelor, ștrandurilor, terenurilor de sport, pârtiilor de schi,

pârtilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă, infrastructurii de agrement, locurilor de recreere și popas, pistelor pentru cicloturism, centrelor de informare turistică, centrelor de conferințe, monumentelor istorice și de arhitectură etc.

5.

- constituirea unor rețele de turism specializate care să se implice activ și competitiv în elaborarea de către fiecare dintre acestea a unei Strategii de Dezvoltare Locală unitară, axată pe proiecte concrete focusate pe sectorul turistic, care să vizeze amenajarea și valorificarea mai eficientă a resurselor de interes turistic și creșterea atractivității și competitivității ofertei lor turistice prin "asamblarea" acestor resurse în produse și pachete tematice integrate de tip circuit sau sejur competitive și cu "priză" la segmentele-țintă cărora le sunt adresate;

- organizarea periodică (trimestrială sau bianuală) a unor întâlniri între autorități (locale și județene), respectiv reprezentanți din industria turistică, asociații și organizații cu implicare și atribuții (și) în domeniul turistic (Grupurile de Acțiune Locală) pentru adoptarea unei viziuni și strategii comune care să aibă turismul ca pilon al dezvoltării la toate nivelurile (județean, zonal, local), coroborată cu acordarea de consultanță de specialitate, coordonarea și sprijinul autorităților locale în dezvoltarea și promovarea turismului, pregătirea profesională și conservarea tradițiilor și a moștenirii culturale a comunităților pe care le gestionează;

- organizarea și derularea de întâlniri periodice, sub patronajul Consiliului Județean, cu reprezentanții industriei turistice, mediului universitar, structurilor de formare profesională, ONG-uri de profil etc, în vederea identificării problemelor, soluțiilor, oportunităților de finanțare din fonduri structurale, constituirii de parteneriate și dezvoltării de colaborări care să permit valorificarea și corelarea oportunităților din domeniul turismului existente și care vor fi identificate în județ;

- acțiuni concrete de sprijinire a fermelor de dimensiuni mici (microfermelor bio), prin integrarea micilor producători din domeniul gastronomic în lanțurile de producție și comercializare din județ, dar și pentru și pentru susținerea edificării de baze de cazare și servire a mesei în cadrul acestora, măsuri care vor permite dezvoltarea și consolidarea turismului gastronomic/culinar la nivel local și al zonelor/microregiunilor.

6.

- dezvoltarea unui sistem integrat de promovare cu instrumente și servicii digitale integrate care să acopere domeniul turistic la toate nivelurile (județean/zonal/local/punctual);

- consolidarea brandului Sibiu și realizarea unei abordări integrate a brandului la toate nivelurile industriei turistice pentru promovarea lor eficientă în vederea sporirii vizibilității (atragerii atenției) și atracției acestora ca destinații turistice;

- promovarea traseelor turistice tematice aferente celor 5 zone etnografice ale județului;

- încurajarea și sprijinirea conceperii unor produse „icoană”/de marcă distincte, reprezentative pentru ansamblul județean și/sau diferite zone/areale sau locații de interes turistic;
- elaborarea de materiale de promovare atractive, dinamice, unitare și de calitate (tematice sau diversificate), însoțite de diseminarea lor în centrele de informare turistică din județ, din țară și străinătate, precum și în punctele de intrare în județ și/sau localități cu resurse de interes turistic (aeroporturi, gări, autogări);
- corelarea mai bună a activității centrelor de informare turistică (C.I.T) existente cu necesitățile reale și concrete de informare ale unor segmente de turiști, extinderea și crearea de noi puncte și centre de informare turistică și/sau infochioscuri plasate în locurile de interes turistic;
- derularea de activități de promovare online și canale tradiționale media, participarea la evenimente – expoziții de turism, târguri de turism naționale și internaționale, amenajarea și semnalizarea traseelor, obiectivelor turistice a principalelor puncte rutiere de acces în județ etc.

7.

- diversificarea și adaptarea la cerințele pieței a specializărilor cu profil turistic oferite la nivel județean în domeniile majore ale activităților turistice, coroborate cu încurajarea inițiativelor de formare și perfecționare în turism la nivel preuniversitar și universitar și crearea unei școli profesionale pentru meserii din turism;
- asigurarea unei formări teoretice și practice competitive în toate sectoarele din turism (îndeosebi ghizi montani, ghizi turistici rurali, sectorul de evenimente);
- formarea profesională a lucrătorilor din C.I.T.-uri și operatorilor de turism;
- acțiuni concrete în vederea creșterii prestigiului ocupațiilor din domeniul turistic, coroborată și susținută de asigurarea unei remunerări stimulative;
- preocupări și acțiuni permanente pentru dezvoltarea/atragerea resursei umane din turism și pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale pentru lucrătorii care activează din turism pentru racordarea permanentă la cele mai noi evoluții, provocări, cerințe și exigențe pieței turistice și caracteristicilor cererii și îmbunătățirea managementului, creșterii eficienței și eficacității lor și, finalmente, stimularea dezvoltării turismului sibian (inclusiv prin stabilirea de colaborări și parteneriate în cadrul sectorului public, cât și între sectorul privat, la toate nivelurile pentru atingerea unor obiective comune);
- reliefarea și promovarea exemplelor de succes și încurajarea schimbului de experiență și opinii.

Distribuția spațială inegală a resurselor atractive și valențele atractive diferite înmagazinate de acestea (zona montană și submontană și municipiul Sibiu se plasează, în acest context, într-o poziție net avantajoasă în raport cu zona colinară a județului și cu celelalte centre urbane) au condus la o dezvoltare diferențiată a infrastructurii și serviciilor turistice și a diversității, calității și competitivității acestora, dar și a gradului de accesibilitate spre și dinspre acestea, respectiv la subutilizarea sau chiar lipsa valorificării multor resurse

turistice, fapt care, fără intervențiile care se impun în vederea corectării și acestei stări de fapt, va conduce în viitor la menținerea și pe viitor a dezvoltării diferențiate a echipării și dezvoltării fenomenului turistic și chiar la o adâncire a decalajelor între diferiți indicatori care definesc fenomenul turistic pe multiple planuri și a disparităților teritoriale existente.

Oportunitățile multiple de valorificare a patrimoniului turistic material și imaterial divers și complementar se pot constitui în premise favorabile pentru ca județul Sibiu să devină un pol de atracție a unor fluxuri convergente în creștere de turiști români și străini, iubitori de cultură, natură, sport și aventură și ale valorilor autentice ale satului patriarhal, dar și pentru oameni de afaceri, artiști sau cercetători, în general pentru persoanele active și creative, iar turismul să constituie o alternativă de dezvoltare viabilă care să-i permită să aspire la ocuparea unei poziții mai avantajoase decât în prezent în raport cu alte ramuri și sectoare de activitate.

Acest deziderat poate deveni o realitate concretă în condițiile în care sectorul turistic ar beneficia de o viziune de ansamblu și sectorială obiectivă și realistă asupra perspectivelor reale de dezvoltare integrată, echilibrată, competitivă și eficientă, coagulată într-o strategie coerentă, unitară și funcțională, cu direcții de acțiune, obiective, măsuri și soluții pertinente și temeinic elaborate.

Plecând de la starea de fapt consemnată de analiza întreprinsă asupra situației actuale a turismului sibian și având ca obiectiv atingerea dezideratului menționat, în cadrul studiului de fundamentare s-au conturat trei scenarii posibile pentru evoluția turismului în județul Sibiu în următorii ani:

Scenariul "Dezvoltare Zero" ("Do Nothing") – pleacă de la ipoteza că evoluția viitoare a turismului se va menține pe coordonate similare celor consemnate în ultimii ani (prepandemici), în lipsa unor intervenții menite a reduce decalajele relevate de echiparea turistică, circulația turistică și, implicit, eficiența valorificării resurselor atractive dintre municipiul Sibiu și celelalte centre urbane din județ, pe de o parte, respectiv dintre zona montană, submontană și de contact marginal, pe de o parte și zona colinară suprapusă Podișului Secașelor, Podișului Hârtibaciului și Podișului Târnavelor, pe de altă parte.

Într-un astfel de scenariu, principalii indicatori definitorii pentru cuantificarea activității turistice și a eficienței acesteia (numărul structurilor de primire turistică, numărul locurilor de cazare în structurile de primire turistică, capacitatea de cazare oferită, numărul sosirilor și înnoptărilor realizate, durata medie a sejurului, coeficientul de utilizare al capacității de cazare existente sezonalitya, dar și ponderea cifrei de afaceri deținută de sectorul turistic, numărul firmelor și al salariaților care activează în turism) vor urma evoluții similare celor din ultimii ani, menținând sau chiar adâncind decalajele privind echiparea turistică și facilitățile serviciile suplimentare aferente (numărul, diversitatea și calitatea acestora) dintre zona montană, submontană și de contact marginal și zona colinară a județului, pe de o parte, respectiv dintre municipiul Sibiu și celelalte centre urbane din județ, precum și accesarea diferențiată a acestora de către turiști (ca

intensitate, ritm și orientare), amânând astfel mult dorita reducere a decalajelor actuale consemnate și obținerea unei competitivități superioare a ofertei turistice.

În lipsa investițiilor orientate spre reabilitarea și/sau modernizarea căilor rutiere și ferate menite să faciliteze accesului spre obiective, locații și areale de interes turistic, inclusiv a celor mai puțin cunoscute și accesate din zona montană sau din cea colinară a județului, resursele turistice situate în perimetrul acestora vor continua să fie valorificate suboptimal (subutilizate sau chiar neutilizate), fără a reuși să fructifice decât în mica măsură în continuare aportul economic potențial al acestora.

Pe de altă parte, lipsa sau insuficiența susținere financiară pentru restaurarea, conservarea și introducerea în circuitul turistic a unor monumente istorice și de arhitectură valoroase, însă aflate într-o stare precară nu doar că privează turismul de resurse turistice care i-ar poate crește considerabil puterea atractivă, însă poate conduce la afectarea lor iremediabilă și chiar scoaterea definitivă din oferta turistică potențială a UAT-urilor în perimetrul cărora acestea sunt situate și a ansamblului județean, deopotrivă.

Dezvoltarea suboptimală a sectorului asociativ din turism în mediul rural (rețele/asociații de turism) se repercutează negativ asupra posibilităților de calificare/formare și specializare a personalului care activează în turism și a promovării lor eficiente în rândul segmentelor-țintă vizate.

În lipsa edificării de noi structuri de primire, a dotării cu instalații și facilități moderne și eficiente de cură balneară, centre SPA și wellness, facilități de agrement-divertisment etc. care să facă posibilă completarea și diversificarea ofertei agremental-balneare actuale și a menținerii echipărilor și serviciilor existente la nivelul actual nu va permite obținerea statutului de stațiune turistică de interes local, respectiv a celui de stațiune turistică de interes național pentru Bazna și Ocna Sibiului sau funcționarea în regim permanent a amenajărilor balneare și de agrement de la Miercurea Sibiului.

În asemenea condiții, nealocarea sau alocarea insuficientă de investiții destinate acoperirii deficitului de componente infrastructurale și de servicii aferente menite a susține turismul de agrement – divertisment, atât estival, cât și hibernal nu va reuși satisfacerea unei cereri potențiale în continuă creștere, diversificare și rafinare, iar cererea pentru acest tip de facilități va aglomera în continuare puținele locații existente (îndeosebi Păltiniș) sau se va orienta spre locații mai îndepărtate de locul de reședință din județele limitrofe (atât practicanții sporturilor de iarnă, dar și amatorii de agrement nautic outdoor sau indoor).

Lipsa amenajării și omologării unor noi trasee montane, coroborată cu neglijarea sau întreținerea defectuoasă a marcajelor traseelor turistice din zona montană și cu neacordarea importanței cuvenite amenajării/echipării cu infrastructură specifică și destinată informării și orientării facile spre și dinspre obiectivele și arealele de interes turistic prin intermediul unor componente specifice va repercuta negativ nu doar în facilitarea orientării, ghidării și fluidizării accesului turiștilor, ci va conduce și la pierderea interesului și motivației unui segment al cererii potențiale de care acestea ar putea beneficia.

Continuarea, cel puțin, a organizării evenimentelor de factură diversă (culturale, artistice, gastronomice, sportive etc.) aflate pe agenda actuală a promotorilor de profil, va asigura, cel mult, menținerea interesului unui public deja format, care va continua să le acceseze, fără ca aportul lor să contribuie substanțial la creșterea a veniturilor realizate de respectivele manifestări.

Scenariul de Referință ("Do Minimum") – pleacă de la ipoteza că evoluțiile componentelor de susținere a turismului, a activităților și relațiilor funcționale menite a le pune în valoare mai eficient și a permite astfel reducerea decalajelor existente la nivel teritorial (între zona montană și de contact marginal și zona colinară a județului, pe de o parte și între municipiul Sibiu și celelalte orașe din județ, pe de altă parte), precum și la valorificarea mai eficientă a resurselor turistice vor cunoaște o serie de modificări pozitive ca urmare a finalizării unor programe, proiecte și investiții publice sau private deja inițiate județean sau aflate pe agenda sau în intenția acestora într-o perspectivă temporală viitoare și pentru care s-au identificat sursele de finanțare necesare inițierii și/sau derulării lor până în faza finală.

Spre deosebire de investițiile inițiate și/sau aflate în derulare din alte domenii de activitate, proiectele și investițiile din domeniul turistic inițiate și în derulare la nivelul județului Sibiu relevă un număr, o valoare și o amploare mai redusă în raport cu cele din domeniile menționate (inclusiv prin prisma construcției efective, a dotărilor și a finisajelor folosite). Și aceasta chiar dacă județul Sibiu relevă un "apetit" mai ridicat ridicat pentru investiții menite să capitalizeze mai eficient potențialul turistic în raport cu celelalte județe ale Regiunii Centru (cu excepția județului Brașov). Cu toate acestea, în domeniul echipării cu componente ale ofertei turistice derivate (de tipul structurilor de cazare, spațiilor de agrement-divertisment, centrelor spa, sălilor și terenurilor de sport etc.) demersurile încadrabile acestui tip de scenariu sunt puține și vizează puține proiecte majore, realizările ultimei perioade rezumându-se la apariția unor noi structuri de primire turistică în mediul rural, la reabilitarea câtorva unități de cazare, iar impactul lor în vederea "deturnării" spre o evoluție care să se plieze pe dezideratele de dezvoltare menționate este limitat.

Există o serie de proiecte de reabilitare și/sau modernizare a unor drumuri județene și/sau comunale care vor avea relevanță și pentru turism prin faptul că vor contribui, la creșterea accesibilității și a mobilității rutiere a turiștilor spre diferite obiective punctuale sau areale de interes turistic din zona rurală montană, submontană și colinară, precum și o scurtare a timpului de deplasare dintre localitățile de reședință și locațiile vizate, asigurând totodată o mai bună conexiune între unele drumuri.

Continuarea investițiilor menite a menține sistemul de management și control financiar al fondurilor europene aferente politicii de coeziune din perioada de programare 2014-2020 în cadrul programelor operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național cu fonduri asigurate prin Fondul European de Dezvoltare Regională în perioada 2021-2027 vor contribui la creșterea mobilității în teritoriu, mai ales a celei nemotorizate și la promovarea transportului public, care va deveni mai atractiv și va permite a accesarea mai facilă a unor obiective sau areale de interes turistic situate în lungul sau proximitatea

acestor drumuri, îndeosebi de către turiștii care nu dispun sau nu doresc să utilizeze autoturismele personale. Pe de altă parte, investițiile realizate prin programele de finanțare guvernamentale și europene (POR, POIM, PNRR, PNDL I și II, Anghel Saligny etc.) care au contribuit și vor contribui în continuare la creșterea calității vieții în localitățile beneficiare ale acestora, ceea ce le va face mai atractive pentru investiții în diferite echipamente și dotări, inclusiv din sfera structurilor de primire, alimentație și a celor destinate agrementului și recreerii.

Însă, pe ansamblu, numărul relativ redus și, mai ales, amplexarea limitată a investițiilor publice și private în derulare din domeniul turistic, finalizarea și integrarea lor în circuitul turistic, precum și implementarea cu finanțare guvernamentală și din fonduri structurale în derulare (care însă nu vizează direct edificarea sau reabilitarea/modernizarea infrastructurii sau servicii-suport pentru domeniul turistic, ci au doar externalități economice pozitive de ordin indirect, cum ar fi stimularea cererii locale în domeniul turismului, ocupării forței de muncă în domeniu, livrării unor bunuri și servicii etc.), nu vor avea un efect major care să producă modificări substanțiale la nivelul bazei materiale turistice actuale, a echipamentelor și dotărilor suplimentare care să contribuie la creșterea atractivității UAT-urilor și zonelor plasate într-o poziție mai puțin favorabilă și care să se reflecte în îmbunătățirea indicatorilor activității turistice și a contribuției turismului la economia globală a județului și nici o reducere a decalajelor existente între municipiul Sibiu și celelalte centre urbane ale județului, pe de o parte, respectiv între zona montană și submontană și cea colinară a județului.

Scenariul de Dezvoltare ("Do Something") – pornește de la premisa finalizării proiectelor deja inițiate și aflate în diferite stadii de derulare, dar mai ales de la implementarea practică a unui set concret de măsuri menite a asigura o dezvoltare echilibrată, competitivă și eficientă a turismului, o valorificare integrată, eficientă și sustenabilă a potențialului turistic al județului Sibiu, respectiv reducerea decalajelor de dezvoltare a activității turistice între municipiul Sibiu și celelalte centre urbane, pe de o parte, respectiv între zona montană, submontană și de contact marginal și cea colinară, pe de altă parte.

Măsurile reclamate de adoptarea acestui scenariu sunt complexe și vizează toate palierele care necesită intervenții punctuale, sectoriale și globale, deopotrivă, de la creșterea numărului de locuri de cazare în structurile de primire turistică și, implicit a capacității de cazare oferită, a numărului sosirilor și înoptărilor realizate și, de aici, a duratei medii a sejurului și a coeficientului de utilizare al capacității de cazare existente, la creșterea numărului și al locurilor în structuri de primire turistică cu un confort superior (3, dar mai ales 4 și 5 stele sau flori/margarete), până la măsuri active de atragere a investițiilor private în vederea dezvoltării și diversificării infrastructurii de agrement-divertisment estivală și hibernală, multiplicarea, modernizarea, diversificarea dotărilor, facilităților și serviciilor din cadrul stațiunilor turistice (inclusiv a celor care au obținut acest statut mai recent - Csnădie și Cârțișoara) și obținerea statutului de stațiune turistică de interes local (Miercurea Sibiului) sau național (Păltiniș, Ocna Sibiului, Bazna), sprijinirea apariției de noi obiective turistice punctuale și promovarea lor eficientă, dezvoltarea și diversificarea sectorului evenimential, susținerea

dezvoltării sectorului asociativ în mediul rural care să se implice activ în calificarea/formarea și specializarea personalului din turism, dar și în dezvoltarea/consolidarea formelor de turism practicate și care au șanse de creștere a competitivității (turism gastronomic, ecoturism, turism cultural, turism rural/agroturism, ecoturism, turism montan, extrem și de aventură, turism de evenimente etc.), în paralel cu afirmarea unor noi forme de turism care să asigure o valorificare mai eficientă a resurselor turistice prin "asamblarea" acestor resurse atractive în produse și pachete turistice tematice de tip circuit sau sejur competitive și cu "priză" la segmentele-țintă cărora le sunt adresate (turism de business, turism oenologic, turism industrial, turism montan-turism activ estival și hibernal; ecoturism; sporturi nautice și pescuit etc.).

Acestora li se pot adăuga atragerea de fonduri din surse de finanțare europene (PNRR) pentru proiecte de promovare a valorilor locale și educației culturale în vederea dezvoltării domeniului turistic în general și a formelor de turism menționate, în special și acordarea unei atenții sporite promovării turistice la toate nivelurile.

SURSE BIBLIOGRAFICE

- Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Sibiu 2021-2030, beneficiar, Consiliul Județean Sibiu, prestator SC ACZ Consulting SRL
- Strategia de dezvoltare economico-socială a Județului Sibiu – 2021 – 2030, Analiză diagnostic în domeniul turismului, SC ACZ Consulting SRL
- Strategia de dezvoltare a județului Sibiu pentru perioada 2012–2020 (revizuită, actualizată și completată), Consiliul Județean Sibiu
- Strategia și planul de dezvoltare a Județului Sibiu pentru perioada 2006 - 2007 – 2013, Consiliul Județean Sibiu
- PATN, 2008, Legea nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 152 din 12 aprilie 2000
- Strategia de dezvoltare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare în aria delegată operatorului Societatea Apa Târnavei Mari SA 2022 - 2028 - Anexa-Strategia-de-dezvoltare-a-serviciilor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-canalizare-1
- Oberländer-Târnoveanu, Irina; Duțu, Aurelia (editori), 2009, Muzeu și colecții din România, cIMeC – Institutul de Memorie Culturală
- Secara, Ciprian, Dimitriu Emanuela (2022), Studiul privind stabilirea, identificarea și distribuția teritorială a traseelor cicloturistice la nivel național – ANEXA 2. Atlasul traseelor cicloturistice la nivel județean, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrație prin Centrului Național de Coordonare Velo
- Apă Canal Sibiu SA. Informații furnizate de Serviciul Producție - nr. 32154/06.12.2022
- <http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/Filtru-Judete.asp?judet=Sibiu>;
- <http://ocnasibiului.eu/tratamente/>
- <http://statistici.inse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>
- <http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>
- <http://www.anpm.ro/web/apm-sibiu/natura-2000>; <https://www.dssibiu.ro/arii-protejate/>
- <http://www.bazna.ro/index.php?id=22>;
- <http://www.cimec.ro/Monumente/Zonenaturale.htm>;
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Lista_rezerva%C8%9Bilor_naturale_din_jude%C8%9Bul_Sibiu
- <http://www.cultura.ro/lista-monumentelor-istorice>,
- <http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-SB.pdf>,
- <http://www.desprepscuit.ro/balti-locuri-de-pescuit-sibiu.html>)
- <http://www.dssibiu.ro/vanatoare/vanatoare-3>
- <http://www.sibiu360.ro/>
- <http://www.sibiu-turism.ro/>
- <http://www.sibiu-turism.ro/Cautare-Avansata.aspx?type=Event&startdate=01-01-2022&enddate=31-12-2022&title=Evenimentele+anului&pos=2&count=10>;
- <https://www.vinsieu.ro/evenimente/festivaluri/sibiu/data/12/clsp.html>;
- <http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati--Trasee-de-bicicleta.aspx>
- <http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati--Trasee-de-drumetie-Trasee-in-zone-colinare.aspx>
- <http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati--Trasee-de-drumetie-Circuite-recomandate.aspx>,
- <http://www.sibiu-turism.ro/Ce-facem-Activitati--Trasee-Tematice.aspx>
- <http://www.sibiu-turism.ro/Ce-vizitam-Cultura-si-patrimoniu-Gastronomie.aspx>
- <http://www.sibiu-turism.ro/Ce-vizitam-Cultura-si-patrimoniu-Muzee-si-expozitii.aspx?pos=3&count=10>;
- <https://www.vinsieu.ro/evenimente/festival+folcloric/data/ts.html>)
- <http://www.sibiu-turism.ro/Explorati-Alpii-Transilvaniei.aspx>

- <http://www.sibiu-turism.ro/Lacuri-de-pescuit-in-judetul-Sibiu.aspx>,<https://pescuitul-perfect.ro/balti-din-judetul-sibiu-2022/>
- <http://www.sibiu-turism.ro/partia-trecatoarea-lupilor.aspx>
- http://www.traditiisibiene.ro/sibiul_traditiilor/zone/1, <https://tarafagarasului.com/>
- <https://adevarul.ro/stiri-locale/sibiu/5-trasee-care-te-vor-ajuta-sa-descoperi-judetul-1868276.html>
- <https://patrimoniul.ro/monumente-istorice/lista-monumentelor-istorice>
- <https://sibiucity.ro/ro/>
- <https://turism.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/07/Statiuni-actualizare.pdf>;
- <https://turism.sibiu.ro/>
- <https://www.anre.ro>
- <https://www.cjsibiu.ro/wp-content/uploads/2022/11/Anexa-Strategia-de-dezvoltare-a-serviciilor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-canalizare-1.pdf>;
- <https://www.cjsibiu.ro/wp-content/uploads/2022/11/Anexa-Strategia-de-dezvoltare-a-serviciilor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-canalizare-1.pdf>
- <https://www.infoturism.ro/ski/balea-lac/>
- https://www.pancarpatica.org/ari4_226-statiuni.html)
- <https://www.tratamentbalnear.ro/ocna-sibiului>
- www.aniidrumetiei.ro
- www.colinele-transilvaniei.ro
- www.roturistic.ro
- www.viatransilvanica.com

ANEXE

Anexa B.1 Evaluare monumente istorice de interes național

NR. CRT.	UAT	LOCALITATI	I - arheologie			II - arhitectura			III - monumente de for public			IV - memoriale			Punctaj
			m ¹	a	s	m	a	s	m	a	s	m	a	s	
1	MUNICIPIUL SIBIU	SIBIU	<p>1. Necropolă de incinerare (sec. VIII-X Epoca medievală timpurie)</p> <p>2. Ateliere Meșteșugărești (sec. II-III p. Chr. - Epoca romană)</p> <p>3. Așezare (sec. II a. Chr. Laténe - Cultura geto - dacică)</p>		<p>1. Situl arheologic de la Sibiu - (sec. II a. Chr.)</p> <p>2. Așezare (sec. II-III Epoca romană)</p>	<p>1. Incinta I: Turnul scărilor, curține - fragmente (1191-1224)</p> <p>2. Incinta II: Turnul stafului, Turnul scărilor aurarilor, curține - fragmente (1224-1241)</p> <p>3. Incinta III: Turnul de apărare, Turnul Dulgherilor, Turnul Olarilor, Turnul Archebuzierilor, Turn de Poartă, curține (1357- 1366)</p> <p>4. Incinta IV: Turn de apărare, Turnul Pielarilor, Turnul fierarilor (1357-1366)</p> <p>5. Fortificații târzii: Bastionul Haller, Bastionul Soldisch, rondelă-fragmente, curține (sec. XVI-XVII)</p> <p>6. Linia ferată îngustă (1989-1910)</p> <p>7. Remiza de locomotive pentru calea ferată îngustă din cadrul depoului Sibiu (1898 – 1910)</p> <p>8. Pod de piatră (1908)</p> <p>9. Capela romano-catolică "Sf. Cruce" (1417, 1755)</p> <p>10. Casă (sec. XV, sec. XVII, a doua jum. a sec. XIX - primul sfert al sec. XX)</p> <p>11. Casă (sec. XV, sec. XVIII, 1761?)</p> <p>12. Casă (sec. XV - prima jum. sec. XVI, a doua jum. a sec. XVIII, sf. sec. XIX)</p> <p>13. Casă (sec. XV, sec. XVIII)</p> <p>14. Casă (1450 - 1500, sec. XVIII)</p>	<p>1. Ansablul fortificațiilor orașului medieval (sec. XII-XVII)</p> <p>2. Ansamblul urban "Str. Turnișor" (sec. XVIII - XIX)</p> <p>3. Linia ferată îngustă Sibiu-Agnita-Brădeni, cu ramificația Cornățel-Vurpăr (1989-1910)</p> <p>4. Ansamblul Azilului (sec. XIII-XVIII)</p> <p>5. Ansamblul bisericii evanghelice Turnișor (sec. XIII - XIX)</p> <p>6. Casă de locuit cu anexe (înc. sec. XX)</p> <p>7. Fosta Mănăstire a Călugărițelor Franciscane (sec. XIX)</p> <p>8. Ansamblul orfelinatului Terezian (1750 - 1800)</p> <p>9. Ansamblul bisericii "Buna Vestire" - din Groapă (sec. XVIII-XX)</p>	<p>1. Centrul istoric (sec. XIII-XX)</p>	<p>1. Bustul lui Mihai Eminescu - Parcul "Sub Arini" (1938)</p> <p>2. Bustul lui George Barițiu - Parcul Astra (1926)</p> <p>3. Vase de piatră, sculptor Simon Hoffmayer Parcul "Sub Arini" (sf. sec. XVIII)</p> <p>4. Bustul Mariei Tereza- Str. Gladiolelor 4-8 (1909)</p> <p>5. Monumentul lui Georg Daniel Teutsch - Piața Huet, în curtea Bisericii Evanghelice (1899)</p> <p>6. Placa memorială a împăratului Iosif</p>			<p>1. Mormântul arheologului Johann Michael Ackner</p> <p>2. Cimitirul bisericii</p> <p>3. "Buna Vestire" - din</p> <p>4. Groapă (sec. XVIII-5.XX)</p> <p>6. Mormântul scriitorului Zaharia Boiu (1903)</p> <p>7. Mormântul scriitorului Ioan Codru Drăgușanu (1884)</p> <p>8. Mormântul literatului Moise Fulea</p> <p>9. Monumentul funerar al dr.</p>	<p>1. Grup de patru cruci de piatră sculptate provenind de la cimitirului Biserica Bunavestire din Broșteni, comuna Păuca (sec. sec. XVIII) - Str. Mitropoliei 22</p>		

					<p>15. Fosta biserică a minorităților (sec. XVII, transf. 1926)</p> <p>16. Casă (sec. XVIII)</p> <p>17. Casă (sec. XV-sec. XVIII)</p> <p>18. Casă (sec. XV, sec. XVIII, 1900-1925)</p> <p>19. Casă - înglobează fragment curtină incinta III (sec. 1450-1475, sec. XVII, 1750-1850)</p> <p>20. Fostul Arsenal - Cazarma Kempel, cu turn de apărare, azi Centrul de Infrastructuri OM.A.N. (sec. XV - prima jum. a sec. XVIII)</p> <p>21. Casă (a doua jum. a sec. XV, 1567)</p> <p>22. Casă (sec. XV, 1567, 1875-1900)</p> <p>23. Casă (sec. XV, sec. XVIII, 1810?)</p> <p>24. Casă (înglobează fragmente de cortine din incinta III) (sec. XVIII)</p> <p>25. Casă (sec. XV, sec. XVIII)</p> <p>26. Casă (1400-1425, sec. XVIII-primul sfert al sec. XX)</p> <p>27. Casă (a doua jum. a sec. XV, 1743)</p> <p>28. Casă (sec. XV-XVIII, 1875-1900)</p> <p>29. Casă (sec. XV, sec. XVIII, sf. sec. XIX-înc. sec. XX)</p> <p>30. Casă (înglobează fragment curtină incinta III) (1450-1500, sec. XVIII)</p> <p>31. Casă (sec. XIV, cca. 1885-1900)</p>	<p>10. Mănăstirea Ursulinelor (sec. XV - înc. sec. XX)</p> <p>11. Ansamblul "Mitropolia Ortodoxă și Facultatea de Teologie Ortodoxă" (sf. sec. XVIII - prima treime sec. XX)</p> <p>12. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate Gușterița (înc. sec. XIII - sec. XVIII)</p> <p>13. Ansamblul Grupul Școlar Independența, fosta fabrică de pantofi "Herma" (sec. XIX)</p> <p>14. Ansamblul primei fabrici ardelenesti de mașini agricole și turnătorie de fer Andreas Rieger</p> <p>15. Muzeul Tehnicii Populare - Muzeul Civilizației Populare ASTRA</p> <p>16. Ansamblul bisericii "Sf. Apostoli Petru și Pavel" (sec. XVIII-XX)</p>	<p>al II-lea - Str. Mitropoliei 9 (1773)</p> <p>7. Bustul lui Friedrich Schiller - Piața Schiller 1 (1905)</p> <p>8. Bustul lui George Coșbuc - Bd. Victoriei (1933)</p>	<p>George Manasis</p> <p>10. Cimitirul bisericii "Sf. Apostoli Petru și Pavel" (sec. XVII - XX)</p> <p>11. Mormântul lui George Barițiu (1983)</p> <p>12. Monumentul funerar Alexandru Papiu Ilarian - bust (1880)</p> <p>13. Monumentul funerar al dr. Ioan Rațiu - obelisc (1911)</p> <p>14. Monumentul funerar al lui Iosif Sterca Șuluțiu (1902)</p> <p>15. Monumentul funerar al lui David, Baron Ursu de Margina (1897)</p> <p>16. Casa Lucian Blaga, fosta casă Caius Brediceanu</p>		
--	--	--	--	--	---	---	--	---	--	--

					<p>62. Casa Maria Liebhartd (sec. XVI-sec. XVII)</p> <p>63. Biserica evanghelică (sec. XIII, 1782)</p> <p>64. Casa parohială evanghelică (sec. XVI, sec. XVIII-XIX)</p> <p>65. Casa "Anastasiu Boiu" (sf. sec. XIX)</p> <p>66. Casa Moverd (sec. XV; sec.XVI; sec.XVIII)</p> <p>67. Fosta Bancă de Credit Funciar, azi Primăria (1906)</p> <p>68. Casa Göllner (sec. XVI - XVII, mijl. sec. XIX)</p> <p>69. Casă (locuință de raport) (1901 - 1910)</p> <p>70. Sala Thalia (teatru orășenesc între 1788-1945), construită pe Turnul Gros (1540)</p> <p>71. Sinagogă (1898 - 1899)</p> <p>72. Casă de locuință cu anexe (încep. sec. XX)</p> <p>73. Casă de locuință (1926)</p> <p>74. Anexa (C2) (încep. sec. XX)</p> <p>75. Anexa (C3) (încep. sec. XX)</p> <p>76. Fosta Mănăstire a Călugărițelor Franciscane, corp A (sec. XIX)</p> <p>77. Fosta Mănăstire a Călugărițelor Franciscane, corp B (sec. XIX)</p> <p>78. Fosta Mănăstire a Călugărițelor Franciscane, corp C (sec. XIX)</p> <p>79. Fosta Mănăstire a Călugărițelor Franciscane, corp D (sec. XIX)</p> <p>80. Fosta Mănăstire a Călugărițelor Franciscane, corp E (sec. XIX)</p> <p>81. Fosta Mănăstire a Călugărițelor Franciscane, corp F (sec. XIX)</p> <p>82. Fosta Manutanță, corpurile A și B (1888)</p> <p>83. Casă (sec.XVII, sec.XVIII; prima jum. a sec.XX)</p> <p>84. Casă (mijl. sec.XIX-încep. sec.XX)</p> <p>85. Casă inclusiv corpul către str.Ocnei (prima jum.a sec.XV; sec.XVIII; mijl.sec.XIX; al doilea sfert al sec.XX)</p> <p>86. Casă inclusiv corpul către str.Ocnei (XV-XVI, sec.XVIII)</p> <p>87. Biblioteca Județeană ASTRA (1905)</p> <p>88. Fostul orfelinat, azi internatele și atelierile Grupului școlar "Independența" și ale Grupului</p>										
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					<p>Școlar Alimentar (1754-1767)</p> <p>89. Biserica "Vizita Mariei la Elisabeta" (1767-1771)</p> <p>90. Casă de locuit (1920-1930)</p> <p>91. Biserica parohială evanghelică "Sf. Maria" (1350-1520, 1445)</p> <p>92. Casa parohială evanghelică (sec.XIII-XIV, 1502, sec.XVI)</p> <p>93. Clădirea "Butoiul de Aur", cu turn de apărare înglobat, azi locuință (sec.XIII, sec.XV, 1542, 1860)</p> <p>94. Consistoriul districtual al bisericii evanghelice C.A. (înc. sec.XIV, 1449, 1550-1515, sec.XVIII)</p> <p>95. Liceul "Samuel von Brukenthal" (1778-1786)</p> <p>96. Casă (sec.XV-XVI; sf. sec.XVIII)</p> <p>97. Casă, cu fragment din capela gotică "Sf. Ștefan" (sec.XIV-XV; 1550-1600, 1831)</p> <p>98. Biserica "Buna Vestire" (1778-1789; după 1802)</p> <p>99. Casa parohială (sf. sec.XVIII)</p> <p>100. Școala veche românească (sf. sec. XVIII)</p> <p>101. Casă (sec.XVIII)</p> <p>102. Biserica „Sf. Luca” din "Maierii Sibiului" (1791)</p> <p>103. Casă (sec.XVIII, 1885-1899)</p> <p>104. Casa Filek, azi sediul Consistorului Superior al Bisericii Evanghelice C.A. din România (1802)</p> <p>105. Biserica fostei Mănăstiri a Ursulinelor (1479; 1728-1733)</p> <p>106. Fosta mănăstire, azi Colegiul Pedagogic "Andrei Șaguna" (sec. XV, 1733-1772, 1891-1904)</p> <p>107. Fostul Seminar Iezuit, azi Casa Parohială romanocatholică - înglobează fragmente ale Halei Cojocarilor (sec.XVI, 1726-1739)</p> <p>108. Biserica parohială romano-catholică "Sf. Treime", fosta biserică iezuită (1726-1733; 1738)</p> <p>109. Palatul Brukenthal, azi Muzeul Brukenthal (1778-1788)</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					<p>110. Casa Albastră, azi birouri și ateliere ale Muzeului Brukenthal (sf.sec.XV- înc.sec. XVI, 110.Casă (sec.XVIII-XIX, cu vestigii sec.XIV-XV)</p> <p>111.Casă (sec.XV-XVIII, sec.XX)</p> <p>112. Casa Hecht-Casa Comesului, azi locuințe și spații comerciale (sec.XV, 1821)</p> <p>113. Casă (sec. XV, transformări post 1828)</p> <p>114. Casa Haller, azi locuințe și spațiu comercial (sec.XV-XVI; sec. XX)</p> <p>115. Casă (sec.XV- XIX)</p> <p>116. Casă (sec.XV-primul sfert al sec.XIX)</p> <p>117. Casă (sec.XV-XVII, transf.sec.XIX)</p> <p>118. Casa Lutsch, azi Banca București-Frankfurt și sediul F.D.G.R (sec. XV, transf. 1830)</p> <p>119. Casă (sec.XV-XVIII, transf.sec.XIX)</p> <p>120. Casă (sec.XV-XIX)</p> <p>121. Casa Weidner-Russner Czekelius (sec.XV-XVIII 1582, 1652; transf. sec. XX)</p> <p>122. Pod metalic - Podul Minciunilor (1859)</p> <p>123. Casă, la parter restaurantul "La Turn" (sec. XV-XVI, 1652, sec. XX)</p> <p>124. Casă (sf .sec.XV, sf. sec.XVIII, transf. sec.XX)</p> <p>125. Casă (XV-XVI; sf. sec.XVIII)</p> <p>126. Casa (XV-XVI; sf.XVIII)</p> <p>127. Casa (XV-XVI; sf.XVIII)</p> <p>128. Casă (sec.XVI-XVI, 1930-1940)</p> <p>129. Fosta Casă a Asociației Meseriașilor (Casa Hermes), azi Muzeul Franz Binder (1867)</p> <p>130. Casă, azi Studioul "AstraFilm" (sec. XV-XVI; sec.XIX)</p> <p>131. Casă (înglobează fragment incinta) (sec. XV-XVI, sf. sec. XVIII)</p> <p>132. Casă (sec.XV-XVI; sf.sec.XVIII)</p> <p>133. Casă (sec.XV-XVI; sec.XVIII - înc. sec. XIX)</p> <p>134. Casă, azi Centrul Cultural al Luxemburgului (sec. XV-XVI; sec. XVIII)</p> <p>135. Casă (sf. sec.XV)</p> <p>136. Casă (sf. sec. XV, înc. sec. XVI; sec. XX)</p> <p>137. Casă (sec. XV - XVIII, sec. XX)</p> <p>138. Fosta Hală a Măcelarilor, azi Casa Artelor</p>										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					<p>(sec.XIV; 1787)</p> <p>139. Casă -în curte fragmente ale incintelor I și II (sec.XV-XVI, 1631, 1694, sec.XVIII)</p> <p>140. Casă înglobează turn de apărare-incinta III (sec.XV-XVI; 1750-1800)</p> <p>141. Casă-înglobează turn de apărare-incinta II (sec.XVXVI; sec.XVIII; înc.sec.XX)</p> <p>142. Casa Breslei Aurarilor, azi locuință (sec.XV-XVI; sec.XVIII -1745)</p> <p>143. Casă și farmacia "La Ursu Negru", azi locuințe și Muzeul de Istoria Farmaciei (sec.XV-XVI; sec.XVIII)</p> <p>144. Casă (sec.XVIII)</p> <p>145. Casă (sec. XV-XVI; sec.XVIII)</p> <p>146. Casă -în curte fragment din incinta II (sec.XV-XVI; 1901 - restructurări)</p> <p>147. Casă -în curte fragment din incinta II (sec.XV-XVI; sf.sec.XVIII)</p> <p>148. Casă (a doua jum. sec. XIV-XIX)</p> <p>149. Casa Altenberger Pempflinger- Primăria Veche, azi Muzeul de Istorie (sec. XIV-XVIII)</p> <p>150. Casă (sec. XIV, sec.XVIII, după 1911)</p> <p>151. Casă (sf.sec. XVIII-încep. sec.XX)</p> <p>152. Biserica reformată calvină (1786)</p> <p>153. Casa parohială reformată (sec. XV, 1784 - 1786)</p> <p>154. Casa cu cariatide (1786)</p> <p>155. Palatul Poștelor</p> <p>156. Casă (sec.XVI-XVII, 1750-1800)</p> <p>157. Casă (sec.XVI; 1750-1800)</p> <p>158. Casă (sec.XV-XVI, 1639-1852)</p> <p>159. Casă, azi grădiniță (încep. sec.XVIII)</p> <p>160. Mitropolia Ardealului Arhiepiscopia Ortodoxă Sibiu (înc. sec. XIX)</p> <p>161. Facultatea de Teologie Ortodoxă "Andrei Șaguna" (1913-1914; 1934)</p> <p>162. Corpul de pe latura de fund a parcelei str. Centumvirilor 13 (sf.sec.XVIII)</p> <p>163. Clădire (prima treime a sec. XX)</p> <p>164. Catedrala Mitropolitană "Sf. Treime" (1902-1906)</p>										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					<p>165. Clădire (ante 1638, sec. XX)</p> <p>166. Casă (sec.XV-XVIII)</p> <p>167. Casă (sec.XV-XVI, XVIII)</p> <p>168. Biserica evanghelică (înc. sec. XIII, sf. sec. XV, 1662, sec. XVIII)</p> <p>169. Fosta capelă, azi locuință (1748)</p> <p>170. Incintă fortificată (fragmente) (sec. XV)</p> <p>171. Spitalul C.F.R. (sf. sec. XIX)</p> <p>172. Casa de vară Brukenthal (a treia treime a sec.XVIII)</p> <p>173. Casă (sec. XV-prima jum. sec. XVI, sec. XVIII, ultimul sfert al sec. XIX)</p> <p>174. Casă (sec. XVIII)</p> <p>175. Fostul Han "La Mielul Alb" (sec.XV-XVI; sf.sec.XVIII -înc.sec.XIX)</p> <p>176. Casă (1890-1905)</p> <p>177. Casă (a doua jum. a sec.XV-primul sfert al sec. XVI; sec. XVIII; mijl. sec. XIX)</p> <p>178. Casă (a doua jum. a sec.XV-primul sfert al sec. XVI; sec. XVIII; 1925-1950)</p> <p>179. Casă (mijl. sec.XIX, sf. sec. XIX; 1925-1950)</p> <p>180. Casă (a doua jum. a sec.XIV-prima jua sec. XVI; ultimul sfert al sec.XVIII-primul sfert al sec. XIX; ultimul sfert al sec.XIX- al doilea sfert al sec. XX)</p> <p>181. Casă (sec.XVII-XVIII)</p> <p>182. Casă (sec.XVII-XVIII)</p> <p>183. Casă (sec.XIV-sf. sec.XV)</p> <p>184. Casă (sec.XIV-sf. sec.XV, 1820-1930)</p> <p>185. Casă (sec.XIV-XVI, sec.XVIII)</p> <p>186. Corp A (str. Ocnei 31, 1894)</p> <p>187. Corp B (str. Ocnei 31, 1899)</p> <p>188. Corp A (str. Ocnei 33)</p> <p>189. Corp B (str. Ocnei 33)</p> <p>190. Corp C (str. Ocnei 33)</p> <p>191. Corp D (str. Ocnei 33)</p> <p>192. Corp E (str. Ocnei 33)</p> <p>193. Corp F (str. Ocnei 33)</p> <p>194. Corp G (str. Ocnei 33)</p> <p>195. Corp I (str. Ocnei 33)</p> <p>196. Corp J (str. Ocnei 33)</p>											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					<p>197. Corp M (str. Ocnei 33)</p> <p>198. Corp O (str. Ocnei 33)</p> <p>199. Universitatea "Lucian Blaga", corpurile A și B (1903; 1908)</p> <p>200. 86. Biserica "Sf. Apostoli Petru și Pavel" (1778-1788)</p> <p>201. Vechea școală românească (1850-1900)</p> <p>202. Casă (sec.XV- XVI, sec. XVIII, 1860)</p> <p>203. Casă (sec.XV- XVI, sec. XVIII, 1860)</p> <p>204. Casă (sec.XV- XVI, sec. XVIII, 1860)</p> <p>205. Casă (sec.XV- XVI, sec. XVIII)</p> <p>206. Spitalul de neurologie, construit pe Bastionul Haller (1552 – 1556 - bastion), înc. sec. XX - spital)</p> <p>207. Casă de locuit (1910-1919; sf. sec.XIX)</p> <p>208. Casă de locuit (ante 1835; înc. sec.XIX)</p> <p>209. Casă de locuit (1886; sf. sec.XIX)</p> <p>210. Casă de locuit, corpurile A, B și C (1929 - corp A, in jurul anului 1800 - corp B, sec. XIX - corp C)</p> <p>211. Casă de locuit (sf. sec. XIX-înc. sec.XX)</p> <p>212. Casă de locuit (mijl. sec. XIX-înc. sec.XX)</p> <p>213. Corpul A, cu poarta de acces dinspre str. Andrei Șaguna (ante 1875)</p> <p>214. Casă (sec.XVII)</p> <p>215. Biserica romano-catolică "Sf. Francisc" (1425-1450; 1716;1776)</p> <p>216. Claustru, azi locuințe (sec.XV-XVIII)</p> <p>217. Casă (sec.XV-fragmente, sec.XVIII, 1825-1850)</p> <p>218. Casă (urme sec.XV-XVI, cca. 1700, 1860)</p> <p>219. Casă (sec. XVI, 1850-1875)</p> <p>220. Casă (sec. XVIII)</p> <p>221. Fostul cinematograf "Arta" (1901)</p> <p>222. Casă (sec.XV, XVII, sec. XVIII)</p> <p>223. Casă (sec.XV, a doua jum. a sec. XIX, 1860)</p> <p>224. Casa Martin Wankel (sec.XIV; transf. 1706; 1925-1950)</p> <p>225. Casă (sec.XV-XVIII, cu fragmente sec. XIV)</p> <p>226. Casă (fragmente sec.XV-XVI, sec. XVIII; primul sfert al sec.XIX, 1875-1900; 1925-1950)</p>									
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					<p>227. Casă (fragmente sec. XIV; sec. XVIII)</p> <p>228. Rectoratul Universității "Lucian Blaga" (1904)</p> <p>229. Tribunalul Sibiu (sf. sec. XIX)</p> <p>230. Casa Partenie Cosma (1906)</p> <p>231. Corpul A (1891)</p> <p>232. Corpul B (1895)</p> <p>233. Corpul C (1911)</p> <p>234. Corpul D (1875)</p> <p>235. Corpul E (1875)</p> <p>236. Parcul (1890-1911)</p> <p>237. Casă (sec. XV, 1650-1700, 1794, sec.XX)</p> <p>238. Casă (sec.XVI-sec.XVII, 1827)</p> <p>239. Casa fostă Kraus</p>									
		PĂLTINIȘ				1. Casa de cură - vilele 1, 2, 3, 4 (1897)								1

2	MUNICIPIUL MEDIAȘ	MEDIAȘ	<p>1. Necropolă (sec. III - IV p. Chr.) 2. Așezare (Hallstatt) 3. Așezare (Epoca bronzului, Cultura Wietenberg) 4. Necropolă (Neolitic) 5. Așezare (Epoca daco-romană) 6. Așezare (Hallstatt)</p>		<p>1. Situl arheologic de la Mediaș, punct "Gura Câmpului" 2. Necropolă de incinerare (sec. IX - X)</p>	<p>1. Latura Vest: cortine (fragmente), Bastionul Rotund și turn, azi înglobat în locuință (sec. XV - XVII) 2. Latura Nord: Turnul Porții Străzii Pietruite, cortine (fragmente) (sec. XV - XVII) 3. Latura Est: Bastionul Cuțitarilor, Turnul Rotarilor (azi locuință), Turnul Porții Uliței Fierarilor, cortine (sec. XV - XVII) 4. Latura Sud: Bastionul Blănarilor, Turnul de Poartă Forkesch, cortine (fragmente) (sec. XV - XVII) 5. Fosta armurărie (sec. XV - XVI, sec. XVIII) 6. Casă (sec. XVIII) 7. Biserica evanghelică Sf. Margareta", cu Turnul Trompeților (1330-1340; 1437-1488, sec. XVI-XIX, 1927-1928) 8. Fosta școală confesională evanghelică (1713) 9. Casa natală a lui Ștefan Ludwig Roth (1796) 10. Casa predicatorilor (sec. XVI, 1793) 11. Casă parohială evanghelică (sf. sec. XV - înc. sec. XIX, 1515) 12. Primăria veche și scara acoperită (înc. sec. XVII 1616-primăria, 1803 (scara) 13. Incinta fortificată interioară: Turnul Porții, Turnul Școlii (înglobat în școală), Turnul Frânghierilor, Turnul Mariei, Turnul Croitorilor, cortine. - Incinta exterioară, parțial înglobată în zidurile clădirilor adiacente; șanț -fragmente (sec. XIV-XVI) 14. Casa (sf. sec. XVIII) 15. Casa (1467, sec. XVIII) 16. Casa (sf. sec. XVIII - înc. sec. XIX) 17. Casa (înc. sec. XVIII) 18. Casa (înc. sec. XVIII) 19. Casa și poartă (înc. sec. XVIII) 20. Casa (sec. XVIII) 21. Casa (sec. XVIII) 22. Casa (sf. sec. XVIII)</p>	<p>1. Ansamblul fortificațiilor orașului medieval (sec. XV - XVII) 2. Ansamblul urban "Centrul istoric al municipiului (sec. XVIII-XIX) 3. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate -"Castelul" (sec. XIII-XIX) 4. Ansamblul urban "Piața George Enescu" (sec. XVIII) 5. Ansamblul urban "Piața George Enescu" (sec. XVIII) 6. Fosta mănăstire franciscană (sec. XV-XVIII) 7. Ansamblul urban "Piața Regele Ferdinand I" (sec. XIII-XIX)</p>		<p>1. Bustul lui Ștefan Ludwig Roth - Piața Enescu George (sec. XIX) 2. Bustul lui Axente Sever - Str. Moșnei (sec. XIX)</p>			<p>1. asa Ștefan Ludwig Roth (1696, transf. sec. X) 2. onumentul funerar al lui Ștefan Ludwig Roth</p>			8
---	-------------------	--------	--	--	--	--	---	--	---	--	--	---	--	--	---

		IGHIȘU NOU			1. Biserica evanghelică fortificată (sec. XIV-XVIII) 2. Incintă fortificată, cu turn de poartă, bastion, turnul semicircular și zwingler (sec. XVI) 3. Biserica „Buna Vestire” (1747) 4. Casa parohială evanghelică (sec. XV – XVIII)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XVIII)															6
--	--	---------------	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

3	ORAȘ AGNITA	AGNITA	<p>1. Așezare (sec.II-III Epoca romană) 2. Necropolă (sec.III-IV Epoca romană)</p>		<p>1. Situl arheologic de la Agnita (sec.II-III Epoca romană)</p>	<p>1. Casă (înc. sec. XIX) 2. Casă (înc. sec. XIX) 3. Casă (mijl. sec. XIX) 4. Casă (sf. sec. XVIII) 5. Casă (înc. sec. XIX) 6. Locuință, azi Muzeul de istorie și etnografie (1800) 7. Biserica evanghelică (1250-1300, cca.1407, 1890-1892) 8. Turn de poartă - al olarilor (a doua jum. a sec. XV-XVI) 9. 9.Turn estic -al fierarilor (a doua jum.a sec.XV-XVI) 10. 10.Turn sud-estic - al croitorilor (a doua jum.a sec.XV-XVI) 11. 11.Turn sud-vestic al cizmarilor și fragment din zidul de incintă (a doua jum.a sec.XV-XVI) 12. Casă (înc. sec. XIX) 13. Casă (înc. sec. XIX) 14. Casă (1800) 15. Casa parohială a bisericii reformate (sf. sec. XVIII) 16. Casă (1900) 17. Casă (înc. sec. XIX) 18. Biserica „Sf. Nicolae” (1795) 18. Casă (1795) 19. Casă (sf. sec. XIX) 18. Casă (1850-1900) 19. Casă (sec. XIX) 20. Casă (1900) 21. Fosta grădiniță (actualul restaurant "La Prut") - corp B și Sala de sport - corp A</p>	<p>1. Centrul istoric (sec.XIV-XX) 2. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (a doua jum. a sec. XIII-XIX)</p>							8
---	-------------	--------	--	--	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---

		COVEȘ			1. Linie ferată îngustă (1898-1910) 2. Stație Agnita - gară, depozit, grup sanitar (1898-1910) 3. Podeț metalic 6 m (1898-1910) 4. Halta Coveș (1898-1910)													5	
		RUJA			1. Halta Ruja (1898-1910) 2. Biserica evanghelică fortificată (sec.XIII-înc.sec.XV) 3. Incintă fortificată fragmente (sec.XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XVI)													6
		AVRIG			1. Biserica „Duminica Florilor” (mijl. sec. XVIII) 2. Biserica evanghelică (1270-1280, sec.XVI - transf.) 3. Incintă fortificată – ruine (sec.XI) 4. Castelul Bruckenthal (1750-1800) 5. Parc (sec.XIX)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XI-XVI) 2. Ansamblul castelului Bruckenthal (a doua jum. a sec. XVIII - sec.XIX)	1. Monumentul lui Gheorghe Lazăr (1964)					1. Casa lui Gheorghe Lazăr (sec. XIX) Mormântul lui Gheorghe Lazăr (1823)						8	
4	ORAȘ AVRIG	BRADUA		1. Așezare (Neolitic) 2. Așezare (Epoca bronzului târziu - înc. Hallstatt)	1. Biserica evanghelică (1633,1803) 2. Zid –incintă (sec. XVIII) 3. Casa parohială evanghelică (sec. XVII)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XVII-XIX)												6	
		SĂCĂDATE		1. Așezarea romană de la Săcădate (sec. II - III p. Chr)	1. Biserica evanghelică S.P. (mijl.sec.XIII; transf.sec.XVIII-XX) 2. Biserica „Botezul Domnului” (1794, 1871)													6	

5	ORAȘ CISNĂDIE	CISNĂDIE	1. Biserica romanică (epoca medievală) 2. Așezare (Latene, cultura geto-dacică)		1. Situl arheologic Cisnădie	1. Biserica evanghelică (înc. sec. XIII, a doua jum. a sec. XV-1493; sec. XVII) 2. Incintă fortificată interioară (1430-1530) 3. Incintă fortificată exterioară, cu turnuri, bastioane, capelă, zwingler, casă parohială (1430-1530, 1783) 3. Casă (sec. XVIII) 4. Casă (sec. XVIII)	1. Ansamblul urban "Centrul istoric" (sec. XVIII-XIX) 2. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIII-XVIII)										8	
		CISNĂDIOARA				1. Biserica evanghelică "Sf. Mihail" (1176-1223) 2. Incintă fortificată (sec. X-III) 3. Turn exterior - est fragment (sec. XIII) 4. Biserica evanghelică (sec. XV (turn), 1764 (biserica))	1. Ansamblul bisericii evanghelice "Sf. Mihail" (sec. XII-XIII) 2. Ansamblul rural "Centrul istoric" (sec. XVIII-XIX)											7
6	ORAȘ COPȘA MICĂ	COPȘA MICĂ	1. Așezare (sec. I a. Chr-I p. Chr.) 2. Așezare (sec. I a. Chr-I p. Chr. cultura geto-dacică)		1. Situl arheologic de la Copșa Mică (sec. I a. Chr-I p. Chr.)	1. Biserica evanghelică (sec. XV-XIX) 2. Zid-incintă cu turn clopotniță (1764-zid-incintă, 1854-turn) 3. Biserica evanghelică (sec. XIII-XVIII) 4. Zid-incintă (sec. XV-XVIII) 5. Biserica romano-catolică „Înălțarea Domnului” (sec. XVIII) 6. Zid-incintă (sec. XVIII)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XV, sec. XIX) 2. Ansamblul bisericii evanghelice S.P. (sec. XIII-XVIII) 3. Ansamblul bisericii romano-catolice „Înălțarea Domnului” (sec. XVIII)											8

7	ORAȘ DUMBRĂVENI	DUMBRĂVENI				<ol style="list-style-type: none"> 1. Biserica romano-catolică "Sf. Apostoli Petru și Pavel" (biserica fostei mănăstiri mechitariste) (1795-1798) 2. Biserica armeano-catolică "Sf. Elisabeta" (1766-1791) 3. Castelul Apafi (1552, 1650-1700) 4. Fosta capelă catolică „ Sf. Ioan Botezătorul”, azi biserică evanghelică CA (1771, 1925 - modif.) 										8
		SAROȘ PE TÂRNAVE			<ol style="list-style-type: none"> 1. Necropolă de incinerare (sec. IV-III a.Chr.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biserica evanghelică (sf.sec.XIV-înc.sec.XIX) 2. Incintă fortificată, cu turn, trei bastioane, capelă - fragment, turn de poartă (sec.XIII-XVI) 3. Casa parohială (sec.XVI-XVIII) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sf.sec.XIV-sec.XVIII) 									6
8	ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	MIERCUREA SIBIULUI			<ol style="list-style-type: none"> 1. Mansio (sec. II - III p. Chr.) 2. Fermă (sec. II - III p. Chr) 3. Fermă (sec. II - III p. Chr) 4. Fermă (sec. II - III p. Chr) 5. Construcție romană (sec. II - III p. Chr) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biserica evanghelică (sec.XIII; sf.sec.XV, 1783) 2. Incintă fortificată, cu acces fortificat, spații pt.provizii, anexe (sec.XIII, sec.XV) 3. Casa parohială evanghelică (sec.XVI, 1835) 4. Casă (sf. sec. XVIII) 5. Casă (sec. XVIII) 6. Biserica "Sf. Prooroc Ilie" (sec.XIX) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ansamblul rural "Centrul istoric" (sec. XVIII - XIX) 2. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XIX) 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Bustul lui Cornel Medrea (sec. XX) 							8

		APOLDU DE SUS	<p>1. Urme de locuire (sec. IX-XIII)</p> <p>2. Urme de locuire (sec. IV-V)</p> <p>3. Fermă agricolă (sec. II-III p.Chr.)</p> <p>4. Așezare (Laténe, Cultura geto - dacică)</p> <p>5. Așezare (Epoca Bronzului, Cultura Wietenberg)</p>	<p>1. Situl arheologic de la Apoldu de Sus, punct "Între Apostalde" (sec. II-III)</p> <p>2. Situl arheologic de la Apoldu de Sus, punct "Apold" (sec.II-III)</p> <p>3. Așezare rurală (sec.II-III Epoca romană)</p> <p>4. Situl arheologic de la Apoldu de Sus (sec.II-III Epoca romană)</p>	<p>1. Biserica evanghelică (1836-biserica, 1867-turn)</p> <p>2. Incintă fortificată-fragmente (sec.XIII-sec.XVI)</p>	<p>1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XIX)</p>								8
		DOBÂRCA			<p>1. Biserica evanghelică fortificată (sec.XIII transf.1481-1515; 1631, 1741, 1872)</p> <p>2. Incintă fortificată, cu turnuri și acces fortificat (cca.1500, înc.sec. XVII)</p>	<p>1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XIX)</p>								6

9	ORAȘ OCNA SIBIULUI	OCNA SIBIULUI	1. Urme de locuire (sec. VIII - IX) 2. Așezare (sec. I a.Chr. - I p.Chr., Cultura geto - dacică)	1. Așezare (sec. I a.Chr. - I p.Chr., Cultura geto - dacică) 2. Așezare (sec. II - IV p. Chr.) 3. Așezare (sec. II - III p. Chr.) 4. Situl arheologic de la Ocna Sibiului (sec. I a.Chr. - I p.Chr.) 5. Castru roman de marș de la Ocna Sibiului (sec. II p. Chr.) 6. Așezare (Epoca bronzului, Cultura Wietenberg) 7. Așezare (Neolitic)	1. Pavilionul băilor (1907) 2. Biserica „Schimbarea la Față” (1790-1805) 3. Zid de incintă (sec.XIX) 4. Biserica "Sf. Arhanghelii Mihail și Gavril" - Biserica lui Mihai Viteazul (cca.1700) 5. Biserica „Sf. Ioan Botezătorul”- Din Sus (sec. XVII, 1810) 2.Poartă (sec. XIX) 7. Biserica evanghelică (înc.sec.XIII - sec.XV) 8.Zid de incintă (sec.XV) 9. Biserica romano-catolică (1752-1800)	1. Ansamblul bisericii „Schimbarea la Față”- Din Jos (sf. sec. XVIII - înc. sec. XIX) 2. Ansamblul bisericii „Sf. Ioan Botezătorul”- Din Sus (sec. XVIII - XIX) 3. Ansamblul bisericii evanghelice (înc. sec.XIII-sec.XV)									8
		TOPÂRCEA			1.Biserica „Buna Vestire” (sec. XVIII)										
10	ORAȘ SĂLI/TE	SĂLIȘTE			1. Biserica "Nașterea Sf. Ioan Botezătorul" - din Gruți (1742; turn 1816) 2. Casă (1881) 3. Casă (1885) 4. Biserica "Înălțarea Domnului" (1761-1785)	1. Ansamblul rural "Centrul istoric" (sec.XVIII-XIX)			1. Bustul lui Nicolae Hențiu - în grădina publică (1934)			1. Troiță (sec. XIX)			7
		FĂNTÂNELE			1. Biserica „Sf. Nicolae” - Cacova, cu turnul-clopotniță (1771 – 1774 (biserica), 1794 (turn))						1. Troiță de lemn (sec. XIX)			5	

11	ORAȘ TĂLMACIU	GALEȘ				1. Biserica „Intrarea în Biserică” (înc. sec. XVIII, 1809)												5	
		MAG				1. Casă de lemn (sec. XIX)													4
		SIBIEL			1. Cetatea "Salgo" - ruine (sec.XII-XIII)	1. Casă de lemn (sf. sec. XVIII) 2. Casă de lemn (sf. sec. XIX) 3. Casă (sec. XIX) 4. Casă de lemn (sec. XIX)		1. Situl rural Sibiel (sec. XVIII - XIX)						1. roiță (1803) 2. roiță (1814)					6
		VALE				1. Biserica „Sf. Treime” - ante 1780 (1763?)								1. Monumentul funerar al lui Ioan					5
	TĂLMĂCIU					1. Casa parohială evanghelică (1719)													4
TĂLMĂCEL					1. Biserica "Cuvioasa Paraschiva" (1777-1779)													5	

12	ALMA	ALMA				1. Biserica reformată (sf. sec. XV - înc. sec. XVI, transf. 1718; turn 1902) 2. Școala veche (sec. XIX)	1. Ansamblul bisericii reformate (sf. sec. XV - înc. sec. XX)												6
		ȘMIG				1. Biserica evanghelică (a doua jum.a sec. XV-sec. XVIII, 1859)													6

13	ALȚÎNA	ALȚÎNA			<p>1. Așezare (sec.XII-XIII Epoca medievală timpurie)</p> <p>1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910)</p> <p>2. Podeț cu pachete de șine 2 m (1898 - 1910)</p> <p>3. Podeț cu pachete de șine 1,45 m (1898 - 1910)</p> <p>4. Podeț cu pachete de șine 2,85 m (1898 - 1910)</p> <p>5. Podeț cu pachete de șine 1,95 m (1898 - 1910)</p> <p>6. Podeț cu pachete de șine 3,4 m (1898 - 1910)</p> <p>7. Halta Alțâna (1898 - 1910)</p> <p>8. Pod metalic cu grinzi cu zăbrele (1898 - 1910)</p> <p>9. Biserica evanghelică (sec.XII, sec.XV, 15001520, turn 1853-1859)</p> <p>10. .Incintă fortificată, cu turnuri, zwinger (sec.XV-XVI)</p> <p>11.Turn clopotniță (1856-1858)</p> <p>12. Casă de locuit</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIII-XIX)										7
		BENEȘTI			<p>1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910)</p> <p>2. Stația Benești (1898 - 1910)</p> <p>3. Podeț cu pachete de șine 3,4 m (1898 - 1910)</p> <p>4. Podeț cu pachete de șine 1,5 m (1898 - 1910)</p> <p>5. Biserica ortodoxă (1810, transf. 1907)</p>										6	

14	APOLDU DE JOS	APOLDU DE JOS	1. Drum (sec. II-III p.Chr. Epoca romană) 2. Necropolă (sec. II-III p.Chr. Epoca romană) 3. Villa rustică (sec. II –III, Epoca romană)		1. Situl arheologic de la Apoldu de Jos, punct "Între Apoalde" (sec.II-III Epoca romană) 2.Situl arheologic de la Apoldu de Jos, punct "Rostat" (sec.II-III Epoca romană)	1. Biserica de lemn „Sf. Ioan Evanghelistul” (1771, 1818-refaceri)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XIX)											7	
		SÂNGĂȚIN				1. Biserica de lemn „Sf. Arhangheli” (1687, cf. tradiție strămutată din Apoldu de Jos)												5	
15	ARPAȘU DE JOS	ARPAȘU DE JOS	1.Așezare fortificată (sec.I a.Chr. - Ip.Chr.Latène, Cultura geto-dacică)) 2.Așezare (Hallstatt) 3.Așezare dacică		1.Situl arheologic de la Arpașu de Sus	1. Biserica "Adormirea Maicii Domnului", cu turnul (1791-biserica, 1824-turnul) 2. Biserica "Adormirea Maicii Domnului" (1799-1802, 1798-1803, 1815)												7	
16	AȚEL	AȚEL			1. Situl arheologic de la Ațel (sec.II-III Epoca romană) 2. Fortificație de pământ	1. Biserica evanghelică (sec.XIV-XVII) 2. Turn - pe fosta incintă interioară (sec.XIV) 3. Incintă fortificată, cu două turnuri, turn de poartă (sf. sec.XV-XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIV - XVII)											7	
	DUPUȘ	DUPUȘ				1. Biserica evanghelică fortificată (1500-1525, 1743) 2. Zid de incintă (sec.XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (primul sfert al sec. XVI - sec. XVII)												6

17	AXENTE SEVER	AXENTE SEVER				1. Casă parohială evanghelică (sec. XVI - XVIII) 2. Biserica evanghelică fortificată (sec. XIV-XV) 3. Incintă fortificată, cu fostul turn de poartă (sf. sec.XV-XVI) 4. Biserica „Învierea Domnului” (ante 1836)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XVI)						1. Casa Axente Sever (sec. XIX)				7	
		AGÂRBICIU				1. Biserica evanghelică fortificată (sec. XIV-XVII, transf. 1827, 1845) 2. Incintă fortificată, cu turn de poartă, bastioane (sf. sec.XV-încep. sec.XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XIX)											6
		ȘOALA				1. Biserica evanghelică (sf. sec. XV, 1832 - 1834) 2. Incintă fortificată, cu turnuri, fragmente capelă (sf. sec. XV, 1736)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sf. sec. XV-XIX)											6
18	BÂRGHIȘ	BÂRGHIȘ				1. Linie ferată îngustă (1898-1910) 2. Podeț metalic 8,5 m (1898-1910) 3. Podeț de beton cu parapet de protecție 1 m (1898-1910)												5
		APOȘ				1. Biserica evanghelică (sf. sec. XV - sec. XVIII, 1763 - 1770) 2. Turn-clopotniță (1799)	1. Ansamblul bisericii evanghelice (sf. sec. XV - sec. XVIII)											6
		PELIȘOR				1. Biserica evanghelică (sf. sec. XV- XVIII)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XV - XVIII)											5
		VECERD				1.Linie ferată îngustă (1898 - 1910) 2.Podeț metalic 7,9 m (1898 - 1910)												5

		ZLAGN A				1. Biserica evanghelică (sf. sec. XV- XVIII) 2. Turn-clopotniță (1828-1832)	1. Ansamblul bisericii evanghelice (sec. XV - XIX)								6
19	BAZNA	BAZNA				1. Biserica evanghelică fortificată (sf.sec. XIV- sec.XV ante 1504) 2. Incintă fortificată, cu turn, bastion turn de poartă - fragmente (sec.XV- înc.sec.XVI; ref.1911)	1. Ansamblul rural "Centrul localității" (sf.sec.XVII - înc.sec.XIX) 2. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XVI)								7
		BOIAN				1. Biserica evanghelică fortificată (înc.sec.XV 1506, circa 1518, 1766, 1825) 2. Incintă fortificată, cu turn de poartă (sf.sec.XV)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (înc.sec.XV înc.sec.XIX)								6
		VELȚ				1. Casa parohială evanghelică (sec. XVIII - XIX) 2. Biserica evanghelică fortificată (a doua jum. a sec. XIV, 18) 3. Incintă fortificată, cu fosta locuință a paznicului cetății și turn de poartă (sec. XVI, sec. XIX)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (a doua jum. a sec. XIV - sec. XIX)								6

20	BIERTAN	BIERTAN	1. Locuire (sec. IV) 2. Așezare rurală (sec.II-III Epoca romană)	1. Situl arheologic de la Biertan (sec.II-III) 2. Situl arheologic de la Biertan (sec.XIII, Epoca medieval timpurie)	1. Biserica evanghelică (1490-1516) 2. Incintă fortificată interioră, cu trei turnuri, bastion, turn de poartă (sec.XV) 3. Incintă fortificată mediană, cu bastion (azi casa paznicului și scară de lemn, acoperită, turn (sec.XVI) 4. Incintă fortificată exterioră, cuturn, turn de poartă, zwingier (sec.XVI-XVII) 5. Casa parohială evanghelică (sec.XV-XVII, transf. 1820) 6. Casă (1876) 7. Fostă farmacie, azi locuință (sec.XV-XVIII)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XV-XVII)	1. Situl rural Biertan (sec.XVI-XIX)												8
		COPȘA MARE			1. Casa parohială evanghelică (1826) 2. Biserica evanghelică fortificată (mijl.sec.XIV transf.1510, 1519, 1797) 3. Incintă fortificată (cca.1519)	1. Ansamblul rural "Centrul istoric, cu piața bisericii evanghelice" (sec.XVIII-XIX) 2. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (mijl.sec.XIV-XVIII)													7
		RICHIȘ			1. Biserica evanghelică (a doua jum. a sec. XIV - sec. XVI) 2. Incintă fortificată fragment, cu turn și turn de poartă -turn clopotniță (1500-1525) 3. Casa parohială evanghelică (sec.XVI, sec. XVIII)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (a doua jum, a sec. XIV - sec.XVIII)													

21	BOIȚA	BOIȚA	1. Castellum (sec.II-III Epoca romană) 2. Construcții civile (sec.II-III Epoca romană)		1. Situl arheologic de la Boița (sec. II-III)	1.Turnul spart fragmente (sec.XIV) 2. Biserica „Adormirea Maicii Domnului” (1812-1822) 3. Zid de incintă și poartă (sec.XIX) 4. Castelul Turnu Roșu, azi Centrul de plasament nr.18 (1533-1930)	1. Ansamblul rural "Centrul localității" (sec. XVIII - XIX) 2. Ansamblul bisericii „Adormirea Maicii Domnului” (sec. XIX)													7
22	BRĂDENI	BRĂDENI			1. Necropolă tumulară de incinerare (sec. II-III p.Chr)	1.Halta Hendorf (veche denumire a satului Brădeni) (1898 - 1910) 2.Canton 1 Brădeni (1898 - 1910) 3.Canton 2 Brădeni (1898 - 1910) 4. Biserica evanghelică fortificată (1476-1507, 1769) 5. Incintă fortificată, cu turnuri - inclusiv cel transformat în casa paznicului cetății (cca 1520)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIV-XVIII)													7
		RETIȘ				1. Biserica evanghelică (1599, 1694, 1835-turn) 2.Biserica „Sf. Nicolae” (1811 - 1823)														5

23	BRATEIU	BRATEIU	1. Așezare (sec. XII-XIII Epoca medievală timpurie) 2. Așezare (sec.VI-VIII Epoca migrațiilor) 3. Așezare (sec.IV-V Epoca migrațiilor) 4. Așezare (Epoca romană) 5. Așezare (Laténe, cultura geto-dacă)	1. Situl arheologic de la Bratei	1. Biserica evanghelică fortificată (sec.XIV-XVI, transf. sec.XVIII, 1845-1848) 2. Incintă fortificată, cu turn de poartă și bastion (cca 1500)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIV-XIX)												7
		BUZD			1. Biserica evanghelică fortificată (sec.XIV, cca 1500, 1846) 2. Incintă fortificată fragmente (sf.sec.XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIV-XIX)												
24	BRUIU	BRUIU			1. Biserica evanghelică (sf.sec.XIII; ext.sec.XIX) 2. Incintă fortificată, cu patru bastioane și turn (sf.sec.XV-XVI) 3. Școala elementară evanghelică (1909-1913)	1. Ansablul bisericii evanghelice fortificate (sf.sec.XIII-sec.XIX)												6
		GHERDEAL			1. Biserica ortodoxă "Sf. Nicolae" (1805-1808) 2. Biserica evanghelică (cca. 1850) 3. Incintă fortificată, cu turnuri de colț și încăperi pentru provizii (primul sfert al sec. XVI, 1846 (acces și încăperi pentru provizii) 4. Școala elementară evanghelică (sec. XVII—XVIII; 1912)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XVI - XIX)												6

		ȘOMARTIN				1. Biserica evanghelică (sec.XIII-XVI, 1795)															5	
25	CÂRȚA	CÂRȚA				1. Biserica evanghelică (sec. XIII; transf.sec.XV) 2. Fațada vestică a bisericii fostei mănăstiri (înc.sec.XIV - a doua jum. a sec.XV) 3. Closter -parțial și în substrucțiunile casei parohiale evanghelice (sec.XIII-XVI) 4. Casă (1827)	1. Ansamblul fostei mănăstirii cisterciene (sec.XIII; transf.sec.XV)															6
26	CÂRȚIȘOARA	CÂRȚIȘOARA				1. Biserica "Buna Vestire " - Streza Cârțișoara (1818-1821) 2. Biserica "Sf. Nicolae" - Oprea Cârțișoara (1806)																6 6
27	CHIRPĂR	CHIRPĂR				1. Biserica evanghelică fortificată (sec.XIII; cca 1500; 1800-1850) 2. Incintă fortificată și zwinger - fragmente (sec.XVI) 3. Biserica „Înălțarea Domnului” (1844, transf. 1899)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XIX)															6
		SĂSĂUȘ				1. Biserica „Adormirea Maicii Domnului” (cca. 1782)																5
		VÂRD				1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910) 2. Podeț de beton cu parapet de protecție 1 m (1898 - 1910) 3. Podeț metalic 4,8 m (1898 - 1910)	1. Biserica evanghelică (sec. XIII, sec. XIV (turn), 1853 (cor, bolți))															6

		VESEUD				<p>1. Biserica evanghelică fortificată (sec. XIII, sec. XVI, 1784 - 1785)</p> <p>2. Incintă fortificată (fragment), cu turn de poartă (sec. XVI-XVII)</p> <p>3. Biserica „Sf. Gheorghe” (1790)</p> <p>4. Școala elementară confesională evanghelică</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XVIII)										6	
28	CRISTIAN	CRISTIAN			1. Așezare rurală (sec. II-III p.Chr.)	<p>1. Casa Drothlef (sec. XVIII)</p> <p>2. Casa, azi Muzeul Sătesc (sec. XVIII)</p> <p>3. Biserica evanghelică (sec.XIII; 1480-1495-transf.; sec.XVIII)</p> <p>4. Incintă fortificată interioară - fragmente (cca 1500)</p> <p>5. Turnul Octogonal (cca.1580)</p> <p>6. Incintă fortificată exterioară, cu trei turnuri, poartă (cca.1500)</p> <p>7. Zwingerile cu casa parohială evanghelică (cca.1790)</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XVIII)											7
29	DÂRLOS	DÂRLOS				1. Biserica evanghelică și fragmente ale zidului de incintă (1450-1500, cca.1500, 1837)												5
		CURCIU				<p>1. Biserica evanghelică (sec.XIV, 1810-1814 - transformări)</p> <p>2. Incintă fortificată, cu turn de poartă și capelă (sec.XVI)</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XV-XIX)										6	
																		6

30	GURA RĂULUI	GURA RĂULUI				<ol style="list-style-type: none"> 1. Casă de lemn (sf. sec. XIX) 2. Pod de lemn, acoperit (sf. sec. XIX) 3. Casă de lemn (sf. sec. XIX) 4. Biserica „Cuvioasa Paraschiva”-Biserica Mică (sec. XIX) 	1. Ansamblu textil hidraulic (sec. XIX)												6
31	HOGHILAG	HOGHILAG				<ol style="list-style-type: none"> 1. Biserica evanghelică (1828-1838) 2. Turn-clopotniță (fost turn de poartă?) (1581, 1796) 	1. Ansamblul bisericii evanghelice (sec.XIV-XIX)												6
		VALCHID				<ol style="list-style-type: none"> 1. Biserica evanghelică (sec.XIV, 1441, 1507, înc. sec. XIX) 2. Incintă fortificată, cu turnuri, turn de poartă acces secundar fortificat (sf.sec.XV - înc. sec. XVI) 	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIV-înc. sec.XIX)											6	
32	IACOBENI	IACOBENI				<ol style="list-style-type: none"> 1. Biserica evanghelică fortificată (sec. XIV - primul sfert al sec. XVI) 2. Incintă fortificată, cu turnuri, încăpere pt.provizii, turn de poartă și zwinger cu turn-casă a paznicului (mijl.sec. XVI) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ansamblul rural "Centrul istoric" (sec. XVIII - XIX) 2. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XVI) 											6	
		MOVILE				<ol style="list-style-type: none"> 1. Biserica evanghelică fortificată (sec. XIII-XV) 2. Incintă fortificată interioară, cu turnuri și turn de poartă (sec.XV) 3. Incintă fortificată exterioară (sec. XVI) 4. Biserica „Sf. Nicolae” (1796) 	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIII-XVI)											6	

		NETIȘ				1. Halta Netuș (1898 - 1910) 2. Biserica evanghelică fortificată (sec.XV-XVI 1504-boltă, 1505-1506 turn, 1860 -cor vest) 3. Incintă fortificată fragment, cu tururl de poartă (sec.XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XV-XIX)												6		
		NOIȘTAT				1. Biserica de lemn „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” (sec. XIX) 2. Biserica evanghelică (sec. XIV-turn, cca.1510, 1856 - 1858 - nava) 3. Incintă fortificată (fragment) (sec. XV)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XIX)													6	
		STEJĂRIȘU				1. Halta Proștea (veche denumire a satului) (1898 - 1910) 2. Biserica evanghelică fortificată (sec. XIV-XVI; 1861 - extindere cor) 3. Turn al fostei incinte interioare (sf.sec. XV - înc.sec.XVI) 4. Incintă fortificată (fragmente), cu turnuri, anexe (sf.sec. XV - înc.sec. XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sf.sec. XV-sec. XIX)													6	
33	JINA	JINA				1. Casă (înc. sec. XIX) 2. Biserica „Buna Vestire” (1795 - 1796)												1. Edicul "Osuar" cu pictură pe pânză (1827)			5
34	LASLEA	LASLEA				1. Biserica evanghelică (1842-1845) 2. Turnul-clopotniță al fostei biserici evanghelice (sec. XIV - XV)	1. Ansamblul bisericii evanghelice (sec. XV - XIX)													6	
		FLOREȘTI				1. Biserica evanghelică (1424-biserica), 1835-turn)														6	

		MĂLÂNCRAV				1. Biserica evanghelică (sec.XIV-înc. sec.XVI) 2. Incintă fortificată (sec.XV-XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice (sf.sec. XIV- sec.XVI)											6	
		NOU SĂSESC				1. Biserica evanghelică (sf. sec.XIV-sec.XV) 2. Turn-clopotniță (1828-1832) 3. Biserica „Sf. Nicolae” - Din Cimitir (1806)	1. Ansamblul bisericii evanghelice (sec.XIV- prima jum. a. sec.XIX)											6	
		ROANDOLA				1. Biserica evanghelică (sec.XV) 2. Turn-clopotniță (1792)	1. Ansamblul bisericii evanghelice (sec.XV-XVIII)											6	
35	LOAMNEȘ	LOAMNEȘ				1. Biserica „Sf. Arhangheli”, cu turnul-clopotniță (1805 - 1810 -biserica, cca.1885-turnul)												5	
36	MARPOD	MARPOD				1. Linie ferată îngustă 2. Podeț metallic 10,05 m (1898-1910) 3. Podeț metallic 10 m (1898-1910) 4. Halta Țichindeal 5. Podeț metallic 2 m (1898-1910) Biserica evanghelică (sec. XIII - XVI, 1785 - 1798) 6. Incintă fortificată, anexe (sec. XV - XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XVIII)										1. Casa Iacob Bologna (sec. XIX)		6
		ILIMBAV				1. Biserica „Sf. Nicolae” (1826 - 1836) 2. Biserica de lemn „Buna Vestire” (1852, adusă din satul Noul și reasamblată)												5	

37	MERGHINDEAL	MERGHINDEAL				<p>1. Fosta primărie, azi Casa Thomas Quibb (sec. XIX)</p> <p>2. Biserica evanghelică fortificată (sec.XIII, cca 1500-fortificare, 1803 - modificări)</p> <p>3. Incintă fortificată, cu turnuri (sec.XVI)</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XIX)									6
		DEALU FRUMOS				<p>1. Casa parohială evanghelică (sec.XVI; ext.sec.XIX-XX)</p> <p>2. Biserica evanghelică fortificată (sec.XIII, cca.1500, sec.XVIII)</p> <p>3. Incintă fortificată, cu turnuri, acces fortificat, încăperi pt.provizii, anexe (1522,1647)</p> <p>4. Casă (Wohner) (1783)</p> <p>5. Biserica „Sf. Nicolae” (1824)</p> <p>6. Fostul cazinou al ofițerilor</p> <p>7. Sala comunității</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII-XVIII)					1. Casa Victoricală (sec. XIX)				7

38	MICĂSASA	MICĂSASA	<p>1. Urme de locuire (sec. IV-VI Epoca migrațiilor)</p> <p>2. Așezare romană (Epoca romană)</p> <p>3. Așezare rurală (sec.II-III Epoca romană)</p>		1. Situl arheologic de la Micăsasa	<p>1. Casă, fosta casă Mărgineanu (cca. 1800)</p> <p>2. Biserică, azi biserica reformată și biserica romano-catolică „Sf. Treime” (sec. XIII, ref. sec. XIV - XV, transf. sec. XVIII)</p> <p>3. Castelul Bruckenthal și trei corpuri de clădiri anexe: fostele grajduri, turn de poartă, clădire în continuarea turnului porții (sec. XVIII)</p>										7
		TAPUU				<p>1. Biserica evanghelică fortificată (sec. XIV-XV transf. 1625, 1838)</p> <p>2. Incintă fortificată, cu turn de poartă și acces secundar fortificat (sec. XIV-XVI)</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XIX)									6

39	MIHĂILENI	METIȘ				1. Biserica evanghelică (sec. XV-turn, 1863-biserică) 2. Incintă fortificată, cu turn (fragment) (sec. XV - XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XV-XIX)										6	
		MOARDĂȘ				1. Biserica evanghelică (sf. sec. XIV – înc. sec. XV) 2. Incintă fortificată, cu turn semicircular și acces fortificat (fragmente) (sec. XIV-XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XVI)											6
40	MOȘNA	MOȘNA			1. Necropola Latene de la Moșna (sec. I p.Chr., Cultura geto - dacică)	1. Biserica evanghelică fortificată, cu turn clopotniță și încăpere pt.provizii (sf.sec. XIV, cca. 1480-1486, 1491; 1498; 1589) 2. Incintă fortificată cu turnuri, bastioane, capelă, încăperi pentru provizii, turn de poartă, zwinger (sec. XIV-XVI, 1480) 3. Casa parohială a bisericii evanghelice (sec. XVII – XVII)	1. Ansamblul rural "Centrul istoric" (sec. XVIII-XIX) 2. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XVI)											7
		ALMA VII				1. Biserica evanghelică fortificată (sec. XIV; sec. XVI; transf. 1804) 2. Incinta fortificată, cu turn de poartă, turnclopotniță, două turnuri, anexe (sec. XVI-XVII)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XIX)											6
		NEMȘA				1. Biserica evanghelică (sf.sec. XIV - înc.sec. XV; 1798) 2. Incintă fortificată (înc.sec. XVI, 1869 -turn)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XIX)											

41	NOCHIRH	NOCHIRH				<ol style="list-style-type: none"> 1. Linie ferată îngustă (1898-1910) 2. Podeț de beton cu parapet de protecție 18,1 m 3. Stație Nocrich (gară, revizor, district canton) 4. Podeț metallic 8,3 m (1898-1910) 5. Casa familiei Brukenthal (Casa Samuel Brukenthal) (sec. XVIII) 6. Biserica evanghelică (1803 - 1806) 7. Incintă fortificată (fragment) (sec. XV - XVII) 8. Casa parohială evanghelică (1796 - 1798) 9. Biserica „Sf. Vasile” (1832) 10. Casă (1870) 	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XV-încep. sec. XIX)								6
		FOFELDEA				1. Biserica "Sf. Vasile" (1804-1810)			1. Monumentul lui August Treboniu Laurian (sec. XIX)		1. Monumentul funerar al lui Daniel R. Codrescu (sec. XIX) 2. Bancă țărănească "CORDIANA" (sf. sec. XIX-încep. sec. XX)				5
		GJHIJASA DE JOS				1. Biserica „Cuvioasa Paraschiva”, cu turnul-clopotniță (1864-biserica), 1881-turnul)									

		HOSMAN			1. Așezare rurală (sec. II-III p.Chr.)	1. Linie ferată îngustă (1898-1910) 2. Podeț dalat (1898-1910) 3. Canton Hosman (1898-1910) 4. Podeț dalat 5,8 m (1898-1910) 5. Podeț dalat 5 m (1898-1910) 6. Biserica evanghelică fortificată (sec.XIII; modif.sec. XVI și XVIII, 1803-1804) 7. Incintă fortificată interioară, cu două turnuri (sec.XV - sec.XVIII) 8. Incintă fortificată exterioară, cu două turnuri (sec.XV - sec.XVIII)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec.XIII - înc.sec.XIX)											7	
		ȚICHINDEAL					1. Biserica "Sf.Arhangheli" (1791)												5
42	ORLAT	ORLAT	1. Fortificație (sec. XII, Epoca medieval timpurie) 2. Așezare (sec.II-III p.chr., Epoca bronzului) 3. Așezare (Epoca bronzului) 4. Fortificație cu val (sec. XIII - XIV) 5. Așezare (Epoca bronzului)		1. Situl arheologic de la Orlat, punct "Cetatea Scurtă" 2. Situl arheologic de la Orlat, punct "La Zidu"	1. Casă de lemn (sec. XIX) 2. Biserica „Sf. Nicolae” (1794)	1. Ansamblul fostului sediu al Comandamentului Grăniceresc, azi muzeu (1763, transf. sec. XX)												6
43	PĂUCA	PĂUCA				1. Biserica evanghelică (sec. XIII - XVI, 1804?) 2. Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” (1806)													6

		BOGATU ROMÂN			1. Așezare (Laténe, cultura geto-dacă)													4
		BROȘTENI				1. Biserica de lemn Buna Vestire cu clopotniță și cimitir (sec. XVIII)												5
		PRESACA				1. Biserica de lemn „Sf. Treime” (sec. XVIII)												5
44	POIANA SIBIULUI					1. Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului” - Din Deal (1766) 2. Casă de lemn (1888) 3. Casă de lemn (1879) 4. Gospodărie țărănească (1869)												6
45	POPPLACA					1. Casă de lemn (sec. XIX) 2. Biserica „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” (1793) 3. Zid de incintă (1818)	1. Ansamblul bisericii „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” (sf. sec. XVIII - înc. sec. XIX)											6
46	PORUMBACU DE JOS	PORUMBACU DE JOS				1. Casă de lemn (1899) 2. Fostul Oficiu Poștal Tranzit, azi locuință (1756-1760)												5
		COLUN				1. Biserica "Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul" (1811)												5
		SĂRATA				1. Biserica "Nașterea Domnului (1800-1806)												5
47	RACOVITĂ	SEBEȘU DE SUS				1. Biserica „Sf. Apostoli Petru și Pavel” (1760, extinderi 1909)											5	

48	RĂȘINARI	RĂȘINARI		1. Fortificația medievală de la Rășinari (sec. XIII - XIV)	<p>1. Casa Ilarie Mitrea (sec. XIX)</p> <p>2. Casa Dancășiu (1784)</p> <p>3. Casă și poartă (1835-casa, 1868-poarta)</p> <p>4. Școala veche (1836, transf. 1864, 1904, 1957)</p> <p>5. Conacul Barcianu (sec. XIX)</p> <p>6. Zid de incintă (sec. XIX)</p> <p>7. Biserica „Cuvioasa Paraschiva” (1725 - 1758)</p> <p>8. Casa Episcopilor - Parohia Ortodoxă Rășinari (sec. XVIII)</p> <p>9. Casă de lemn (1835)</p> <p>10. Șură (1835)</p> <p>11. Casă de lemn (1832)</p> <p>12. Biserica "Cuvioasa Paraschiva" (1725-1758)</p>	<p>13. Ansamblul rural "Centrul localității" (sec. XVIII - XIX)</p> <p>14. Ansamblul Conacului Barcianu (sec. XIX)</p>				<p>1. Mormântul mitropolitului Andrei Șaguna (1904)</p> <p>2. Casa memorială Emil Cioran (sec. XIX)</p> <p>3. Casa Octavian Goga-2 corpuri (încep. sec. XIX)</p> <p>4. Troiță (1883)</p>			8
49	ROȘIA	ROȘIA	1. Așezare rurală (sec. II - III p. Chr.)		<p>1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910)</p> <p>2. Podeț de betoncu parapet de protecție 5,5 m (1898 - 1910)</p> <p>3. Linie ferată îngustă-ramificație (Linia Vânătorilor)</p> <p>4. Halta Roșia (1898 - 1910)</p> <p>5. Biserica evanghelică (înc. sec. XIII; transf. sec. XIV-XVIII)</p> <p>6. Zid de incintă fragmente (sec. XV)</p> <p>7. Turn clopotniță (sec. XV)</p> <p>8. Casa parohială (1762)</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIII-XV)						6	

CAȘOLȚ	1. Așezare (sec. II-III p.Chr.) 2. Necropolă (sec. II-III p.Chr.)		1. Situl arheologic de la Cașolț 2. Necropolă birituală (Hallstatt) 3. Așezare (Neolitic, cultura Petrești)	1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910) 2. Stația Cașolț (1898 - 1910) 3. Canton Cașolț (1898 - 1910) 4. Podeț metalic - 3,95 m (1898 - 1910) 5. Podeț dalat – 7 m (1898 - 1910) 6. Casă - Ana Drotler (sec.XIX) 6. Casă (1750)											6
CORNĂȚEL				1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910) 2. Podeț metalic 15,75 m (1898 - 1910) 3. Stația Cornățel (gară, canton, district, cântar, turn de apă) (1898 - 1910) 4. Linie ferată îngustă-ramificație (Linia Vânătorilor) (1898 - 1910)											5
DAIA				1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910) 2. Casă (sec.XVI) 3. Casă (sec.XVIII) 4. Casa parohială evanghelică (sec.XVI, 1900) 5. Biserica evanghelică (sec.XIII, cca1500, 1592, 1778) 5. Zid de incintă cu turncloptniță (sec.XIII-XVII)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIII-XVIII)										6
NOU				1. Biserica evanghelică (mijl.sec.XIII, 1520-1525) 2. Incintă fortificată fragment, cu turn de poartă (sec.XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (mijl.sec.XIII-XVI)										6

50	SADU	SADU				1. Casă de lemn (1866) 2. Biserica "Adormirea Maicii Domnului" (sec. XVIII) 3. Poartă (1795)	1. Ansamblul bisericii "Adormirea Maicii Domnului"(sec.XVII-XVIII)								5
----	------	------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

51	ȘEICA MARE	ȘEICA MARE				1. Biserica evanghelică (sec. XIV - XVIII, 1806 - turn - clopotniță)									6
		BOARTA	1. Așezare (Hallstatt) 2. Așezare (Neolitic)		1. Situl arheologic de la Boarta (sec.II-III Epoca romană) 2. Situl arheologic de la Boarta, punct "Cetățuia" 3. Situl arheologic de la Boarta, punct "Saivan" (sec.VI-VII Epoca migrațiilor)									5	
		BUJIA			1. Așezare (Latène, Cultura geto – dacică)	1. Castelul familiei Bolyai (sec. XV-XVII) 2. Biserica evanghelică (sec. XV-1786 turn)								5	

52	ȘEICA MICĂ	ȘEICA MICĂ	<p>1. Așezare (sec. VI)</p> <p>2. Așezare (sec. II - III p. Chr.)</p> <p>3. Fortificație (sec. I a.Chr. - I p.Chr., Cultura geto - dacică)</p> <p>4. Așezare fortificată (Hallstatt)</p> <p>5. Așezare fortificată (Epoca bronzului)</p>	<p>1. Așezare (sec. I a.Chr. - I p.Chr., Cultura geto - dacică)</p> <p>2. Necropolă (sec. I a.Chr. - I p.Chr., Cultura geto - dacică)</p> <p>3. Situl arheologic de la Șeica Mică (sec. VI)</p> <p>4. Necropolă de incineratie (sec. I a.Chr. - I p.Chr., Cultura geto - dacică)</p> <p>5. Așezare (sec. II - III p. Chr.)</p>	<p>1. Casa parohială evanghelică (1754)</p> <p>2. Biserica evanghelică (sec. XIV-XVIII)</p> <p>3. Bastion al fostei incinte interioare (sec. XV)</p> <p>4. Incintă fortificată interioară - fragmente, cu turn de poartă și "curtea fântânilor" (sec. XV)</p> <p>5. Turn a fostei incinte interioare (sec. XV-XVII)</p> <p>6. Incintă fortificată exterioră - fragmente (mijl. sec. XVI)</p> <p>7. Casa Geiger (1771, transf. ulterioare)</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XVII)								7
53	ȘELIMBĂR	ȘELIMBĂR			<p>1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910)</p> <p>2. Biserica evanghelică (sec. XIII-XIX, transf. 1423)</p> <p>3. Incintă fortificată (sec. XVI)</p>	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIII-XIX)								6
		BUNGARD			<p>1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910)</p> <p>2. Podeș metalic - 3 m</p> <p>3. Halta Bolovani</p> <p>4. Biserica „Sf. Maria”, cu turnul - clopotnișă (1690 (turnul), 1824 (biserica))</p> <p>5. Zid - incintă (1690)</p>	1. Ansamblul bisericii „Sf. Maria” (sec. XVII - XIX)								6

		MOHU				<p>1. Linie ferată îngustă (1898 - 1910)</p> <p>2. Pasarelă pietonală peste râul Hârtibaciu (1898 - 1910)</p> <p>3. Pod metalic cu grinzi cu zăbrele peste râul Cibin – 59,2 m (1898 - 1910)</p> <p>4. Pod metalic cu grinzi cu zăbrele – 15,4 m (1898 - 1910)</p> <p>5. Podeț cu pachete de șine – 1,9 m (1898 - 1910)</p> <p>6. Podeț cu pachete de șine – 2 m (1898 - 1910)</p> <p>7. Podeț metalic – 3,46 m (1898 - 1910)</p> <p>8. Stația sat Mohu (1898 - 1910)</p> <p>9. Biserica "Sf. Nicolae" (1782-1785)</p>					<p>1. Monument comemorativ ridicat pe locul bătăliei din 1599 dintre Mihai Viteazul și Andrei Bathory și în cinstea ostașilor români căzuți în primul război mondial" (troiță din lemn, ridicată de ASTRA) - 1932</p>			5	7
--	--	------	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	---	---

54	SLIMNIC	SLIMNIC	<ol style="list-style-type: none"> Așezare (sec. II - III p. Chr.) Așezare (sec. I a.Chr. - I p.Chr., Cultura geto-dacică) Așezare (sec. IX - X) Așezare (sec. II - III p. Chr.) 	<ol style="list-style-type: none"> Așezare (Epoca bronzului, Cultura Coțofeni) Așezarea romană de la Slimnic, punct "Șarba - La Saivane" (sec. II - III p. Chr.) Situl arheologic de la Slimnic, punct „Șarba - Stempen” (sec. I a.Chr. - I p.Chr.) Așezare (sec. II - III p. Chr.) Situl arheologic de la Slimnic (sec. IX - X) 	<ol style="list-style-type: none"> Cetatea Slimnicului (Stolzenburg): incintă fortificată, cu turnuri, capelă, turn de poartă, bastion, anexe (sec. XIV-XVIII) Biserica evanghelică (a doua jum.a sec. XIV-sec. XVI) Biserica „Sf. Arhangheli” (1831, renovată 1889-1910) 										7	
		RUȘI	<ol style="list-style-type: none"> Așezarea romană de la Ruși (sec. II - III p. Chr.) 		<ol style="list-style-type: none"> Biserica evanghelică (1782 - 1783) Incintă fortificată, cu turn – clopotniță (sec. XVIII, 1749) 	<ol style="list-style-type: none"> Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XVII - XVIII) 										6
		VESEUD				<ol style="list-style-type: none"> Conac nobiliar (inc. sec. XIX) 	<ol style="list-style-type: none"> Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIII - XVIII) 									6
55	ȘURA MARE	ȘURA MARE	<ol style="list-style-type: none"> Urme de locuire suprapusă (sec. XI) Așezare (Neolitic) 	<ol style="list-style-type: none"> Fortificație cu val de pământ și șanț (Epocă neprecizată) Situl arheologic de la Șura Mare (Neolitic) 	<ol style="list-style-type: none"> Biserica evanghelică (prima jum. a sec.XIII- sec.XV, 1497,1643,sec.XIX) Casa parohială evanghelică (sec.XIII-XIX) Biserica de lemn „Bunavestire” (1722 (transferată din Sibiel)) 	<ol style="list-style-type: none"> Ansamblul bisericii evanghelice (prima jum. a sec.XIII - sec. XIX) 									7	

		HAMBĂ	1. Așezare (sec. II-III p.Chr.) 2. Așezare (Latene, cultura geto-dacică)		1. Situl arheologic de la Hamba (sec. II-III p.Chr.) 2. Situl arheologic de la Țura Mică (sec. I a.Chr. - I p.Chr.)	1. Biserica evanghelică (sec. XIII - XVI, 1829 - 1830; sec. XIX - turn-clopotniță)										6	
56	ȚURA MICĂ	ȚURA MICĂ	1. Așezarea romană de la Rusciori (sec. II - III p. Chr.) 2. Așezarea romană de la Rusciori (sec. I a.Chr. - I p.Chr., Cultura geto-dacică)		1. Așezarea romană de la Rusciori (sec. II - III p. Chr.)	1. Biserica evanghelică (sf. sec. XIII - sec. XVIII, 1506-cor și turn) 2. Incintă fortificată (fragment) (sec. XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice (sf. sec. XIII - sec. XVIII)										6
		RUSCIORI			1. Așezarea romană de la Rusciori (sec. II - III p. Chr.)	1. Biserica evanghelică (sec. XIII - XVI)											6

57	TÂRNAVA	TÂRNAVA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fortificație de pământ (sec. VIII - XIII) 2. Fortificație cu două valuri de pământ (sec. V - VII) 3. Morminte izolate (Epoca romană) 4. Așezare (Neolitic, Cultura Petrești) 5. Urme de locuire (sec. VII - VIII) 6. Urme de locuire (sec. IV p. Chr.) 7. Urme de locuire (Epoca romană) 8. Urme de locuire (Hallstatt) 9. Așezare (Epoca bronzului) 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Situl arheologic de la Târnavă, punct "Platoul Burg-Cetate" 2. Situl arheologic de la Târnavă, punct "Mihalț" 3. Necropolă (sec. VII - VIII) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Casă (1574, refaceri 1956) 2. Biserica evanghelică (sec. XIV - XVI, 1792, 1869) 3. Turn –clopotniță (sec. XIV, 1756, 1897) 4. Incintă fortificată (fragment) și turn (sec. XV - XVI) 	Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XIX)						7
58	TILIȘCA	TILIȘCA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Așezare (Hallstatt) 2. Cetate dacică (Latène) 3. Așezare (Epoca bronzului) 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Situl arheologic de la Tilișca 2. Cetatea medievală de la Tilișca (sec. XII) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” (sec. XVIII) 					1. Troiță (sec. XIX)		6

		ROD				1. Casă (1872) 2. Casă de lemn (1825) 3. Casă (sec. XIX)						1.Troiță (1871) 2.Troiță (1877)			5	
59	TURNU ROȘU	BEȘU DE JOS	URNU ROȘU			1. Biserica "Sf. Nicolae" Porcești, zisă a lui Matei Basarab, a fostei mănăstiri (1653,1827,1828; refaceri sec. XX)									5	
			BEȘU DE JOS	URNU ROȘU			1. Biserica „Adormirea Maicii Domnului” (1823 - 1830)						1. Troiță (sec. XVIII)			5
60	VALEA VIILOR	VALEA VIILOR				1. Biserică evanghelică (sec. XIV, sec. XV-XVI) 2. Incintă fortificată, cu trei turnuri, turn de poartă, anexe (sec. XV-XVI)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV-XVI)	1. Situl rural Valea Viilor (sec. XVIII-XIX)								8
			MOTIȘ				1. Biserică evanghelică (sf. sec. XIV – al doilea sfert al sec. XIX, 1776-plafon) 2. Incintă fortificată, cu turnuri, turn-clopotniță, anexe (sec. XV- prima jum. a. sec. XIX)	1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate (sec. XIV- prima jum. a. sec. XIX)								6
61	VURPĂRI	VURPĂRI				1. Linie ferată îngustă-ramificație (Linia Vânătorilor) 2. Gara Vurpăr 3. Biserica evanghelică (înc. sec. XIII, transf. sec. XVI, 1804-turn)										6

Sursa: PATN, 2008, cu completări, <http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-SB.pdf>, <http://www.cultura.ro/lista-monumentelor-istorice>, <https://patrimoni.ro/monumente-istorice/lista-monumentelor-istorice>

Anexa B2-B5. Evaluare patrimoniu cultural (muzee și colecții publice, artă și tradiție populară, instituții de spectacole și concerte, manifestări culturale anuale/repetabile)

NR. CRT.	UAT	LOCALITĂȚI	Muzee și colecții publice	Punctaj	Artă și tradiție populară		Punctaj	Instituții de spectacole și concerte	Punctaj	Manifestări culturale repetabile	Punctaj
					I. Festivaluri, manifestări tradiționale, târguri obiceiuiri, sărbători etc.	II. Mesteșuguri populare		filarmnici, orchestre, formațiuni instrumentale, corale ori vocal- instrumentale, care dețin un ansamblu... etc.			
1	MUNICIPIUL SIBIU	SIBIU	<p><i>Muzeul Național „Brukenthal”</i></p> <p>1.1. Galeria de Artă Românească</p> <p>1.2. Galeria de Artă Europeană</p> <p>1.3. Biblioteca Bruckenthal</p> <p>Muzeul de Artă Contemporană</p> <p>Muzeul de Vânătoare „August von Spiess”</p> <p>Muzeul de Istorie Naturală</p> <p>Muzeul de Istorie a Farmaciei</p> <p>Muzeul de Istorie- -Casa Altemberger</p> <p>2. Complexul Național Muzeal „ASTRA” Sibiu;</p> <p>2.1. Muzeul Civilizației Populare Tradiționale Transilvane „ASTRA”</p> <p>2.2. Muzeul Civilizației Transilvane „ASTRA”</p> <p>2.3. Muzeul de Ethnografie Universală</p>	9	<p>Târgul de Paște (15.04-26.04)</p> <p>Mic Târg Creativ de primăvară/Creative Buzz (15-17.04)</p> <p>Târgul Comunităților Rurale (iunie)</p> <p>Târgul Creatorilor Populari din România (12.08-14.08)</p> <p>Cântecele munților – festival internațional de folclor - 04-08 august</p> <p>Târgul olarilor – 03.09</p> <p>Târgul „Frumos. Ceramic. Folositor” (28.07 - 31.07)</p> <p>Festivalul de plăcinte și merinde (22-25.07)</p> <p>Mic Târg Creativ de vară / (29.07 - 31.07)</p> <p>7. Târg de Ecoturism (30.09-02.10)</p> <p>8. Ziua Mărului (02.10)</p> <p>9. Sărbătoarea Recoltei la Muzeul ASTRA (09.10)</p> <p>10. Festivalul național de folclor „Ioan Macrea”</p> <p>11. Tradiții de iarnă</p> <p>Muzeul ASTRA</p>		4	<p>Filarmonica de Stat Sibiu</p> <p>Teatrul Național Radu Stanca</p> <p>Teatrul Gong</p> <p>Teatrul de Balet</p> <p>5. Grădina BIS Teatru</p> <p>6. Ansamblul folcloric profesionist Cindrelul-Junii Sibiului</p> <p>Ansamblul folcloric studentesc</p> <p>”Mărginimea”</p> <p><i>Ansamblul Folcloric ”Ardealul”</i></p>	4	<p>Festivalul Internațional de Teatru Sibiu (23.06-02.07)</p> <p>ASTRA Film Festival (09.10-16.10)</p> <p>ESTE FILM Festival – 25-29.05</p> <p>Noaptea Muzeelor (14.05)</p> <p>Festival de Gastronomie Urbană (09-12.06)</p> <p>Ziua Universală a Iei (24-26.06)</p> <p>Zilele Hungarikum (01-03.07)</p> <p>”Concerte estivale. Zilele Muzicale Româno-Americane” (04-10.07)</p> <p>„Sibiu Sands” (05-10.07)</p> <p>Festivalul Internațional de Film Transilvania (07-10.07)</p> <p>Vinfest (08-10.07)</p> <p>Sibiu Fashion Days (15-16.07)</p> <p>Classics for Pleasure Festival (29-31.07)</p> <p>ASTRA Multicultural (15-17.07)</p> <p>Sibiu Internațional Street Art Festival (18-24.07)</p> <p>Festival-concurs Carl Filtsch (18-24.07)</p> <p>Feeric Fashion Week (20-24.07)</p> <p>Raliului Sibiului (14-16.07)</p> <p>ART Mania (22-24 iulie)</p> <p>Festivalul ICon Arts Transilvania</p>	4

		<p>„Franz Binder”</p> <p>2.4. Muzeul de Etnografie și Artă Populară Săsească „Emil Sigerus”</p> <p>3. Muzeul de Icoane și Obiecte Bisericești „Casa Mihai Eminescu”</p> <p>4. Muzeul Silviculturii</p> <p>5. Muzeul Landlerilor</p> <p>6. Muzeul Locomotivelor cu Abur din Depoul C.F.R. Sibiu, Regionala Brașov</p> <p>7. Grădina Zoologică Sibiu</p>	<p>(decembrie)</p> <p>12. Târgul de Crăciun, 11.11-31.12</p>				<p>(25.07-07.08)</p> <p>Musica Ricercata Festival “Ramificări” (28.07-01.08)</p> <p>Arini Fest Cinema (29.07 - 31.07)</p> <p>Festivalului de Muzică Clasică “Classics for pleasure – Revival” (29.07- 31.07)</p> <p>Sibiu Sounds Festival (29.07- 31.07)</p> <p>Street Music Festival - Rock Baroc (04.08- 07.08)</p> <p>Romanian Beef Master (04.08)</p> <p>Calfele călătoare (08.08-21.08)</p> <p>Caravana Metropolis - cinema în aer liber Sibiu (09.08-14.08)</p> <p>Flori pe Scări - festivalul comunității Orașului de Jos (12.08-14.08)</p> <p>Holzstock Festival- festival de muzică (12.08- 14.08)</p> <p>ASTRA Rock Festival (12.08- 14.08)</p> <p>Concerte pe acoperis (12.08- 14.08)</p> <p>Festivalul Medieval "Cetati Transilvane" (23-25.08)</p> <p>Focus in the Park (24.08-28.08)</p> <p>Festivalul Cultural Gastronomic al minorităților</p> <p>Sibiul de Odinioara / muzică retro, concerte, street food (01.09-04.09)</p> <p>Festivalul Culturii Arabe (02.09- 04.09)</p> <p>Sibiu Opera Festival (05.09-11.09)</p> <p>Foodie – Street Food Cuisine (08.09.-11.09)</p> <p>Transilvania Gastronomică (septembrie)</p> <p>Sibiu GuitarMeeting (09.09- 11.09)</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

									Sibiu Music Fest (17.09) StreetDeliverySibiu (24.09) Festivalul „25 de ore de teatru non-stop” (28.09-29.09) Sibiu Classic Rally (30.09 - 01.10) „Piano Rocks” (09.10) Sibiu Contemporary Art Festival (24.10- 30.10) Sibiu Jazz Festival (25.10-30.10) Ars HUNGARICA – festivalul cultural maghiar (11.11-20.11) Teatru la TN Radu Stanca (12.12-31.12)		
		PĂLTINIȘ							Full-Moon Retro Party_PĂLTINIȘ (17.06) Triada MTB – PĂLTINIȘ (06.08-07.08)	1	
2	MUNICIPIUL MEDIAȘ	MEDIAȘ	1. Muzeul Municipal Mediaș 2. Secția Istorie și muzeografie rachete și cercetări spațiale „Hermann Oberth” - Mediaș 3. Casa Memorială „Stephan Ludwig Roth” 4. Colecția publică a Centrului de Documentare și Informare Gaze Naturale Mediaș /SNGN ROMGAZ S.A.	4	1. WeinFest- Povestea Vinului, Mediaș , 24-25.09 2. Festivalul Berii (29.09-02.10) 3. Festivalul folcloric "Pe Mures si pe Tarnave"		3	Ansamblul folcloric „Purtata” Mediaș Ansamblul Târnavele	2	Mediaș, cetate medievală. Târg de meșteșuguri vii”. (08-10.07) Festivalul ICon Arts Transilvania (28.07, 04.08) Festival Național de Teatru „In Memoriam – Silvia Ponciu” (0911.09)	2
3	ORAȘ AGNITA	AGNITA	Muzeul „Valea Hârtibaciului” Colecția de obiecte bisericesti de pe lângă Biserica „Sf. Nicolae” Agnita	2	1. Fuga Lolelor (29.01) 2. Târg de Advent (03.03) 3. Festivalul „Cânt și Joc pe Hârtibaci” (03-04.11)		2	Ansamblul Folcloric Cununa	1	Picnic musical- Pădurea Steinburg (18.06) ”RIFF pe drum...” (29.07- 30.07)	1
4	ORAȘ AVRIG	AVRIG	Muzeul Avrig	1	1. Sărbătoarea cartofului (septembrie) 2. Meteleaua (17.12)	1. țesut-cusut, meșteri	3			Festivalul folcloric interjudetean "Florile Oltului" Festivalul ICon Arts Transilvania	2

					3. Țara Oltului în produse și tradiții (octombrie)	individuali				(07.08) 3. Făgăraș Fest - Muntele cum nu l-ai mai experimentat! (05.08-07.08) 4. Produse și tradiții în Țara Oltului (09.10.2022)	
5	ORAȘ CISNĂDIE	CISNĂDIE	Expoziția muzeală „Istoricul Industriei Textile” Colecția etnografică Cisnădie	2							
		CISNĂDIOARA	Expoziția muzeală de etnografie Cisnădioara	1	1. Târgul de Crăciun (decembrie)		1				
6	ORAȘ DUMBRĂVENI	DUMBRĂVENI	Colecția muzeală a armenilor transilvăneni	1				1. Ansamblul “Dumbrava”	1		
7	ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	MIERCUREA SIBIULUI	1. Muzeul Țării Secașelor	1				1. Ansamblul folcloric “Purtata Secașelor”	1	1. Bucate și meșteșuguri din Țara Secașelor (28.08)	1
8	ORAȘ OCNA SIBIULUI	OCNA SIBIULUI	Colecția Etnografică „Anuța și Aurel Achim”	1						AirSensationFestival (28-31.07)	1
9	ORAȘ SĂLIȘTE	SĂLIȘTE	Muzeul parohial Săliște Muzeul Protopopiatului Ortodox	2	Întâlnirea cetelor de juni – manifestare etnofolclorică tradițională (28.12) 2. Târgul tinerilor artizani (22.08) 3. Gusturi și Tradiții din Săliște	1. costume populare	3	Ansamblul Plăișorul Ansamblul Marginenii	2		
		FĂNTÂNELE	1. Muzeul de Etnografie și Artă Bisericească „Ioan Stoica”	1	1. Târg și degustare de mere din soiuri tradiționale vechi (octombrie)	1. costume populare	3				
		GALEȘ	Muzeul de Etnografie	1		1. costume populare	2				
		SIBIEL	Muzeul parohial de icoane pe sticlă „Pr. Zosim Oancea” Muzeul Culturii Săliștene	2	1. Târg și degustare de mere din soiuri tradiționale vechi (octombrie)	1. costume populare	3			1. Gusturi și Tradiții din Săliște - 03.07 2. Târg și degustare de mere din soiuri tradiționale vechi (30.10)	2

		VALE				1. costume populare	2				
10	ORAȘ TĂLMACIU	TĂLMACIU	Colecția Boița	1		1. costume populare	2				
		TĂLMĂCEL			1. Udatul Ionilor - obicei popular străvchi, parcticat de ziua Sfântului Ion, specific acestei localități (07.01)	1. costume populare	3			1. Festivalul Plăcintelor de la Tălmăcel (15.08)	1
11	ALȚINA	ALȚINA	Muzeul interetnic al Văii Hârtibaciului	1		1. țesături, cusături, meșteri individuali (Silivia Terecoanță)	2				
12	ARPAȘU DE JOS	ARPAȘU DE SUS								Lira Țării Făgărașului Albota-Laita (04.08-06.08)	1
		NOUL ROMÂN	Centrul Cultural Memorial „Dr. Gheorghe Telea-Bologa”	1							
13	AXENTE SEVER	AXENTE SEVER	1. Muzeul-Cetate								
14	BAZNA	BAZNA			1. Festivalul ”Porcul de Bazna”		1				1
		BOIAN	Muzeu sătesc Boian	1							
15	BIERTAN	BIERTAN	Colecția Bisericii Evanghelice Biertan	1						Turnir gastronomic (mai) Festivalul ICon Arts Transilvania (27-28.07, 02.08) Transylvanian Book Festival (15.09.2022 - 18.09.2022) Transilvanian Brunch (17.09.2022)	2
		COPȘA MARE								Festivalul ICon Arts Transilvania (04.08) Transylvanian Book Festival (15.09.2022 - 18.09.2022)	1
		RICHIȘ								Festivalul ICon Arts Transilvania (06.08)	1

										Transylvanian Book Festival (15.09.2022 - 18.09.2022)	
16	BOIȚA	BOIȚA	Colecția Etnografică Boița	1		1. costume populare	2				
18	CÂRȚA				"Ziua urșilor și burduhoșilor" „Buzduganul de la seceriș"		2				
19	CÂRȚIȘOARA	CÂRȚIȘOARA	Muzeul „Badea Cârțan" Galeria Turismului Montan	2						1. În satul lui Badea Cârțan (07.08-08.08)	1
20	CRISTIAN	CRISTIAN	Muzeu Sătesc Etnografic	1							
21	GURA RÂULUI	GURA RÂULUI	Muzeu comunal Gura Râului	1		1. costume populare	2			1. Festivalul Național "Bujorul de munte" (02-03.07)	1
22	HOGHILAG	HOGHILAG								1. Sărbătoarea tuberozelor (06.08-07.08)	1
23	IACOBENI	MOBILE	Colecția de obiecte bisericești de pe lângă Biserica „Sf. Nicolae" Mobile	1							
24	JINA	JINA	Muzeul Pastoral Jina	1	1. Sus pe muntele din Jina - nedee pastorală 23- 24 iulie	1. costume populare	3				
25	LASLEA	MĂLÂNCRAV			1. Sărbătoarea mărului		1				
26	MERGHINDEAL	DEALU FRUMOS								1. Festivalul ICon Arts Transilvania (03.08)	1
27	MOȘNA	MOȘNA			1. Festivalul Verzei		1				
28	NOCRICH	HOSMAN			Târg de Crăciun la Hosman – 17.12 Ziua Morii (septembrie)		1			1. Plimbare cu mocănița (fiecare duminică)	1
29	ORLAT	ORLAT				1. costume populare	2				
30	POIANA SIBIULUI	POIANA SIBIULUI	Muzeu etnografic Poiana Sibiului	1		1. costume populare	2				

31	POPLACA	POPLACA				1. costume populare	2				
32	RĂȘINARI	RĂȘINARI	1. Colecția Memorială „Octavian Goga” 2. Muzeu etnografic Rășinari	2	1. Ziua vărzarului (iunie) 2. Festivalul "Branzei si al tuicii" (27-28.08) 3. Tradiții culinare în Mărginime (iulie) 4. Târgul de Crăciun (decembrie)	1. costume populare	3				
33	RÂU SADULUI	RÂU SADULUI			Burduf Challenge (iulie) Festivalul balmoșului de munte (septembrie)	1. costume populare	2				
34	ROȘIA	CORNĂȚEL								1. Plimbare cu mocănița (fiecare duminică)	1
35	SADU	SADU	Muzeul „Sigmund Dachler” 2. Muzeul Hidroenergetic Sadu I	2		1. costume populare	2			1. "Sadule, gradina mandra" (29.09)	1
36	ȘURA MARE	ȘURA MARE			1. Târgul de Crăciun (luna decembrie)		1				
37	TILIȘCA	TILIȘCA	Muzeul local Tilișca	1		1. costume populare	2				
		ROD	Expoziția muzeală „Vasile Dobrian”	1		1. costume populare	2				
38	TURNU ROȘU	TURNU ROȘU	Expoziția muzeală Turnu Roșu	1							
		SEBEȘU DE JOS								1. Drumul spre lumină (3.08-14.08)	1
39	VALEA VIILOR	VALEA VIILOR	Muzeul Bisericii Evanghelice	1							

Sursa: PATN 2008, cu completari; Irina Oberländer-Târnoveanu, Aurelia Duțu – editori, 2009, *Muzee și colecții din România*, CIMeC –

Institutul de Memorie Culturală; <http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/Filtru-Judete.asp?judet=Sibiu;>

<http://www.sibiu-turism.ro/Cautare-Avansata.aspx?type=Event&startdate=01-01-2022&enddate=31-12-2022&title=Evenimentele+anului&pos=2&count=10;>

<https://www.vinsieu.ro/evenimente/festivaluri/sibiu/data/12/clsp.html;>

Anexa C1. Evaluare structuri de primire cu funcțiuni de cazare turistică

UAT	TIP	DATE	CATEGORIA											TIP STRUCTURĂ DE PRIMIRE TURISTICĂ	CAPACITATEA DE CAZARE ÎN FUNCȚIUNE	PUNCTAJ PE TIP DE STRUCTURĂ DE PRIMIRE TURISTICĂ	PUNCTAJ FINAL	
			1F	1S	2F	2S	3F	3S	4F	4S	5 F	5S	TOTAL					
ALMA	Pensiune turistică	Nr. unități					1							1	hotel	0	0	0.013
		Nr. camere					5							5	pensiune turistica și/sau vilă turistică	3650	0.004	
		Nr. locuri					10							10	alt tip de unitate de cazare	16425	0.009	
ALȚÂNA	Pensiune turistică	Nr. unități					1							1	hotel	0	0	0.014
		Nr. camere					4							4	pensiune turistica și/sau vilă turistică	2920	0.003	
		Nr. locuri					8							8	alt tip de unitate de cazare	16425	0.009	
APOLDU DE JOS	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități						1						1	hotel	10585	0.030	0.031
		Nr. camere						1						1	pensiune turistica și/sau vilă turistică	0	0	

		Nr. locuri						2				2	alt tip de unitate de cazare	730	0.001	
	Hotel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				1 14 42						1 15 29				
ARPAȘU DE JOS	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități				1						1	hotel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0	0	0.052
		Nr. camere				4						4		45990	0.050	
		Nr. locuri				8						8		2920	0.002	
	Pensiune turistică	Nr. unități				4	2	1				7				
Nr. camere					22	12	10				44					
		Nr. locuri				44	26	20				90				
	Vilă și vilă turistică	Nr. unități										1				
		Nr. camere										18				
		Nr. locuri										36				
AVRIG	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități	1			4						11	hotel pensiune turistica și/sau vilă turistică	10950	0.023	0.163
		Nr. camere	3			11						68		90520	0.100	

		Nr. locuri		9		22		115					146	alt tip de unitate de cazare	71175	0.040	
	Cabană turistică	Nr. unități		1									1				
		Nr. camere		1									1				
		Nr. locuri		6									6				
	Hotel	Nr. unități						1					1				
		Nr. camere						15					15				
		Nr. locuri						30					30				
	Motel	Nr. unități				1		1					2				
		Nr. camere				12		7					19				
		Nr. locuri				24		19					43				
	Pensiune turistică	Nr. unități		1	2	5	4	3					15				
		Nr. camere		7	17	33	29	30					116				
		Nr. locuri		16	34	70	67	61					248				
AXENTE SEVER	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități						2					2	hotel	0	0	0.003
		Nr. camere						3					3	pensiune turistica și/sau vilă turistică	0	0	
		Nr. locuri						12					12	alt tip de unitate de cazare	4380	0.003	
BAZNA	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități						5					5	hotel	42340	0.090	0.25

		Nr. camere									39				39	pensiune turistica și/sau vilă turistică	123735	0.070
		Nr. locuri									78				78	alt tip de unitate de cazare	35405	0.090
	Cabană turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri	1 19 19												1 19 19			
	Hotel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri									2 58 116				2 58 116			
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri					4 37 79	1 10 20	2 65 130						7 112 229			
	Vilă și vilă turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				2 46 90		1 12 20							3 58 110			
BIERTAN	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere	2 3					3 9							5 12	hotel pensiune turistica și/sau vilă turistică	0 27740	0 0.030

		Nr. locuri		12				18				30	alt tip de unitate de cazare	10950	0.006	
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri			2 14 32				3 20 44			5 34 76				
BĂRGHIȘ	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						1 4 8				1 4 8	hotel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0 2920 2920	0 0.003 0.002	0.005
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri							1 4 8			1 4 8				
BLĂJEL	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri			1 7 14							1 7 14	hotel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0 5110 0	0 0.005 0.000	0.005
BOIȚA	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități						3				3	hotel și/sau hostel	0	0	0.01

		Nr. camere						25					25	pensiune turistica și/sau vilă turistică		0	0	
		Nr. locuri						52					52	alt tip de unitate de cazare	18980		0.010	
BRUIU	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități				1		2					3	hotel și/sau hostel		0	0	0.005
		Nr. camere				1		10					11	pensiune turistica și/sau vilă turistică		0	0	
		Nr. locuri				3		20					23	alt tip de unitate de cazare	8395		0.005	
CÂRȚA	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități				1							1	hotel și/sau hostel		0	0	0.05
		Nr. camere				9							9	pensiune turistica și/sau vilă turistică	17520		0.020	
		Nr. locuri				20							20	alt tip de unitate de cazare	50370		0.030	
	Camping	Nr. unități		1									1					
	Nr. camere		24										24					
	Nr. locuri		96										96					
	Motel	Nr. unități				1							1					
		Nr. camere				11							11					
		Nr. locuri				22							22					

	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri					1 14 30	1 9 18					2 23 48					
CĂRȚIȘOARA	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități				2		6					8	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0	0	0.27	
		Nr. camere				9		40					49					
		Nr. locuri				17		84					101					
	Bungalow	Nr. unități		1														1
		Nr. camere		15														15
		Nr. locuri		30														30
Cabană turistică	Nr. unități				1		5						6					
	Nr. camere				7		117						124					
	Nr. locuri				17		267						284					
Camping	Nr. unități		2							1			3					
	Nr. camere		56							9			65					
	Nr. locuri		183							18			201					
Pensiune turistică	Nr. unități			13		6							19					
	Nr. camere			93		59							152					
	Nr. locuri			213		132							345					

	Vilă și vilă turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri					2 18 29					2 18 29					
CHIRPĂR	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				1 4 12						1 4 12	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0 4380 0	0 0.005 0.000	0.005	
CISNĂDIE	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități	4		4		5					13	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	12410	0.026	0.166	
		Nr. camere	10		9		19					38		86140	0.090		
		Nr. locuri	20		18		44					82		96725	0.050		
	Camping	Nr. unități					1					1					
		Nr. camere Nr. locuri					47 183					47 183					
Hostel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri	1 7 34										1 7 34					
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr.		1 4		5 45	1 5	4 45	1 8			12 107					

		camere Nr. locuri			15		95	10	100	16			236				
CRISTIAN	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități					2						2	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0	0	0.07
		Nr. camere					10						10				
		Nr. locuri					20						20				
	Motel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				1 8 16		1 7 14				2 15 30					
Pensiune turistică	Nr. unități				3		6		2				11	56940	0.060	0.010	
	Nr. camere				21		31		19				71				
	Nr. locuri				54		64		38				156				
DUMBRĂVENI	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități						1					1	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	58400	0.122	0.153
		Nr. camere						8					8				
		Nr. locuri						16					16				
	Hotel	Nr. unități Nr. camere Nr.						3 75 160				3 75 160					

		locuri																
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri							1 12 24				1 12 24					
GURA RÂULUI	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri	1 4 10						5 21 46				6 25 56	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	22265 114975 37230	0.050 0.120 0.020	0.19	
	Cabană turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri							5 21 46				5 21 46					
	Hotel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri								1 30 61			1 30 61					
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri		7 26 59		12 80 175	1 10 20	3 29 61					23 145 315					
HOGHILAG	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități	3										3	hotel și/sau hostel	0	0	0.02	

		Nr. camere											14	pensiune turistica și/sau vilă turistică								14	0	0	
		Nr. locuri											29	alt tip de unitate de cazare								29	31025	0.020	
	Camping	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						1 14 56					1 14 56									1 14 56			
JINA	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				1 3 6		1 4 9					2 7 15	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare								2 7 15	0 4380 5475	0 0.010 0.003	0.013
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						1 7 12					1 7 12									1 7 12			
LASLEA	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				1 5 10							1 5 10	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare								1 5 10	0 0 15330	0 0 0.008	0.008
	Camping	Nr.						1					1									1			

		unități Nr. camere Nr. locuri						8 32					8 32				
MARPOD	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						1 1 7					1 1 7	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0 0 2555	0 0 0.002	0.002
MEDIAȘ	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri	1		3			8 24 52					12 48 100	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	147460 43435 36500	0.310 0.050 0.020	0.38
	Hotel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri			1 96 186			3 63 126		1 46 92			5 205 404				
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				2 17 14		2 2 41					4 19 55				
	Vilă și vilă turistică	Nr. unități Nr.						1 30					1 30				

		camere Nr. locuri						64				64				
MERGHINDEAL	Pensiune turistică	Nr. unități						1				1	hotel și/sau hostel	0	0	0.008
		Nr. camere						10				10	pensiune turistica și/sau vilă turistică	7300	0.008	
		Nr. locuri						20				20	alt tip de unitate de cazare	0	0	
MIERCUREA SIBIULUI	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități						1				1	hotel și/sau hostel	43070	0.090	0.106
		Nr. camere						8				8	pensiune turistica	5840	0.007	
		Nr. locuri						16				16	alt tip de unitate de cazare	16060	0.009	
	Cabană turistică	Nr. unități	1									1				
		Nr. camere	6									6				
		Nr. locuri	14									14				
	Motel	Nr. unități	1									1				
		Nr. camere	7									7				
		Nr. locuri	14									14				
	Hotel	Nr. unități			1			1				2				
		Nr. camere			34			22				56				
		Nr. locuri			68			50				118				
	Pensiune turistică	Nr. unități						1				1				

		Nr. camere Nr. locuri						8 16				8 16				
MOȘNA	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri		2 7 17		1 5 14						3 12 31	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0 11315 0	0 0.020 0	0.02
OCNA SIBIULUI	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități	2		3			1				6	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	71540 82125 77015	0.150 0.090 0.040	0.28
		Nr. camere	19		17			5				41				
		Nr. locuri	38		34			10				82				
	Cabană turistică	Nr. unități				1						1				
		Nr. camere Nr. locuri				12 29						12 29				
Camping	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				1 18 36			1 1 20			2 19 56					
Motel	Nr. unități Nr. camere Nr.							1 22 44			1 22 44					

		locuri																
	Hotel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				2 48 92		1 52 104						3 100 196				
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				3 15 31	4 42 89	3 39 77						10 96 197				
	Vilă și vilă turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri		1 4 12				1 8 16						2 12 28				
ORLAT	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						1 2 14						1 2 14	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0 52925 5110	0 0.060 0.003	0.063
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri			2 14 27		6 36 72	1 8 16		1 15 30				10 73 145				
POPLACA	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități		2				6						8	hotel și/sau hostel	0	0	0.1

		Nr. camere					14										57	pensiune turistica și/sau vilă turistică		48545	0.051	
		Nr. locuri					28										114	alt tip de unitate de cazare		86870	0.050	
	Cabană turistică	Nr. unități							1								5					
		Nr. camere							4								51					
		Nr. locuri							9								124					
	Pensiune turistică	Nr. unități						1									2					
		Nr. camere						3									12					
		Nr. locuri						4									22					
	Vilă și vilă turistică	Nr. unități							4								9					
		Nr. camere							22				1				55					
		Nr. locuri							46				7				111					
													14									
PORUMBACU DE JOS	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități							5								11	hotel și/sau hostel		0	0	0.11
		Nr. camere							27								45	pensiune turistica și/sau vilă turistică		55480	0.060	
		Nr. locuri							55								98	alt tip de unitate de cazare		81395	0.050	
	Cabană turistică	Nr. unități							1								1					
		Nr. camere							26								26					
		Nr. locuri							111								111					

		locuri																
	Camping	Nr. unități	1				1						2					
		Nr. camere	5				2						7					
		Nr. locuri	10				4						14					
	Pensiune turistică	Nr. unități				9		3					12					
		Nr. camere				51		21					72					
		Nr. locuri				108		44					152					
RĂȘINARI	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități			2		1						3	hotel și/sau hostel	2555	0.006	0.176	
		Nr. camere			14		3						17	pensiune turistica și/sau vilă turistică	144175	0.150		
		Nr. locuri			28		6						34	alt tip de unitate de cazare	25550	0.020		
	Cabană turistică	Nr. unități					1						1					
		Nr. camere					19						19					
		Nr. locuri					36						36					
	Hostel	Nr. unități	1										1					
		Nr. camere	5										5					
		Nr. locuri	7										7					
	Pensiune turistică	Nr. unități		4	1	11	2	1		2			21					
		Nr. camere		18	2	88	17	12		24			161					
		Nr. locuri		36	4	147	37	24		48			296					

		locuri																
	Vilă și vilă turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						3 50 99					3 50 99					
RÂU SADULUI	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități				1							1	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	36500 29930 4380	0.080 0.080 0.003	0.163	
		Nr. camere				6						6						
		Nr. locuri				12						12						
	Hostel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				1 20 100						1 20 100						
Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri			2 7 16		1 6 12		3 26 54				6 39 82						
ROȘIA	Hostel	Nr. unități				1							1	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	3285 13870 0	0.007 0.020 0	0.027	
		Nr. camere				3							3					
		Nr. locuri				9							9					
Pensiune turistică	Nr. unități			1		2						3						

		Nr. camere			4		13					17					
		Nr. locuri			9		29					38					
SĂDU	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități				1						1	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0	0	0.043	
		Nr. camere				6						6					
		Nr. locuri				12						12					
	Pensiune turistică								1		6						
		Nr. unități			2		3										
		Nr. camere			11		22				9						
		Nr. locuri			23		48				18						
SĂLIȘTE	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități				7		2					hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	21535	0.050	0.32	
		Nr. camere				16		16									32
		Nr. locuri				33		36									69
	Camping					1		2		1							4
			Nr. camere			6		16			8						
		Nr. locuri			24		64			16			104				
	Hotel	Nr. unități						1					1				
		Nr. camere						21					21				

		Nr. locuri						42					42				
	Hostel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						1 4 17					1 4 17				
	Motel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				1 14 29							1 14 29				
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri			13 51 108	3 10 20	18 114 257	6 59 119	2 13 26	1 7 14	2 12 24		45 266 568				
ȘEICA MARE	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						1 7 14					1 7 14	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0 0 5110	0 0 0.003	0.003
ȘELIMBĂR	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri		2 31 76			6 26 52						8 57 128	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	69715 63510 74825	0.150 0.070 0.004	0.224

	Hotel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri					3 94 191					3 94 191				
	Motel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri	1 14 34			2 35 77						3 35 77				
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri			2 11 24	1 18 36	4 30 62	1 4 8	3 23 44			11 86 174				
SIBIU	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri		4		11		134				149	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	1200850 796795 517935	2.500 0.830 0.270	3.6
	Bungalow	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				1 11 22						1 11 22				
	Cabană turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri		1 25 97								1 25 97				

	Hostel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri	3 10 50	7 55 325	2 14 35						12 79 410				
	Hotel și hotel apartment	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri		2 30 67	14 648 1218	11 698 1363	1 114 232				28 1490 2880				
	Motel	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri	1 29 58		1 20 38						2 49 96				
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri		6 54 167	16 157 316	23 211 462	27 241 489	5 41 91	5 59 110		82 763 1635				
	Vilă și vilă turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				13 189 389		8 57 128		2 16 31	23 262 548				
SLIMNIC	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități Nr. camere				1 7					1 7	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică	0 4745	0 0.005	0.008

		Nr. locuri						14				14	alt tip de unitate de cazare	5110	0.003	
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						1 9 13				1 9 13				
ȘURA MARE	Hotel și hotel apartament	Nr. unități						1				1	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	25915	0.060	0.068
		Nr. camere						36				36		7300	0.008	
		Nr. locuri						71				71		0	0	
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri						2 10 20				2 10 20				
ȘURA MICĂ	Pensiune turistică	Nr. unități	1			1		2				4	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0	0	0.02
		Nr. camere	15			5		14				34		36135	0.020	
		Nr. locuri	55			12		32				99		0	0	
TĂLMACIU	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități						1				1	hotel	0	0	0.042

		Nr. camere						7						7	pensiune turistica și/sau vilă turistică		30660	0.032	
		Nr. locuri						14						14	alt tip de unitate de cazare		17520	0.010	
	Cabană turistică	Nr. unități				1								1					
		Nr. camere				5								5					
		Nr. locuri				10								10					
	Motel	Nr. unități						1						1					
		Nr. camere						12						12					
		Nr. locuri						24						24					
	Pensiune turistică	Nr. unități						4						4					
		Nr. camere						36						36					
		Nr. locuri						84						84					
TÂRNAVA	Pensiune turistică	Nr. unități						1						1	hotel și/sau hostel		0	0	0.003
		Nr. camere						4						4	pensiune turistica și/sau vilă turistică		2920	0.003	
		Nr. locuri						8						8	alt tip de unitate de cazare		0	0	
TILIȘCA	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități				1								1	hotel		0	0	0.024
		Nr. camere				5								5	pensiune turistica și/sau vilă		13140	0.020	

		Nr. locuri				11							11	turistică			
	Cabană turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri		1 4 10									1 4 10	alt tip de unitate de cazare	7665	0.004	
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri				3 16 36							3 16 36				
TURNU ROȘU	Apart. și camere de închiriat	Nr. unități				1							1	hotel și/sau hostel pensiune turistica și/sau vilă turistică alt tip de unitate de cazare	0	0	0.011
		Nr. camere				2							2		9125	0.010	
		Nr. locuri				4							4		1460	0.001	
	Pensiune turistică	Nr. unități Nr. camere Nr. locuri			1 4 10		1 6 15						2 10 25				
TOTAL nr. unități		788	2	33	63	116	146	347	41	31	6	3					
TOTAL nr. camere		7415	29	325	349	923	1080	3174	414	929	60	130					
TOTAL nr. locuri		16018	89	918	830	2294	2271	6677	857	1832	120	130					

Anexa 1. Distribuția spațială a structurilor de primire cu funcțiuni de alimentație publică din județul Sibiu, pe tipuri, categorii de confort și număr de locuri

UAT	Localitate	Tip structura	Nr. Locuri	Categoria
APOLDU DE JOS	Apoldu de Jos	RESTAURANT CLASIC	140	2 STELE
		TOTAL LOCURI	140	
ARPAȘU DE JOS	Arpașu de Jos	RESTAURANT CLASIC	100	3 STELE
	Arpașu de Sus	RESTAURANT CLASIC	34	2 STELE
		TOTAL LOCURI	134	
AVRIG	Avrig	BUFET-BAR	48	3 STELE
		GRĂDINĂ DE VARĂ	100	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	95	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	270	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	180	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	80	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	70	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	50	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	110	3 STELE
		TOTAL LOCURI	1003	
BAZNA	Bazna	BAR DE ZI	30	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	50	1 STEA
		RESTAURANT CLASIC	196	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	40	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	18	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	110	3 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	45	3 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	78	3 STELE
		TOTAL LOCURI	567	
BLĂJEL	Blăjel	RESTAURANT CLASIC	96	2 STELE
		TOTAL LOCURI	96	
CÂRȚA	Cârța	RESTAURANT CLASIC	76	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	96	3 STELE
		TOTAL LOCURI	172	
CÂRȚIȘOARA	Cârțișoara	BAR DE ZI	60	2 STELE
		BUFET-BAR	102	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	120	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	130	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	153	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	120	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	40	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	80	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	120	3 STELE

		RESTAURANT PENSIUNE	96	2 STELE
		TOTAL LOCURI	1021	
CISNĂDIE	Cisnădie	RESTAURANT CLASIC	30	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	286	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	68	4 STELE
		RESTAURANT-PENSIUNE	40	2 STELE
	Cisnădioara	RESTAURANT CLASIC	190	2 STELE
		TOTAL LOCURI	614	
CRISTIAN	Cristian	RESTAURANT CLASIC	95	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	70	3 STELE
		RESTAURANT FAMILIAL (PENSIUNE)	44	3 STELE
		TOTAL LOCURI	209	
DUMBRĂVENI	Dumbrăveni	BRASERIE	48	3 STELE
		CRAMĂ	30	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	160	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	300	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	110	3 STELE
		TOTAL LOCURI	648	
GURA RÂULUI	Gura Râului	BAR DE ZI	20	3 STELE
		CRAMĂ	20	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	68	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	170	3 STELE
		TOTAL LOCURI	278	
HOGHILAG	Hoghilag	RESTAURANT CLASIC	48	3 STELE
	Prod	BUFET-BAR	14	1 STEA
		TOTAL LOCURI	62	
MEDIĂȘ	Mediaș	BAR DE ZI	40	4 STELE
		BAR DE ZI	12	3 STELE
		FAST-FOOD	25	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	80	1 STEA
		RESTAURANT CLASIC	256	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	40	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	200	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	160	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	120	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	160	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	383	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	80	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	155	4 STELE
		RESTAURANT SPECIFIC NAȚIONAL	120	3 STELE
TOTAL LOCURI	1831			
MIERCUREA SIBIULUI	Miercurea Sibiului	FAST-FOOD	43	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	72	1 STEA
		RESTAURANT CLASIC	214	2 STELE

		RESTAURANT CLASIC	180	2 STELE
	Apoldu de Sus	RESTAURANT CLASIC	240	2 STELE
		TOTAL LOCURI	749	
MOȘNA	Moșna	RESTAURANT PENSIUNE	30	2 STELE
		TOTAL LOCURI	30	
OCNA SIBIULUI	OCNA SIBIULUI	BAR DE ZI	100	2 STELE
		BAR DE ZI	44	3 STELE
		BAR DE ZI	12	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	100	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	221	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	362	3 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	100	3 STELE
		TOTAL LOCURI	939	
ORLAT	Orlat	RESTAURANT CLASIC	242	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	100	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	70	3 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	90	2 STELE
		TOTAL LOCURI	502	
POPLACA	Poplaca	RESTAURANT CLASIC	36	3 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	60	2 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	70	2 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	50	3 STELE
		TOTAL LOCURI	216	
PORUMBACU DE JOS	Porumbacu de Jos	RESTAURANT CLASIC	35	3 STELE
	Porumbacu de Sus	RESTAURANT PENSIUNE	16	2 STELE
	Sărata	BUFET-BAR	110	2 STELE
		TOTAL LOCURI	161	
RĂȘINARI	Rășinari	BAR DE ZI	30	1 STEA
		BAR DE ZI	60	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	170	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	160	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	70	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	195	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	100	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	120	3 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	80	2 STELE
		TOTAL LOCURI	985	
RÂU SADULUI	Râu Sadului	RESTAURANT CLASIC	48	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	40	3 STELE
		TOTAL LOCURI	88	
SĂLIȘTE	Săliște	BAR DE ZI	360	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	200	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	184	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	70	3 STELE

		RESTAURANT PENSIUNE	80	3 STELE
	Sibiel	RESTAURANT CLASIC	30	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	40	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	150	3 STELE
		RESTAURANT CU SPECIFIC	30	3 STELE
		TOTAL LOCURI	1144	
ȘELIMBĂR	Șelimbăr	BAR DE ZI	24	3 STELE
		Bufet Tip Expres	16	1 STEA
		FAST-FOOD	260	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	36	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	70	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	400	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	35	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	98	3 STELE
	SNACK-BAR	24	1 STEA	
		Veștem	RESTAURANT CLASIC	100
	RESTAURANT CLASIC		70	2 STELE
		TOTAL LOCURI	1133	
SIBIU	Sibiu	BAR DE ZI	20	1 STEA
		BAR DE ZI	12	1 STEA
		BAR DE ZI	20	2 STELE
		BAR DE ZI	36	3 STELE
		BAR DE ZI	16	3 STELE
		BAR DE ZI	16	3 STELE
		BAR DE ZI	60	3 STELE
		BAR DE ZI	15	3 STELE
		BAR DE ZI	20	3 STELE
		BAR DE ZI	24	3 STELE
		BAR DE ZI	50	3 STELE
		BAR DE ZI	40	3 STELE
		BAR DE ZI	16	3 STELE
		BAR DE ZI	25	3 STELE
		BAR DE ZI	80	3 STELE
		BAR DE ZI	90	3 STELE
		BAR DE ZI	30	3 STELE
		BAR DE ZI	40	3 STELE
		BAR DE ZI	4	3 STELE
		BAR DE ZI	20	4 STELE
		BAR DE ZI	200	4 STELE
		BAR DE ZI	30	4 STELE
		BAR DE ZI	60	4 STELE
		BAR DE ZI	25	4 STELE
		BAR DE ZI	34	5 STELE
		BISTROU	40	3 STELE

	BISTROU	90	3 STELE
	BRASERIE	90	3 STELE
	BUFET-BAR	92	2 STELE
	CAFE-BAR	360	3 STELE
	CAFE-BAR	90	4 STELE
	CRAMĂ	40	3 STELE
	CRAMĂ	70	3 STELE
	FAST-FOOD	23	2 STELE
	FAST-FOOD	76	3 STELE
	FAST-FOOD	130	3 STELE
	GRĂDINĂ DE VARĂ	96	3 STELE
	RESTAURANT AUTOSERVIRE	100	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	150	1 STEA
	RESTAURANT CLASIC	100	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	130	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	50	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	210	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	700	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	56	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	70	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	150	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	80	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	170	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	70	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	86	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	58	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	48	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	200	2 STELE
	RESTAURANT CLASIC	100	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	140	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	283	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	200	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	350	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	48	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	135	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	45	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	65	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	90	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	96	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	230	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	74	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	168	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	100	3 STELE
	RESTAURANT CLASIC	180	3 STELE

		RESTAURANT CLASIC	110	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	52	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	296	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	300	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	178	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	400	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	220	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	90	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	193	4 STELE
		RESTAURANT CLASIC	193	4 STELE
		RESTAURANT CLASIC	135	4 STELE
		RESTAURANT CLASIC	550	4 STELE
		RESTAURANT CLASIC	70	4 STELE
		RESTAURANT CLASIC	90	4 STELE
		RESTAURANT CLASIC	180	5 STELE
		RESTAURANT FAMILIAL (PENSIUNE)	50	2 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	120	2 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	45	3 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	34	3 STELE
		RESTAURANT SPECIFIC NAȚIONAL	100	3 STELE
		RESTAURANT SPECIFIC NAȚIONAL	230	5 STELE
		SNACK-BAR	34	2 STELE
		SNACK-BAR	29	2 STELE
		SNACK-BAR	72	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	242	2 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	20	2 STELE
		BAR DE ZI	60	3 STELE
		DISCO-BAR	48	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	108	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	258	2 STELE
		RESTAURANT CLASIC	132	3 STELE
		RESTAURANT CLASIC	70	3 STELE
		RESTAURANT PENSIUNE	95	3 STELE
		TOTAL LOCURI	11716	
ȘURA MARE	Șura Mare	RESTAURANT CLASIC	420	3 STELE
		TOTAL LOCURI	420	
TĂLMACIU	Tălmaciu	RESTAURANT CLASIC	124	2 STELE
		TOTAL LOCURI	124	
		TOTAL LOCURI JUD. SIBIU	24982	

Sursa datelor: <https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>, accesat 15.02.2023